

แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทาง
หนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ ก แบบ ก 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมือง
ชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่
21 Belt and Road Initiative

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ แผน ก แบบ ก 2
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

GUIDELINES FOR PROMOTING TOURISM COOPERATION TO ENHANCE BORDER
TOURISM: A CASE STUDY OF THE NONG KHAI-LAOS ROUTE UNDER THE
21ST CENTURY MARITIME SILK ROAD (BELT AND ROAD INITIATIVE)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Arts TOURISM, HOTEL AND EVENT MANAGEMENT

Academic Year 2024

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับ การท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative
โดย	นายวรพต ไทยอารี
สาขาวิชา	การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ แผน ก แบบ ก 2
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระชานนท์ ทวีผล

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันชัย สุทธะนันท์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนัสสินี บุญมีศรีสง่า)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระชานนท์ ทวีผล)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(อาจารย์ ดร. อธิป จันทร์สุรีย์)

661220036 : การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21, การท่องเที่ยวชายแดน, การจัดการความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว, การพัฒนาเมืองชายแดน

นาย วรพต ไทยอารี: แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระชานนท์ ทวีผล

การท่องเที่ยวถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในพื้นที่ชายแดน โดยเฉพาะพื้นที่เส้นทางหนองคาย-ลาว ซึ่งมีศักยภาพเด่นด้านภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต และโครงสร้างการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบริบทและข้อจำกัดของการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย-ลาว และ (2) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับเมืองชายแดน โดยใช้กรณีศึกษาโครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับเทคนิค Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก 22 คน จากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคชุมชนในพื้นที่

ผลการวิจัยพบว่า หนองคายมีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวชายแดน ทั้งในด้านอัตลักษณ์วัฒนธรรม วิถีชีวิต การคมนาคม และบทบาทเชิงยุทธศาสตร์ของภูมิภาค อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดในด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสื่อสารภาพลักษณ์ และกลไกการมีส่วนร่วมของภาคีในพื้นที่ สำหรับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยว ควรดำเนินการใน 7 ด้านหลัก ได้แก่ (1) ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ (2) ด้านความร่วมมือ (3) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ (4) ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ (5) ด้านการจัดการและการบูรณาการ (6) ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน และ (7) ด้านการติดตามและประเมินผล โดยผลการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า 4 ด้านแรกอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ส่วนอีก 3 ด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งสะท้อนถึงความเห็นร่วมกันของผู้เชี่ยวชาญ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ในการยกระดับเมืองชายแดนให้เข้มแข็ง เชื่อมโยงและเติบโตอย่างยั่งยืนภายใต้บริบทของความร่วมมือระดับอนุภูมิภาค

661220036 : Major TOURISM, HOTEL AND EVENT MANAGEMENT

Keyword : Belt and Road Initiative, Border tourism, Tourism cooperation management, Border city development

MR. Woraphot THAI-AREE : Guidelines for Promoting Tourism Cooperation to Enhance Border Tourism: A case Study of the Nong Khai-Laos Route under the 21st Century Maritime Silk Road (Belt and Road Initiative) Thesis advisor : Assistant Professor Rachanon Taweephon, Ph.D.

Tourism plays a pivotal role in driving economic development and fostering international relations in border areas, particularly along the Nong Khai–Laos corridor, which holds strategic advantages in terms of geography, culture, local lifestyle, and cross-border connectivity. This study aims to (1) examine the context and constraints of border tourism in the Nong Khai–Laos area, and (2) explore strategic approaches to promoting tourism cooperation for the enhancement of border cities. The research adopts a qualitative methodology combined with the Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) technique, collecting data from 22 key informants representing government agencies, the private sector, academia, and local communities.

The findings reveal that Nong Khai possesses high potential for development as a border tourism city, especially in terms of cultural identity, local way of life, transport accessibility, and geopolitical importance. However, certain constraints persist, including underdeveloped infrastructure, weak destination branding, and limited stakeholder engagement. To promote effective tourism cooperation, the study proposes strategies in seven key dimensions: (1) policy and strategic planning, (2) cooperation and partnerships, (3) infrastructure and logistics, (4) marketing and public relations, (5) management and integration, (6) community capacity development, and (7) monitoring and evaluation. Expert assessments rated the first four dimensions as “most suitable,” while the remaining three were considered “highly suitable.” These findings reflect strong expert consensus and provide a strategic framework for strengthening, connecting, and sustainably developing border cities within the context of subregional cooperation.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระชนนัท ทวีผล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ให้การสนับสนุนมอบคำแนะนำและแนวคิดตั้งแต่กระบวนการแรกของงานวิจัยจนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทางการศึกษา รวมถึง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสสินี บุญมีศรีสง่า ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. อธิป จันทรสุริย์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะกับวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ในฐานะผู้วิจัยข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณทุกท่านในความกรุณาเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธาดาธิเบศร์ ภูทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภฤศญา ปิยนุสรณ์ และ อาจารย์ ดร.ธเนศ เกษรสิริ ที่ให้เกียรติในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทุกท่านจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคชุมชน ที่ได้กรุณาอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก รวมถึงให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน ซึ่งข้อมูลอันทรงคุณค่าเหล่านี้มีส่วนสำคัญต่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ วัฒนกุล หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ผู้ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำและช่วยประสานงานในการขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ที่เอื้อให้อำนวยความสะดวกตลอดการดำเนินงานวิจัย

ขอขอบคุณครอบครัวที่เป็นพลังสำคัญในการสนับสนุนตลอดระยะเวลาการศึกษา ทั้งในด้านกำลังใจและการช่วยเหลือในทุกสถานการณ์ ขอขอบคุณเพื่อนที่มีความสำคัญและอยู่เคียงข้างเสมอ ได้แก่ นายเขมชาติ ชนะไพร นายอัศรพงศ์ ชื่นศิริ นายวชิรวิทย์ อุดมทวีทรัพย์ นายดนุพร หนูชูเชื้อ นางสาวอรอนงค์ จันทรครุฑ นางสาวอารีรัตน์ ยอดยิ่ง และนางสาวชลดา จันทรศิริ รวมถึงเพื่อน ๆ อีกหลายคนที่ไม่ได้เอ่ยนาม แต่ต่างมีส่วนร่วมในการเป็นกำลังใจ แรงสนับสนุน และแรงผลักดันที่มีคุณค่าอย่างยิ่งตลอดเส้นทางการศึกษา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยว และสามารถใช้เป็นแนวทางในการยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

วรพรต ไทอารี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
3. คำถามการวิจัย.....	6
4. ขอบเขตการศึกษา.....	7
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
6. นิยามศัพท์.....	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
1. เครือข่ายการท่องเที่ยว (Tourism Network)	11
1.1 ความหมายของเครือข่ายการท่องเที่ยว	11
1.2 องค์ประกอบของเครือข่าย.....	13
1.3 ประเภทและรูปแบบของเครือข่าย	15
2. การนํานโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation)	18
2.1 ความหมายของการนํานโยบายไปปฏิบัติ.....	18
2.2 ความสำคัญของการนํานโยบายไปปฏิบัติ	19

2.3	ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	21
2.4	ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	23
2.5	ตัวแบบทางทฤษฎีของการนำนโยบายไปปฏิบัติ	24
2.6	ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	26
2.7	ทิศทางนโยบายการท่องเที่ยว.....	29
2.8	การพัฒนาเชิงนโยบายการท่องเที่ยว.....	31
3	การท่องเที่ยวเมืองชายแดน (Border Tourism)	32
3.1	ความหมายการท่องเที่ยวเมืองชายแดน.....	32
3.2	คุณลักษณะของการท่องเที่ยวเมืองชายแดน.....	33
3.4	รูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดน	36
4	โลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Logistic Tourism).....	37
4.1	ความหมายของโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	37
4.2	องค์ประกอบของโลจิสติกส์การท่องเที่ยว.....	39
5	โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative.....	41
5.1	โครงการภาครัฐที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative	42
5.2	โครงการภาคเอกชนที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative	43
6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
6.1	งานวิจัยในประเทศ	45
6.2	งานวิจัยต่างประเทศ	48
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
1.	วิธีดำเนินการวิจัย	58
2.	แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลหลัก	59
3.	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
4.	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61

5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
6. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล.....	64
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ขั้นตอนที่ 1.....	66
1. YEC จังหวัดหนองคาย	68
2. ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย.....	73
3. หอการค้าจังหวัดหนองคาย	77
4. ผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวในจังหวัดหนองคาย.....	81
5. สำนักงานอุตสาหกรรมหนองคาย.....	84
6. สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย	88
7. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย.....	92
8. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย.....	95
9. ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย	99
10. สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย.....	102
11. สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย.....	106
12. ชุมชนบ้านเดื่อ.....	109
13. ชุมชนปะโค.....	112
14. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย	115
15. อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขต หนองคาย.....	119
16. สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย.....	122
17. สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย	126
18. เทศบาลเมืองหนองคาย.....	130
19. อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า	134

20. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	138
21. กรมเอเชียตะวันออก	142
22. กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา.....	146
บทที่ 5 สรุปผลและอภิปรายผล.....	178
สรุปผลการศึกษา.....	178
อภิปรายผลการศึกษา.....	183
ข้อเสนอแนะ.....	189
รายการอ้างอิง.....	192
ภาคผนวก.....	201
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล	202
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย	225
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล EDFR รอบ 2.....	229
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์.....	252
ภาคผนวก จ แบบสอบถาม.....	255
ภาคผนวก ฉ ใบยินยอมเข้าร่วมการทำวิจัย.....	263
ภาคผนวก ช ภาพบรรยากาศ.....	265
ประวัติผู้เขียน.....	279

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 วิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
ตารางที่ 2 สรุปแนวทางการศึกษาและการใช้ประโยชน์จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ..	56
ตารางที่ 3 ระดับค่ามัธยฐาน.....	64
ตารางที่ 4 คุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์เชิงลึก.....	67
ตารางที่ 5 การสังเคราะห์ บริบทและข้อจำกัด และการส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมือง ชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative	151
ตารางที่ 6 ตารางสังเคราะห์ แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการ ท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative.....	158
ตารางที่ 7 ผลค่า IOC ของแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการ ท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว ทั้ง 7 ด้าน.....	167
ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์แนวทางการส่งเสริม ความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว .	171
ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านความร่วมมือแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือ ทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	172
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์แนวทางการ ส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	173
ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์แนวทางการ ส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	174

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการจัดการและบูรณาการแนวทางการ ส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	175
ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนแนวทางการ ส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	176
ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการติดตามและประเมินผลแนวทางการ ส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	177

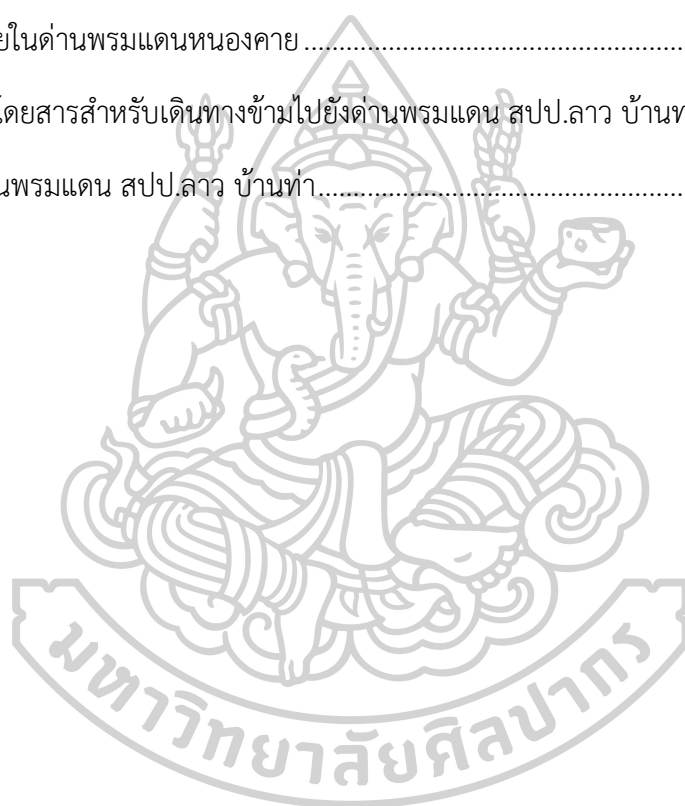

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กระบวนการวิจัย.....	62
ภาพที่ 2 เส้นทางนาครี.....	179
ภาพที่ 3 แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative	182
ภาพที่ 4 YEC จังหวัดหนองคาย.....	266
ภาพที่ 5 กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา.....	266
ภาพที่ 6 กรมเอเชียตะวันออก.....	267
ภาพที่ 7 สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย.....	267
ภาพที่ 8 สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย	268
ภาพที่ 9 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.....	268
ภาพที่ 10 สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย.....	269
ภาพที่ 11 บริษัท กานตนา ทัวร์ จำกัด.....	269
ภาพที่ 12 ชุมชนบ้านเดื่อ	270
ภาพที่ 13 สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย.....	270
ภาพที่ 14 เทศบาลจังหวัดหนองคาย.....	271
ภาพที่ 15 ชุมชนปะโค.....	271
ภาพที่ 16 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย.....	272
ภาพที่ 17 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย	272
ภาพที่ 18 คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย	273
ภาพที่ 19 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย	273
ภาพที่ 20 โรงแรม Rest time หนองคาย	274

ภาพที่ 21 สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย.....	274
ภาพที่ 22 สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย	275
ภาพที่ 23 สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย	275
ภาพที่ 24 หอการค้าจังหวัดหนองคาย.....	276
ภาพที่ 25 คณะกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยหอการค้า	276
ภาพที่ 26 ด้านพรมแดนหนองคาย.....	277
ภาพที่ 27 ภายในด้านพรมแดนหนองคาย	277
ภาพที่ 28 รถโดยสารสำหรับเดินทางข้ามไปยังด้านพรมแดน สปป.ลาว บ้านท่า.....	278
ภาพที่ 29 ด้านพรมแดน สปป.ลาว บ้านท่า.....	278

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย

หลังจากการเปลี่ยนผ่านรัฐบาลใหม่ภายใต้การนำประเทศโดยพรรคเพื่อไทย หนึ่งในแผนการพัฒนาประเทศหลักทาง ด้านการท่องเที่ยว รัฐบาลเล็งเห็นถึงโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับประเทศจากการท่องเที่ยว เนื่องจากกิจกรรมการท่องเที่ยวนั้นเปรียบเสมือนกุญแจดอกแรกในการสร้างรายได้ที่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ในระยะสั้นและสร้างงานให้กับประชาชนเป็นจำนวนมาก (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2566) อีกทั้งรัฐบาลได้ประกาศวิสัยทัศน์ Thailand Vision “IGNITE THAILAND จุดพลัง รวมใจ ไทยต้องเป็นหนึ่ง” เพื่อดึงเป้าหมายให้ประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางเมืองแห่งอุตสาหกรรมระดับโลก ครอบคลุมการท่องเที่ยว การรักษาพยาบาลและสุขภาพ อาหาร การบิน การผลิตรายยนต์ เทคโนโลยี และการเงิน โดยการก้าวเข้าสู่การเป็นอันดับที่ 1 ของภูมิภาค โดยวิสัยทัศน์แรก คือการสร้างประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางเมืองท่องเที่ยว (Tourism Hub) วิสัยทัศน์ที่ 2 ศูนย์กลางด้านการแพทย์และสุขภาพ (Wellness & Medical Hub) วิสัยทัศน์ที่ 3 ศูนย์กลางอาหาร (Agriculture & Food Hub) วิสัยทัศน์ที่ 4 ศูนย์กลางการบิน (Aviation Hub) วิสัยทัศน์ที่ 5 ศูนย์กลางขนส่งของภูมิภาค (Logistic Hub) วิสัยทัศน์ที่ 6 ศูนย์กลางผลิตรายยนต์แห่งอนาคต (Future Mobility Hub) วิสัยทัศน์ที่ 7 ศูนย์กลางเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy Hub) และวิสัยทัศน์ที่ 8 ศูนย์กลางทางการเงิน (Financial Hub) (กระทรวงคมนาคม, 2567) เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566 – 2570) เพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวในทุกกระดับตั้งแต่ระดับชาติ ระดับพื้นที่และท้องถิ่นให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันต่อไป แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566 – 2570) มีเป้าหมายหลัก คือ การท่องเที่ยวไทยต้องมีความเข้มแข็งและสมดุล ยกระดับการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว สร้างความเชื่อมั่นและมอบประสบการณ์ท่องเที่ยวสูงสุด รวมทั้งการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เป้าหมายรอง คือ การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสูงทุกกลุ่มหันมาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลส่งเสริมภาคการท่องเที่ยว มีความพร้อมในการรับมือและจัดการความเสี่ยงทุกรูปแบบเสมอเป็นกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยภายหลังสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีทั้งมิติการพัฒนาและการแก้ไข พื้นฟูภาคการท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับวิถีความปกติถัดไป (Next Normal) แผนมีระยะเวลา 5 ปี ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา ประกอบไปด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย (Resilient Tourism) ยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนาปัจจัยพื้นฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสูง (Quality Tourism) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว (Tourism Experience) ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566) เพื่อให้สามารถใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายได้อย่างแท้จริง

การเพิ่มการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว เชื่อมต่อการเดินทาง และสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวเกิดการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น ในการอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากรัฐจีนนโยบายกระตุ้นการท่องเที่ยวระยะเร่งด่วน ด้วยมาตรการวีซ่าฟรีสำหรับนักท่องเที่ยว 2 ประเทศ คือ จีน และคาซัคสถาน สามารถเดินทางเข้าประเทศไทยได้โดยไม่ต้องขอวีซ่า ตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566 - 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 รวมระยะเวลา 5 เดือน หลังจากการประกาศใช้มาตรการวีซ่าฟรีสำหรับนักท่องเที่ยวจีน มีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางเพิ่มมากขึ้นจากเดือนแรก มีจำนวนมากถึง 284,989 คน และในเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 มีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางเข้ามาจำนวน 674,558 คน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2567) หลังจากได้ทดลองนำมาตรการวีซ่าฟรีสำหรับนักท่องเที่ยวประเทศจีนประสบความสำเร็จนั้น ทางกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการต่างประเทศจีน ลงนามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราซึ่งกันและกันสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาและหนังสือเดินทางกึ่งราชการข้อตกลงดังกล่าวจะเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ อาทิ การค้า การลงทุน ความมั่นคง วัฒนธรรม การแลกเปลี่ยน และการท่องเที่ยว (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2567) สอดคล้องกับคำกล่าวของนายชัย วัชรรงค์ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นำเสนอข้อของนักท่องเที่ยวชาวจีนเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายหลักของไทย ซึ่งก่อนสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ช่วงปี พ.ศ. 2561 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนกว่า 10 ล้านคน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนยังต่ำกว่าเป้าหมายที่หน่วยงานราชการไทยที่เกี่ยวข้องคาดการณ์ไว้ ซึ่งการยกเว้นการตรวจลงตราเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวจีน เป็นการชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ เป็นเวลา 5 เดือนตามนโยบายรัฐบาล ช่วยสนับสนุนการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อดึงดูดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2566)

ประเทศไทยที่มีพื้นที่ติดต่อกับต่างประเทศทั้งหมด 27 จังหวัด 95 ช่องทาง ในช่องทางชายแดนด้านสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ 21 แห่ง จุดผ่านแดนถาวร 6 แห่ง จุดผ่อนปรนการค้า 13 แห่ง จุดผ่อนปรนพิเศษ 1 แห่ง และจุดผ่านแดนชั่วคราว 1 แห่ง ด้านราชอาณาจักรกัมพูชา 18 แห่ง จุดผ่านแดนถาวร 7 แห่ง จุดผ่อนปรนการค้า 9 แห่ง และจุดผ่านแดนชั่วคราว 1 แห่ง ด้านมาเลเซีย 9 แห่ง จุดผ่านแดนถาวร 9 แห่ง และ ด้านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 47 แห่ง

จุดผ่านแดนถาวร 20 แห่ง จุดผ่อนปรนการค้า 26 แห่ง และจุดผ่านแดนชั่วคราว 1 แห่ง (กระทรวงมหาดไทย, 2566) ในการเดินทางในแต่ละจุดผ่านแดนที่ต่างกันจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการข้ามแดนตามความเหมาะสม เช่น เพื่อการสัญจรเดินทาง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) อีกทั้งประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (2566–2570) กลยุทธ์การพัฒนามาผลงานที่ด้านการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุนเพื่อเป็นประตูการค้าการลงทุนและฐานเศรษฐกิจสำคัญของภูมิภาค มุ่งพัฒนาระบบคมนาคมและโลจิสติกส์ให้เชื่อมโยงไร้รอยต่อตั้งแต่ระดับภูมิภาค และชายแดน บูรณาการแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ที่ใช้ประโยชน์ทางภูมิศาสตร์และโครงสร้างพื้นฐาน จากเส้นทาง เชื่อมต่อในภูมิภาค อนุภูมิภาค และชายแดน โดยเฉพาะในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงกับจีนตอนใต้ เชื่อมโยงกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและเขตเศรษฐกิจพิเศษอื่น ๆ ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ผลักดันการเปลี่ยนแปลงภาคการผลิตและบริการไทยสู่ระดับนานาชาติ ทางของไทยได้ริเริ่มโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ สนับสนุนและผลักดันจากรัฐบาลไทยในสมัยภายใต้การดำเนินการรัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา อดีตนายกรัฐมนตรี ในปี พ.ศ. 2559 โดยเฉพาะในช่วงที่มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศในหลายด้าน รวมถึงการยกระดับเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โครงการ EEC ถูกกำหนดให้ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดในภาคตะวันออก ได้แก่ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาอุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย เช่น การสร้างท่าเรือน้ำลึก สนามบิน รถไฟความเร็วสูง และนิคมอุตสาหกรรม โครงการ EEC มุ่งเน้นการสร้างพื้นที่เศรษฐกิจที่สามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (จารุวรรณ เหมยากร, 2564)

จากยุทธศาสตร์ดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ Belt and Road Initiative (BRI) หรือ One Belt One Road (OBOR) ที่ต้องการส่งเสริมการค้าเสรีและการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกันระหว่างประเทศที่อยู่ในเส้นทาง Belt and Road ความเชื่อมโยงนี้ช่วยเพิ่มโอกาสในการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียและอื่น ๆ ผ่านเครือข่ายของ BRI ของจีนมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายการขนส่งและโลจิสติกส์ข้ามพรมแดนที่ครอบคลุมทั่วเอเชีย ยุโรป และแอฟริกา โดย EEC เป็นส่วนหนึ่งของการเชื่อมโยงนี้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ การขนส่ง และอุตสาหกรรม สอดคล้องกับการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานของ BRI โดยเฉพาะการพัฒนาโครงการทางรถไฟและท่าเรือสามารถ

เชื่อมต่อกับเส้นทางขนส่งของ BRI โดยพื้นที่ EEC และพื้นที่ที่เส้นทางรถไฟทางคู่พาดผ่าน ไปยังลาว และจีน เนื่องจากเส้นทางดังกล่าวเชื่อมระหว่างท่าเรือแหลมฉบัง ในพื้นที่ EEC ผ่านฉะเชิงเทรา นครนายก สระบุรี ไปยังจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ได้แก่ นครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย ก่อนเชื่อมต่อไปยัง เวียงจันทน์ ในประเทศลาว และคุนหมิง ในประเทศจีน ซึ่งเป็นปลายทางของรถไฟความเร็วสูงลาว-จีน (สุปรีย์ ศรีสำราญ, 2567) ส่งผลให้มีปัจจัยต่อการผลิตในรองรับตลาดการท่องเที่ยวที่เติบโตเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมโยงดังกล่าวนำมาซึ่งโอกาสที่ประเทศไทยสามารถดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากจีน ที่เป็นพันธมิตรหลักในโครงการ BRI รวมถึงยังสามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวจากจีนและประเทศตามแนวเส้นทาง BRI ได้อีกทั้งยังช่วยลดต้นทุนโลจิสติกส์ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และส่งเสริมการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนที่มีศักยภาพ เพื่อเป็นศูนย์กลางรองรับนักท่องเที่ยวในภูมิภาค ขณะเดียวกันยังพบปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากความร่วมมือในกรอบ BRI ได้แก่ ความเสี่ยงจากการพึ่งพาการลงทุนจากจีนมากเกินไป นำไปสู่ความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว ความไม่สมดุลของการพัฒนาในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนที่อาจไม่ได้รับประโยชน์จากโครงการขนาดใหญ่เท่าที่ควร ตลอดจนผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ และความซ้ำซ้อนของแผนพัฒนาในระดับชาติและนานาชาติ อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานและการบูรณาการในภาพรวม

ในส่วนของจังหวัดหนองคายเป็นเมืองที่มีความสำคัญในด้านการคมนาคมและการเชื่อมระหว่างประเทศ เนื่องจากตั้งอยู่ติดกับประเทศลาวและมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 1 เชื่อมระหว่างหนองคายกับนครหลวงเวียงจันทน์ ทำให้เป็นจุดผ่านแดนที่สำคัญสำหรับการค้าระหว่างประเทศ และการเดินทางระหว่างไทยและลาว ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ลาว ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงโครงการความร่วมมือด้านการค้าและการขนส่งข้ามแดน การเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานระหว่างไทยกับลาว และในภูมิภาค ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว และการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน (กระทรวงต่างประเทศ, 2567) นอกจากนี้จังหวัดหนองคายถูกวางแผนให้เป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญสำหรับโครงการรถไฟความเร็วสูงของไทย เป็นส่วนหนึ่งของโครงการความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานระหว่างประเทศไทยและจีน โดยโครงการรถไฟความเร็วสูงสายมีเส้นทางที่วางแผนเชื่อมต่อจากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี และสิ้นสุดที่หนองคาย ก่อนที่จะข้ามแม่น้ำโขงเข้าสู่ลาวและเชื่อมต่อกับเส้นทางรถไฟความเร็วสูงในลาวและจีน โครงการรถไฟความเร็วสูงไทย-จีน ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของแผนการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานระหว่างอาเซียนและจีน ช่วยเพิ่มความสะดวกสบายในการเดินทางข้ามประเทศ ส่งเสริมการท่องเที่ยว และการค้าระหว่างไทย ลาว และจีน (กรมประชาสัมพันธ์, 2566) นโยบายและโครงการที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566–

2570) กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางทางท่องเที่ยว 2) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการบริการ 3) การส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ 4) การพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม และ 5) การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในด้านของความสำเร็จสำหรับยุทธศาสตร์ที่ 1 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสบายมีความก้าวหน้าอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดหนองคาย ที่ได้รับการวางแผนเป็นจุดเชื่อมต่อของโครงการรถไฟความเร็วสูงไทย-จีน นับว่าเป็นโครงการระดับภูมิภาคที่ช่วยส่งเสริมให้การเดินทางระหว่างประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ เริ่มเห็นผลจากการดำเนินนโยบายกระตุ้นการท่องเที่ยวของรัฐบาล เช่น การยกเว้นวีซ่าให้นักท่องเที่ยวจีนและคาซัคสถาน ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามลำดับแต่สำหรับยุทธศาสตร์บางด้านยังเผชิญข้อจำกัด โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพบริการและมาตรฐานบริการ ในหลายพื้นที่ยังขาดบุคลากรที่มีทักษะด้านภาษาและบริการที่ตรงกับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น จังหวัดชายแดนอย่างหนองคาย เปรียบเสมือนประตูการค้าและท่องเที่ยว แต่ยังขาดการลงทุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการให้เท่าทันกับความต้องการของตลาด นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต้องพัฒนาในแง่ของการบริหารแหล่งท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชน และการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ตลอดจน ปัญหาหมอกควันข้ามแดนในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ยังไม่มีมาตรการรองรับอย่างเป็นระบบ ถึงแม้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับดังกล่าวจะมีความคืบหน้าในบางด้าน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับโครงการระดับภูมิภาคอย่าง BRI และความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มน้ำโขง แต่ก็ยังมีความท้าทายสำคัญในด้านคุณภาพบริการและการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ควรได้รับการผลักดันต่อเนื่องเพื่อการบรรลุเป้าหมายระยะยาว

อย่างไรก็ตามวิธีการเดินทางมายังจังหวัดหนองคายเพื่อใช้บริการรถไฟเพื่อรับประสบการณ์ใหม่ในการท่องเที่ยวไปยังประเทศลาวนั้นอาจจะทำได้หลากหลายวิธี โดยเฉพาะ การขนส่งทางบก เช่น รถยนต์ส่วนตัว รถบัส รถไฟ และบริการขนส่งสาธารณะ ซึ่งต้องอาศัยการจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในภูมิภาคของประเทศไทยได้อย่างสะดวกสบายหลากหลายเส้นทาง นอกจากนี้ ยังสามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเยือนจังหวัดหนองคายมาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สร้างความประทับใจด้วยการบริหารจัดการที่ดี ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวกลับมาเยือนอีกครั้ง ส่งผลให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดเพิ่มขึ้น และช่วยเพิ่มสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ในระดับประเทศได้มากขึ้น การท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคายที่เชื่อมโยงกับนครหลวงเวียงจันทน์มีความโดดเด่นในด้านความดึงดูดใจและคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว การเดินทาง

ระหว่างสองพื้นที่เป็นไปอย่างสะดวกสบาย พร้อมด้วยภาษาที่คล้ายคลึงกันทำให้การสื่อสารง่ายขึ้น และยังเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ (ศักรินทร์ นนทพจน์, 2566) ยิ่งไปกว่านั้น ญัฐพัชร มณีโรจน์ (2563) พบว่า การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้สูงสุดลำดับที่ 4 ของลาว โดยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางท่องเที่ยวในลาว จำนวนกว่า 4 ล้านคนต่อปี จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในลาว คิดเป็นร้อยละ 40-50 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด และจำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยปี พ.ศ.2568 มีการคาดการณ์ว่าจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นถึง 7 ล้านคน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์มีสะพานมิตรภาพ 1 เพิ่มโอกาสพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนได้จากนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถยนต์และรถไฟความเร็วสูงไทยจีน

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative เพื่อพิจารณาถึงบริบทและข้อจำกัดของการท่องเที่ยวเมืองชายแดนที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยหรือสาเหตุที่เกี่ยวข้องในบริบทพื้นที่ รวมทั้งการประเมินแนวทางที่ช่วยส่งเสริมการบริหารความร่วมมือจากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีความหลากหลายด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ตลอดจนผลการศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ทางภาครัฐนำไปพัฒนานโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน ตามแนวชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1. เพื่อศึกษาบริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

3. คำถามการวิจัย

1. บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative เป็นอย่างไร และประกอบด้วยสาเหตุหรือปัจจัยอะไรบ้าง

2. การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ควรมีแนวทางอย่างไร

4. ขอบเขตการศึกษา

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายการท่องเที่ยว (Tourism Network) การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) การท่องเที่ยวชายแดน (Border Tourism) โลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Logistic Tourism) โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เป็นคำถามการวิจัยสำหรับการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยในแต่ละข้อ

4.2 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ประกอบด้วย

4.2.1 ภาครัฐ หมายถึง หน่วยงานผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด จำนวน 13 คน ได้แก่ (1) เทศบาลเมืองหนองคาย (2) ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย (3) สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย (4) พาณิชยจังหวัดหนองคาย (5) สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย (6) สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย (7) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย (8) สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย (9) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย (10) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย (11) กรมเอเชียตะวันออก (12) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ (13) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

4.2.2 ภาคเอกชน หมายถึง ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจำนวน 5 คน ได้แก่ (1) หอการค้าจังหวัดหนองคาย (2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย (3) YEC จังหวัดหนองคาย (4) ผู้ประกอบการจัดนำท่องเที่ยวเที่ยวในจังหวัดหนองคาย และ (5) ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย

4.2.3 ภาควิชาการ หมายถึง นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว มีประสบการณ์ทางวิชาการมากกว่า 5 ปีขึ้นไป สังกัดในสถาบันอุดมศึกษา คุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก จำนวน 2 คน ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยหอการค้า และ (2) มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย

4.2.4 ภาคชุมชน หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่วิจัย และมีทะเบียนบ้านในจังหวัดหนองคาย จำนวน 2 คน (1) ชุมชนปะโค จังหวัดหนองคาย และ (2) ชุมชนบ้านเดื่อ จังหวัดหนองคาย

4.3 ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2567 ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2568 เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน เริ่มตั้งแต่กระบวนการกำหนดประเด็นปัญหาจากการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ผล การสรุป ตลอดจนการอภิปรายผลและการใช้ข้อเสนอแนะ

4.4 ขอบเขตด้านสถานที่

ผู้วิจัยคัดเลือกสถานที่จากผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย จังหวัดหนองคาย หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน ประเทศไทย

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ประโยชน์เชิงวิชาการ

ผลการวิจัยนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative มีส่วนช่วยพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับ การจัดการการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และ นโยบายความร่วมมือระดับภูมิภาค สามารถนำไปสู่การขยายแนวคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับ การบูรณาการเศรษฐกิจและสังคมผ่านทางการท่องเที่ยว รวมถึงพัฒนามุมมองการวิเคราะห์ใหม่เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในบริบทโลกาภิวัตน์ อีกทั้งการวิจัยนี้ยังสามารถสนับสนุนการเปรียบเทียบเพื่อให้เข้าใจถึงแนวทางการจัดการที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศและภูมิภาค ตลอดจนมีส่วนช่วยให้นโยบายด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีหลักฐานรองรับมากขึ้น นับว่าเป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการ ภาครัฐ และภาคเอกชนในการพัฒนาแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับเป้าหมายทางเศรษฐกิจระดับสากล

5.2 ประโยชน์ทางการจัดการ

ผลการวิจัยนี้ ทำให้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ได้รับประโยชน์ในหลายด้าน ทางภาครัฐสามารถใช้ข้อมูลจากการศึกษาเพื่อพัฒนานโยบายและมาตรการสนับสนุนการท่องเที่ยว อาทิ การปรับปรุงกฎระเบียบด้านการเดินทางและความปลอดภัย รวมถึงการบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานข้ามพรมแดน ในขณะที่ภาคเอกชน เช่น ธุรกิจท่องเที่ยว ที่พัก และบริษัทขนส่ง สามารถใช้ข้อมูลเชิงลึกในการวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจเพื่อขยายตลาดและพัฒนาบริการที่ตอบสนองต่อนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมากขึ้น ตลอดจนชุมชนท้องถิ่นจะได้รับประโยชน์

จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีส่วนช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและกระจายรายได้ อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ องค์กรระหว่างประเทศและภาคประชาสังคมยังคงสามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็น แนวทางในการสนับสนุน ความร่วมมือด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน และส่งเสริมความเข้าใจทาง วัฒนธรรมระหว่างประเทศที่อยู่ในเส้นทางดังกล่าว

6. นิยามศัพท์

6.1 เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 หมายถึง ยุทธศาสตร์ความร่วมมือของจีนเพื่อเชื่อมโยง โครงสร้างพื้นฐาน การค้า และการลงทุนทั่วโลก แบ่งเป็นเส้นทางสายไหมทางบกและทางทะเล สำหรับเส้นทางหนองคาย - จีน เป็นส่วนหนึ่งของโครงการรถไฟความเร็วสูงไทย-จีน เชื่อมเขต กรุงเทพฯ ผ่านหนองคายไปยังลาวและจีน โดยจะช่วยกระตุ้นการค้า การท่องเที่ยว และการลงทุนใน ภูมิภาค มีความยาวประมาณ 600 กิโลเมตร และเชื่อมต่อกับเส้นทางรถไฟความเร็วสูงในจีนที่เมือง คุณหมิง มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศที่เข้าร่วม

6.2 การท่องเที่ยวเมืองชายแดน หมายถึง รูปแบบการเดินทางที่เกิดขึ้นในพื้นที่ติดกันระหว่าง สองประเทศ ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งการเดินทางข้ามชายแดนหรือท่องเที่ยวภายในพื้นที่ชายแดนฝั่งใดฝั่ง หนึ่ง นักท่องเที่ยวมักสนใจแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เทศกาลประเพณี และวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ นอกจากนี้ การท่องเที่ยวชายแดนยัง เกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ การพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยว ระบบคมนาคมขนส่ง ระหว่างประเทศ และการส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนชายแดน มีส่วนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจระดับ ภูมิภาคและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ตามเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

6.3 เครือข่ายการท่องเที่ยว หมายถึง ความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรที่มี เป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว อาศัยการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทรัพยากร การ สร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ ตอบสนองความต้องการของตลาด และส่งเสริม เศรษฐกิจและสังคมให้เติบโตอย่างยั่งยืน รูปแบบเครือข่ายต้องอาศัยโครงสร้างที่เป็นทางการหรือไม่ เป็นทางการ อาจมีศูนย์กลางประสานงานหรือเป็นการติดต่อโดยตรงระหว่างกลุ่ม ทั้งนี้เครือข่ายการ ท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ลดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่น รวมถึงสร้างความร่วมมือในระยะยาวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่าง สมดุลและยั่งยืน ตามเขตเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่ง ศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

6.4 นโยบายการบริหารความร่วมมือ หมายถึง การนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดกระบวนการที่มี ความเชื่อมโยงการตัดสินใจเชิงนโยบายกับการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

คำนึงถึงการจัดการและประสานงานอย่างเป็นระบบ องค์กรที่รับผิดชอบต้องสามารถรวบรวมทรัพยากรและบุคลากรให้ทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างทาง อีกทั้งต้องมีการระบุปัญหาอย่างชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์ และวางโครงสร้างการดำเนินงานให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ตามเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผู้วิจัยมีกระบวนการ ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูล จากหนังสือ เอกสารวิชา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

1. เครือข่ายการท่องเที่ยว (Tourism Network)
2. การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation)
3. การท่องเที่ยวชายแดน (Border Tourism)
4. โลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Logistic Tourism)
5. โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เครือข่ายการท่องเที่ยว (Tourism Network)

เครือข่ายการท่องเที่ยวเป็นการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการเดินทางและสร้างประสบการณ์ที่ดีให้นักท่องเที่ยว โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนในพื้นที่ เครือข่ายนี้ช่วยกระจายรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับสากล

1.1 ความหมายของเครือข่ายการท่องเที่ยว

Mitchell (1968) และ Starkey (1997) นำเสนอความหมายของ “เครือข่าย” หมายถึง ความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมระหว่างบุคคลหนึ่งกับบุคคลหนึ่ง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร หรือเพื่อสร้างความร่วมมือภายในเครือข่ายนำไปสู่การพัฒนาแผนงาน การแลกเปลี่ยนทรัพยากร และการสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวที่มีความเป็นเอกลักษณ์สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ให้ความสำคัญกับผลกระทบเชิงบวกต่อเศรษฐกิจและสังคมเครือข่ายการท่องเที่ยว ใช้เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มุ่งเน้นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมให้สามารถดำรงอยู่ได้ในระยะยาว รวมทั้งยังช่วยลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่น จากการศึกษาของวรรณิศา บุญญาณเมธาพร (2565) ได้ขยายความเครือข่ายในมุมมองของการประสานความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่ม และองค์กร ที่มีกิจกรรมและเป้าหมายที่คล้ายคลึงกันก่อให้เกิดการเชื่อมโยงผลการทำงาน หรือแนวคิดไปสู่กลุ่มหรือองค์กรอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างพลังเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง

ๆ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันช่วยเหลือกัน ผ่านกระบวนการติดต่อผ่านศูนย์กลางแม่ข่ายหรือแกนนำ หรือบางเครือข่ายอาจมีการติดต่อโดยตรงระหว่างกลุ่ม ตลอดจนมีการจัดระเบียบโครงสร้างที่สมาชิกในเครือข่ายยังคงมีความเป็นอิสระ นับว่าเป็นการรวมตัวแบบเฉพาะกิจ ตามความจำเป็นเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

พระมหาไกรสร โชติปัญญา และคณะ (2563) ได้ให้ความหมายของเครือข่าย หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่อยู่ในสังคมเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน จนพัฒนากลายเป็นกลุ่มบุคคลขึ้นมาเพื่อสนองตอบวัตถุประสงค์ได้วัตถุประสงค์หนึ่งของการรวมกลุ่ม และมีการประสานเชื่อมโยงด้านข้อมูล แนวคิด วิถีปฏิบัติภายในกลุ่มทางสังคมนั้น ๆ และการขยายไปยังเครือข่ายกลุ่มอื่น ๆ จนกลายเป็นสังคมขนาดใหญ่ได้ ในส่วนของธีรทิพย์ พวงจันทร์ และ พระมหาพุทธพิชาญ โยธาสโน (2564) อธิบายว่า คำจำกัดความของเครือข่ายหมายถึง ความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กรที่มีกิจกรรมคล้ายคลึงกัน เกิดการเชื่อมโยงขยายผลการทำงานไปสู่กลุ่มหรือองค์กรอื่น ๆ มีส่วนในการแก้ปัญหาและเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างกันรวมทั้ง การทำกิจกรรมร่วมกัน และช่วยเหลือกัน ผ่านจัดตั้งศูนย์กลางแม่ข่ายหรือแกนนำ หรือแม้กระทั่งอาจไม่มีแม่ข่ายหรือแกนนำแต่มีช่องทางการติดต่อโดยตรงระหว่างกลุ่ม อีกทั้งยังมีการระเบียบโครงสร้างองค์กรเพื่อให้สมาชิกได้ให้อิสระตามความจำเป็น เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวิธีการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ จริญญา อินรินทร์ (2559) นิยามเครือข่าย หมายถึง การประสานงานรูปแบบหนึ่งที่เชื่อมโยงการทำงานของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรหลายองค์กรที่มีความแตกต่างทางด้านทรัพยากร ด้านวิธีการทำงาน และด้านกลุ่มเป้าหมาย ในขณะเดียวกันบุคคลหรือกลุ่มองค์กรเหล่านี้ได้เข้ามาประสานงานกันภายใต้เงื่อนไขของระยะเวลาานพอสมควรถึงแม้ว่าจะไม่ได้มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอก็ตาม แต่ต้องอาศัยการวางรากฐานที่มั่นคง เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องการขอความช่วยเหลือหรือขอความร่วมมือกับกลุ่มอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการติดต่อสื่อสารหรือการทำกิจกรรมในประเด็นที่ตนสนใจ และยังคงเห็นความสำคัญกับการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน แต่ละฝ่ายยังคงปฏิบัติการกิจหลักของตนต่อไปโดยไม่สูญเสียเอกลักษณ์ของตนเอง

สุภัทรา บุญปัญญาโรจน์ (2560) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายการท่องเที่ยว หมายถึง กลุ่มของหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลที่มีการเชื่อมโยง ทำงานร่วมกันในการพัฒนา ส่งเสริม และการจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ เครือข่ายนี้ช่วยเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และสามารถเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยวได้อรรถประกอบของเครือข่ายการท่องเที่ยวประกอบด้วยภาครัฐ มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย วางแผน และสนับสนุนงบประมาณ ภาคเอกชนที่เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ภัตตาคาร และบริษัทนำเที่ยว รวมถึงชุมชนท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการบริหาร

แหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังคงมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจของเครือข่ายเครือข่ายการท่องเที่ยวช่วยทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนทิวาพร หกขุนทด (2565) นิยามเครือข่ายการท่องเที่ยว หมายถึง ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน บุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์ร่วมกันในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผ่านการแลกเปลี่ยนทรัพยากร ความรู้ และประสบการณ์ เครือข่ายนี้ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น และอนุรักษ์วัฒนธรรม รวมถึงการจัดการการท่องเที่ยวให้เป็นระบบมากขึ้น ผ่านการกำหนดโครงสร้างที่เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพและการดำเนินงานผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน

1.2 องค์ประกอบของเครือข่าย

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ (2562) กล่าวถึงองค์ประกอบของเครือข่ายว่าประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบดังนี้

1.2.1 เครือข่ายเทียม (Pseudo Network) คือ กลุ่มที่ถูกเข้าใจผิดว่าเป็นเครือข่าย แต่แท้จริงแล้วเป็นเพียงการรวมตัวกัน เพื่อพบปะหรือสังสรรค์ ที่สมาชิกไม่ได้มีเป้าหมายหรือความตั้งใจในการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างแท้จริง การรวมกลุ่มลักษณะนี้มักเกิดขึ้นตามกระแสนิยม ไม่มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และขาดความต่อเนื่องในการเชื่อมโยงระหว่างสมาชิก

1.2.2 เครือข่ายแท้ (Authentic Network) คือ เครือข่ายที่ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคน การเสริมสร้างซึ่งกันและกัน การเกื้อหนุนพึ่งพากัน และการมีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยน โดยสมาชิกควรมีความเข้าใจและเป้าหมายที่สอดคล้องกัน ตระหนักถึงปัญหาเดียวกันและร่วมมือกันแก้ไขเพื่อให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างยั่งยืน วิสัยทัศน์ร่วมเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้สมาชิกมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ลดความขัดแย้งและเสริมสร้างเอกภาพ ขณะที่ผลประโยชน์ร่วมกันช่วยกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง หากเครือข่ายสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้ก็จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความร่วมมือที่เท่าเทียมและการเกื้อหนุนกันช่วยให้เครือข่ายแข็งแกร่งขึ้น ผ่านการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและความรู้ นำไปสู่การพึ่งพาอาศัยกันอย่างเป็นระบบ การมีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เช่น การสื่อสารและการจัดกิจกรรมร่วมกัน จะช่วยสร้างความผูกพันระหว่างสมาชิกและทำให้เครือข่ายเติบโตได้อย่างมั่นคง

พรพิมล เปี้ยมุกดา (2565) อธิบายถึงแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของเครือข่ายเอาไว้ว่า องค์ประกอบของเครือข่ายควรประกอบด้วย 4 เงื่อนไขสำคัญดังนี้

1.2.1 การเริ่มต้นของเครือข่ายต้องมาจากสมาชิก หากมีสมาชิกจำนวนมาก ควรมีการจัดแบ่งหน้าที่ เพื่อการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดูแลการบริหารและประสานงานภายในเครือข่าย

1.2.2 การกำหนดกรรมการผู้ประสานงาน เพื่อให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีผู้ประสานงานที่ช่วยดูแลกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกสามารถร่วมกันขับเคลื่อนเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.3 การระบุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของเครือข่ายควรมีความที่ชัดเจน เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สมาชิกเข้าร่วมและยังคงอยู่ อีกทั้งยังสามารถตอบสนองต่อความต้องการหรือภารกิจของสมาชิกและองค์กร

1.2.4 กิจกรรมภายในเครือข่ายควรมีความต่อเนื่อง ร่วมกันส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือภายในเครือข่าย

นอกจากนี้ ชัชวาลย์ สิงหาทอง (2563) อธิบายว่า เครือข่ายมีองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ได้แก่ การจัดการเครือข่าย กระบวนการดำเนินงานเครือข่าย ปัจจัยขับเคลื่อนเครือข่าย และยุทธศาสตร์เครือข่าย สำหรับแนวทางปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาเครือข่าย ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ แนวทางการพัฒนาเครือข่าย กระบวนการพัฒนาเครือข่าย เงื่อนไขความสำเร็จของเครือข่าย และข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครือข่ายเพื่อส่งเสริมวัตถุประสงค์และเป้าหมายของเครือข่าย อีกทั้งการวิจัยของ สุดา มงคลสิทธิ์ (2562) อธิบายถึงองค์ประกอบของเครือข่ายประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการของเครือข่าย (2) ภาระหน้าที่ในการพัฒนาวัตถุประสงค์เครือข่าย (3) แนวทางการปฏิบัติงานเครือข่าย (4) กระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (5) คุณลักษณะที่ดีของผู้นำเครือข่าย (6) เทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย

จากองค์ประกอบของเครือข่ายที่กล่าวมาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า องค์ประกอบของเครือข่ายมีหลายด้านที่สำคัญต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความร่วมมือภายในเครือข่าย เริ่มจากการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อให้สมาชิกมีทิศทางร่วมกันและตอบสนองต่อความต้องการของแต่ละฝ่าย การจัดตั้งคณะกรรมการและการแต่งตั้งผู้ประสานงานเพื่อดูแลการบริหารและกระบวนการภายในเครือข่ายก็เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การสร้างกิจกรรมที่ต่อเนื่องและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือในเครือข่าย โดยการพัฒนาเครือข่ายต้องพิจารณาปัจจัยขับเคลื่อนที่สำคัญ และการมีผู้นำเครือข่ายที่มีคุณลักษณะที่ดีพร้อมเทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกให้มีทักษะที่เหมาะสมทั้งหมดนี้จะช่วยให้เครือข่ายสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.3 ประเภทและรูปแบบของเครือข่าย

ทิพย์สุวรรณ แซ่ลี (2561) ได้กล่าวถึง เครือข่ายจากชุมชนสู่การขยายขอบเขตและการไต่ระดับด้วยการจำแนกเครือข่ายออกเป็น 4 ระดับ ประกอบไปด้วย

1.3.1 เครือข่ายในระดับชุมชน เป็นการส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของในชุมชนต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้รับประโยชน์และผลตอบแทนจากการท่องเที่ยว ร่วมกับการส่งเสริมความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในชุมชน

1.3.2 เครือข่ายระหว่างชุมชน เป็นการสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทักษะการทำงานระหว่างชุมชน ควบคู่ไปกับวางแผนการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวร่วมกัน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีเส้นทางหรือทรัพยากรท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อลดความขัดแย้งและสร้างความหลากหลายในกิจกรรมท่องเที่ยว ร่วมกับการใช้เครือข่ายเป็นกลไกในการเจรจาต่อรองและประสานงานกับภาครัฐและเอกชน เพื่อขอรับการสนับสนุน นอกจากนี้ยังเป็นการดำเนินการตลาดร่วมกันเพื่อลดต้นทุนและกระจายผลตอบแทนให้ทั่วถึง

1.3.3 เครือข่ายระดับประเทศ เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทักษะการทำงานระหว่างชุมชนทั่วประเทศ ประกอบการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์แนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นในระดับประเทศ ร่วมกับการแสดงบทบาทในการผลักดันนโยบายที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน พร้อมกับการใช้เครือข่ายเป็นเครื่องมือในการเจรจาขอรับทรัพยากรและการสนับสนุนจากภาครัฐ

1.3.4 เครือข่ายระหว่างประเทศ เป็นการสร้างเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทักษะระหว่างชุมชนในระดับนานาชาติ ขยายแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของแต่ละประเทศให้เป็นที่รู้จักในเครือข่ายระดับนานาชาติ พร้อมทั้งการเสริมสร้างบทบาทของชุมชนในการนำเสนอปัญหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการท่องเที่ยว รวมถึงติดตามความเคลื่อนไหวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีการกำหนดตัวแทนของชุมชนในระดับรากหญ้าเพื่อนำเสนอความคิดเห็นและความต้องการต่อองค์กรระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อองค์กรระหว่างประเทศ

จริญญา อินรินทร์ (2559) อธิบายว่า เครือข่ายสามารถจำแนกประเภทได้ตามเงื่อนไขของจำนวนสมาชิก พื้นที่ กิจกรรมหลัก วัตถุประสงค์ และโครงสร้างการดำเนินงานของเครือข่ายเอง ตามรายละเอียดดังนี้

1.3.1 เครือข่ายระดับราบ เป็นการรวมกลุ่มของบุคคลที่อยู่ในระดับเดียวกันหรือมีอาชีพเดียวกันให้เกิดการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย เช่น เครือข่ายเกษตรกร เครือข่ายนักพัฒนา หรือ

เครือข่ายนักวิจัย อาจประกอบด้วยปัจเจกบุคคลหรือสถาบัน อาทิ สถาบันวิจัย หรือเครือข่ายศูนย์ข้อมูล เปิดกว้างให้บุคคลทั่วไป หรือสถาบันที่สนใจในประเด็นเดียวกันเข้าร่วมได้

1.3.2 เครือข่ายแนวตั้ง เป็นการเชื่อมโยงบุคคลจากหลากหลายอาชีพและภาคส่วน เช่น เกษตรกร นักพัฒนา นักวิชาการ นักธุรกิจ นักการเมือง และองค์กรทุน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างกลุ่มที่แตกต่างกัน มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารมากกว่าการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตช่วยให้สมาชิกจากทุกอาชีพและสถานะสามารถเข้าร่วมได้อย่างเท่าเทียมกัน

1.3.3 เครือข่ายเพื่อการสื่อสารและการต่อรอง เป็นการอำนวยความสะดวกในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ รวมถึงการแสดงความร่วมมือกันในเรื่องต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นกลไกในการต่อรองกับหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของสมาชิก

1.3.4 เครือข่ายเพื่อความร่วมมือในทางปฏิบัติ เป็นการพิจารณาวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย นอกจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแล้ว ยังคงเป็นการส่งเสริมความร่วมมือในทางปฏิบัติ เช่น การวิจัยร่วมกัน การฝึกอบรม และการจัดกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อีกทั้งยังมีการพัฒนาเครือข่ายในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การกระจายข้อมูลผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การอภิปราย และการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ซึ่งทางสมาชิกอาจไม่เคยพบกันโดยตรง แต่สามารถเชื่อมโยงกันจากทั่วโลกผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

วศิน ปัญญาวุธตระกูล (2562) อธิบายถึงการแบ่งประเภทของเครือข่าย มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจและช่วยให้สะท้อนภาพการเคลื่อนไหวของกลุ่มและองค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จากการพัฒนาของเครือข่ายในสังคมไทยยังพบว่า มีกระบวนการเกิดขึ้นของเครือข่ายในหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคประชาชน นอกจากนี้แนวคิดและกิจกรรมของเครือข่ายยังมีการจัดแบ่งประเภทและรูปแบบที่หลากหลายแตกต่างกันไปตามนิยามและวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่ม หรือผู้ที่นำเครือข่ายไปใช้ตามกิจกรรมที่กำหนดขึ้น ดังนี้

1.3.1 เครือข่ายเชิงพื้นที่ หมายถึง การรวมตัวของกลุ่ม องค์กร หรือเครือข่าย ที่ใช้พื้นที่เป็นปัจจัยหลักในการดำเนินงานร่วมกัน มุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาที่อาศัยกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป็นเป้าหมายหลัก และแนวทางดำเนินงาน ซึ่งเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการที่ไม่แยกส่วนกัน แต่ยึดพื้นที่เป็นศูนย์กลางแห่งความสำเร็จในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย ซึ่งลักษณะและโครงสร้างของเครือข่ายเชิงพื้นที่สามารถจัดลำดับความสัมพันธ์ได้หลายระดับ ตามพื้นที่และกิจกรรมที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งเครือข่ายตามระบบการปกครองของภาครัฐ อาทิ เครือข่ายระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค ประเทศ และเครือข่ายองค์กรระหว่างประเทศ ฯลฯ รวมทั้งการแบ่งเครือข่ายตามความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ เครือข่ายลุ่มแม่น้ำปิง เครือข่ายอ่าวปัตตานี เป็นต้น

อย่างไรก็ตามกิจกรรมและความสัมพันธ์ของเครือข่ายเชิงพื้นที่ต้องอาศัยพื้นที่ทางกายภาพเป็น ศูนย์กลางที่มีการเชื่อมโยงองค์กรและเครือข่ายย่อยในพื้นที่ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนา แนวทางที่เหมาะสม ผ่านกลไกต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการร่วมและการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ กิจกรรมของเครือข่ายครอบคลุมด้านวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ และการใช้ทรัพยากร พิจารณาถึง โครงสร้างความสัมพันธ์ทั้งแนวดิ่ง ที่รวมศูนย์กิจกรรมไปยังหน่วยกลางของพื้นที่ขนาดใหญ่ และ แนวราบ ที่ประสานงานร่วมกันตามประเด็นปัญหาและกิจกรรมในพื้นที่

1.3.2 เครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรม หมายถึง การรวมกลุ่มองค์กรที่มุ่งเน้นการจัดการตามประเด็นกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่จำกัดอยู่ในขอบเขตพื้นที่ แต่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างจริงจัง พร้อมทั้งส่งเสริมความร่วมมือกับภาคีที่เกี่ยวข้อง อีกทั้ง เครือข่ายประเภทนี้มีโครงสร้างและลักษณะที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความสนใจและบทบาทของ ภาครัฐ เอกชน และประชาชน มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดรูปแบบและขอบเขต ของเครือข่าย ในขณะเดียวกันเครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรมมักเกิดจากความสนใจหรือปัญหาที่ เกี่ยวข้องกับงานของผู้ที่ทำกิจกรรมนั้น ๆ นำไปสู่การรวมตัวกัน เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนา เครือข่ายให้เข้มแข็งขึ้น ความสัมพันธ์ภายในเครือข่ายจึงมาจากความร่วมมือของหลายฝ่ายที่มี เป้าหมายร่วมกัน โดยใช้เครือข่ายเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและขับเคลื่อนกิจกรรม ผ่านแนวทางที่ หลากหลาย เพื่อสร้างโอกาส แก้ไขปัญหา และเสริมสร้างความร่วมมือแบบพหุภาคี นอกจากนี้ กิจกรรมการทำงานของเครือข่ายเชิงประเด็นดำเนินในลักษณะแนวราบ เนื่องจากเกิดจากความสนใจ ร่วมกันในประเด็นปัญหาที่มีความเชื่อมโยงกันของบุคคล กลุ่ม องค์กร และเครือข่ายที่ได้รับผลกระทบ จากปัญหานั้น ๆ โดยลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์มีทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ อาศัยองค์กรหลัก หรือหน่วยงานแม่ข่ายที่ทำงานในด้านที่คอยสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายย่อยในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งแต่ละเครือข่ายในพื้นที่ย่อมมีความเป็นอิสระต่อการดำเนินการตามประเด็นที่ตนสนใจ ผ่านการใช้ศักยภาพของตนเองในการพัฒนากิจกรรมและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน เช่น เครือข่ายสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศที่เข้าไปสนับสนุนกิจกรรมของเครือข่าย สิ่งแวดล้อมย่อยในจังหวัดต่าง ๆ และมีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.3 เครือข่ายแบ่งตามโครงสร้างหน้าที่ หมายถึง การรวมกลุ่มจากการประสาน กิจกรรมและการก่อตัวของกลุ่มผลประโยชน์ในสังคม สามารถแบ่งออกเป็นเครือข่ายจากภาครัฐ ประชาชน ธุรกิจเอกชน และภาคองค์กรพัฒนาชุมชน มุ่งเน้นการดำเนินงานภายใต้กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหน่วยงานหรือโครงสร้างหลักของกลุ่มผลประโยชน์นั้น ๆ กำหนด ลักษณะและโครงสร้างของเครือข่ายประเภทนี้ เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มผลประโยชน์มุ่งสนับสนุน การจัดตั้งเครือข่ายและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาที่สอดคล้องกับกิจกรรมและเป้าหมาย หลักของแต่ละกลุ่มหรือหน่วยงาน เพื่อคาดหวังให้เกิดการรวมตัวเป็นเครือข่ายเชิงพื้นที่หรือเครือข่าย

ตามประเด็นกิจกรรม หากทุกฝ่ายเห็นความสำคัญในการรวมพลังเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมในสังคมไทย เครือข่ายผลประโยชน์สามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ เครือข่ายภาครัฐ เครือข่ายภาคธุรกิจเอกชน เครือข่ายองค์กรพัฒนาชุมชน และเครือข่ายภาคประชาชน การทำงานในแต่ละเครือข่ายอาจมีกิจกรรมและความสัมพันธ์ที่ทับซ้อนกัน มุ่งเน้นการสร้างจุดยืนและพื้นที่ร่วมกันในการพัฒนากิจกรรมของเครือข่ายประเภทนี้มีความหลากหลายตามกลุ่มธุรกิจ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายยังคงมีความหลากหลายเช่นกัน ในขณะที่เครือข่ายภาครัฐมักมีโครงสร้างความสัมพันธ์แบบแนวดิ่ง ส่งเสริมให้เกิดการจัดตั้งเครือข่ายในภาคประชาชนหรือภาคส่วนอื่น ๆ มีการควบคุมด้านทุนทรัพยากร และการบริหาร ส่วนเครือข่ายภาคประชาชนยังคงมีความสัมพันธ์ในแนวนอนที่เชื่อมโยงด้วยระบบความเชื่อและวัฒนธรรมชุมชน ขณะที่เครือข่ายธุรกิจเอกชนเน้นการประสานผลประโยชน์และการตอบแทน ในขณะที่เครือข่ายองค์กรพัฒนาชุมชนจะเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการร่วมมือกัน ซึ่งเครือข่ายเหล่านี้สามารถเชื่อมโยงกันผ่านช่องทางการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยพื้นที่ทางกายภาพ แต่จะอาศัยประเด็นกิจกรรมเป็นตัวเชื่อมโยงแทน

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า เครือข่ายการท่องเที่ยว หมายถึง ความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรที่มีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว อาศัยการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทรัพยากร และแนวคิดเพื่อสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ ตอบสนองความต้องการของตลาด และส่งเสริมเศรษฐกิจและสังคมให้เติบโตอย่างยั่งยืนกำหนดรูปแบบเครือข่ายให้มีโครงสร้างที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ มีศูนย์กลางประสานงานเพื่อเป็นการติดต่อโดยตรงระหว่างกลุ่ม ทั้งนี้เครือข่ายการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ลดผลกระทบต่องuestและชุมชนท้องถิ่น รวมถึงสร้างความร่วมมือในระยะยาวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างสมดุลและยั่งยืน

2. การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation)

ขั้นตอนหรือกระบวนการนำนโยบายที่กำหนดไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติจริงผ่านมาตรการ โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพต้องคำนึงถึงทรัพยากร กลยุทธ์ และอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่นโยบายกำหนดและสร้างผลลัพธ์ที่ยั่งยืน

2.1 ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

Williams (1971) อธิบายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การศึกษาความสามารถขององค์กรตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คำนึงถึงองค์กรต้องสามารถรวบรวมบุคลากรและทรัพยากรให้เป็นหนึ่งเดียว รวมทั้งการกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ในมุมมอง Pressman & Wildavsky (1973) อธิบายว่า การนำ

นโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงเป้าหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้ากับการดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ จึงต้องอาศัยการจัดการและประสานงานอย่างเป็นระบบตามลำดับความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ในขณะที่ Sabatier (1980) อธิบายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ กระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบาย อาจอยู่ในรูปของกฎหมาย คำสั่งฝ่ายบริหาร หรือคำพิพากษาของศาล ครอบคลุมการระบุปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์ และวางโครงสร้างสำหรับการปฏิบัตินโยบายให้เป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม Donald S. Van Meter & E. Van Horn (1976) อธิบายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการที่ครอบคลุมทุกกิจกรรมของทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงตามการตัดสินใจเชิงนโยบาย สำหรับมุมมองเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติของกลุ่มนักวิชาการชาวไทยอย่างสมบัติ อารังธัญวงศ์ (2560) อธิบายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการที่องค์กรของรัฐรับผิดชอบในการนำแผนงานหรือโครงการไปสู่ผลสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับหลากหลายปัจจัย มีปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ภาวะผู้นำของผู้รับผิดชอบโครงการ สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้ รวมทั้งยังช่วยเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสในการนำไปสู่ความสำเร็จ จากการศึกษาของพิชชากร เสวตคชกุล (2561) อธิบายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากการกำหนดนโยบาย มีองค์กรที่รับผิดชอบในการศึกษาหรือทำความเข้าใจวิธีการดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรในการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย และหลีกเลี่ยงปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของนโยบาย อาจมีความแตกต่างไปจาก ภฤศวินท์ ชยาภิวัฒน์ (2564) อธิบายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การนำแผนงาน โครงการ กฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งต่าง ๆ มาดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 ความสำคัญของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการนโยบาย เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องในการบริหารรัฐกิจ (Public Administration) และการบริหารนโยบาย (Executive of Policy) ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินนโยบาย ส่งผลกระทบทางตรงและทางอ้อมต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหลายด้านจากแนวคิดของ สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2558) แบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติส่งผลต่อผู้ตัดสินใจ หากนโยบายถูกนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ย่อมมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธาจากประชาชน อีกทั้งยังส่งผลดีต่ออนาคตทางการเมืองของผู้ตัดสินใจใช้นโยบาย อย่างไรก็ตาม หากการดำเนินนโยบายล้มเหลว อาจถูกวิพากษ์วิจารณ์ในแง่

ลบ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกนโยบายที่ไม่เหมาะสม หรือขาดประสิทธิภาพในการควบคุมและกำกับดูแลหน่วยปฏิบัติ อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และเสถียรภาพทางการเมืองโดยตรง

2.2.2 ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติส่งผลโดยตรงต่อกลุ่มเป้าหมาย หากนโยบายดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายจะได้รับการแก้ไข ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจและสร้างความเชื่อมั่นต่อรัฐบาล อย่างไรก็ตาม หากการดำเนินนโยบายล้มเหลว ปัญหายังคงอยู่หรืออาจรุนแรงขึ้น อีกทั้งยังทำให้กลุ่มเป้าหมายเรียกร้องให้รัฐบาลค้นหาแนวทางแก้ไขเพิ่มเติม อาจต้องใช้เวลาและทรัพยากรเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลลดลง รวมทั้งทำให้การแก้ปัญหาในอนาคตมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

2.2.3 ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติส่งผลโดยตรงต่อหน่วยปฏิบัติ หากสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย ทางหน่วยปฏิบัติย่อมได้รับความไว้วางใจจากทั้งผู้กำหนดนโยบายและกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงได้รับรางวัลหรือแรงจูงใจเป็นกำลังใจในการทำงาน ในทางกลับกัน หากล้มเหลวอาจถูกวิพากษ์วิจารณ์เรื่องประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อผู้รับผิดชอบอาจถูกลงโทษหรือไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ อีกทั้งยังกระทบต่อขวัญกำลังใจและภาพลักษณ์ขององค์กร

2.2.4 การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเป็นปัจจัยสำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เนื่องจากทรัพยากรมีจำกัด หากการดำเนินนโยบายประสบความสำเร็จ ย่อมมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหากลุ่มเป้าหมายและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่าต่อการลงทุนแต่ในทางกลับกัน หากล้มเหลว อาจก่อให้เกิดความสูญเสียของมูลค่าของทรัพยากร และยังเป็นการใช้ทรัพยากรเพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหาใหม่ ส่งผลกระทบต่อการจัดสรรทรัพยากรเพื่อรับมือกับปัญหาสาธารณะอื่น ๆ ทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์ และเวลา

2.2.5 การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นปัจจัยสำคัญต่อความก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศ หากสามารถดำเนินตามแผนงานและโครงการพัฒนาต่าง ๆ ได้สำเร็จ มีส่วนช่วยให้ประเทศบรรลุเป้าหมายด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่ในทางกลับกัน หากการดำเนินนโยบายล้มเหลว อาจส่งผลให้แผนพัฒนาต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย รวมทั้งปัญหาของประชาชนไม่ได้รับการแก้ไข และอาจมีความรุนแรงขึ้น ส่งผลให้การแก้ไขมีความยากลำบากและมีการใช้ทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ผู้กำหนดนโยบายควรเลือกแนวทางที่มีความเป็นไปได้ พร้อมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานมีความสามารถดำเนินการ เพื่อให้การพัฒนาประเทศประสบความสำเร็จและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

2.2.6 การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการนโยบาย เนื่องจากการเกี่ยวข้องกับการกำหนดทางเลือกที่สามารถดำเนินการได้จริงและมีส่วนช่วยให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ ผลลัพธ์จากการดำเนินนโยบายยังมีผลต่อการประเมินนโยบาย นำไปสู่การตัดสินใจว่าจะดำเนินนโยบายต่อไปหรือการปรับปรุงแก้ไข หรือยกเลิกนโยบายตามความเหมาะสม

อาจกล่าวได้ว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการพัฒนานโยบาย มีผลต่อผู้ตัดสินใจของ กลุ่มเป้าหมาย หน่วยปฏิบัติ และทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งความสำเร็จในการดำเนินนโยบายที่เสริมสร้างความเชื่อมั่นจากประชาชนมีส่วนช่วยแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร ขณะเดียวกันยังมีส่วนช่วยพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากล้มเหลวย่อมทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากร และลดความเชื่อมั่นแก่รัฐบาลและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ตลอดจนยังกระทบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดทางเลือกและประเมินผล การดำเนินนโยบายเพื่อปรับปรุงหรือยกเลิกตามความเหมาะสม

2.3 ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

วรพล เกิดแก้ว (2565) กล่าวถึง ขั้นตอนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจำเป็นต้องพิจารณาถึงปฏิสัมพันธ์ ความเชื่อมโยง การพึ่งพาระหว่างองค์กรและบุคคล รวมทั้งการพิจารณาถึงความเป็นอิสระในการดำเนินการ ยังคงมีหลักการศึกษาระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ แบ่งแยกขั้นตอนออกเป็น 2 ขั้นตอน หลักดังนี้

2.3.1 การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมหภาค (Macro Implementation) ภายใต้อุปสรรคกว้างขวางและครอบคลุมการดำเนินการในระดับจุลภาคด้วย ทำให้เกิดปัญหาที่หน่วยงานระดับสูงไม่สามารถทำให้หน่วยงานระดับล่างหรือหน่วยงานที่ให้บริการของรัฐบาลนำนโยบายไปปฏิบัติได้ รวมถึงยังก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือความล่าช้าที่เกี่ยวกับนโยบายประสบปัญหาหรือความล้มเหลวนั้น อาจมีสาเหตุมาจากเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ความขัดแย้งในเป้าหมาย การสนับสนุนหรืออำนาจในการปฏิบัติที่แตกต่างกัน การขาดแคลนทรัพยากร หรืออุปสรรคในการสื่อสารระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ (Berman & McLaughlin, 1977) มีการกำหนดไว้เป็น 4 ปัจจัยย่อยในการพิจารณาได้แก่ (1) ความขัดแย้งของเป้าหมาย (Goal Discrepancies) (2) การให้ความสนับสนุนหรือให้อำนาจในการปฏิบัติที่แตกต่างกัน (Influence and Authority Differentials) (3) การขาดแคลนทรัพยากร (Resource Deficiencies) และ (4) อุปสรรคด้านการสื่อสารระหว่างหน่วยงานหรือองค์กร (Communication Difficulties Among Organizations) นอกจากนี้การนำนโยบายไปปฏิบัติยังขึ้นมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์และวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยงาน หากหน่วยงานมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย ย่อมทำให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติ นโยบายในระดับมหภาคจึงต้องอาศัยการดำเนินการจากหลายหน่วยงาน ในแต่ละหน่วยงานจำเป็นต้องเป็นผู้ส่งผ่านนโยบาย หากมีหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องมากขึ้น อาจสร้างความซับซ้อนและกลายเป็นปัญหามากขึ้นในการดำเนินการนโยบาย อีกทั้งยังสามารถแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนหลัก

ขั้นตอนของการแปลงนโยบาย เป็นสิ่งที่เกิดจากฝ่ายบริหารกำหนดนโยบายออกมา มีการระบุให้หน่วยงานหรือส่วนราชการเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการแปลงนโยบายนั้นเป็นแนวทางปฏิบัติ แผนงาน หรือโครงการ ในประเทศไทยยังมีหน่วยงานที่รับผิดชอบมักจะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม มีบทบาทการบริหารส่วนกลางที่ทำหน้าที่แปลงนโยบายให้เป็นการปฏิบัติในระดับล่าง หากแปลงนโยบายผิดจากวัตถุประสงค์ย่อมส่งผลให้ความล้มเหลวเกิดขึ้นตั้งแต่ต้น มีปัจจัยสนับสนุนกลไกเปลี่ยนแปลงจากวัตถุประสงค์ ได้แก่ (1) ความคลุมเครือหรือขาดความเฉพาะเจาะจงของนโยบาย (2) ความหลากหลายในเป้าหมายของนโยบาย (3) ระดับความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของนโยบายที่หน่วยงานรับผิดชอบ และ (4) ระดับความร่วมมือและความจริงใจในการปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานรับผิดชอบ

ขั้นตอนของการยอมรับ การทำงานของหน่วยงานระดับล่างในการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ลักษณะของหน่วยงานท้องถิ่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองท้องถิ่น รวมถึงประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับจากรัฐ ส่งผลต่อความเต็มใจของหน่วยงานในการยึดถือนโยบาย นอกจากนี้ ความร่วมมือของหน่วยงานระดับล่างยังเป็นปัจจัยสำคัญ อำนาจที่แท้จริงในการนำนโยบายไปปฏิบัติมักอยู่ที่ข้าราชการระดับล่าง ดังนั้น การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงต้องเข้าใจขั้นตอนในระดับจุลภาคด้วย

2.3.2 การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro Implementation) เริ่มจากการที่หน่วยงานระดับล่างรับนโยบาย แผนงาน หรือโครงการมาจากหน่วยงานระดับสูงแล้วนำไปปรับเปลี่ยนให้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานของหน่วยงานเดิมก่อน รวมถึงต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์และการปรับตัวเข้าหากันระหว่างหน่วยงานเจ้าของโครงการ และหน่วยงานระดับล่าง เพื่อประสานประโยชน์ซึ่งกันและกัน ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับจุลภาคนั้นมีขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอนสำคัญที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การระดมพลัง (Mobilization) ตามหน่วยงานระดับล่างต้องพิจารณาว่านโยบายจากส่วนกลางมีความเหมาะสมและสำคัญเพียงใด สอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน และตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ หากหน่วยงานเห็นว่านโยบายไม่เกี่ยวข้องหรือไม่สำคัญอาจไม่ยึดมั่นในการปฏิบัติ ถึงแม้ว่าในบางกรณีหน่วยงานระดับล่างยอมรับนโยบายเนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญและตรงกับเป้าหมายของหน่วยงาน แต่ก็ไม่สามารถรับประกันได้ว่า นโยบายนั้นประสบความสำเร็จในระยะยาวหรือไม่ต่อจากนั้น ในขั้นตอนการแสวงหาการสนับสนุน ทุกหน่วยงานต้องพยายามหาการสนับสนุนจากสมาชิกในหน่วยงานและบุคคลหรือองค์กรอื่น ๆ สร้าง

ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในท้องถิ่นตั้งแต่ต้น ส่งผลต่อความสำเร็จและความต่อเนื่องของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (Deliverer Implementation) เป็นกระบวนการที่นำเอา นโยบายหรือโครงการที่ได้รับการยอมรับแล้วมาปรับให้เป็นรูปแบบการปฏิบัติจริง ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ผู้ปฏิบัติงานโดยตรง ในขณะเดียวกันผู้ปฏิบัติงานอาจต้องตัดสินใจหรือกำหนดแนวทางการทำงาน รวมกับการเลือกใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติ นอกจากนี้การนำนโยบายไปปฏิบัติ ในระดับล่างยังขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน ทำให้การสร้างความสำเร็จในการปฏิบัติ ขึ้นอยู่กับการหาวิธีการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการและสภาพแวดล้อมในพื้นที่ แต่ละช่วงเวลา

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง (Institutionalization or Continuation) นับว่าเป็นการประเมินความสำเร็จระยะยาวของนโยบายอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่า เวลา นโยบายอาจสิ้นสุดลง แต่การปฏิบัติตามนโยบายยังต้องดำเนินต่อไป รวมทั้งการปรับเปลี่ยนให้ เกิดการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานประจำวันของผู้ปฏิบัติ เนื่องจากนโยบายบางอย่างอาจ ได้รับความกระตือรือร้นในการปฏิบัติในช่วงแรก แต่เมื่อรัฐบาลหยุดให้ความสนใจหรือหยุดสนับสนุน งบประมาณ การปฏิบัติตามนโยบายอาจลดลง ดังนั้นเพื่อส่งเสริมความสำเร็จในระยะยาว ผู้เกี่ยวข้อง ต้องพยายามสร้างความต่อเนื่องในการปฏิบัติ พร้อมทั้งผลักดันการดำเนินการนั้นกลายเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการความเป็นปึกแผ่นเชิงสถาบัน

2.4 ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

วรเดช จันทรศร (2556) ได้อธิบายเกี่ยวกับผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการนำนโยบายไป ปฏิบัติ ส่วนใหญ่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากองค์กร หน่วยงาน หรือบุคคลในระดับต่าง ๆ เพื่อให้ สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ถึง แม้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจมีเป้าหมายและความ คาดหวังที่แตกต่างกัน แต่ทุกฝ่ายจำเป็นต้องร่วมมือกันและมีปฏิสัมพันธ์ในระดับต่าง ๆ ทางผู้ ที่เกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้นโยบายประสบความสำเร็จหรือไม่สำเร็จ รวมทั้งยังเป็น สิ่งที่ไม่มีใครสามารถควบคุมทิศทางของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ทั้งหมด กลุ่มที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผลจากนโยบาย ที่ทุกฝ่ายล้วนมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ของการนำนโยบายไปปฏิบัติ แบ่งออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

2.4.1 ฝ่ายการเมือง ประกอบด้วยรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี มีบทบาทสำคัญในการ กำหนดขอบเขตและทิศทางของการนำนโยบายไปปฏิบัติ การออกกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ต่าง ๆ รวมถึงการนำเสนอและกำหนดนโยบายที่เกิดจากการรับข้อร้องเรียนหรือปัญหาจากกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มการเมือง และประชาชน เพื่อให้ฝ่ายข้าราชการนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้

ฝ่ายการเมืองยังทำหน้าที่ในการจัดสรรงบประมาณและพิจารณาว่าส่วนราชการที่มีการรับผิดชอบการดำเนินงานนโยบาย เมื่อเวลาผ่านไป ฝ่ายการเมืองอาจมีเข้ามาตรวจสอบและพิจารณาถึงนโยบายว่าควรได้รับการปรับปรุงหรือยุติ หากนโยบายได้รับการสนับสนุนและติดตามอย่างใกล้ชิดจากฝ่ายการเมืองมีส่วนช่วยให้การดำเนินนโยบายประสบความสำเร็จมากกว่าการที่ฝ่ายการเมืองไม่สนใจ

2.4.2 หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐในระบบราชการ มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ เนื่องจากหน่วยงานเหล่านี้ทำหน้าที่เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงสนับสนุนข้อมูลให้ฝ่ายการเมือง หน่วยงานราชการมีบทบาทหลักในการนำการดำเนินนโยบายไปปฏิบัติ โดยแต่ละหน่วยงานมักจะรักษาความรับผิดชอบและอำนาจของตนไว้ นอกจากนี้ยังมีลักษณะต่อต้านการเปลี่ยนแปลงและเลือกนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง เมื่อเกิดความจำเป็นที่ต้องทำงานร่วมกันหลากหลายหน่วยงาน ในการดำเนินนโยบาย มักเกิดปัญหาในด้านความขัดแย้งเพื่อบรรลุเป้าหมายของนโยบาย เนื่องจากมุมมองที่ไม่ตรงกันและผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน อาจทำให้การใช้นโยบายไปปฏิบัติไม่ประสบผลสำเร็จ

2.4.3 ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติในขณะที่มีการมีส่วนร่วมของข้าราชการยังสามารถแบ่งได้หลายระดับ เช่น ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารโครงการ และข้าราชการที่ให้บริการในโครงการแต่ละระดับมีแรงจูงใจ เป้าหมาย และค่านิยมที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะกลุ่มข้าราชการระดับล่างที่ทำหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชน มีอิสระในการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ หากนโยบายขาดความชัดเจนหรือมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานประจำ ข้าราชการเหล่านี้อาจจะหลีกเลี่ยงหรือตีความนโยบายใหม่ การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงต้องให้ความสำคัญกับพฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ของข้าราชการระดับล่าง เนื่องจากพวกเขามีอิทธิพลมากต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.4.4 ผู้ได้รับผลจากนโยบาย ได้แก่ ผู้รับบริการ ผู้ได้รับประโยชน์ และผู้เสียประโยชน์ อาจเป็นบุคคล กลุ่มองค์กร หน่วยงานเอกชน หรือองค์กรไม่แสวงหากำไร ในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแสดงออกชัดเจน เมื่อมีการรวมตัวเป็นกลุ่มที่เข้มแข็งและประสานทรัพยากรเพื่อเพิ่มอำนาจในการเรียกร้อง กลุ่มเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบาย ทั้งในแง่ของการปรับปรุงดำเนินการต่อ หรือยุตินโยบายตามผลกระทบที่ได้รับ

2.5 ตัวแบบทางทฤษฎีของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นตัวชี้วัดการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน ส่งผลทั้งด้านบวกและลบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในขณะที่การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงกลุ่มหรือคณะบุคคลต่าง ๆ

เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ภายใต้โมเดลที่เรียกว่า "ตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ" อธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินนโยบาย (Van Meter & Van Horn, 1975) สามารถแบ่งออกเป็นปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย (Policy Standards and Objectives) เป็นมาตรฐานของนโยบายมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ จำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนกำหนดทิศทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามที่ ตั้งใจของฝ่ายบริหาร

2.5.2 ทรัพยากรนโยบาย (Policy Resources) เป็นความเพียงพอของทรัพยากรต่อการสร้างนโยบายให้ประสบความสำเร็จ โดยทรัพยากรนี้รวมถึงงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการนโยบาย

2.5.3 การสื่อสารระหว่างองค์กรและการบังคับใช้กฎหมาย (Inter-Organizational Communication and Enforcement Activities) เป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในเป้าหมายของนโยบายที่ตรงกัน มีส่วนจะช่วยให้การดำเนินการนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน ในการบังคับใช้กฎหมายต้องมีการสร้างกลไกที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินการทั้งในระดับรัฐบาลและท้องถิ่นเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2.5.4 ลักษณะของหน่วยงานที่นำ นโยบายไปปฏิบัติ (Characteristics of the Implementing Agencies) เป็นการพิสูจน์ศักยภาพของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินนโยบาย มีผลต่อความสำเร็จ ขององค์กรนี้ประกอบด้วยความสามารถของบุคลากร โครงสร้างองค์กร ทรัพยากรที่เพียงพอ และการสนับสนุนจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.5.5 เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (Economic Social and Political Conditions) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมมีผลต่อการนำไปปฏิบัตินโยบาย เช่น เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร

2.5.6 ทศนคติของผู้ปฏิบัติที่มีต่อนโยบาย (Attitudes of Implementers Towards the Policy) เป็นคุณลักษณะและการแสดงออกของผู้ปฏิบัติตามนโยบายอาจส่งผลต่อการดำเนินงานได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

จากการศึกษาของ ศักรินทร์ เสาร์พูน (2562) ได้นำเสนอผลการศึกษาศักยภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ต่างออกไป โดยเฉพาะการนำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ปรับเปลี่ยนออกไปตามบริบทต่าง ๆ ผ่าน 5 ตัวแบบที่สำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติดังนี้

2.5.1 ตัวแบบสหองค์การในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เน้นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีผลต่อการดำเนินการ มีควมคุมภายในขอบเขตเฉพาะนี้ พิจารณปัจจัยสำคัญหลายประการ เช่น มาตรฐานและทรัพยากรของนโยบาย การสื่อสาร การบังคับใช้กฎหมาย

คุณลักษณะของหน่วยปฏิบัติ สภาพทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ รวมถึงทัศนคติของผู้รับผิดชอบนโยบาย ที่มีความเป็นพลวัตของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.5.2 ตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย เน้นการศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยปัจจัยเหล่านี้มีการเชื่อมโยงและพึ่งพากัน เพื่อให้การดำเนินนโยบายประสบความสำเร็จ เช่น การสื่อสาร ทรัพยากร จุดยืนหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติ และโครงสร้างของระบบราชการ

2.5.3 ตัวแบบกระจายอำนาจ เน้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีบทบาทในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วยเงื่อนไขทางสภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ทรัพยากรในองค์กร และคุณลักษณะของหน่วยปฏิบัติที่ได้รับอำนาจและการกระจายการตัดสินใจในการดำเนินนโยบาย อาจเรียกว่าเป็นการถ่ายโอนอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ส่วนท้องถิ่น

2.5.4 ตัวแบบกระบวนการ เน้นการเปลี่ยนแปลงจากความตั้งใจไปสู่การปฏิบัติในรูปแบบของกระบวนการที่มีการปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เริ่มจากปัจจัยกระตุ้นตามด้วยการเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อพัฒนานโยบาย และการกำหนดรายละเอียดของแผนงาน ก่อนนำไปสู่การปฏิบัติ เมื่อการปฏิบัติเริ่มต้นแล้ว นำไปสู่ผลย้อนกลับมาปรับปรุงกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย

2.5.5 ตัวแบบทั่วไป ถูกนำมาใช้ในการศึกษาที่พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ แบ่งตัวแปรออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ตัวแปรเกี่ยวกับความยากง่ายของปัญหา (2) ตัวแปรเกี่ยวกับสมรรถนะของกฎหมายในการกำหนดโครงสร้างการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ (3) ตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทั้งหมดอาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการในการนำไปปฏิบัติ

2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินนโยบายประกอบด้วยหลายด้าน ที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทในจากการดำเนินการนโยบาย (วรเดช จันทรศร, 2543) แบ่งออกเป็นประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

2.6.1 ปัญหาด้านสมรรถนะ

ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นนโยบายประเภทใดก็ตาม ขึ้นอยู่กับความสามารถของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย ดังนั้น ปัญหาหลักที่เกิดขึ้นในการนำนโยบายไปปฏิบัติยังคงเป็นปัญหาด้านสมรรถนะ มีระดับความรุนแรง ที่เกี่ยวข้องกับหลายปัจจัยย่อย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านสมรรถนะพิจารณาจากความต้องการส่วนบุคคลในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และคุณสมบัติที่ตรวจสอบว่าบุคลากรที่

ต้องการมีอยู่แล้วในระบบราชการหรือไม่ หากมีอยู่แล้วต้องพิจารณาคุณภาพ ความรู้ และความสามารถของบุคลากรเหล่านั้นในการปฏิบัติตามนโยบาย นอกจากนี้ บุคลากรที่มีความตั้งใจหรือความยินดีที่จะเข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบายหรือไม่ ในขณะที่ปัญหาด้านสมรรถนะมีความรุนแรงขึ้นหากนโยบายที่กำหนดขึ้นจากบุคลากรจำนวนมากหลากหลายประเภท รวมถึงบุคลากรที่มีคุณสมบัติหรือความรู้ความสามารถสูง ปัญหานี้มักเกิดในขั้นเริ่มต้นของการนำนโยบายไปปฏิบัติ หากไม่สามารถหาบุคลากรได้ทันทั่วทั้ง ความล่าช้าในการดำเนินการอาจเกิดขึ้น หากบุคลากรที่ได้มาไม่มีคุณภาพที่เหมาะสมปัญหาจะตามมา ในเงื่อนไขต่อมาเป็น ปัญหาจะซับซ้อนมากขึ้น หากบุคลากรไม่มีความพร้อมหรือความตั้งใจที่จะร่วมปฏิบัติในนโยบายนั้น การพัฒนาชนบทในประเทศไทยมักพบปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะบุคลากรที่มีความสามารถมักจะเลือกทำงานในส่วนกลางมากกว่าทำงานในพื้นที่ชนบท มีโอกาสในการเติบโตทางอาชีพน้อยกว่า แต่อย่างไรก็ตาม หากนโยบายต้องการบุคลากรจากภาคเอกชน ปัญหาการดึงดูดบุคลากรจะยิ่งทวีความยากลำบาก เนื่องจากหน่วยงานราชการมีข้อจำกัดในด้านกฎระเบียบและค่าตอบแทน อาจเป็นอุปสรรคในการดึงดูดบุคลากรจากภาคเอกชนให้เข้าร่วมโครงการได้ตามที่ต้องการและต่อเนื่อง ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อสมรรถนะของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ อย่างไรก็ตามปัญหาด้านสมรรถนะอาจเพิ่มขึ้นหากหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติถูกจำกัด หากมีข้อจำกัดมากเกินไปหรือไม่มีความยืดหยุ่นในการใช้งบประมาณ ส่งผลให้สมรรถนะของหน่วยปฏิบัติเกิดการบั่นทอน เมื่อหน่วยงานต้องการใช้เงินทุนมากกว่าที่กำหนด หากไม่สามารถขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลหรือหน่วยงานส่วนกลางได้ทันเวลา อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ และนำไปสู่ความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ รวมทั้งในกรณีที่การปฏิบัติตามนโยบายต้องอาศัยวิทยาการหรือเทคโนโลยี ผู้ปฏิบัติต้องอาศัยความรู้หรือความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

2.6.2 ปัญหาด้านการควบคุม

การวัดความก้าวหน้าหรือผลการดำเนินการของนโยบาย แผนงาน หรือโครงการ หากผู้รับผิดชอบไม่สามารถควบคุมหรือวัดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจมีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขเหล่านี้มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เนื่องจากนโยบายจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ หากผู้ปฏิบัติขาดความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตน เกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเกิดการแปลงนโยบายที่ถูกต้องชัดเจนและสอดคล้องกับแผนงานหรือโครงการที่กำหนด หากวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจนหรือหน่วยงานย่อยไม่ได้กำหนดภารกิจและมาตรฐานให้สอดคล้องกับกิจกรรมหลัก อาจส่งผลให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ผลการดำเนินงานต้องอยู่ภายใต้ระบบการวัดผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถเชื่อมโยงและประสานการทำงานในแต่ละส่วนให้สอดคล้องกัน

2.6.3 ปัญหาด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

การนำนโยบายไปปฏิบัติจะไม่ประสบความสำเร็จหากขาดความร่วมมือจากสมาชิกภายในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติแต่ในทางกลับกันปัญหาการดำเนินนโยบายย่อมทวีความรุนแรงขึ้น หากบุคลากรภายในองค์กรไม่ให้ความร่วมมือหรือมีท่าทีต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากนโยบายนั้น อีกทั้งกรณีของบุคลากรอาจมองว่านโยบายไม่ได้สะท้อนถึงปัญหาหรือความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง หรือไม่เห็นความสำคัญของนโยบายนั้น การเปลี่ยนแปลงที่มาจากนโยบายอาจทำให้บุคลากรต้องปรับเปลี่ยนวิธีทำงาน ส่งผลให้เกิดความไม่สบายใจและนำไปสู่การต่อต้านรวมทั้งกรณีที่ผู้นำหรือหัวหน้าหน่วยปฏิบัติไม่ให้การสนับสนุนนโยบาย ย่อมทำให้บุคลากรลังเลหรือไม่ให้ความร่วมมือ และทางบุคลากรอาจต่อต้านหากมองว่าการปฏิบัติตามนโยบายส่งผลกระทบต่ออัตราค่าจ้าง งบประมาณ หรือทำให้หน้าที่และภารกิจขององค์กรเปลี่ยนแปลงไปหากบุคลากรเห็นว่าฝ่ายบริหารที่กำหนดนโยบายไม่เข้าใจสภาพการทำงานจริง อาจนำไปสู่การไม่เห็นด้วยและการต่อต้าน

2.6.4 ปัญหาด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่ขยายออกไปจากเรื่องสมรรถนะ การควบคุม และความร่วมมือภายในองค์กร นำไปสู่ระดับที่เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรที่มีบทบาทในกระบวนการดำเนินนโยบาย นอกจากนี้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรเหล่านี้เกิดขึ้นภายใต้บริบททางการเมือง มีความเกี่ยวข้องกับการเผชิญหน้า การเจรจาต่อรอง และการจัดสรรทรัพยากรหรือผลประโยชน์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ระดับของปัญหาในด้านนี้จะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ (1) รูปแบบของการติดต่อและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยปฏิบัติกับหน่วยงานที่ควบคุมนโยบาย (2) ความจำเป็นในการพึ่งพาและแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานหลักอื่น ๆ (3) ความเป็นไปได้ในการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

2.6.5 ปัญหาด้านความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ

บทบาทสำคัญต่อการผลักดันหรือขัดขวางนโยบายดังกล่าว หากไม่มีการสนับสนุนเหล่านี้ นโยบายอาจประสบปัญหาจนถึงขั้นล้มเหลวได้ ทั้งนี้ ความยากลำบากในการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนจากบุคคลหรือองค์กรเหล่านี้ รวมถึงสถานการณ์ทางการเมืองและการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติและฝ่ายการเมืองหรือฝ่ายบริหารมีความสำคัญมาก การเปลี่ยนแปลงบุคคลในฝ่ายการเมืองหรือฝ่ายบริหาร ส่งผลให้ความผูกพันกับนโยบายเปลี่ยนแปลงได้ อาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบาย ทางผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองสูงต้องระมัดระวังและตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่สัมพันธ์ที่ตึงเครียดระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในขณะที่ความเข้าใจและการสูญเสียประโยชน์ของกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ทั้งในระดับชาติและท้องถิ่นมีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ หากกลุ่มเหล่านี้ไม่เข้าใจนโยบายหรือรู้สึกสูญเสียประโยชน์ อาจเกิดปัญหา

หรือการต่อต้านนโยบายได้ อีกทั้งหากขาดความสัมพันธ์ที่ดี ในขณะที่เดียวกันของสื่อมวลชนอาจใช้ความอิทธิพลในการโจมตีหรือทำลายความน่าเชื่อถือของนโยบาย

2.7 ทิศทางนโยบายการท่องเที่ยว

การพัฒนานโยบายการท่องเที่ยวตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566–2570) มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน การเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ผ่านการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับอุตสาหกรรม และการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น และการสร้างความร่วมมือในระดับภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวที่มั่นคงและยั่งยืนในระยะยาวภายใต้แนวคิด “Building Forward a Better Tourism for All” โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมผลกระทบเชิงบวกทั้งหมด 3 ด้านหลัก ได้แก่ (1) ด้านประชาชน (People) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี เช่น การยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมสุขอนามัย และการพัฒนาทักษะบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว (2) ด้านรายได้ (Profits) มุ่งเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว โดยเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพ การลดการรั่วไหลของรายได้ และการกระจายประโยชน์ไปยังชุมชนท้องถิ่น และ (3) ด้านความยั่งยืน (Planet) ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการบริหารเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งหมดนี้มุ่งเน้นการสร้างฐานเศรษฐกิจที่เข้มแข็งและยั่งยืน ผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนในพื้นที่ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566)

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีนางสาวแพทองธาร ชินวัตร พ.ศ. 2567 แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน “การท่องเที่ยว” เป็น 1 ใน 11 นโยบายที่ดำเนินการพัฒนาผ่านแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยให้ครอบคลุมในหลายด้าน มุ่งหวังให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการฟื้นฟูและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ มุ่งเน้นการส่งเสริมด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-made Destinations) และสถานบันเทิงครบวงจร (Entertainment Complex) เพื่อเพิ่มความหลากหลายให้กับแหล่งท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมระดับโลก สนับสนุนการจัดคอนเสิร์ต เทศกาลระดับนานาชาติ และการแข่งขันกีฬาในประเทศไทย ด้านการปรับปรุงระบบตรวจลงตรา (Visa Facilitation) อำนวยความสะดวกแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย เช่น ผู้เข้าร่วมงานแสดงผลิตภัณฑ์นานาชาติ (MICE) และชาวต่างชาติที่ทำงานทางไกล (Digital Nomad) ขยายมาตรการยกเว้นวีซ่าหรือปรับปรุงกระบวนการเพื่อ เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ด้านการส่งเสริมท่องเที่ยวเมืองน่า

เที่ยว เพื่อมุ่งพัฒนาเมืองที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวให้เป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยม กระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ไม่ได้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวหลัก ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬา สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงการกีฬา (Sports Tourism) เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม ขยายตลาดการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและกิจกรรมการแพทย์เฉพาะทาง ด้านการสร้างควมยั่งยืนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มุ่งเน้นการบริหารแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้สามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสนามบิน เส้นทางคมนาคม และการเชื่อมโยงระบบขนส่งมวลชน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทั่วโลก สำหรับด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ใช้การตลาดดิจิทัล เพื่อนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวของไทยในระดับนานาชาติ และมุ่งเน้นสร้างแบรนด์ “Thailand” ให้มีเอกลักษณ์โดดเด่นในเวทีโลก อีกทั้งนโยบายการท่องเที่ยวของไทยมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางรัฐบาลได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานผ่านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ยกย่องโครงสร้างพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม การนำนโยบายไปปฏิบัติต้องเผชิญกับเงื่อนไขหลายประการ เช่น ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ความสัมพันธ์กับกลุ่มอิทธิพลและสื่อมวลชน ตลอดจนการสนับสนุนจากบุคคลสำคัญทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบาย ซึ่งรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณและวางแผนกระตุ้นการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมระดับโลก เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้ถึง 3 ล้านล้านบาท และผลักดันให้ไทยติดอันดับ 1 ใน 30 ของดัชนีการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวสะท้อนถึงความพยายามในการใช้การท่องเที่ยวเป็นกลไกหลักในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการรักษาสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ ความยั่งยืน และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของประเทศ (สำนักงานงบประมาณ, 2567)

จากการศึกษาของ Ritchie & Crouch (2003) อธิบายนโยบายการท่องเที่ยว คือ ชุดของหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด วัตถุประสงค์ และแนวทางที่ถูกกำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งครอบคลุมทั้งการตัดสินใจในภาพรวมและการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาและการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น ๆ เป้าหมายหลักของนโยบายการท่องเที่ยว ยังคงเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดึงประโยชน์สูงสุดให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พร้อมกับลดผลกระทบเชิงลบให้น้อยที่สุด นอกจากนี้ นโยบายการท่องเที่ยวยังมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่กำหนดขอบเขต หน้าที่ และบทบาทของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีทิศทางและเป็นไปในทางเดียวกัน

2.8 การพัฒนาเชิงนโยบายการท่องเที่ยว

ขั้นตอนการพัฒนาเชิงนโยบายเป็นกระบวนการที่มีโครงสร้างชัดเจนและเป็นระบบ มีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมหรือปรับปรุงการบริหารของรัฐ ตามแนวคิดของ N. Dunn (2011) กระบวนการนี้เริ่มต้นจาก การกำหนดปัญหา (Problem Structuring) เป็นขั้นตอนสำคัญในการวิเคราะห์และระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข โดยพิจารณาสาเหตุและผลกระทบต่อสังคม จากนั้นเข้าสู่การคาดการณ์ผลกระทบของนโยบาย (Policy Forecasting) เพื่อประเมินผลที่อาจเกิดขึ้นจากแต่ละทางเลือก โดยอาศัยแบบจำลองทางสถิติหรือวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ขั้นตอนถัดไปคือ การกำหนดและเลือกทางเลือกเชิงนโยบาย (Policy Prescription) ที่ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสม อาทิ การวิเคราะห์ต้นทุน-ประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis) และความเป็นไปได้เชิงการเมือง (Political Feasibility) เมื่อได้แนวทางที่เหมาะสมแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การนำไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรและกำหนดมาตรการรองรับ ขั้นตอนสุดท้ายคือ การติดตามและประเมินผล (Policy Monitoring & Evaluation) เพื่อตรวจสอบว่านโยบายที่ดำเนินการไปแล้วมีประสิทธิภาพหรือไม่ หากพบว่านโยบายยังไม่บรรลุผลตามที่กำหนดไว้ อาจต้องมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม กระบวนการพัฒนาเชิงนโยบาย จึงเป็นวงจรที่สามารถปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดต่อสาธารณะ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Ann Majchrzak & Lynne Markus (2017) อธิบายเกี่ยวกับ ขั้นตอนการพัฒนาเชิงนโยบาย ประกอบไปด้วยหลายขั้นตอนที่เน้นการตัดสินใจเชิงหลักฐานและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เริ่มจาก กระบวนการวิจัยเชิงนโยบาย (Launch the Policy Research Process) ที่เป็นการกำหนดปัญหาและเป้าหมายของนโยบาย ต่อมาคือ การสังเคราะห์หลักฐานที่มีอยู่ (Synthesize Existing Evidence) โดยการรวบรวม วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจปัญหาและแนวทางแก้ไขหากหลักฐานที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ การหาหลักฐานใหม่ (Obtain New Evidence) ผ่านการวิจัยภาคสนาม การสำรวจ หรือการศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ ขั้นต่อไป คือ การออกแบบข้อเสนอเชิงนโยบาย (Design Policy Recommendations) ซึ่งต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้และผลกระทบของแนวทางต่าง ๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบนโยบายให้ตอบโจทย์ปัญหาจริง หลังจากนั้นคือ การขยายการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Expand Stakeholder Engagement) เพื่อสร้างการสนับสนุนและเพิ่มโอกาสที่นโยบายจะถูกนำไปใช้จริง สุดท้าย คือ การสะท้อนผลการวิจัยเชิงนโยบาย (Reflect on the Policy Research Voyage) เพื่อตรวจสอบว่ากระบวนการดำเนินไปตามเป้าหมายหรือไม่ และปรับปรุงแนวทางให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กระบวนการทั้งหมดนี้ช่วยให้การพัฒนานโยบายมีความรับผิดชอบและสามารถสร้างผลกระทบที่ยั่งยืนต่อสังคมได้

จากการทบทวนวรรณกรรม การนำนโยบายไปปฏิบัติผู้วิจัยสามารถสรุปได้ การนำนโยบายไปปฏิบัติหมายถึง การมุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ยั่งยืน มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในผ่านการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับอุตสาหกรรม ตลอดจนการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น อีกทั้งนโยบายยังมุ่งเสริมสร้างความร่วมมือในระดับภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมั่นคงในระยะยาว พร้อมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวคุณภาพ และการดูแลสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรและวัฒนธรรม ขณะเดียวกันภาครัฐยังให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมระดับโลกเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งการขับเคลื่อนทั้งหมดนี้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้ พื้นฟูเศรษฐกิจ และรักษาสมดุลกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมได้อย่างยั่งยืน

3 การท่องเที่ยวเมืองชายแดน (Border Tourism)

การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการเดินทางไปยังพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงต้องอาศัยวัฒนธรรม วิถีชีวิต และเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกันทำให้เมืองชายแดนเป็นจุดหมายปลายทางที่น่าสนใจ เนื่องจากนักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสความหลากหลายทางวัฒนธรรม การค้าข้ามแดน และแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ เช่น ตลาดชายแดน วัด ศาสนสถาน และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ การท่องเที่ยวชายแดนยังส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่น และสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ

3.1 ความหมายการท่องเที่ยวเมืองชายแดน

ปิยะพร ศรีสมุทร (2558) นิยามคำว่า การท่องเที่ยวชายแดน คือ การเดินทางเพื่อพักผ่อน สุขภาพ ประชุม หรือทำภารกิจต่าง ๆ นักท่องเที่ยวมีการใช้บริการด้านอาหาร เครื่องดื่ม ที่พัก กิจกรรมท่องเที่ยว และปัจจัยพื้นฐานในพื้นที่ชายแดน สำหรับชัยณรงค์ ศรีรักษ์ (2563) กล่าวถึง การท่องเที่ยวชายแดน หมายถึง การท่องเที่ยวในพื้นที่ติดกันระหว่างสองประเทศ นับว่าเป็นการเดินทางข้ามพรมแดนหรือท่องเที่ยวภายในพื้นที่ชายแดนฝั่งใดฝั่งหนึ่ง นักท่องเที่ยวมักสนใจลักษณะทางกายภาพ ทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ อาทิ ภูเขา แม่น้ำ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น กำแพง

พรมแดน ป้ายสัญลักษณ์ ตลอดจนกิจกรรมพิเศษ ไม่ว่าจะเป็น การค้าขาย และเกมการพนัน ในขณะที่ Timothy (2000) ระบุว่านักท่องเที่ยวชายแดนมีสองประเภทหลัก ได้แก่ (1) นักท่องเที่ยวที่สนใจพื้นที่ชายแดน เกิดจากลักษณะทางกายภาพตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา แม่น้ำ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น กำแพงพรมแดน ป้ายสัญลักษณ์ รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การค้าขาย การพนัน และความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างสองประเทศ และ (2) นักท่องเที่ยวที่มีสายสัมพันธ์กับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ชายแดน ในส่วนของ Haytko et al. (2007) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวชายแดนว่า แนวเขตชายแดนคือพื้นที่ที่มีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาชมจากการที่แหล่งท่องเที่ยวที่ปรากฏตามแนวชายแดน ทั้งทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม เทศกาลงานประเพณี ถึงวิถีชีวิต และชาติพันธุ์ ทั้งหมดล้วนเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาชื่นชมสิ่งเหล่านี้ได้เป็นประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวชายแดนไม่เพียงแต่ส่งผลดีต่อผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณชายแดนเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อความใกล้ชิดและความร่วมมือระหว่างกันในด้านต่าง ๆ มากขึ้น อีกด้วย

3.2 คุณลักษณะของการท่องเที่ยวเมืองชายแดน

กนกวรรณ มโนรมย์ (2552) อธิบายความหมายของ “การท่องเที่ยวเมืองชายแดน” เกิดจากการรวมกันของสองคำสำคัญ ได้แก่ “การท่องเที่ยว” และ “เมืองชายแดน” ทำให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะตัวและแตกต่างจากการท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น ๆ บ่งบอกถึงความพิเศษที่ผสมผสานความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองชายแดนและการท่องเที่ยวเข้าไว้ด้วยกันจนกลายเป็นลักษณะเฉพาะของการท่องเที่ยวในพื้นที่ ตามลักษณะสำคัญ 4 ประการดังนี้

3.2.1 การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างพื้นที่

เมืองท่องเที่ยวชายแดนเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ของประเทศเพื่อนบ้าน อาศัยความใกล้ชิดด้านภูมิประเทศและอาณาเขตที่ติดต่อกัน รวมทั้งเป็นการเชื่อมโยงทั้งทางบกและทางน้ำ ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนประโยชน์ทั้งด้านการค้าขายและการท่องเที่ยว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การร่วมประเพณีท้องถิ่น การศึกษาและเรียนรู้วิถีชีวิตในชุมชน รวมถึงการท่องเที่ยวที่อิงกับสภาพภูมิประเทศตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ภูเขา หรือสิ่งก่อสร้างที่สะท้อนสถาปัตยกรรมและวัตถุโบราณ ซึ่งในอดีตเคยเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรเดียวกัน

3.2.2 การมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในพื้นที่

เมืองท่องเที่ยวชายแดนมีบทบาทสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมสถานที่สำคัญหรือจุดหมายปลายทางที่น่าสนใจ (Travel Destination) เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เพียงแต่ส่งเสริมความน่าสนใจในพื้นที่ แต่ยังช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนในพื้นที่ชายแดนอีกด้วย

3.2.3 การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศ

เมืองท่องเที่ยวชายแดนยังต้องการสร้างความสะดวกในการขนส่งทุกประเภท ทั้งการเดินทางของนักท่องเที่ยวและการขนส่งผลิตภัณฑ์ (Logistic System) เช่น การก่อสร้างถนนเพื่อเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การสร้างสะพานเชื่อมระหว่างสองประเทศเพื่อลดระยะเวลาและเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทาง รวมถึงการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ เช่น รถโดยสาร (International Bus) หรือรถไฟระหว่างประเทศ (International Train) มีช่วยส่งเสริมความเชื่อมโยงในระดับภูมิภาค

3.2.4 การกำหนดเป้าหมายพัฒนาระบบเศรษฐกิจ

เมืองท่องเที่ยวชายแดนมีศักยภาพสูงเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค ในขณะที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้สำคัญที่นำไปหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย มุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างเศรษฐกิจ ทางภาครัฐและผู้บริหารประเทศให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยว นอกจากนี้ลักษณะของหลักการบริหารเมืองท่องเที่ยวชายแดน จากการศึกษาของ ปฐวี โชติอนันต์ (2556) เรื่อง รัฐกับการบริหารพื้นที่ชายแดน กรณีศึกษาอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ยังพบอีกลักษณะของหลักการบริหารเมืองท่องเที่ยวชายแดน เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ท้องถิ่น และภาคเอกชน มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าข้ามพรมแดน ควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการรักษาความมั่นคงของพื้นที่ รัฐมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการด้านชายแดน ระบบคมนาคม และการควบคุมแรงงานข้ามชาติ เพื่อให้การท่องเที่ยวดำเนินไปอย่างราบรื่น ขณะเดียวกันการพัฒนาเมืองชายแดนต้องคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของพื้นที่ เช่น ความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมระหว่างประชากรสองฝั่งพรมแดน ส่งผลต่อรูปแบบของการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของเมือง อีกทั้งการบริหารเมืองท่องเที่ยวชายแดนยังต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการลักลอบค้าผลิตภัณฑ์ผิดกฎหมาย การเคลื่อนย้ายแรงงานที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย หรือความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงและการค้า ดังนั้น ภาครัฐจึงต้องมีผ่อนมาตรการให้มีความยืดหยุ่นในการบริหารให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของเมืองชายแดน โดยเฉพาะการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคธุรกิจในพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองชายแดนเกิดขึ้นอย่างสมดุล และสามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

3.3 การกำหนดเขตพื้นที่การท่องเที่ยวชายแดน

เมืองชายแดน ต้องพิจารณาจากการกำหนดเขตอำนาจการปกครองและอธิปไตยของดินแดนหนึ่ง (Glassner & Fahrner, 1996) มีความเกี่ยวข้องกับการปกครองที่ปรากฏในพื้นที่ต่าง

ๆ รวมถึงการจัดระเบียบวิธีการดำเนินชีวิตที่ผสมผสานเพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความแตกต่างของดินแดนทั้งสอง (Anderson & O'Dowd, 1999) ทางชายแดนยังคงทำหน้าที่เสมือนเส้นแบ่งเขตที่ชัดเจนในเรื่องความแตกต่างทางการปกครองระหว่างสองประเทศ นอกจากนี้ทิศทางการศึกษาของ Jittithavorn (2007) ได้กล่าวถึงชายแดนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม หลักเกณฑ์ของชุมชน และความเชื่อมโยงของอำนาจบริหาร ทำให้ความสำคัญกับบทบาทของชายแดนในการเชื่อมโยงอำนาจระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งประเด็นจากการศึกษาของสุธารัตน์ อุทธารัตน์ (2562) อธิบายว่า พื้นที่ชายแดน หรือ เมืองชายแดน ยังคงเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางด้านภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียม เชื้อชาติ วัฒนธรรม ประเพณี เศรษฐกิจ และสถานการณ์ความมั่นคง สำหรับเมืองชายแดนแต่ละพื้นที่นั้นมีความแตกต่างกันออกไปตามสภาพการเมืองและความมั่นคง ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีอาณาเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน มีความยาวรวมประมาณ 5,656 กิโลเมตร แยกเป็นเขตแดนไทย-กัมพูชาประมาณ 798 กิโลเมตร ไทย-ลาวประมาณ 1,810 กิโลเมตร ไทย-เมียนมาประมาณ 2,401 กิโลเมตร และไทย-มาเลเซียประมาณ 647 กิโลเมตร (ฉัตรชัย ศรีเมืองกาญจนา, 2561) อีกทั้งกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย (2565) อธิบายถึง เขตแนวชายแดนประเทศไทยที่มีเขตดินแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด 4 เขตพื้นที่ดังนี้

3.3.1 เขตแดนไทย – กัมพูชา มีความยาวประมาณ 798 กิโลเมตร แยกเป็นเขตแดนตามสันปันน้ำและแนวเส้นตรง 590 กิโลเมตร กับริ่องน้ำลึกและลำน้ำอีก 208 กิโลเมตร อาณาบริเวณนี้เป็นผลจากการปักปันเขตแดนตามอนุสัญญาสยาม-ฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 กับสนธิสัญญาสยาม-ฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 23 มีนาคม ค.ศ. 1907 และพิธีสารแนบท้าย มีการจัดทำแผนที่แสดงเส้นเขตแดนไว้ 2 ชุด คือ แผนที่ 11 ระวังจัดทำขึ้นตามอนุสัญญาฉบับปี ค.ศ. 1904 กับแผนที่ 5 ระวังจัดทำขึ้นตามสนธิสัญญาฉบับปี ค.ศ. 1907 และมีการปักหลักเขตแดนไว้จำนวน 73 หลัก ช่วงปี ค.ศ. 1909-1910 และปี ค.ศ. 1919-1920 แต่ละหลักมีบันทึกวาจาปักหลักหมายเขต (Procès-verbal d'abornement) จังหวัดชายแดนไทยที่มีพื้นที่ติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา ได้แก่ ตราด จันทบุรี สระแก้ว บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

3.3.2 เขตแดนไทย - ลาว มีความยาวประมาณ 1,810 กิโลเมตร แยกเป็นเขตแดนตามสันปันน้ำ 702 กิโลเมตร กับริ่องน้ำลึกอีก 1,108 กิโลเมตร อาณาบริเวณนี้เป็นผลจากการปักปันเขตแดนตามอนุสัญญา สยาม-ฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 ความตกลงสยาม-ฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 1904 สนธิสัญญาสยาม-ฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 23 มีนาคม ค.ศ. 1907 และพิธีสารแนบท้าย มีการจัดทำแผนที่แสดงเส้นเขตแดนไว้ คือ แผนที่ 11 ระวังซึ่งจัดทำขึ้นตามอนุสัญญาฉบับปี ค.ศ. 1904 เป็นชุดเดียวกับที่แสดงเส้นเขตแดนไทย-

กัมพูชา สำหรับส่วนที่เป็นแม่น้ำโขง เป็นไปตามอนุสัญญาสยาม-ฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 25 สิงหาคม ค.ศ. 1926 มีการจัดทำแผนที่แสดงเส้นเขตแดนในแม่น้ำโขงไว้เช่นกัน จังหวัดชายแดนไทยที่มีพื้นที่ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

3.3.3 เขตแดนไทย – เมียนมา มีความยาวประมาณ 2,401 กิโลเมตร แยกเป็นเขตแดนตามสันปันน้ำและแนวเส้นตรง 1,687 กิโลเมตร กับลำน้ำอีก 714 กิโลเมตร เขตแดนบริเวณนี้เป็นผลจากการปักปันเขตแดนตามอนุสัญญาสยาม-อังกฤษ ฉบับลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1868 สนธิสัญญาสยาม-อังกฤษ ฉบับลงวันที่ 3 กันยายน ค.ศ. 1883 พิธีสารฉบับลงวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 1894 หนังสือแลกเปลี่ยนฉบับลงวันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ. 1934 และบันทึกความเข้าใจฉบับลงวันที่ 18 มิถุนายน ค.ศ. 1991 มีการจัดทำแผนที่แสดงเส้นเขตแดนไว้ 2 ชุด คือ แผนที่ 2 ระบุว่าซึ่งจัดทำขึ้นตามอนุสัญญาฉบับปี ค.ศ. 1868 กับ แผนที่ 3 ระบุว่าจัดทำขึ้นแนบท้ายพิธีสารฉบับปี ค.ศ. 1894 จังหวัดชายแดนไทยที่มีพื้นที่ติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง

3.3.4 เขตแดนไทย – มาเลเซีย มีความยาวประมาณ 647 กิโลเมตร แยกเป็นเขตแดนตามสันปันน้ำ 552 กิโลเมตร กับร่องน้ำลึกอีก 95 กิโลเมตร เขตแดนบริเวณนี้เป็นผลจากการปักปันเขตแดนตามสนธิสัญญาสยาม-อังกฤษ ฉบับลงวันที่ 10 มีนาคม ค.ศ. 1909 มีการจัดทำแผนที่แสดงเส้นเขตแดนจัดทำขึ้นตามสนธิสัญญาฉบับดังกล่าวจังหวัดชายแดนไทยที่มีพื้นที่ติดกับประเทศมาเลเซีย ได้แก่ จังหวัดสตูล สงขลา ยะลา และนราธิวาสแนวคิดการท่องเที่ยวเมืองชายแดน

3.4 รูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดน

การท่องเที่ยวเมืองชายแดน มีรูปแบบเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ มักเกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจ อาทิ การท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เมียนมา และกัมพูชา โดยรูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดนสามารถแบ่งออกเป็นหลายลักษณะ ได้แก่ การท่องเที่ยวเพื่อการค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ทั้งสองฝั่งของชายแดน การท่องเที่ยวเขตเศรษฐกิจพิเศษที่นักท่องเที่ยวสามารถจับจ่ายสินค้าได้โดยได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี นอกจากนี้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่อาศัยทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ชายแดน การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนต้องคำนึงถึงความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาอย่างยั่งยืนและลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการค้าชายแดนที่ผิดกฎหมาย หรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ประกอบศิริ ภักดีพินิจ และคณะ, 2563) อีกทั้งยังสอดคล้องกับ นรชาติ บัวขวัญ และคณะ (2559) อธิบายถึง รูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เป็นการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย

และศักยภาพสูง เช่น การท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างประเทศที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเดินทางข้ามพรมแดน เพื่อสัมผัสวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและชุมชนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี และอาหารท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและนิเวศที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติของพื้นที่ เช่น ภูเขา แม่น้ำ และป่าไม้ เพื่อเป็นจุดดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจและการค้าขายแดนมีส่วนกระตุ้นเศรษฐกิจจากตลาดชายแดนและสินค้านำเข้า รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสันติภาพที่เน้นกิจกรรมเพื่อสุขภาพ เช่น สปา การแพทย์แผนไทย และกิจกรรมกลางแจ้ง ทั้งหมดนี้ มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน

จากการทบทวนวรรณกรรมการท่องเที่ยวเมืองชายแดน ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ การท่องเที่ยวเมืองชายแดน หมายถึง รูปแบบการเดินทางที่เน้นการเยี่ยมชมพื้นที่ที่มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยพื้นที่เหล่านี้มักมีความเชื่อมโยงกันทั้งในด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสบรรยากาศที่เป็นเอกลักษณ์ของเมืองชายแดน เช่น ตลาดท้องถิ่นที่มีผลิตภัณฑ์นำเข้าจากต่างประเทศ สถานที่ทางประวัติศาสตร์ที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่แบ่งอาณาเขตร่วมกัน นอกจากนี้ เมืองชายแดนยังเป็นศูนย์กลางการค้าข้ามพรมแดน ส่งเสริมเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น และสร้างโอกาสใหม่ ๆ ให้กับชุมชนโดยรอบ ทำให้การท่องเที่ยวในพื้นที่เหล่านี้มีศักยภาพในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4 โลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Logistic Tourism)

โลจิสติกส์การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการจัดการระบบขนส่งและบริการที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวตลอดการเดินทาง ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนเส้นทาง ระบบคมนาคม ที่พัก อาหาร และการบริหารทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การจัดการโลจิสติกส์ที่ดีช่วยลดต้นทุน เพิ่มความสะดวกสบาย และสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างเมือง จุดหมายปลายทาง และบริการต่างๆ ให้สอดคล้องกัน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งในระดับท้องถิ่นและนานาชาติ

4.1 ความหมายของโลจิสติกส์การท่องเที่ยว

The Council of Logistics Management (2005) กำหนดคำว่า การจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Management) หมายถึง กระบวนการวางแผน ดำเนินงาน และควบคุมการจัดเก็บและการไหลเวียนของวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าต้นทุน มีความใกล้เคียง

กับนิยามโลจิสติกส์ หมายถึง กระบวนการจัดการการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์ บริการ ข้อมูล และเงินทุน ภายในโซ่อุปทาน มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มคุณค่าด้านสถานที่ เวลา และปริมาณให้กับระบบเศรษฐกิจ ผ่านการส่งมอบผลิตภัณฑ์และบริการในปริมาณที่เหมาะสมไปยังสถานที่ที่ต้องการ ภายใต้เงื่อนไขเวลาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (Langley et al, 2009) ในส่วนมุมมองของ Hense et al. (2014) อธิบายถึง หลักการบริหารการไหลของวัสดุและผลิตภัณฑ์ เพื่อรองรับการผลิต การค้า และวัตถุประสงค์อื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่านิยามที่มีการขยายรายละเอียดของ Kasarda (2016) อธิบายว่า โลจิสติกส์เป็นแกนหลักของเศรษฐกิจยุคใหม่ มีเป้าหมายเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลกำไร นิยมใช้ในภาคธุรกิจ บริษัท และรายงานทางการเงิน นับว่ามีบทบาทสำคัญในการบริหารกระบวนการผลิต เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สามารถแข่งขันในตลาดได้ ทั้งนี้ โลจิสติกส์มักถูกเข้าใจผิดในประเด็นคล้ายคลึงกับการจัดการโซ่อุปทาน แต่ในความเป็นจริง การจัดการโซ่อุปทานมีขอบเขตกว้างกว่าและครอบคลุมโลจิสติกส์ สำหรับการจัดการโลจิสติกส์ ในส่วนสำคัญกับการขนส่งและจัดเก็บผลิตภัณฑ์ รวมถึงการกระจายผลิตภัณฑ์ในระยะสั้นเป็นหลัก

ในขณะที่สุวิมล เสงพัฒนา และคณะ (2563) อธิบายว่า โลจิสติกส์เป็นกระบวนการออกแบบ การจัดการ การดำเนินการ และการควบคุมสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์ตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบจนถึงปลายทางบริโภค เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด มุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค สำหรับอรรถิ์ แวคคล้ายหงส์ (2565) กล่าวเพิ่มเติมว่า การจัดการโลจิสติกส์ หมายถึง กระบวนการวางแผน การสนับสนุน การควบคุมการจัดการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์ การบริการ การจัดเก็บ การรวบรวม การกระจายวัตถุดิบ และคำนึงถึงข้อมูลจากจุดกำเนิดไปยังจุดสิ้นสุดการใช้หรือการบริโภคให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขั้นสูงสุด ร่วมกับการคำนึงถึงความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ ในส่วนของการจัดการโซ่อุปทานเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทั้งหมด เริ่มต้นตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต จนกระทั่งส่งผลิตภัณฑ์ ในส่วนของศิริวรรณ กาวีชา (2563) อธิบายว่า โลจิสติกส์ หรือการจัดการโลจิสติกส์ คือ กระบวนการวางแผนและควบคุมการไหลของผลิตภัณฑ์ ข้อมูล และเงินทุน ตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงผู้บริโภค เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่มีต้นทุนที่ต่ำ ในขณะที่กิจกรรมหลักของโลจิสติกส์ประกอบด้วย การพยากรณ์อุปสงค์ การวางแผนการผลิต การจัดซื้อ บรรจุภัณฑ์ การเคลื่อนย้ายภายในองค์กร คลังผลิตภัณฑ์ การขนส่งขาเข้าและขาออก การกระจายผลิตภัณฑ์ และการบริการลูกค้า ทุกขั้นตอนต้องทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบหรือตลอดทั้งซัพพลายเชน

มันทนา กระโหมวงศ์ (2558) อธิบายถึง หลักจัดการโลจิสติกส์ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขั้นสูงสุด ควรให้ความสำคัญกับการตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้า โดยเฉพาะการให้บริการที่ประทับใจ ในขณะที่เดียวกันต้องคำนึงถึงการรักษาดัชนีต้นทุนให้อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นสิ่ง

สำคัญต่อกระบวนการทั้งหมด การดำเนินงานจึงต้องอาศัยมาตรฐานที่ชัดเจนจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อยกระดับคุณภาพและบริการของธุรกิจโดยใช้หลักการโลจิสติกส์ ดังนี้

4.1.1 หลักการประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสร้างประสิทธิผลสูงสุดในทุกขั้นตอนของกิจกรรมโลจิสติกส์ ควบคู่ไปกับการลดความสูญเสียและความสิ้นเปลือง รวมถึงการเคลื่อนย้ายและการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนการลดต้นทุนและส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

4.1.2 หลักการได้ประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefit) คือ การผสมผสานการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน โดยไม่ผลักภาระต้นทุนจากความสูญเสียในกระบวนการผลิตตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงการบริโภค และมีการประสานงานร่วมกัน

4.1.3 หลักการผู้บริโภคมุ่งพอใจ (Customer Satisfaction) คือ การมุ่งเน้นความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้บริโภค เกิดจากการจัดการโลจิสติกส์ด้วยต้นทุนต่ำสุด ซึ่งตอบสนองความต้องการของลูกค้าในด้านผลิตภัณฑ์ เวลา และสถานที่ครบถ้วน อีกทั้งยังสามารถวัดระดับความพึงพอใจของลูกค้าในตลาดการแข่งขัน ณ ปัจจุบัน

แม้ว่าโลจิสติกส์ยังคงมีวิวัฒนาการต่อเนื่องและไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การบริหารเชิงธุรกิจทั่วไป แต่ยังถูกนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับอุตสาหกรรมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในภาคการท่องเที่ยว นับว่าการกำหนดนิยามที่เรียกว่าโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism Logistics) หมายถึง การจัดการการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนดด้วยความแม่นยำและมีความน่าเชื่อถือผ่านกระบวนการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ (Augustyn, 1998) รวมทั้งการกำหนดแนวทางการพัฒนาไปสู่การผสมผสานระหว่างการบริหารการขนส่งและการท่องเที่ยว เพื่อสร้างระบบที่ตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย (Rodríguez et al., 2012) ยิ่งไปกว่านั้นสุกัญญา แก้วตา (2562) กล่าวว่า โลจิสติกส์การท่องเที่ยวเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการประสานงานระหว่างกิจกรรมต่าง ๆ (Activities) เพื่อทำให้การไหลของนักท่องเที่ยว (Physical Flow) จากต้นทางไปสู่ปลายทางโดยไม่มีข้อผิดพลาด และยังทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความพึงพอใจสูงสุด

4.2 องค์ประกอบของโลจิสติกส์การท่องเที่ยว

จากแนวคิดของคมสัน สุริยะ (2551) และงานวิจัยของสวิตต์ จันทรธาดารัตน์ และชุลกิปลี มาหะมะ (2562) และ กลิน รังสิกรรพุม (2563) นำเสนอเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ต้องอาศัยการเคลื่อนที่ทั้ง 3 องค์ประกอบหลักดังนี้

4.2.1 การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) หมายถึง ความครอบคลุมถึงการเดินทางของนักท่องเที่ยว การขนส่งผู้โดยสาร การลำเลียงสัมภาระ และการอำนวยความสะดวกในระหว่างการเดินทาง เช่น การให้บริการที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกสะดวกสบายตลอดเส้นทาง

4.2.2 การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) หมายถึง การให้ข้อมูลและคำแนะนำที่จำเป็นแก่นักท่องเที่ยว เช่น ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำสถานที่ คำแนะนำเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติในสถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงการเตือนภัย การจัดการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวผ่านเว็บไซต์ อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่ให้บริการข้อมูลการเดินทาง รวมถึงเบอร์โทรศัพท์สอบถามเส้นทาง รายละเอียดของจังหวัด แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรม ที่พัก อาหาร และตัวเลือกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2.3 การเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) หมายถึง การอำนวยความสะดวกด้านการชำระเงิน เช่น การซื้อผลิตภัณฑ์และบริการ การจ่ายค่าตัวโดยสาร และการใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการวิเคราะห์การเคลื่อนที่ด้านการเงินสามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ (1) ช่วงการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว (2) ช่วงการใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยว และ (3) ช่วงการเดินทางออกจากแหล่งท่องเที่ยว

จากการศึกษาของวริศา ขาวสอาด (2562) ได้เสนอองค์ประกอบเพิ่มเติมของการจัดการโลจิสติกส์ในแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกมิติอีก 2 ประการ ได้แก่

4.2.4 สาธารณูปโภค (Facilitating infrastructure) หมายถึง การจัดการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการตอบสนองความต้องการพื้นฐานเพื่อแสดงถึงความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ สัญญาณโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต น้ำดื่ม และการบริการทางการแพทย์ เช่น จุดปฐมพยาบาล หน่วยแพทย์ฉุกเฉิน หรือการเคลื่อนย้ายไปยังโรงพยาบาล ทั้งนี้ช่วยสร้างความสะดวกสบายและง่ายต่อการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวต้องการ

4.2.5 ความยั่งยืน (Sustainability) หมายถึง การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่มุ่งดูแลรักษาและจัดระเบียบอย่างเป็นระบบ รวมถึงการวางแผนเมืองเพื่อให้สามารถจัดการขยะและของเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การกำหนดจุดทิ้งขยะและการคัดแยกขยะ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญการจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น ๆ เกิดความยั่งยืน โดยการใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานทางเลือก และการบำบัดขยะอย่างเหมาะสม

จากการทบทวนวรรณกรรม โลจิสติกส์การท่องเที่ยว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ โลจิสติกส์การท่องเที่ยว หมายถึง แนวทางบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายและอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวตลอดการเดินทาง ตั้งแต่การขนส่ง ระบบคมนาคม บริการด้านข้อมูล และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความสะดวก ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ การบริหารยังคงมี

ความนี้ครอบคลุมตั้งแต่การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว การให้บริการที่พัก อาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รวมถึงการบริหารระบบการเงินที่ช่วยให้การชำระเงินและใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวเป็นไปอย่างราบรื่น นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน เพื่อให้การท่องเที่ยวสามารถเติบโตควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวในระยะยาว

5 โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative

ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative (BRI) เป็นโครงการริเริ่มโดยรัฐบาลจีน มุ่งสร้างการเชื่อมต่อทวีปเอเชียและทวีปแอฟริกาเข้าด้วยกัน ความเชื่อมโยงดังกล่าวถูกกลับมาในรูปแบบของการสร้างเครือข่ายโครงสร้างสาธารณูปโภค รวมถึง เส้นทางรถไฟ ถนน ท่อลำเลียงพลังงาน ระบบการจ่ายไฟฟ้า ยิ่งไปกว่านั้น ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative ยังคงมุ่งที่จะสร้างความร่วมมือระหว่างภูมิภาคในด้านต่าง ๆ รวมถึงกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง การค้าการเงิน สังคมและวัฒนธรรม (กรมการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2560) ในส่วนของกรณีศึกษา รุ่งฉิปานนท์ (2560) กล่าวถึงเส้นทางสายไหม (Silk Road) เป็นเส้นทางการค้าและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของจีนในยุคโบราณที่เชื่อมต่อภูมิภาคเอเชีย ยุโรป และแอฟริกา ทางรัฐบาลจีนได้นำแนวคิดเส้นทางสายไหมในอดีตกลับมาอีกครั้ง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างจีนกับนานาประเทศทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ภายใต้ชื่อใหม่ที่เรียกว่า “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” หรือ “Belt and Road Initiative” ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้ปรับเส้นทางค้าในอดีตให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมในศตวรรษที่ 21 ผ่านการวางกรอบการสร้างเส้นทางคมนาคมเป็น 2 เส้นทาง ได้แก่ (1) เส้นทางสายไหมทางบก (Silk Road Economic Belt) ประกอบด้วย เส้นทางสายไหมเดิมที่ผ่านเอเชียกลาง เอเชียตะวันตก ตะวันออกกลางและยุโรป รวมทั้งเส้นทางบกใหม่ที่ผ่านมาทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้ (2) เส้นทางสายไหมทางทะเล (Maritime Silk Road) เป็นเส้นทางใหม่ที่จะเชื่อมโยงจีนกับประเทศในแถบมหาสมุทร ได้แก่ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โอเชียเนียแอฟริกาเหนือ แอฟริกา รวมถึงมหาสมุทรอินเดีย นโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง หรือ Belt and Road Initiative มีเป้าหมายเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่อยู่ในแนวเศรษฐกิจของจีน เพื่อกระตุ้นปริมาณการค้าการลงทุนกับจีน ส่งเสริมการใช้เงินสกุลหยวนในการดำเนินธุรกรรมกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศกับจีนในมิติต่าง ๆ นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม และโครงการต่าง ๆ ภายใต้นโยบายดังกล่าวเป็นผลสำเร็จ รัฐบาลจีนได้จัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (The Asian Infrastructure Investment Bank: AIIB) เพื่อเป็นกองทุนกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ สำหรับประเทศที่ต้องการเงินทุนสำหรับการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ

อาเซียน เป็นจุดหนึ่งในเส้นทางสายไหมใหม่ของจีนทั้งทางบกและทางทะเล แต่เส้นทางคมนาคมทางทะเลส่งผลโดยตรงมากกว่า เนื่องจากจีนวางแผนให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางของเส้นทางสายไหมทางทะเล อีกทั้งยังมุ่งเน้นที่จะใช้เส้นทางดังกล่าวเพื่อการกระตุ้นมูลค่าการค้าระหว่างกัน ทางจีนมีเป้าหมายที่จะขยายมูลค่าการค้าอาเซียน - จีน ให้มีมูลค่าสูงถึง 1 ล้านล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ ใน พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป นอกจากนี้ เส้นทางดังกล่าว อาจนำไปใช้เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับอาเซียนผ่านการเชื่อมโยงระหว่างภาคประชาชนกับด้านการศึกษา วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามตลอดเส้นทางภายใต้ Belt and Road Initiative ของจีนจะไม่ผ่านประเทศไทย แต่เนื่องจากไทยมีภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ตรงจุดศูนย์กลางอาเซียนและเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่ง การกระจายผลิตภัณฑ์และการท่องเที่ยวของภูมิภาค อีกทั้งที่ผ่านมาไทยไม่มีข้อพิพาทใด ๆ กับจีน และยังมีการเชื่อมโยงกับจีนในด้านเชื้อสายและวัฒนธรรมอันดีต่อกัน ดังนั้น นโยบาย Belt and Road Initiative จึงเป็นโอกาสอย่างยิ่งสำหรับไทยในการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับจีน นอกจากนี้ การจัดตั้งธนาคาร AIIB ของจีน อีกยังเป็นผลบวกต่อไทยในการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอีกด้วย ทั้งนี้ ประเทศไทยได้เข้าเป็นประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้งธนาคาร AIIB อย่างเป็นทางการแล้ว เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2559

5.1 โครงการภาครัฐที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative

สำนักโฆษกสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (2560) อธิบายว่า ภาครัฐไทยได้ตอบสนองต่อโครงการ Belt and Road Initiative ของจีนผ่านนโยบายและโครงการต่าง ๆ ที่มุ่งเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานกับภูมิภาค มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

5.1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับ BRI ทางภาครัฐได้เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการค้าในภูมิภาค รวมถึงโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ที่ครอบคลุมจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา เพื่อเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและการลงทุนจากจีนและต่างประเทศโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 ท่าอากาศยาน ประกอบด้วยดอนเมือง สุวรรณภูมิ และอู่ตะเภา เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านโลจิสติกส์และการเดินทางการพัฒนาและขยายท่าเรือแหลมฉบังและมาบตาพุด เพื่อรองรับการขนส่งผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศโครงการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงกับกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม (CLMV)

5.1.2 การส่งเสริมการลงทุนและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ทางภาครัฐให้ความสำคัญกับการดึงดูดการลงทุนจากจีนและประเทศพันธมิตรภายใต้ BRI โดยมุ่งพัฒนา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย

(S-Curve Industries) ได้แก่ (1) อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (2) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (3) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระดับพรีเมียมและเชิงสุขภาพ (4) อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (5) อุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต (6) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม (7) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (8) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (9) อุตสาหกรรมดิจิทัล และ (10) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

5.1.3 การพัฒนานกฎหมายและนโยบายเพื่อรองรับ BRI ทางภาครัฐได้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายและมาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจและการค้าในยุคเศรษฐกิจโลกาภิวัตน์ โดยมีการออกกฎหมายที่สำคัญ เช่น พระราชบัญญัติ จัดตั้งบริษัทคนเดียว เพื่อสนับสนุนการประกอบธุรกิจของนักลงทุนรายย่อยและ SMEs ให้สามารถขยายธุรกิจได้ง่ายขึ้น การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับ การลงทุนจากต่างประเทศ และการอำนวยความสะดวกทางการค้า เพื่อดึงดูดนักลงทุนจากจีนและประเทศอื่น ๆ

5.1.4 การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าไทย-จีน ทางรัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้ากับจีนผ่าน BRI มีการลงนามในข้อตกลงและโครงการร่วมหลายโครงการ เช่น ความร่วมมือระหว่าง BOI (Board of Investment) และนักลงทุนจีน เพื่ออำนวยความสะดวกในการลงทุนในไทย การผลักดันให้ไทยเป็น ศูนย์กลางการค้าระหว่างอาเซียนและจีน ผ่าน EEC และโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษต่าง ๆ การพัฒนา Digital Economy และ Smart City เพื่อรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัลที่มีจีนเป็นผู้เล่นหลัก

5.1.5 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับ BRI ทางภาครัฐยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาแรงงานให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย มีการส่งเสริมลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนการศึกษาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเตรียมแรงงานสำหรับอุตสาหกรรมยุคใหม่ โครงการฝึกอบรมและพัฒนาแรงงานร่วมกับภาคเอกชนและจีน เพื่อให้มีทักษะที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงานในอนาคต การสนับสนุนผู้ประกอบการไทยในการขยายตลาดสู่จีน ผ่านโครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการยุคใหม่ นอกจากนี้ ภาครัฐได้ดำเนินมาตรการตอบสนองต่อโครงการ Belt and Road Initiative ของจีนผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและอุตสาหกรรม การปรับปรุงกฎหมาย การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีส่วนช่วยให้ไทยสามารถเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจจีนและภูมิภาคอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจในภูมิภาค

5.2 โครงการภาคเอกชนที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative

ภาคเอกชนไทยได้ปรับตัวและตอบสนองต่อโครงการ Belt and Road Initiative ของจีนในหลายด้านเช่นกัน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจระดับโลก รวมทั้งยัง

สามารถใช้ประโยชน์จากโครงการนี้ในการขยายโอกาสทางธุรกิจและการค้าระหว่างประเทศ (สำนักโฆษกสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2560) มีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 การพัฒนาอุตสาหกรรมและ SMEs สู่ยุค 4.0 เป็นหนึ่งในกลยุทธ์หลักของภาคเอกชนไทยที่มุ่งเน้นการผลักดันธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงนี้ช่วยให้ SMEs ไทยสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก และรองรับการลงทุนและความร่วมมือจากจีนภายใต้ BRI

5.2.2 การยกระดับธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง (High Value Services) ที่ภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนธุรกิจบริการแบบดั้งเดิมให้เป็นธุรกิจที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะใน 6 สาขาธุรกิจหลัก ได้แก่ (1) ธุรกิจบริการด้านสุขภาพและการแพทย์ (Wellness & Medical Services) รองรับการเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ของอาเซียน (2) ธุรกิจดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content Services) เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเกม แอนิเมชัน และซอฟต์แวร์ (3) ธุรกิจการต้อนรับและการท่องเที่ยว (Hospitality Services) เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากจีนและภูมิภาคอื่นๆ (4) ธุรกิจบริการด้านการศึกษา (Education Services) เพื่อสร้างบุคลากรรองรับตลาดแรงงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับ BRI (5) ธุรกิจบริการวิชาชีพเฉพาะทาง เช่น กฎหมาย การเงิน และที่ปรึกษาทางธุรกิจเป็น (6) ธุรกิจโลจิสติกส์และซัพพลายเชน (Logistics & Supply Chain Services) มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการขนส่งผลิตภัณฑ์ระหว่างไทย จีน และภูมิภาคอื่นๆ

5.2.3 การสนับสนุนธุรกิจเกิดใหม่ (Startups) และการลงทุนในต่างประเทศ เป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่ผลักดันการพัฒนา Startups ไทยที่มีศักยภาพสูง โดยเฉพาะในกลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมให้ไทยกลายเป็น ศูนย์กลางการลงทุนสตาร์ทอัพในอาเซียน เพื่อรองรับนักลงทุนจากจีนและต่างประเทศภายใต้ BRI

5.2.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ เริ่มต้นจากภาคเอกชนมีส่วนร่วมอย่างมากในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์เพื่อรองรับ BRI ตัวอย่างของโครงการที่สำคัญ ได้แก่ (1) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมและการลงทุนจากจีน (2) โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังและมาบตาพุด เพื่อรองรับการขนส่งผลิตภัณฑ์ทางทะเลที่เพิ่มขึ้น (3) โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 ท่าอากาศยาน ประกอบด้วย ดอนเมือง สุวรรณภูมิ และอู่ตะเภา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งและการเดินทาง (4) โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และศูนย์กระจายผลิตภัณฑ์ เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางการค้าระหว่างไทย จีน และประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค

5.2.5 การขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับจีน มุ่งเน้นความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน และเทคโนโลยีกับจีนมากขึ้น โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่จีนมีความเชี่ยวชาญ เช่น

พลังงานสะอาดยานยนต์ไฟฟ้า และปัญญาประดิษฐ์ นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมให้ ไทยเป็นศูนย์กลางการค้าในอาเซียน เพื่อรองรับความต้องการของตลาดจีนและภูมิภาคอื่น ๆ อีกทั้งภาคเอกชนไทยได้ปรับตัวเพื่อรองรับโครงการ BRI ผ่านการพัฒนาอุตสาหกรรม 4.0 การยกระดับธุรกิจบริการ การสนับสนุนสตาร์ทอัพ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน และการขยายความร่วมมือกับจีน ความเคลื่อนไหวเหล่านี้ช่วยให้ไทยสามารถใช้ประโยชน์จาก BRI ได้อย่างเต็มที่ และเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับเศรษฐกิจไทยในระยะยาว

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

Wuyao Zheng และ สุริยะใส กตะศิลา (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การตอบสนองนโยบาย One Belt One Road ของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษานโยบาย One Belt One Road กับโครงการ EEC (2) เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงนโยบาย One Belt One Road กับนโยบาย Thailand 4.0 (3) เพื่อวิเคราะห์ข้อถกเถียงสาธารณะต่อนโยบาย One Belt One Road และโครงการ EEC และนโยบายไทยแลนด์ 4.0 และ (4) เพื่อวิเคราะห์การตอบสนองนโยบาย One Belt One Road ของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า (1) โครงการ EEC ของไทยมีความสอดคล้องกับนโยบาย One Belt One Road ของจีนในด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยไทยตั้งอยู่บนระเบียงเศรษฐกิจจีน-อินโดจีน ทำให้ไทยมีโอกาสเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนในภูมิภาค นอกจากนี้ โครงการ EEC ยังช่วยขยายโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับกลุ่มประเทศ CLMV และสามารถใช้อำนาจต่อรองจากการลงทุนของจีน (2) นโยบาย OBOR มีความเชื่อมโยงกับนโยบาย Thailand 4.0 ในแง่ของการส่งเสริมอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง การลงทุนของจีนในไทยสามารถช่วยสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของนโยบาย Thailand 4.0 เช่น เทคโนโลยีดิจิทัลและพลังงานทางเลือก อีกทั้ง OBOR ยังช่วยส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ เป็นองค์ประกอบสำคัญของ Thailand 4.0 (3) ถึงแม้ว่านโยบาย OBOR ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจไทย แต่ก็มีข้อถกเถียงเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมและอำนาจต่อรองของไทย บางฝ่ายกังวลเกี่ยวกับการพึ่งพาจีนมากเกินไป รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับธุรกิจในประเทศ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ของกลุ่มอุตสาหกรรมภายในประเทศ เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ของญี่ปุ่นที่อาจได้รับผลกระทบจากโครงการรถไฟไทย-จีน และ (4) ประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายที่สอดคล้องกับ OBOR เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการค้าการลงทุน และการกระชับความสัมพันธ์กับจีน อย่างไรก็ตามประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนากลไกการจัดการและการประสานความร่วมมือกับจีนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจและการเมืองที่

อาจเกิดขึ้นในระยะยาว อย่างไรก็ตามนโยบาย OBOR มีศักยภาพในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเฉพาะในด้านการค้า การลงทุน และโครงสร้างพื้นฐาน แต่ประเทศไทยจำเป็นต้องมีมาตรการรองรับผลกระทบทางสังคมและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากความร่วมมือดังกล่าว

ประกอบศิริ ภักดีพินิจ และคณะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนประเทศไทย-สปป.ลาว มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับ สปป.ลาว (2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางการท่องเที่ยวของพื้นที่ชายแดนไทยกับสปป.ลาว (3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุนที่เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์และ การบริการทางการท่องเที่ยวของพื้นที่ชายแดนไทยกับ สปป.ลาว และ (4) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับสปป.ลาว ผลการศึกษาพบว่า (1) พื้นที่ชายแดนไทย-ลาวมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่โดดเด่น โดยเฉพาะในด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม การพัฒนายังไม่เป็นระบบและขาดการบริหารที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและบริการสาธารณะ (2) ปัญหาหลักอยู่ที่ข้อจำกัดด้านกฎหมายและกฎระเบียบของทั้งสองประเทศ รวมถึงขั้นตอนการผ่านแดนที่ยุ่งยาก และข้อจำกัดด้านวิชาสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ นอกจากนี้ยังพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการขาดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชน ส่งผลให้การพัฒนาทางการท่องเที่ยวไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (3) มีอุปสรรคหลายด้าน เช่น โครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เพียงพอ ข้อจำกัดทางศุลกากร การขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะด้านการบริการท่องเที่ยว และความไม่แน่นอนของนโยบายเศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา ส่งผลให้ภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องไม่สามารถขยายตัวได้อย่างเต็มที่ และ (4) ควรมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครบวงจร พร้อมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการท่องเที่ยวมากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในทั้งสองประเทศ เพื่อให้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อสร้างความยั่งยืนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศ

ธวัชชัย ศุภดิษฐ์ และคณะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางการท่องเที่ยวของพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุนที่เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์และการบริการ

ทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และ (4) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ผลการศึกษาพบว่า (1) พื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในบางพื้นที่ยังไม่ครอบคลุม และมีข้อจำกัดด้านระบบขนส่งและการให้บริการที่เป็นมาตรฐาน นอกจากนี้ การเดินทางข้ามแดนยังต้องเผชิญกับข้อจำกัดด้านเอกสารและระเบียบพิธีการที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ (2) ความไม่พร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในบางพื้นที่ การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว และความซับซ้อนของกระบวนการข้ามแดน นอกจากนี้ ปัญหาการขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้การพัฒนาโครงการต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างล่าช้าและไม่สอดคล้องกัน (3) มีข้อจำกัดด้านกฎระเบียบทางการค้าและการลงทุนที่ยังไม่เอื้อต่อการส่งเสริมเศรษฐกิจชายแดนอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ข้อจำกัดด้านศุลกากรและกระบวนการผ่านแดนที่ยุ่งยากเป็นอุปสรรคสำคัญในการกระตุ้นการค้าการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รวมถึงการขาดการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโอกาสทางการค้าการลงทุนให้แก่ผู้ประกอบการท้องถิ่น และ (4) ควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบขนส่งสาธารณะให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งควรมีการปรับปรุงกฎระเบียบเกี่ยวกับการข้ามแดนให้มีความยืดหยุ่นและเอื้อต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว ขณะเดียวกัน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงการพัฒนากลยุทธ์การตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชายแดนให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชนาใจ หมื่นไธสง บติ ปุชยานันท์ และ ภัทรธินันท์ หมื่นไธสง (2562) ได้ศึกษาเรื่องนโยบายต่างประเทศของจีน หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง กับปรากฏการณ์ในจังหวัดหนองคาย อุดรธานี ขอนแก่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาผลกระทบของนโยบายต่างประเทศของจีน หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง (One Belt One Road – OBOR) ต่อพื้นที่จังหวัดหนองคาย อุดรธานี และขอนแก่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (2) เพื่อวิเคราะห์บทบาทของทายาทจีนโพ้นทะเล (Thai-Chinese Descendants) และความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีน และ (3) เพื่อประเมินความพร้อมของจังหวัดในพื้นที่ดังกล่าวในการตอบสนองต่อนโยบาย OBOR และโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า (1) นโยบายต่างประเทศของจีน “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง” ส่งผลกระทบในหลายมิติที่สำคัญต่อพื้นที่จังหวัดหนองคาย อุดรธานี และขอนแก่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและสังคม ความสัมพันธ์เชิงวัฒนธรรมและการทูตระหว่างไทยและจีน (2) การส่งเสริมผ่านบทบาทของทายาทจีนโพ้นทะเลและสถาบันการศึกษา เช่น สถาบันขงจื้อในมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ช่วยพัฒนาทักษะภาษาและวัฒนธรรมจีน และ (3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โครงการรถไฟความเร็วสูงระหว่างจีน-ลาว-ไทยได้รับความสนใจอย่างมาก

เนื่องจากเป็นช่องทางสำคัญสำหรับการเชื่อมต่อเศรษฐกิจและการเดินทางข้ามพรมแดน นอกจากนี้ สถานกงสุลใหญ่จีนในขอนแก่นยังมีบทบาทสำคัญในความสัมพันธ์ด้านการทูต การส่งเสริมความร่วมมือในระดับภาครัฐ เอกชน และประชาชน อย่างไรก็ตาม การดำเนินโครงการ OBOR ในพื้นที่ยังเผชิญกับความท้าทายด้านการประสานงานและความเข้าใจร่วมกันในบางประเด็น

ธนาวัฒน์ ปัทมฤทธิกุล (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ศักยภาพการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง : มุกดาหาร-สะหวันนะเขต-กวังตริ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเมืองท่องเที่ยวชายแดนเพื่อเชื่อมโยงอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง : มุกดาหาร-สะหวันนะเขต-กวังตริ ผลการศึกษาพบว่า เมืองชายแดนมุกดาหาร-สะหวันนะเขต-กวังตริมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูง เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรมที่โดดเด่น เช่น แก่งกะเบา พิพิธภัณฑสถานบ้านหนองน้ำ และอุโมงค์วินม็อค นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น การแข่งขันจักรยานและการวิ่งมาราธอน รวมถึงมีระบบคมนาคมขนส่งที่สะดวก เช่น สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 2 เอื้อต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวและการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐบาลที่ร่วมพัฒนาเป็นเมืองแฝดสาม อย่างไรก็ตาม ยังต้องส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวร่วมกันและการส่งเสริม Single Visa เพื่อลดข้อจำกัดในการเดินทาง นอกจากนี้ ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน จุดแวะพัก และแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ รวมถึงพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีทักษะในการให้บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Camlibel (2025) ได้ศึกษาเรื่อง การทบทวนวรรณกรรม: การประเมินผลกระทบทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจของโครงการ Belt and Road Initiative ต่อภาคการท่องเที่ยวของตุรกี มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ของโครงการ Belt and Road Initiative (BRI) ต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของตุรกี (2) เพื่อศึกษาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง (3) เพื่อสำรวจการส่งเสริมความร่วมมือทางวัฒนธรรม (4) เพื่อประเมินผลกระทบของ BRI ต่อรายได้จากการท่องเที่ยว (5) เพื่อระบุความท้าทายทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมและ (6) เพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางแก้ไข สำหรับผู้กำหนดนโยบายและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดผลกระทบเชิงลบและเพิ่มประโยชน์จากการเป็นส่วนหนึ่งของ BRI ผลการศึกษาพบว่า (1) การเข้าร่วมโครงการ Belt and Road Initiative (BRI) ช่วยเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวของตุรกีผ่านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรม นอกจากนี้ ตุรกียังได้รับประโยชน์จากการขยายตลาดนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะจากจีน อย่างไรก็ตาม การพึ่งพาการค้าและการลงทุนจาก

เงินมากเกินไปก่อให้เกิดความกังวลด้านความสมดุลทางเศรษฐกิจและปัญหาดุลการค้า (2) เงินลงทุนจาก BRI ทำให้ธุรกิจสามารถปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม เช่น เครือข่ายรถไฟและสนามบินมีส่วนช่วยให้การเดินทางสะดวกขึ้นและดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศพันธมิตรของ BRI อย่างไรก็ตาม มีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ (3) ความร่วมมือภายใต้ BRI ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมผ่านงานเทศกาล กิจกรรมทางศิลปะ และโครงการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ธุรกิจใช้ประโยชน์จากโครงการเหล่านี้ในการสร้างภาพลักษณ์เป็นศูนย์กลางของการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมระหว่างยุโรปและเอเชีย (4) การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวจีนในธุรกิจเป็นผลมาจากการเชื่อมโยงด้านคมนาคมและนโยบายสนับสนุน เช่น การอำนวยความสะดวกด้านวีซ่า รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการลงทุนในภาคบริการและการท่องเที่ยวมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ความไม่สมดุลของตลาดนักท่องเที่ยวอาจทำให้ธุรกิจต้องพึ่งพากลุ่มนักท่องเที่ยวจีนมากเกินไป (5) ปัญหาเรื่องความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ อาทิหนี้สินที่เพิ่มขึ้นจากการกู้เงินมาลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ การเติบโตของภาคการท่องเที่ยวที่รวดเร็วทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะมลพิษทางอากาศที่ส่งผลต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม และ (6) ผู้กำหนดนโยบายควรมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สมดุลกับสิ่งแวดล้อม และลดการพึ่งพานักท่องเที่ยวจากจีนโดยกระจายตลาดนักท่องเที่ยวให้หลากหลายมากขึ้น รวมถึงส่งเสริมแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภาคการท่องเที่ยว นอกจากนี้ การกำกับดูแลการลงทุนของจีนควรมีความโปร่งใสและสอดคล้องกับผลประโยชน์ของธุรกิจ

Yin, Ni & Fan (2024) ได้ศึกษาเรื่อง ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในโครงการ Belt and Road จากมุมมองทางเศรษฐกิจและเชิงพื้นที่ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในโครงการ Belt and Road Initiative ผ่านแนวทางเชิงเศรษฐศาสตร์และเชิงพื้นที่ (2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (3) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างปี ค.ศ. 2000–2018 เพื่อทำความเข้าใจแนวโน้มของความสัมพันธ์ (4) เพื่อประเมินระดับความเชื่อมโยงของประเทศสมาชิกใช้แบบจำลองแรงโน้มถ่วง และการวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม และ (5) เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาค BRI เพื่อให้เกิดการเติบโตที่ยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า (1) การท่องเที่ยวข้ามพรมแดนระหว่างเวียดนามและจีนมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดที่มีพรมแดนติดกับจีน เช่น กว่างนิงห์ ลาวกาย และท่าซาง อย่างไรก็ตาม ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวยังคงมีอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากศักยภาพของพื้นที่ได้อย่างเต็มที่ (2) เวียดนามและจีนต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน มีการลงนามในข้อตกลงและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการลงนามในข้อตกลงหลายฉบับ แต่แผนพัฒนาที่วางไว้ยังคงเป็นเพียงแนวคิด

เชิงนโยบายมากกว่าการดำเนินการจริง (3) โครงการ Belt and Road Initiative ของจีนมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีความสำคัญกับการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ทางรถไฟ และจุดผ่านแดน อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นมักจะกระจุกตัวอยู่ในบางพื้นที่ และยังไม่สามารถกระจายไปสู่ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง (4) แม้ว่าการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชนชายแดน แต่ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ตกอยู่กับภาคธุรกิจขนาดใหญ่ มากกว่าที่จะช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ การพัฒนายังขาดแนวทางที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้ชาวบ้านมีบทบาทในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพียงเล็กน้อย และ (5) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ได้แก่ ความแตกต่างด้านกฎหมาย ขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมืองที่ซับซ้อน การพัฒนาที่ไม่สมดุลระหว่างทั้งสองประเทศ และอิทธิพลจากประวัติศาสตร์ความขัดแย้งระหว่างเวียดนามและจีน ส่งผลให้เกิดความลังเลในการส่งเสริมความร่วมมือในระยะยาว

Tanawat (2024) ได้ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์ผลกระทบของการค้าทวิภาคีจีน-ไทยต่อการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนภายใต้บริบทของโครงการ “Belt and Road” มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวข้ามพรมแดนระหว่างจีนและไทย (2) เพื่อศึกษาผลกระทบของการค้าทวิภาคีจีน-ไทยที่มีต่อจำนวนการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน (3) เพื่อพิจารณาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจ (4) เพื่อประเมินบทบาทของโครงการ Belt and Road Initiative : BRI ที่มีผลต่อการค้าทวิภาคีและการท่องเที่ยว และ (5) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ต่อการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างสองประเทศ ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เช่น รายได้ประชาชาติต่อหัว และอัตราแลกเปลี่ยนทั้งจีนและไทยมีบทบาทสำคัญต่อจำนวนนักท่องเที่ยวข้ามพรมแดน อัตราแลกเปลี่ยนเงินหยวนและเงินบาทที่อ่อนค่าลงช่วยกระตุ้นการเดินทางข้ามพรมแดน นอกจากนี้ โครงการ BRI ยังมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศ (2) การเติบโตของการค้าทวิภาคีจีน-ไทยมีผลกระทบเชิงบวกต่อจำนวนนักท่องเที่ยวข้ามพรมแดน การเพิ่มขึ้นของปริมาณการค้าส่งผลให้มีการเดินทางเพื่อธุรกิจเพิ่มขึ้น และยังส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบริษัทด้านการท่องเที่ยวในทั้งสองประเทศ ช่วยกระตุ้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยรวม (3) รายได้ประชาชาติต่อหัวของจีนที่เพิ่มขึ้นมีผลลบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าจีน แต่ส่งผลบวกต่อไทย เนื่องจากชาวจีนที่มีรายได้สูงขึ้นมักเลือกเดินทางไปต่างประเทศแทนที่จะท่องเที่ยวภายในประเทศ ในขณะที่รายได้ประชาชาติต่อหัวของไทยเพิ่มขึ้นส่งผลบวกต่อการเดินทางทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ อัตราแลกเปลี่ยนเงินหยวนที่อ่อนค่าลงทำให้การเดินทางไปจีนมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น จึงต้องมีการลดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไป แต่ในทางกลับกัน ค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงทำให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางที่น่าสนใจมากขึ้นในกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน (4) โครงการ BRI ส่งผลในเชิงบวกต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างจีนและไทย มีส่วนช่วยกระตุ้นการพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม เช่น การขยายเส้นทางบินระหว่างสองประเทศ และโครงการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงจีน-ไทย นอกจากนี้ BRI ยังส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการลงทุน ทำให้เกิดกิจกรรมทางธุรกิจและการเดินทางที่เพิ่มขึ้น และ (5) การแพร่ระบาดของ COVID-19 มีผลกระทบเชิงลบอย่างรุนแรงต่อจำนวนนักท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เนื่องจากมาตรการจำกัดการเดินทาง การปิดพรมแดน และความกังวลด้านสุขภาพ ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง อย่างไรก็ตาม หลังจากมาตรการควบคุมเริ่มผ่อนคลาย จำนวนนักท่องเที่ยวเริ่มฟื้นตัวในปี ค.ศ. 2022 แต่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังคงเผชิญกับความท้าทายในระยะยาว เช่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและมาตรฐานด้านสุขอนามัยที่เข้มงวดขึ้น

Zhang (2023) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของยุทธศาสตร์ Belt and Road ต่อการท่องเที่ยวในมณฑลยูนนาน ประเทศจีน มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อวิเคราะห์โอกาสและความท้าทายของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในมณฑลยูนนานภายใต้ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative (2) เพื่อศึกษาบทบาทของยูนนานในฐานะจุดยุทธศาสตร์ของเส้นทางสายไหมทางบกและทางทะเล (3) เพื่อประเมินผลกระทบของ Belt and Road Initiative ที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเศรษฐกิจของยูนนาน และ (4) เพื่อเสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาและปรับปรุงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในยูนนาน ผลการศึกษาพบว่า (1) โครงการ Belt and Road Initiative สร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของยูนนานโดยขยายตลาดนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และกระตุ้นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของยูนนานยังคงเผชิญกับความท้าทาย เช่น การพัฒนาอย่างไม่เป็นระบบ ความขาดแคลนงบประมาณ และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (2) ยูนนานมีตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญในฐานะจุดเชื่อมต่อระหว่างจีนกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ เป็นประตูสำคัญที่เปิดให้มีการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมระหว่างจีนกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตาม การขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ไม่สมดุลส่งผลให้ยูนนานยังไม่สามารถใช้ประโยชน์จากศักยภาพของตนเองได้เต็มที่ (3) โครงการ Belt and Road Initiative ช่วยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของยูนนาน โดยกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือข้ามพรมแดนในการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวแบบบูรณาการ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีลักษณะเชิงพาณิชย์มากเกินไป ขาดการรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แท้จริง นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวบางส่วนยังมีประสบการณ์เชิงลบจากการให้บริการที่ไม่ได้มาตรฐาน และ (4) ผลการศึกษาเสนอแนวทางสำคัญ เช่น การส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างยูนนานกับมณฑลใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของยูนนานให้เกิดความยั่งยืน นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาแรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีทักษะระดับสากล

Martarello และ Mozas (2020) ได้ศึกษาเรื่อง โครงการ Belt and Road Initiative: ความท้าทายและโอกาสสำหรับจีนและโลก มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อวิเคราะห์โครงการ Belt and Road Initiative ของจีนในบริบทของโอกาสและความท้าทายที่เกี่ยวข้องทั้งสำหรับจีนและประเทศอื่นๆ ทั่วโลก (2) เพื่อศึกษาว่าโครงการ Belt and Road Initiative สามารถสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและช่วยให้จีนรับมือกับความท้าทายทางเศรษฐกิจ (3) เพื่อประเมินความคืบหน้าของโครงการ Belt and Road Initiative ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว (4) เพื่อวิเคราะห์มุมมองของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่มีต่อโครงการ Belt and Road Initiative รวมถึงความกังวลและโอกาสที่เกิดขึ้น และ (5) เพื่อศึกษาผลกระทบของ โครงการ Belt and Road Initiative ต่อบางประเทศที่ได้รับการคัดเลือก และอภิปรายเกี่ยวกับโอกาสและภัยคุกคามที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า (1) โครงการ Belt and Road Initiative มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของจีน ช่วยให้จีนสามารถขยายเครือข่ายการค้า การลงทุน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระดับโลก โครงการนี้ยังช่วยให้จีนสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในประเทศต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมภายในประเทศและกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ (2) นอกจากโอกาสทางเศรษฐกิจแล้วโครงการ Belt and Road Initiative ยังเป็นแนวทางที่จีนใช้ในการรับมือกับปัญหาภายใน เช่น การชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ปัญหานี้สาธารณะ และความไม่สมดุลของการพัฒนาในระดับภูมิภาค โครงการนี้ช่วยเพิ่มโอกาสให้กับอุตสาหกรรมที่มีปัญหาเรื่องกำลังการผลิตล้นตลาด และช่วยกระตุ้นการขยายตัวของเศรษฐกิจผ่านการลงทุนระหว่างประเทศ (3) จีนได้ดำเนินโครงการ Belt and Road Initiative ในหลายประเทศทั่วโลก มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น เครือข่ายคมนาคม ระบบขนส่งพลังงาน และการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ นอกจากนี้ ยังมีการลงนามข้อตกลงทางเศรษฐกิจและการค้ากับหลายประเทศ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจที่แข็งแกร่งมากขึ้น (4) ปฏิกริยาของนานาประเทศต่อ โครงการ Belt and Road Initiative มีทั้งด้านบวกและด้านลบ บางประเทศเห็นว่าโครงการนี้เป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน แต่บางประเทศแสดงความกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงทางการเงิน การพึ่งพาเงินมากเกินไป และปัญหาความโปร่งใสของโครงการ อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเหล่านั้น และ (5) สำหรับบางประเทศที่เข้าร่วมโครงการ Belt and Road Initiative มีทั้งโอกาสในการพัฒนาและความท้าทายที่ต้องรับมือ เช่น ประเทศที่ได้รับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานอาจต้องเผชิญกับภาระหนี้สินที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่บางประเทศสามารถใช้โครงการนี้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจและสร้างงานให้กับประชากรของตนเอง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เครือข่ายการท่องเที่ยว (Tourism Network) การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) การท่องเที่ยวชายแดน (Border Tourism) โลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Logistic Tourism) โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ One Belt One Road สามารถจัดกลุ่มของข้อมูลเพื่อสร้างเป็นข้อคำถามการวิจัยและการใช้ประโยชน์เชิงอภิปรายมีรายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 วิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	นโยบายและยุทธศาสตร์ (Policy & Strategy)	เครือข่ายความร่วมมือ (Collaboration Network)	โครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ (Infrastructure & Logistics)	การตลาดและประชาสัมพันธ์ (Marketing & Public Relation)	การจัดการและบูรณาการ (Management & Integration)	การพัฒนาศักยภาพชุมชน (Community Development)	การติดตามและประเมินผล (Monitoring & Evaluation)
ณัฐพัชร มณีโรจน์ (2563)	✓	✓		✓	✓	✓	
ศักรินทร์ นนทพจน์ (2566)	✓	✓		✓	✓		
สุปรีย์ ศรีสำราญ (2567)	✓		✓		✓		✓
วรรณิดา บุญญาณเมธาพร (2565)		✓			✓	✓	
พระมหาไกรสร โชติบุญ และคณะ (2563)		✓			✓	✓	
ธีรทิพย์ พวงจันทร์ และพระมหาพุทธพิชาญ โยธาสโน (2564)		✓			✓		
จารุวรรณ เหมยากร (2564)	✓		✓				
ทิพย์สุวรรณ แซ่ลี (2561)		✓		✓		✓	
จริญญา อินรินทร์ (2559)		✓			✓		
วศิน ปัญญาอุตรตะกุล (2562)		✓		✓			
Ying, X. & Zhou, Y. (2019)	✓	✓	✓	✓	✓		✓
Timothy, D.J. (2001)	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Hall, C.M. (2011)	✓	✓			✓		✓
Chen, H. & Duggan, N. (2020)	✓		✓				✓
Wu, B. & Zhang, C. (2016)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Peeters, P. & Landré, M. (2012)	✓	✓			✓	✓	✓
รวม	10	13	5	7	12	7	7

จากตารางที่ 1 พบว่า การวิจัยเอกสารทางผู้วิจัยสามารถอธิบายถึงแนวทางการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย – ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกเป็น 7 ด้านดังนี้

1. ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์นโยบายและยุทธศาสตร์ (Policy & Strategy) คือ การกำหนดทิศทางการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย – ลาว ซึ่งนโยบายที่ชัดเจนจะช่วยสร้างกรอบการทำงานร่วมกันระหว่างประเทศที่อยู่ในเส้นทาง ทำให้เกิดความเข้าใจร่วมในเป้าหมายการพัฒนา นอกจากนี้ การกำหนดยุทธศาสตร์ในระดับชาติและระดับภูมิภาคที่เชื่อมโยงกับ OBOR จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การลดอุปสรรคด้านกฎระเบียบ และการสร้างระบบรองรับนักท่องเที่ยวข้ามชายแดนให้มีความสะดวกและปลอดภัยมากขึ้น การมีนโยบายที่สอดคล้องกันระหว่างประเทศจะทำให้การบริหารความร่วมมือดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ลดความขัดแย้ง และเพิ่มโอกาสในการพัฒนาร่วมกันอย่างยั่งยืน

2. ด้านเครือข่ายความร่วมมือ (Collaboration Network) คือ กลไกสำคัญในการเชื่อมโยงภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่นตามแนวชายแดนให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทั้งสองประเทศ รวมถึงการสร้างเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ จะช่วยให้เกิดการประสานงานอย่างต่อเนื่องและสร้างความเข้าใจในบริบทของแต่ละพื้นที่ เครือข่ายที่เข้มแข็งจะช่วยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเชิงระบบ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การบริหารความร่วมมือมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ (Infrastructure & Logistics) คือ การเชื่อมโยงการเดินทางและการท่องเที่ยวเมืองชายแดนให้มีความสะดวกและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาเส้นทางคมนาคม เช่น ทางรถไฟความเร็วสูง ถนน และจุดผ่านแดนถาวร รวมถึงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อรองรับการขนส่งผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว จะช่วยลดระยะเวลาและต้นทุนการเดินทาง นอกจากนี้ โครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐานยังช่วยเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวและทำให้พื้นที่ชายแดนกลายเป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญของภูมิภาค ซึ่งช่วยเสริมสร้างบทบาทของไทยและประเทศเพื่อนบ้านให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาค

4. การตลาดและการประชาสัมพันธ์ (Marketing & Public Relation) คือ เครื่องมือที่สำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย – ลาว การจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดร่วมกันระหว่างประเทศ การประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์เชิงบวก และการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกันทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ มีส่วนกระตุ้นความสนใจและสร้างกระแสการเดินทางระหว่างประเทศมากขึ้น การตลาดแบบบูรณาการที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศ

ในเส้นทาง BRI ช่วยขยายกลุ่มเป้าหมายและเพิ่มจำนวนการเดินทางข้ามชายแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการจัดการและการบูรณาการ (Management & Integration) คือ การบริหารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระหว่างประเทศ มีผลโดยตรงต่อความสำเร็จของการบริหารความร่วมมือข้ามชายแดน การจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างประเทศ การกำหนดกลไกการประสานงานอย่างเป็นระบบ และการจัดทำแผนงานร่วมที่ชัดเจน มีส่วนช่วยให้การดำเนินงานเกิดการบูรณาการและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน จะช่วยให้การดำเนินงานมีความโปร่งใส ลดความขัดแย้ง และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานร่วมกันอย่างสูงสุด

6. ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน (Community Development) คือ รากฐานสำคัญในการสร้างความยั่งยืนให้กับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โดยการพัฒนาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการพัฒนา จะช่วยสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ชายแดน การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนจะทำให้ชุมชนกลายเป็นเจ้าของการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการบริหารความร่วมมืออย่างยั่งยืนในระยะยาว

7. ด้านการติดตามและประเมินผล (Monitoring & Evaluation) คือ กระบวนการที่ช่วยสะท้อนความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคในการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง One Belt One Road อย่างเป็นระบบ การเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ผลกระทบจากการดำเนินโครงการ และการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน มีส่วนในการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างทันท่วงที จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบันการประเมินผลที่เป็นระบบยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนานโยบายและแผนงานในอนาคตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ การทบทวนวรรณกรรมจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็น “แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาวกรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative” มีการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเอกสารตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปแนวทางการศึกษาและการใช้ประโยชน์จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ เอกสารแนวคิด และ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	แนวทางการศึกษาและการใช้ประโยชน์					
	สนับสนุน ปัญหาและ วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	พัฒนารอบ แนวคิดในการ วิจัย	การสร้าง เครื่องมือ วิจัย	การเลือกใช้ สถิติสำหรับ การวิจัย	ใช้เป็นแบบ แผนในการ วิเคราะห์ ข้อมูล	สนับสนุนการ นำไปอภิปราย ผลการวิจัย
1. เครือข่ายการ ท่องเที่ยว	✓	✓	-	-	✓	✓
2. การนำนโยบายไป ปฏิบัติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. การท่องเที่ยว ชายแดน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. โลจิสติกส์การ ท่องเที่ยว	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. โครงการภายใต้ ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative	✓	✓	-	-	✓	✓
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาพรวมการใช้ประโยชน์ของแนวคิดทฤษฎี ข้อมูลสนับสนุน และเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเริ่มต้นจากแนวคิดทฤษฎีเครือข่ายการท่องเที่ยว เพื่อให้เห็นภาพรวมของระบบเครือข่าย โดยมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ชุมชน และนักท่องเที่ยว ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพสูงสุด แนวคิดนี้เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการทำความเข้าใจ การไหลของข้อมูลทรัพยากร และบทบาทของแต่ละองค์ประกอบในระบบท่องเที่ยว จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงจากนโยบายสู่การดำเนินงานจริง พิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและอุปสรรคของการนำนโยบาย

ด้านการท่องเที่ยวไปใช้ พร้อมกับการพิจารณาถึงข้อจำกัดที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงานวิจัย รวมถึงการนำไปใช้เป็นแนวทางการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ในลำดับต่อมาผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนแนวคิดการท่องเที่ยวชายแดน เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และนโยบายของแต่ละประเทศ แนวคิดนี้ช่วยให้เข้าใจถึง พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชายแดน การไหลเวียนของนักท่องเที่ยว โอกาสทางเศรษฐกิจ และข้อจำกัดด้านกฎระเบียบ ที่อาจส่งผลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ตลอดจนการได้มาซึ่งรูปแบบของการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เชื่อมโยงกับโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นแบบแผนในการสร้างเครื่องมือการวิจัยในรูปแบบข้อคำถามสำหรับการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม นอกจากนี้ การศึกษาทบทวนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการสนับสนุนแนวคิดการท่องเที่ยวเมืองชายแดน แนวคิดทฤษฎีทั้งหมดที่ศึกษาจะใช้ในการสนับสนุนการอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative” การวิจัยนี้เป็นวิจัยคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ร่วมกับเทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) จากแหล่งต้นกำเนิดความรู้ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การรายงานผลการศึกษา ทางผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขั้นตอนการศึกษาและเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 ทบทวนวรรณกรรมด้วยเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเอกสารผ่านการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากการวิเคราะห์เริ่มจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เครือข่ายการท่องเที่ยว (Tourism Network) การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) การท่องเที่ยวชายแดน (Border Tourism) โลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Logistic Tourism) และโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative ผ่านการศึกษาข้อมูลจากบทความ หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ เอกสารการวิจัยต่าง ๆ เพื่อการสร้างสมมติฐานการวิจัยชั่วคราว

1.2 นำข้อมูลจากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวชายแดน มาสังเคราะห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

1.3 ตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เกี่ยวกับเนื้อหาภาษา และการวัดประเมินผล จากนั้นนำมาหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence: IOC) ตามวิธีการ ดังนี้

ให้คะแนน	+1	เมื่อเห็นว่าสอดคล้อง
ให้คะแนน	0	เมื่อเห็นว่าไม่แน่ใจ
ให้คะแนน	-1	เมื่อเห็นว่าไม่สอดคล้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องจากเอกสารโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร (Rovinelli & Hambleton, 1977) สำหรับสูตรการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นของเนื้อหา

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

การแปลความค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือค่า IOC คือ ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้ และข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 พิจารณาปรับปรุงหรือยกเลิก จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่า IOC ได้ค่าระหว่าง 0.50 - 1.00 และปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดของคำถามให้มีความชัดเจนสื่อความหมายได้ง่าย

1.4 ตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยว เมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบอนาคต EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เป็นการศึกษาแนวโน้มหรือคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุดหรือให้ความสำคัญกับการควบคุมและจัดการอนาคต สร้างประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย วางแผน ตัดสินใจ ตลอดจนวิธีการปฏิบัติป้องกันเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ในอนาคต อ้างใน จุมพล พูลภัทรชีวิน (2548) เพื่อกำหนดร่างแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยว เมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative และนำไปพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในลำดับถัดไป

2. แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลหลัก

2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ รวมถึงมีประสบการณ์ในการบริหารและพัฒนานโยบายด้านการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน พิจารณาความสามารถในการอธิบาย ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การบริหารและพัฒนานโยบายด้านการท่องเที่ยว เพื่อลดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในการเกิดปัญหาจากการบริหารและพัฒนา รวมถึงนำข้อมูลดังกล่าวไปประยุกต์ใช้สำหรับการพัฒนานโยบายการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างราบรื่นและเกิดข้อบกพร่องให้น้อยที่สุด

2.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ด้วยการกำหนดคุณสมบัติแบบเจาะจง จำนวน 22 คน ภายใต้เกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ ด้านการบริหารและการพัฒนานโยบายการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้ข้อมูลหลักมีจำนวนตั้งแต่ 22 คน อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนไม่สูงมากนัก (Error) และเริ่มคงที่ คือ 0.02 ตามเกณฑ์ของ Macmillan (1971) ประกอบด้วย 3 กลุ่มหลักดังนี้

2.2.1 ภาครัฐ หมายถึง หน่วยงานผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด จำนวน 13 คน ได้แก่ (1) เทศบาลเมืองหนองคาย (2) ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย (3) สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย (4) พาณิชยจังหวัดหนองคาย (5) สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย (6) สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย (7) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย (8) สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย (9) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย (10) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย (11) กรมเอเชียตะวันออก (12) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (13) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีเกณฑ์การคัดจากตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป หรือ มีประสบการณ์การปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.2.2 ภาคเอกชน หมายถึง จำนวน 5 คน ได้แก่ (1) หอการค้าจังหวัดหนองคาย (2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย (3) YEC จังหวัดหนองคาย (4) ผู้ประกอบการจัดนำท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคาย (5) ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย มีเกณฑ์การคัดจาก ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป หรือ มีประสบการณ์การปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และ การประกอบการด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2.2.3 ภาควิชาการ หมายถึง นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว มีประสบการณ์ทางวิชาการมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป ในสถาบันอุดมศึกษา คุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก จำนวน 2 คน

2.2.4 ภาคชุมชน หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่วิจัย และมีทะเบียนบ้านในจังหวัดหนองคาย จำนวน 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Form) เป็นแนวคำถามกึ่งโครงสร้าง ปลายเปิดใน EDFR รอบที่ 1 เพื่อสะท้อนความคิดเห็นจากประเด็นปัญหาของการวิจัยออกมาอย่างลึกซึ้ง สำหรับประเด็นดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการศึกษาบริบทและข้อจำกัดของแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวตามแนวชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative มีจำนวนทั้งสิ้น 3 ข้อ ได้แก่ (1) บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว

โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative เป็นอย่างไร และประกอบด้วยสาเหตุหรือปัจจัยอะไรบ้าง (2) การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ควรมีลักษณะอย่างไร (3) การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ควรมีแนวทางอย่างไร

3.2 แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) พิจารณาจากสภาพแวดล้อมในปรากฏการณ์ระหว่างการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน ในบทบาทของนักท่องเที่ยว ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2568 ถึง 30 เมษายน พ.ศ. 2568

3.3 แบบสอบถามการวิจัยแบบอนาคต EDFR กับผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยสร้างเป็นข้อคำถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) หลังจากเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยมีการจัดทำแบบสอบถามปลายเปิดกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความอิสระและนำไปวิเคราะห์ผลแนวโน้มต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความสอดคล้องทางความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมาเขียนภาพอนาคตของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน

3.4 มีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ที่สนับสนุนบันทึกข้อมูลภาพและเสียง ได้แก่ สมุดบันทึก ปากกา โทรศัพท์มือถือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 วิเคราะห์และจำแนกข้อมูลจากการศึกษาข้อจำกัดและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน เพื่อนำมาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกปลายเปิด

4.2 จัดทำ EDFR รอบที่ 1 เสนอผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 22 คน เพื่อวิเคราะห์บทสนทนาและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

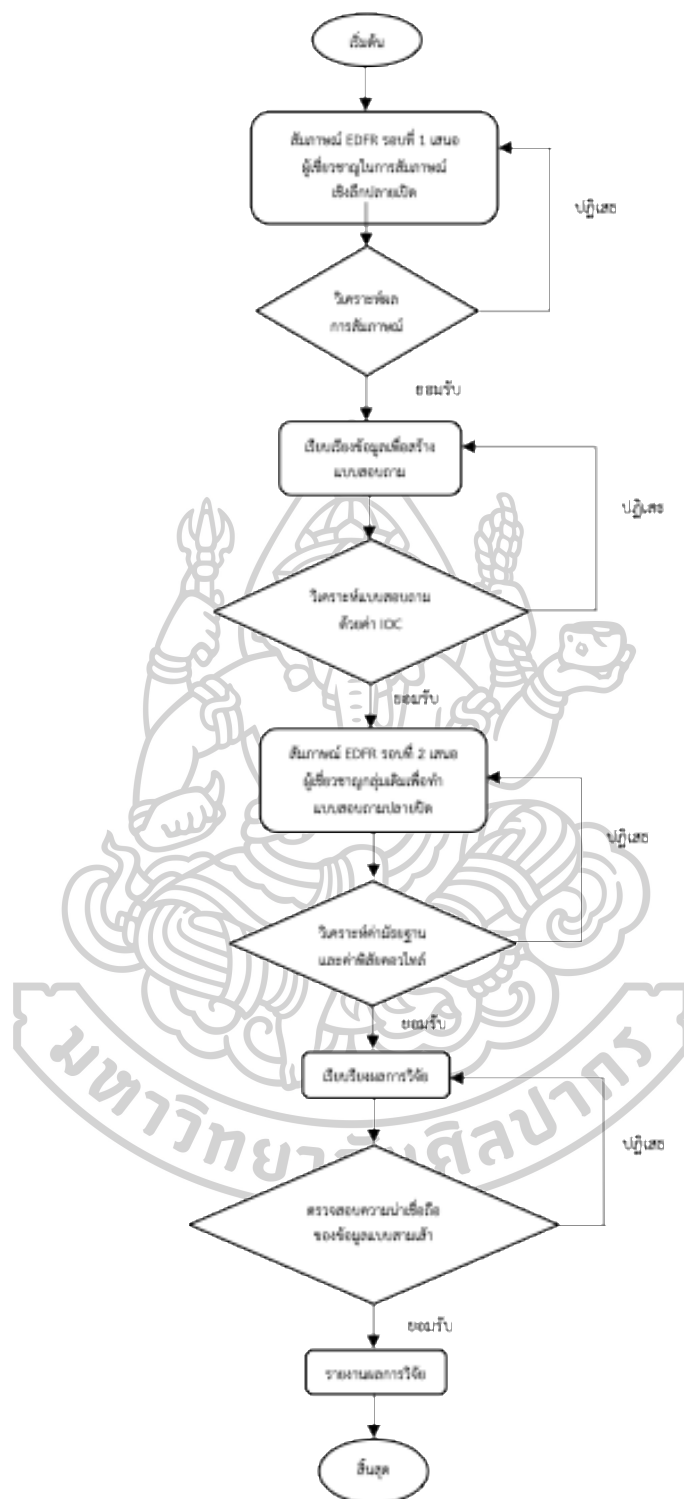
4.3 นำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามตามคุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนด

4.4 พิสูจน์ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามด้วยค่า IOC จำนวน 3 คน

4.5 จัดทำ EDFR รอบที่ 2 เสนอผู้เชี่ยวชาญในการทำแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 22 คน เพื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยควอไทด์

4.6 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน

จากกระบวนการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางผู้วิจัยสามารถอธิบายขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับแผนภาพมีรายละเอียดตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กระบวนการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการตีความหมายของเนื้อหาสามารถประยุกต์ใช้กับการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการพิจารณาข้อความตัวอักษรที่ได้รับการสรุปใจความสำคัญจากการสัมภาษณ์ ให้กลายเป็นเนื้อหา 3 ประเภท ได้แก่ (1) การวิเคราะห์เนื้อหาแบบดั้งเดิม (Conventional Content Analysis) เพื่อสร้างทฤษฎี (2) การวิเคราะห์เนื้อหาแบบการกำหนดทิศทางล่วงหน้า (Directed Content Analysis) เพื่อสนับสนุนและกำหนดทิศทางของทฤษฎีเดิม และ (3) การวิเคราะห์เนื้อหาแบบสรุปความ (Summative Content Analysis) เพื่อกำหนดขอบเขตของประเด็นเนื้อหาให้กระชับและน่าเชื่อถือ (จำเนียร จวงตระกูล และ นวสันต์ วงศ์ประสิทธิ์, 2562) นำประเด็นการสร้างแนวทางการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน เริ่มจากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน จากนั้นนำไปพัฒนาเป็นแนวทางการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน เพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนต่อไป

5.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในประเด็นเกี่ยวกับข้อจำกัดและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน เพื่อนำไปพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 22 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

5.3 วิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องต้องกัน (Consensus) จากนั้นผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน ตามรูปแบบของ EDFR เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด มาตรการส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 22 คน ลงความคิดเห็น

5.4 ยืนยันความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้วยข้อมูลที่ได้รับคืน เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิดโดยเพิ่มตำแหน่งค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range) และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบจากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 22 คน พิจารณาคำตอบใหม่แล้วตอบกลับมาอีกครั้ง ข้อมูลโดยใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งแบบประเมินทุกข้อมากกว่า 3.5 (> 3.5) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมากกว่าหรือเท่ากับ 1.00 ($S.D \geq 1.00$) (สมชาย วรภิเกษมสกุล, 2554) เพื่อเป็นการรับรอง รูปแบบที่มีความเที่ยงตรง จากนั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ เมื่อดำเนินการวิจัยครบตามเทคนิคการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน จากผู้วิจัยมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 22 คน ตามรูปแบบของ EDFR รอบที่ 1 และ 2 มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยควอไทล์แล้วนำมาแปลผล ค่ามัธยฐาน (Best, & Kahn, 1993) มีความหมายตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 3 ระดับค่ามัธยฐาน

ระดับค่ามัธยฐาน	ความหมาย
4.50-5.00	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด
3.50-4.49	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก
2.50-3.49	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง
1.50-2.49	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อย
1.00-1.49	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาว่าข้อความใดเหมาะสมสำหรับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative เลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานมากกว่า 3.50 และค่าพิสัยควอไทล์น้อยกว่า 1.50 จากการคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับ ควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นเห็นสอดคล้องกัน หากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ข้อความนั้นมีค่า มากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

6. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Credibility) ของข้อมูล เพื่อป้องกันความผิดพลาดของผลการศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) จากผู้ทรงคุณวุฒิ (Denzin, 1970; ชาย โพธิ์สีตา, 2562) แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

6.1 ด้านตรวจสอบข้อมูลแตกต่างกัน (Data Triangulation) เป็นการพิสูจน์ความถูกต้องของข้อมูลที่ได้มาจาก 3 แหล่งที่มา ภายใต้เงื่อนไขของระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย สถานที่ในการเก็บข้อมูล และผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อแสดงให้เห็นว่าหากข้อมูลต่างเวลากันอาจเหมือนกันหรือไม่ ยิ่งไปกว่านั้นหากข้อมูลต่างสถานที่จะเหมือนกันหรือไม่ และหากผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่

6.2 ด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) เป็นการพิสูจน์ด้วยผู้วิจัยแต่ละคนที่ได้รับข้อมูลมาต่างกันหรือไม่ โดยใช้นักวิจัยที่มีมากกว่า 1 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลทั้งผู้สัมภาษณ์หรือการสังเกตและยืนยันข้อมูลที่ถูกค้นพบในพื้นที่ เนื่องจากผู้วิจัยแต่ละคนที่มีข้อมูลแตกต่างกันส่งผลให้การ

พิจารณาความแตกต่างกันของข้อมูล และตรวจสอบด้วยการตีความข้อมูลแตกต่างกันมาน้อย
เพียงใด ร่วมกับการค้นหาคำอธิบายจากปรากฏการณ์ที่ศึกษาและเชื่อมโยงข้อมูลเหล่านั้น

6.3 ด้านการตรวจสอบแนวคิดและทฤษฎีแตกต่างกัน (Theory Triangulation) เป็น
การพิจารณาความแตกต่างกันของข้อมูลและตรวจสอบว่าหากผู้วิจัยต้องใช้แนวคิดและทฤษฎีที่ต่างไป
จากเดิม ทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมาน้อยเพียงใด โดยการค้นหาคำอธิบายจาก
ปรากฏการณ์ที่ศึกษาเชื่อมโยงข้อมูลเหล่านั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวตามแนวชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (1) เพื่อศึกษาบริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative และ (2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแสดงผลการศึกษาได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

การสัมภาษณ์เชิงลึกด้วย EDFR รอบที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างปลายเปิดเพื่อใช้สัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 22 คน พิจารณาคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ อีกทั้งยังเป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว จำนวน 22 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. ภาครัฐ ได้แก่ หน่วยงานผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด จำนวน 13 คน
2. ภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการและผู้ที่มีส่วนร่วมสนับสนุน จำนวน 5 คน
3. ภาควิชาการ ได้แก่ นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว จำนวน 2 คน
4. ภาคชุมชน ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่วิจัย

และมีทะเบียนบ้านในจังหวัดหนองคาย จำนวน 2 คน

อีกทั้งผู้วิจัยยังใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ในขอบเขตพื้นที่กำหนดตามจำนวนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 22 คน มีรายละเอียดตามตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 คุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์เชิงลึก

ลำดับ	ตำแหน่งงาน	หน่วยงาน	วันที่เก็บข้อมูล
1	ประธาน YEC จังหวัดหนองคาย	YEC จังหวัดหนองคาย	1 เม.ย. 2568
2	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ	ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย	1 เม.ย. 2568
3	รองประธานหอการค้าจังหวัดหนองคาย	หอการค้าจังหวัดหนองคาย	1 เม.ย. 2568
4	ผู้ประกอบการ	ผู้ประกอบการจัดนำท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคาย	2 เม.ย. 2568
5	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย	2 เม.ย. 2568
6	นักวิชาการขนส่งชำนาญการ	สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย	2 เม.ย. 2568
7	หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย	3 เม.ย. 2568
8	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงานนักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย	3 เม.ย. 2568
9	ผู้ประกอบการ	ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย	3 เม.ย. 2568
10	นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย	สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย	4 เม.ย. 2568
11	ผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย	สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย	4 เม.ย. 2568
12	รองประธานชุมชนบ้านเดื่อ	ชุมชนบ้านเดื่อ จังหวัดหนองคาย	5 เม.ย. 2568
13	ประธานชุมชนปะโค	ชุมชนปะโค จังหวัดหนองคาย	6 เม.ย. 2568
14	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน	สำนักงานพัฒนาชุมชนหนองคาย	8 เม.ย. 2568
15	อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์คณะสหวิทยาการ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย	8 เม.ย. 2568
16	หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย	9 เม.ย. 2568
17	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย	9 เม.ย. 2568
18	ปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย	เทศบาลเมืองหนองคาย	10 เม.ย. 2568
19	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์	มหาวิทยาลัยหอการค้า	21 เม.ย. 2568
20	รองผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	25 เม.ย. 2568
21	ผู้อำนวยการกรมเอเชียตะวันออก	กรมเอเชียตะวันออก	28 เม.ย. 2568
22	รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	29 เม.ย. 2568

จากตารางที่ 4 แสดงคุณลักษณะของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 22 คน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากคุณลักษณะและตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยว

โดยนำเสนอแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบริบท และข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative และ ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative มีข้อคำถามปลายเปิดจำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย ข้อที่ 1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative เป็นอย่างไร และประกอบด้วยสาเหตุหรือปัจจัยอะไรบ้าง ข้อที่ 2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ควรมีลักษณะอย่างไร และ ข้อที่ 3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ควรมีแนวทางอย่างไรในแต่ละด้าน สามารถรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งสิ้นจำนวน 22 คน ดังนี้

1. YEC จังหวัดหนองคาย

1.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า หนองคายเป็นเมืองที่มีศักยภาพทางวัฒนธรรมสูง มีรากฐานทางประเพณี ศาสนา วิถีชีวิตท้องถิ่นที่เข้มแข็ง และทรัพยากรสามารถต่อยอดเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การที่หนองคายตั้งอยู่ในตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ติดชายแดนลาว ยังเปิดโอกาสให้เมืองพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวเชิงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามภายในเขตเมืองยังคงเผชิญหน้ากับข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะระบบคมนาคมที่ยังไม่เอื้อต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวมากนัก อีกทั้งยังขาดการวางตำแหน่งทางการตลาดและภาพลักษณ์ของเมืองที่ชัดเจน ทำให้โอกาสในการดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่และ นักลงทุนยังไม่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ผมมองว่าการท่องเที่ยวของหนองคาย จะเน้นไปที่วัฒนธรรม ธรรมชาติ ความเชื่อ เนื่องจากมีหลวงพ่อพระใสเป็นศูนย์รวมจิตใจ ในส่วนของข้อจำกัดที่คิดว่าการเดินทางคมนาคมในเมืองหนองคายยังลำบาก สำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวยังไม่สะดวกมากพอ อีกอย่างคือ หนองคายยังไม่ค่อยมีการสื่อสารภาพลักษณ์ของเมืองให้ชัดเจนเท่าไร คนข้างนอกอาจจะยังไม่รู้ว่าเมืองเรามีอะไรดีบ้าง ถึงจะมีวัฒนธรรมที่โดดเด่น มีชายแดนที่ติดกับลาวซึ่งจริง ๆ แล้วเป็นโอกาสสำคัญมากในการทำให้เมืองเราเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้ง่าย แต่ถ้าเรายังไม่มีการจัดการ

ที่ดี ทั้งเรื่องแบรนด์เมืองหรือการส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ขนส่งสาธารณะ หรือ แม้แต่จุดต้อนรับนักท่องเที่ยว มันก็ยากที่เขาจะอยู่เที่ยวได้นาน หรือกลับมาอีกครั้ง” (ประธาน YEC จังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

1.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดนควรเน้นการวางตำแหน่งเมืองให้มีเอกลักษณ์ที่แตกต่างอย่างชัดเจนในตลาดการท่องเที่ยวโดยไม่เพียงแค่จัดกิจกรรมหรือถ่ายทอดเรื่องราวเท่านั้น แต่ต้องสร้างประสบการณ์ที่มีความหมายให้ผู้มาเยือนได้มีส่วนร่วมอย่างลึกซึ้งกับตัวตนของเมือง เช่น การออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนในฐานะ “ผู้ร่วมเรียนรู้” ไม่ใช่เพียงแค่ “ผู้ชม” ช่วยให้การรับรู้เรื่องราวของเมืองมีพลังมากขึ้น นอกจากนี้ การส่งเสริมอัตลักษณ์ของเมืองควรเชื่อมโยงกับบริบทสมัยใหม่ เช่น การนำเทคโนโลยีมาช่วยเล่าเรื่องผ่านสื่อดิจิทัล สร้างแพลตฟอร์มหรือช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อให้เทคนิคการเล่าเรื่อง (Storytelling) ของเมืองไม่เพียงอยู่ในงานกิจกรรมเท่านั้น แต่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างต่อเนื่อง อีกครั้งควรมีการวางแผนภาพรวมของกิจกรรมทั้งปี เพื่อสร้างจังหวะการท่องเที่ยวที่ไม่กระจุกตัวอยู่เพียงบางช่วง และส่งเสริมให้หนองคายกลายเป็นเมืองที่มีชีวิตตลอดทั้งปี ผ่านการใช้วัฒนธรรมและประเพณีเป็นหัวใจในการขับเคลื่อน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจแก่นักท่องเที่ยวจากฝั่งประเทศลาวเข้ามาในจังหวัดหนองคาย มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ผมมองว่าการที่จะส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเนี่ย ต้องส่งเสริมโดยการจัดงานอีเวนต์ขึ้นมาให้เป็นเฉพาะของหนองคาย และการสร้าง Story telling ของจังหวัดให้ชัดเจน เช่น ประเพณีท้องถิ่น แล้วด้วยความที่หนองคายเป็นเมืองชายแดน มันมีความพิเศษตรงที่เราเชื่อมกับลาวได้ง่าย เราอาจจะใช้จุดนี้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสองฝั่งโขง มันจะทำให้คนรู้สึกว่ามีเที่ยวหนองคายแล้วได้อะไรที่พิเศษกว่าการเที่ยวในประเทศทั่วไปอย่างบางที่เราจัดอีเวนต์ฝั่งไทย แล้วชวนฝั่งลาวมาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม มันก็จะเป็นประสบการณ์ที่แปลกใหม่ แล้วก็ยังเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีไปด้วย” (ประธาน YEC จังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

1.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

1.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ควรมุ่งเน้นการจัดตั้งกลไกความร่วมมือเชิงนโยบายที่เป็นทางการมากขึ้น เช่น การจัดตั้งคณะทำงานร่วมภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการกำหนดทิศทางร่วมกันอย่างยั่งยืน ไม่ใช่เพียงแค่รับฟังแบบเฉพาะกิจ นอกจากนี้ นโยบายควร

ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลพื้นที่จริง สะท้อนบริบทชายแดนโดยเฉพาะ ทั้งในด้านโอกาสการเชื่อมโยงระหว่างประเทศและความเปราะบางด้านวัฒนธรรมและทรัพยากรท้องถิ่น มีเป้าหมายระยะยาวที่ชัดเจนในการยกระดับหนองคายให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวชายแดนระดับภูมิภาค มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าอันนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีนะ เพราะถ้ารัฐเปิดใจรับฟัง มันก็จะทำให้หลายฝ่ายกล้าพูด กล้าเสนอสิ่งที่มันตรงกับปัญหาหน้างานจริง ๆ แต่พี่มองว่ามันยังต้องมีกลไกที่ทำให้การรับฟังพวกนี้มันเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องนะ ไม่ใช่แค่เวทีที่เดียวแล้วจบ พี่อยากเห็นการตั้งคณะทำงานที่มีทั้งคนในพื้นที่ เอกชน คนในชุมชน รวมถึงภาคราชการมาร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผนเลย เพราะถ้ามันเป็นนโยบายที่ทุกฝ่ายรู้สึกว่าเขามีส่วนร่วมจริง ๆ มันจะขับเคลื่อนได้ง่ายกว่าอีกอย่างที่ว่าอยากให้มีคือเรื่องข้อมูลนะ นโยบายที่จะวางควรอยู่บนข้อมูลจริง ไม่ใช่แค่คาดการณ์หรือเอาแบบที่อื่นมาปรับใช้โดยไม่ดูบริบทเรา เพราะเมืองชายแดนอย่างหนองคายมันมีทั้งโอกาสและข้อจำกัดเฉพาะตัว ถ้าเราออกแบบนโยบายโดยดูจากจุดแข็งของเราจริง ๆ มันจะกลายเป็นแผนที่ใช้ได้จริงแล้ว ถ้าเรามีเป้าหมายร่วมกันชัดเจน อย่างเช่นจะทำให้หนองคายเป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของลุ่มน้ำโขงอะไรแบบนี้ มันก็จะช่วยให้การวางแผนในระยะยาวมันมีทิศทาง ไม่สะเปะสะปะ” (ประธาน YEC จังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

1.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายควรมีจุดเชื่อมกลางที่ทำหน้าที่ประสานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน หรือองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อให้การทำงานสอดคล้องกัน และเกิดผลรวมที่ชัดเจนลดการซ้ำซ้อนกันของแต่ละภาคส่วนนอกจากนี้ การสร้างความไว้วางใจและความเข้าใจระหว่างภาคีเครือข่ายก็มีความสำคัญ ควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แต่ละภาคส่วนสามารถสะท้อนมุมมอง ปัญหา และแนวทางได้อย่างเปิดเผย พร้อมกันนี้การขับเคลื่อนเครือข่ายควรมีกลไกติดตามความก้าวหน้า เพื่อประเมินว่าเครือข่ายนั้นทำงานได้จริง และสามารถต่อยอดไปสู่การดำเนินโครงการที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าเรื่องนี้สำคัญมากเลยนะเพราะถ้าแต่ละหน่วยงานทำกันคนละแบบไม่คุยกันมันก็จะไปกันคนละทิศละทางไม่เกิดผลเท่าที่ควร พี่คิดว่ามันควรมีศูนย์กลางหรือกลไกบางอย่างที่คอยเชื่อมทุกฝ่ายเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน หรือแม้แต่ชุมชน เพราะทุกคนมีบทบาทต่างกัน ถ้าไม่มาคุยกันจริง ๆ เราก็คงไม่รู้เลยว่ามียะไรซ้อนทับ หรือมีอะไรที่ช่วยกันได้พี่มองว่าการสร้างความร่วมมือไม่ใช่แค่เรียกมาประชุมแล้วก็จบแต่ต้องมีเวทีที่ทุกฝ่ายได้พูดได้เสนอแล้วก็ต้องมีคนกลางที่ประสานงานให้ชัดเจน เช่น กลุ่มที่ดูภาพรวมของการท่องเที่ยวชายแดนโดยเฉพาะแล้วถ้าเรามีเป้าหมายร่วมกันอย่างเช่นจะทำให้เมืองเรากลายเป็นจุดหมายของนักท่องเที่ยวทั้งไทย และลาวทุกคนก็จะเห็นภาพเดียวกันแล้วมันจะง่ายต่อการลงมือทำเพราะทุกคนเดินไปในทางเดียวกันจริง ๆ” (ประธาน YEC จังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

1.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรพัฒนาเพียงไปสู่การสร้างระบบเชื่อมต่ออย่างไร้รอยต่อ ทั้งในระดับในเมือง ระหว่างเมือง และข้ามประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของเมืองชายแดนที่ต้องเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งการออกแบบเส้นทางและระบบขนส่งควรคำนึงถึงความสะดวกของนักท่องเที่ยวตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางหรือแม้กระทั่งการอำนวยความสะดวกด้วยข้อมูลสำหรับการเดินทาง เช่น ตารางการเดินทางหรือยานพาหนะจากรับ-ส่ง เป็นต้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่มองว่าถ้าเรื่องเดินทางมันไม่สะดวก ต่อให้งานจัดดีแค่ไหนนักท่องเที่ยวก็ไม่อยากมาอยู่ดี โดยเฉพาะคนที่ไม่มีรถส่วนตัว อย่างนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัวหรือวัยรุ่นที่ใช้รถสาธารณะ พอเขาเห็นว่าเส้นทางมันไม่เชื่อมกัน หรือรถมีน้อย เขาก็เลือกไปที่อื่นที่สะดวกกว่า พี่คิดว่ามันไม่ใช่แค่ทำถนนให้ดีขึ้น แต่มันต้องมีระบบที่เชื่อมโยงกันทั้งหมดเลย ตั้งแต่จากตัวเมืองไปถึงแหล่งท่องเที่ยว หรือแม้แต่จากด้านชายแดนมาในตัวเมืองก็ต้องมีรถต่อให้พร้อม และควรมีข้อมูลให้นักท่องเที่ยวเห็นชัด ๆ ด้วย เช่น ตารางรถหรือจุดขึ้นรถ เพราะบางทีเขาอยากมาก็ไม่รู้จะเริ่มจากตรงไหน พี่ว่าเรื่องพวกนี้ถ้าเราวางแผนร่วมกันดี ๆ กับหลายหน่วยงาน เช่น ขนส่ง ท่องเที่ยว อปท. แล้วมีจุดประสานกลาง มันจะช่วยให้เมืองเราดูพร้อมและน่าเที่ยวขึ้นเยอะเลย” (ประธาน YEC จังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

1.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวเมืองชายแดนควรเน้นการสร้างภาพลักษณ์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ ไม่จำกัดอยู่แค่การจัดกิจกรรมตามแผนระยะต่าง ๆ แต่ควรมีกลยุทธ์สื่อสารที่เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการรับรู้ที่มีคุณภาพและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลาย การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐ เอกชน และสื่อในพื้นที่มีส่วนช่วยกระจายเนื้อหาได้ครอบคลุมและเกิดความเชื่อมโยงทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าเราต้องไม่ใช่แค่จัดงานไปทีละปีนะ แต่ควรมีแผนชัดเจนเลยว่า ปีนี้จะเน้นอะไร ปีหน้าจะต่อยอดจากตรงไหน แล้วก็ต้องทำให้มันเป็นภาพเดียวกัน ไม่ใช่จัดไปคนละทิศคนละทาง บางงานดีมากแต่ไม่มีใครรู้เพราะประชาสัมพันธ์ไม่ถึง พี่เลยคิดว่าการทำสื่อก็สำคัญมาก ต้องทำให้คนเห็นว่าหนองคายมีอะไรที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ไม่ใช่แค่เมืองชายแดนธรรมดา อีกอย่างคือพี่คิดว่าต้องใช้หลายช่องทาง ทั้งออนไลน์ แล้วก็สื่อในพื้นที่ด้วย หรือแม้แต่ประกาศในตลาด เพราะนักท่องเที่ยวไม่ได้มีแค่กลุ่มเดียว บางคนเขายังพึ่งข้อมูลแบบเดิมอยู่ ถ้าเราสื่อสารให้ครอบคลุมหลายกลุ่ม มันจะช่วยให้เมืองเราน่าสนใจขึ้น แล้วต่อไปเวลาเขาคิดถึงการเที่ยวเมืองชายแดน เขาจะนึกถึงหนองคายเป็นที่แรกเลย” (ประธาน YEC จังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

1.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในการท่องเที่ยวเมืองชายแดนควรสร้างกลไกกลางที่มีความชัดเจนในการประสานงานและตัดสินใจ โดยไม่ใช่แค่การประชุมหารือทั่วไป แต่ต้องมีโครงสร้างการทำงานร่วมกันที่ต่อเนื่องและมีอำนาจในการดำเนินงานจริง เช่น คณะทำงานบูรณาการด้านการท่องเที่ยวชายแดนที่มีการแบ่งบทบาท หน้าที่ และเป้าหมายร่วมกันในเชิงกลยุทธ์ นอกจากนี้ควรมีแผนการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค เพื่อให้เกิดการตอบสนองต่อสถานการณ์หรือความเปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าจะทำให้การท่องเที่ยวมันเดินหน้าได้จริง ๆ เนี่ย มันต้องมีเวทีหรือระบบที่ทำให้ทุกฝ่ายมาคุยกันอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่เรียกมาประชุมตอนจะจัดงานแล้วก็แยกย้าย เพื่อยากเห็นคณะทำงานกลางที่มีบทบาทชัดเจน เหมือนเป็นคนประสานระหว่างหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นท้องถิ่น ภาครัฐ เอกชน หรือแม้แต่ชุมชน เพราะทุกคนมีข้อมูล มีทรัพยากรที่ต่างกัน ถ้าไม่ดึงมารวมกัน มันก็จะขาด ๆ เกิน ๆ ที่สำคัญคือ ถ้าเรามีแผนร่วมกันที่ต่อเนื่องนะ ทั้งระยะสั้น กลาง ยาว แล้วทุกฝ่ายเดินไปในทิศทางเดียวกัน มันจะช่วยลดความซ้ำซ้อน แล้วเอาทรัพยากรที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ที่ว่าหนองคายเราไม่ได้ขาดคนเก่งนะ แต่ยังขาดพื้นที่ให้ทุกคนได้ทำงานร่วมกันจริง ๆ ตลอดจนควรสร้างระบบที่มีความยืดหยุ่นในการพัฒนาร่วมกัน” (ประธาน YEC จังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

1.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรยกระดับจากการตระหนักรู้ภายในสู่การพัฒนอย่างเป็นระบบ โดยต้องสนับสนุนให้ชุมชนมีบทบาทในฐานะเจ้าของพื้นที่ ที่สามารถออกแบบกิจกรรมท่องเที่ยวของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน การส่งเสริมควรครอบคลุมทั้งการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาทักษะด้านการจัดการ การบริการนักท่องเที่ยว รวมถึงการใช้เทคโนโลยีพื้นฐานเพื่อประชาสัมพันธ์หรือจัดการข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชน ทำให้ชุมชนสามารถสร้างศักยภาพของตนเอง รวมทั้งการจัดทำระบบพี่เลี้ยงเพื่อสามารถให้คำแนะนำแก่ชุมชน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าชุมชนต้องเริ่มจากการรู้จักตัวเองก่อนว่าเรามีอะไรดี มีอะไรที่ไม่เหมือนที่อื่น แล้วค่อย ๆ เอาจุดแข็งนั้นมาพัฒนาให้เป็นของที่นี่นักท่องเที่ยวเขาสนใจ พี่ไม่ได้หมายถึงแค่ของฝากหรือกิจกรรม แต่มันรวมถึงวิถีชีวิต ความเชื่อ หรือแม้แต่เรื่องเล็ก ๆ อย่างการต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง ถ้าเราทำให้เป็นธรรมชาติและจริงใจนักท่องเที่ยวเขาจะรู้สึกได้ แล้วอยากกลับมาอีก ที่สำคัญคือชุมชนต้องได้มีส่วนร่วมจริง ๆ ไม่ใช่แค่มีชื่อ แต่ไม่ได้มีบทบาทที่คิดว่าถ้ามีหน่วยงานเข้ามาช่วยเป็นพี่เลี้ยง ช่วยชี้แนะแนวทาง หรือเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ลงมือทำเองแล้วเรียนรู้จากของจริง มันจะทำให้เขาพัฒนาได้ต่อเนื่องและยืนได้ด้วยตัวเอง ไม่ต้องรอแต่คนอื่นมาช่วยตลอด” (ประธาน YEC จังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

1.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรเน้นที่การออกแบบระบบติดตามที่โปร่งใส มีส่วนร่วม และการอ้างอิงข้อมูลจริงจากพื้นที่ โดยไม่จำกัดอยู่เพียงการมอบหมายให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบเท่านั้น แต่ควรสร้างกลไกที่เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีบทบาท ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และนักวิชาการ เพื่อให้การประเมินผลมีความรอบด้าน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ผมมองว่าการติดตามกับประเมินผลมันไม่ควรเป็นแค่เรื่องของ การสรุปท้ายโครงการนะ มันควรเป็นกระบวนการที่อยู่ตลอดทั้งแผนเลย เพราะถ้าเรารู้ที่อยู่ตลอดว่าตอนนี้อยู่ไรเวิร์ก อะไรไม่เวิร์ก เราจะได้ปรับได้ทันไม่ต้องรอให้มันล้มก่อนแล้วค่อยมาแก้ พี่เห็นว่าควรมีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบชัดเจน แต่ก็ต้องเปิดให้คนในพื้นที่ อย่างชุมชน หรือแม้แต่นักท่องเที่ยว เข้ามามีส่วนร่วมด้วย เช่น มีแบบสอบถาม มีจุดรับฟังความคิดเห็น หรือใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ พี่เชื่อว่าถ้าเรามีข้อมูลจริงจากหลายมุม มันจะทำให้การประเมินออกมาสมดุลและเอาไปใช้พัฒนาต่อได้จริง ๆ ไม่ใช่แค่ประเมินเพื่อให้ครบขั้นตอน” (ประธาน YEC จังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

2. ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย

2.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า หนองคายมีจุดแข็งด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ชัดเจนและมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณค่า แต่ยังขาดการออกแบบประสบการณ์ที่จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวอยากใช้เวลาอยู่ต่อมากกว่าเพียงแวะพัก การเป็นเมืองผ่านจึงสะท้อนปัญหาการขาดกิจกรรมหรือจุดหมายที่สามารถเชื่อมโยงช่วงเวลาของนักท่องเที่ยวจากกลางวันไปถึงค่ำคืนได้ เช่น กิจกรรมกลางคืนที่มุ่งเน้นวัฒนธรรมผ่านตลาดย้อนยุค หากหนองคายสามารถพัฒนากลยุทธ์ที่เปลี่ยนภาพให้อยากอยู่ต่อเพิ่มมากขึ้น สามารถยกระดับตัวเองเป็นเมืองท่องเที่ยวหลักในเส้นทางอนุภูมิภาคได้อย่างแท้จริง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ผมมองว่าหนองคายเรามีของดีเยอะนะ โดยเฉพาะเรื่องวัฒนธรรมสองฝั่งโขง มันเป็นเสน่ห์ที่ไม่เหมือนใครเลย แต่ปัญหาคือ คนส่วนใหญ่มาแบบแวะ มาชมวัด มาดูริมโขงแล้วก็ข้ามไปฝั่งลาวเลย ไม่ค่อยมีใครอยู่ค้างคืนเท่าไร เพราะเดี๋ยวนี้เดินทางมันง่ายขึ้นเยอะ รถก็เร็ว ด่านก็สะดวก พี่เลยคิดว่า ถ้าเราอยากให้เขาอยู่กับเรานานขึ้น เราต้องสร้างอะไรบางอย่างที่ทำให้เขารู้สึกว่า มาแล้วควรอยู่ต่อ” (นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ, 1 เมษายน 2568)

2.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดนของหนองคาย ควรมุ่งไปที่การออกแบบประสบการณ์

ท่องเที่ยวใหม่ ที่เชื่อมโยงทั้งเรื่องราว วิถีชีวิต และพื้นที่อย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่เพียงแค่เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวทางกายภาพใหม่เพียงอย่างเดียว จำต้องเพิ่มวิถีคิดเชิงระบบเพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงพื้นที่ และได้รับคุณค่ากลับไป การสร้างจุดดึงดูดใหม่ควรเกิดจากการพัฒนาร่วมกันของชุมชน และภาคส่วนต่าง ๆ ให้สามารถกลายเป็นกิจกรรมหรือสถานที่ที่มีชีวิต และมีความหมายสอดคล้องบริบทของหนองคายอยู่ในนัยอย่างชัดเจน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าทุกวันนี้นักท่องเที่ยวเขามีตัวเลือกเยอะนะ ถ้าเราจะให้เขาเลือกหนองคาย เราต้องมีอะไรที่มัน “ว้าว” จริง ๆ ไม่ใช่แค่สถานที่สวย แต่ต้องมีความรู้สึกว้าว มาแล้วได้สัมผัสอะไรบางอย่างที่อื่นไม่มี พี่ไม่ได้หมายถึงแค่สร้างแลนด์มาร์กใหม่ แต่เราต้องคิดด้วยว่าเขาจะเข้าถึงยังไง จะใช้เวลายังไง และจะจดจำอะไรจากที่นี่กลับไป พี่ว่าเราน่าจะเริ่มจากสิ่งที่เรามีอยู่แล้ว เช่น วัฒนธรรม วิถีชีวิต แล้วเอามาต่อยอดให้กลายเป็นกิจกรรมหรือพื้นที่ที่คนรู้สึกว่ายากแะอยากอยู่ อยากแชร์ มันต้องเป็นจุดดึงดูดที่มีชีวิตจริง ๆ” (นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ, 1 เมษายน 2568)

2.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

2.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของหนองคายควรมุ่งเน้นการเปลี่ยนนโยบายจากระดับแนวคิดสู่การปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม จึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะกำหนดบทบาทที่ชัดเจนและต่อเนื่องในกระบวนการวางแผน กำหนดเป้าหมาย และติดตามผล นอกจากนี้ควรมีการสื่อสารนโยบายไปยังภาคประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ให้เกิดความเข้าใจและรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของทิศทางการพัฒนาเมือง เพื่อสร้างพลังขับเคลื่อนร่วมกันในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ตอนนี้จังหวัดก็มีนโยบายชัดเจนอยู่แล้วว่าจะผลักดันหนองคายให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเต็มรูปแบบในชื่อโครงการว่า The City of Tourism พี่ว่าแนวคิดมันดีนะ แต่มันจะไปได้ไกลแค่ไหนก็อยู่ที่ว่าเราจะร่วมมือกันยังไง เพราะนโยบายอย่างเดียวมันไม่พอ ต้องเอามาปรับใช้ให้เข้ากับพื้นที่จริง คนในพื้นที่ต้องเข้าใจด้วยว่าทิศทางของเมืองจะไปทางไหน แล้วจะมีบทบาทตรงไหน พี่คิดว่าถ้าเราทำให้ทุกภาคส่วนรู้สึกว่าเขเป็นเจ้าของร่วมกับนโยบายนี้ มันจะเกิดพลังมากกว่าแค่เป็นโครงการที่มาจากบนลงล่าง” (นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ, 1 เมษายน 2568)

2.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายควรพัฒนาไปสู่ความเป็นระบบมากขึ้น ไม่เพียงแต่อยู่ในรูปแบบของความร่วมมือทั่วไป แต่ต้องมีโครงสร้าง กลไก และเครื่องมือสนับสนุนที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง เช่น การจัดตั้งหน่วยงานหรือแพลตฟอร์มกลางสำหรับสื่อสารข้อมูล เชื่อมโยงการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหา

ร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อไม่ให้งานสะดุดจากข้อจำกัดด้านเวลา บทบาทหน้าที่ หรือความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ดังนั้นความร่วมมือจึงควรยึดหลักความโปร่งใส ความยืดหยุ่น และการเคารพบทบาทของแต่ละฝ่าย เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเมืองชายแดนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้นในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าทุกวันนี้แต่ละหน่วยงานก็พยายามทำงานร่วมกันนะ ไม่ใช่ไม่มีความร่วมมือ แต่มันยังมีช่องว่างอยู่ อย่างบางทีข้อมูลไม่ตรงกัน หรือบทบาทหน้าที่มันยังทับซ้อนกันอยู่บ้าง พี่เลยคิดว่าถ้าเราจะทำให้มันมีประสิทธิภาพจริง ๆ มันต้องมีระบบกลางที่ช่วยให้แต่ละฝ่ายสื่อสารกันง่ายขึ้น ทำงานต่อกันได้ชัดเจน แล้วก็เข้าใจหน้าที่ของกันและกันมากขึ้น พอทุกฝ่ายรู้ว่าตัวเองอยู่ตรงไหนในภาพรวม มันจะช่วยให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเดินไปข้างหน้าได้เร็วขึ้นไม่สะดุด” (นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ, 1 เมษายน 2568)

2.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรมองในเชิงการเตรียมความพร้อมเชิงระบบ ที่เชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างพื้นฐานหลัก เช่น รางรถไฟ ถนน และจุดบริการการรองรับโครงการแต่ละขนาดนั้น จะต้องวางแผนเชื่อมโยงกับเมืองโดยรอบแหล่งท่องเที่ยวหลัก และระบบขนส่งรองรับ เพื่อไม่ให้เกิดจุดตัดที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไม่สะดวก อีกทั้งควรออกแบบระบบให้สอดคล้องกับลักษณะการท่องเที่ยวของเมืองชายแดน เช่น การเดินทางข้ามแดนหรือการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทำให้การวางระบบโครงสร้างพื้นฐานเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่มองว่าการที่หนองคายจะมีรถไฟความเร็วสูงมาในอนาคตมันเป็นโอกาสใหญ่มากนะ แต่มันจะมีประโยชน์จริง ๆ ได้ก็ต้องเตรียมความพร้อมไว้ตั้งแต่ตอนนี้ ไม่ใช่แค่สถานีหรือรางรถไฟอย่างเดียว แต่รวมถึงระบบรอบ ๆ ด้วย เช่น การเดินทางจากสถานีเข้าตัวเมือง การเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ” (นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ, 1 เมษายน 2568)

2.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผ่านกลยุทธ์สื่อสารที่ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายหลากหลาย ในหลากหลายช่องทางให้เหมาะกับลักษณะของผู้รับสารแต่ละยุคสมัย เช่น นักท่องเที่ยวรุ่นใหม่อาจเข้าถึงผ่านโซเชียลมีเดีย ขณะที่ชุมชนหรือกลุ่มผู้สูงอายุอาจเข้าถึงผ่านสื่อสิ่งพิมพ์แบบดั้งเดิมท้องถิ่น นอกจากนี้ ควรมีการออกแบบเนื้อหาให้มีความน่าสนใจ สื่อสารง่าย และสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างชัดเจน เพื่อสร้างการจดจำและกระตุ้นการเดินทางที่แท้จริง ร่วมกับการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเอกชนหรือผู้ผลิตสื่อในพื้นที่ จึงเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยให้การประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าทุกวันนี้การประชาสัมพันธ์มันต้องปรับให้ทันกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปนะ สมัยก่อนเราใช้แค่เว็บไซต์ราชการหรือแผ่นพับก็พอแล้ว แต่เดี๋ยวนี้คนเขาดูจากโซเชียลก่อน ตัดสินใจเที่ยว อย่างตึกตอก ยูทูบ มันเร็วและเข้าถึงคนได้เยอะกว่ามาก พี่เลยคิดว่าถ้าเราทำควบคู่กันไป ทั้งช่องทางเดิมที่เป็นทางการกับช่องทางใหม่ที่เข้าถึงคนได้เร็ว มันจะช่วยเพิ่มการรับรู้ได้เยอะขึ้น แล้วเนื้อหาก็ต้องทำให้น่าสนใจหน่อย ไม่ใช่แค่บอกว่ามีงานอะไร แต่ต้องเล่าให้คนรู้สึกว่ายากมา เห็นแล้วรู้สึกว่ามีแหละ หนองคายที่ไม่ควรมีพลาด” (นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ, 1 เมษายน 2568)

2.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการมุ่งเน้นการแปลงนโยบายให้เกิดผลจริงผ่านการจัดการที่มีโครงสร้างที่ชัดเจน อาศัยหน่วยงานหลักที่รับหน้าที่ประสานแผนงานจากหลายภาคส่วนให้เคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ลดความซ้ำซ้อน และหลีกเลี่ยงการดำเนินงานแบบต่างคนต่างทำ คำนึงถึงการสื่อสารภายในที่ทุกหน่วยงานต้องเข้าใจถึงนโยบายและทิศทางร่วมกัน การขับเคลื่อนจะมีเอกภาพและเกิดพลังร่วมมากขึ้นผ่านกระบวนการที่ต่อเนื่อง เชื่อมโยงตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงการปฏิบัติในพื้นที่ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่มองว่าการจัดการหลายครั้งที่ผ่านมามันดีนะ แต่ว่าพอลงมาถึงทำงานจริงมันกลับไม่ไปในทางเดียวกัน บางหน่วยงานก็เข้าใจอย่างหนึ่ง อีกหน่วยงานก็ทำอีกแบบ พี่เลยคิดว่าถ้าเราจะให้มันเกิดผลจริง ๆ ต้องมีคนกลางที่คอยเชื่อมโยงนโยบายกับการทำงานในพื้นที่ให้มันสอดคล้องกัน แล้วก็ประชาสัมพันธ์ออกไปในแนวทางเดียวกันด้วย เพื่อให้คนในพื้นที่หรือแม้แต่ภาคเอกชนเขาเข้าใจและไปในทิศทางเดียวกัน พี่เชื่อว่าถ้าทุกฝ่ายเห็นเป้าหมายเดียวกัน แล้วขับเคลื่อนไปพร้อมกัน มันจะทำให้การท่องเที่ยวของหนองคายพัฒนาได้ชัดเจนและยั่งยืนมากขึ้น ” (นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ, 1 เมษายน 2568)

2.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชนอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นผู้นำการพัฒนาจากฐานทรัพยากรและอัตลักษณ์ที่มีอยู่เดิม พร้อมทั้งพัฒนาทักษะที่จำเป็นผ่านกลไกการอบรม เช่น การบริหาร การสื่อสารกับนักท่องเที่ยว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้ตอบโจทย์ตลาด การสนับสนุนจากรัฐจึงควรอยู่ในรูปแบบของการสร้างโอกาสให้ชุมชนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีระบบการให้คำแนะนำต่อยอด เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายที่ชัดเจนในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าถ้าจะให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ในระยะยาว มันต้องเริ่มจากการที่คนในชุมชนเขารู้สึกว่าเขาทำได้ แล้วเขาอยากทำ ไม่ใช่แค่รอให้หน่วยงานมาจัดอบรมแล้วก็จบ พี่คิดว่าภาครัฐควรเข้ามาช่วยแบบเป็นเพื่อนคู่คิด เช่น ช่วยให้ชุมชนเห็นจุดแข็งของตัวเอง แล้วก็มีโอกาสได้ลงทำจริง ๆ มีพื้นที่ให้ทดลองจัดกิจกรรม มีพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษา มันจะช่วยให้คนในชุมชนมั่นใจ

ขึ้น กล้าที่จะพัฒนา แล้วก็ทำต่อได้ด้วยตัวเอง” (นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ, 1 เมษายน 2568)

2.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรพัฒนาไปสู่ระบบที่เน้นความแม่นยำ โปร่งใส และใช้ประโยชน์ได้จริง จำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลทางสถิติที่สะท้อนพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เช่น แหล่งที่มา จำนวนวันที่พำนักราค่าใช้จ่าย เป็นต้น รวมทั้งข้อมูลจากชุมชน และผู้ประกอบการในพื้นที่เข้ามาร่วมด้วย ดังนั้นการออกแบบเกณฑ์ประเมินควรมีความเฉพาะเจาะจงกับลักษณะของเมืองชายแดน สามารถนำผลที่ได้ไปต่อยอดในการปรับแผนงานอย่างเป็นระบบ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าการประเมินผลมันต้องไม่ใช่แค่ตัวเลขแบบกว้าง ๆ แล้วจบ เพราะถ้าเราอยากพัฒนาต่อไปให้ดีขึ้น เราต้องรู้ลึกกว่านั้น เช่น นักท่องเที่ยวเขามาจากไหน มาทำอะไร อยู่กี่วัน ใช้จ่ายเท่าไร หรือแม้แต่เขารู้สึกยังไงกับประสบการณ์ที่ได้รับ พี่มองว่าถ้าเรามีข้อมูลพวกนี้ครบ มันจะช่วยให้เราวางแผนได้แม่นยำขึ้น แล้วก็สามารถปรับปรุงกิจกรรมหรือแผนงานให้ตรงจุด ไม่ใช่เดาเอา พี่เชื่อว่าถ้าเราทำระบบเก็บข้อมูลให้ดี ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย แล้วเปิดให้ทุกหน่วยงานเข้าถึงได้ง่าย ๆ มันจะช่วยให้การติดตามผลมันไม่ใช่เรื่องยุ่งยาก แต่กลายเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์จริง ๆ ” (นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ, 1 เมษายน 2568)

3. หอการค้าจังหวัดหนองคาย

3.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า จังหวัดหนองคายเป็นเหมือนประตูในการเดินทางไปยังประเทศลาว ที่มีความใกล้เคียงวันทางวัฒนธรรมทำให้นักท่องเที่ยวมักเลือกข้ามแดนไปมากกว่าการใช้เวลาภายในจังหวัด ประกอบกับลักษณะภูมิประเทศที่ทอดยาวตามแนวแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นข้อจำกัดด้านการเดินทางที่ทำให้การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวกระจายตัวได้ยาก อีกทั้งภายในหนองคายยังขาดการจัดระบบพื้นที่ท่องเที่ยวให้เกิดความเชื่อมโยงอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง รวมถึงยังไม่มีจุดแวะสำคัญที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้อยู่ในพื้นที่ได้ในระยะเวลานาน การพัฒนาควรออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมระหว่างจุดเด่นทาง ธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชน พร้อมทั้งปรับปรุงระบบการเดินทางและป้ายข้อมูลให้เข้าถึงง่าย เพื่อให้หนองคายไม่ใช่เพียงจุดเปลี่ยนผ่านระหว่างประเทศ แต่กลายเป็นจุดหมายปลายทางทางการท่องเที่ยวในที่สุด มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าหนองคายมันกลายเป็นเหมือนทางผ่านจริง ๆ นะ เพราะนักท่องเที่ยวหลายคนเขามองว่าไหน ๆ ก็มาถึงตรงนี้แล้ว ข้ามไปลาวเลยดีกว่า เพราะวัฒนธรรมมันก็ใกล้เคียงกันอยู่แล้ว พอเป็นแบบนี้ หนองคายก็เลยไม่ค่อยถูกเลือกให้เป็นที่พักหลัก อีกอย่างคือภูมิประเทศบ้านเรามันเป็นแนวยาว ข้ามอำเภอทีหนึ่งก็ใช้เวลาาน ถ้าระบบขนส่งหรือการจัดเส้นทางมันไม่ดีพอ

นักท่องเที่ยวก็จะรู้สึกว่ายาวยาก พี่คิดว่าถ้าเรามีการจัดเส้นทางท่องเที่ยวให้เชื่อมถึงกันง่ายขึ้น และมีจุดแวะที่ชัดเจน มีกิจกรรมระหว่างทางให้แวะพัก มันจะช่วยให้เขาอยากใช้เวลาที่หนองคายมากกว่าผ่านไปเฉย ๆ” (รองประธานหอการค้าจังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

3.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดนของหนองคายควรมุ่งสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการข้ามพรมแดน ที่เน้นความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในเชิงลึก โดยเฉพาะการเชื่อมโยงมิติทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และประวัติศาสตร์ร่วมที่มีพื้นฐานคล้ายคลึงกัน เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันในเรื่องในประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวด้วยการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกัน เช่น ทริปสองฝั่งโขงหรือเทศกาลวัฒนธรรมที่จัดพร้อมกันทั้งสองฝั่ง ช่วยเพิ่มความน่าสนใจและขยายกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขึ้น อีกทั้งยังเป็นโอกาสต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับชุมชนไปจนถึงระดับนโยบาย เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นกลไกสร้างความเชื่อมโยงในทุกมิติ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าหนองคายเรามีจุดแข็งตรงที่วัฒนธรรมมันใกล้เคียงกับฝั่งลาวมาก ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาษา อาหาร ประเพณี หรือแม้แต่ความเชื่อบางอย่าง มันทำให้คนรู้สึกว่าเที่ยวฝั่งไหนก็มีความต่อเนื่องกัน พี่เลยคิดว่าถ้าเราทำให้การท่องเที่ยวมันเชื่อมกันได้จริง ๆ เช่น มีโปรแกรมเที่ยวสองฝั่งในวันเดียว หรือจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างชุมชนสองฝั่ง มันจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ทั้งจากฝั่งไทยและลาว แล้วก็ทำให้เขาอยากใช้เวลามากขึ้นในพื้นที่ ไม่ใช่แค่แวะแล้วผ่านไป พี่ว่าตรงนี้เป็นโอกาสที่ดีมาก ถ้าเราวางแผนร่วมกันให้ลงตัว” (รองประธานหอการค้าจังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

3.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

3.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ควรให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงระหว่างนโยบายระดับมหภาคกับการดำเนินงานในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณที่ต้องยึดตามเป้าหมายเชิงพื้นที่ ลดการกระจายงบประมาณเท่ากันทุกส่วน ร่วมกับการแก้ไขแผนที่ยังจากข้อมูลปัญหา ความต้องการ และศักยภาพเฉพาะของหนองคาย เพื่อให้เกิดการลงทุนที่สร้างผลลัพธ์ชัดเจน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่มองว่าตอนนี้แผนนโยบายมันยังไม่ค่อยตอบโจทย์พื้นที่จริงเท่าไร โดยเฉพาะเรื่องการจัดสรรงบประมาณบางครั้งเงินมันมาแบบกระจาย ๆ ไม่ได้ตรงกับจุดที่ควรพัฒนาอย่างแท้จริง พี่คิดว่าถ้าจะแก้ ต้องเริ่มจากการปรับแผนหลักให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่มากขึ้น แล้วเวลาวางกลยุทธ์ก็ต้องลงลึก ดูว่าอะไรคือจุดแข็ง อะไรคือปัญหาของหนองคาย แล้วก็เทงบ

ไปตรงนั้นให้ชัด ไม่ใช่ทำแบบกว้าง ๆ แล้วสุดท้ายก็ไม่ได้ผลอะไร พี่ว่าถ้าให้คนในพื้นที่ได้ร่วมเสนอความเห็นตั้งแต่ต้น มันจะช่วยให้แผนที่ออกมาใช้ได้จริง และทำให้การพัฒนาท่องเที่ยวมันเกิดผลในระยะยาว“ (รองประธานหอการค้าจังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

3.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายควรมุ่งเน้นที่การสร้างจุดร่วม ที่เกิดจากการสื่อสารและเข้าใจบทบาทซึ่งกันและกัน มากกว่าการประสานงานในเชิงโครงสร้างพร้อมทั้งการเปิดพื้นที่ให้แต่ละฝ่ายได้สะท้อนมุมมองและข้อจำกัดของตนเองจะช่วยให้เกิดความยืดหยุ่นในการทำงาน สามารถจัดสรรบทบาทให้สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละหน่วยงาน ในขณะเดียวกันการสร้างความเข้าใจร่วมในเป้าหมายเดียวกันเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดความร่วมมือไม่ติดขัด และสามารถเปลี่ยนแปลงนโยบายให้เป็นการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพได้จริง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าการจะให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันได้จริง ๆ มันไม่ใช่แค่เรื่องของโครงสร้างหรือหน้าที่นะ แต่มันอยู่ที่ว่าเราฟังกันมากแค่ไหน บางหน่วยงานเขาก็มีข้อจำกัดของเขา บางฝ่ายก็มีมุมมองอีกแบบ ถ้าไม่มีพื้นที่ให้คุยกัน หาจุดตรงกลางร่วมกัน มันก็ยากที่จะขับเคลื่อนตามนโยบายหลักได้ พี่เชื่อว่าถ้าเราทำให้แต่ละภาคส่วนเข้าใจเป้าหมายเดียวกัน แล้วจัดบทบาทให้เหมาะกับศักยภาพของแต่ละฝ่าย มันจะทำให้การทำงานราบรื่นขึ้นเยอะ และสุดท้ายมันก็จะส่งผลดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของหนองคายโดยรวม”

(รองประธานหอการค้าจังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

3.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ของหนองคายอยู่ในระดับที่รองรับการเดินทางและการเชื่อมต่อได้ดี แต่การพัฒนาเพื่อให้เกิดความเคลื่อนไหวด้านการท่องเที่ยวอย่างแท้จริงจำเป็นต้องอาศัยการเพิ่มเติมเนื้อหาหรือกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นความน่าสนใจของพื้นที่ให้มีชีวิต เช่น การพัฒนาพื้นที่ว่างหรือแหล่งเดิมให้กลายเป็นแหล่งเรียนรู้ วัฒนธรรมสร้างสรรค์ หรือพื้นที่ถ่ายภาพอดนียมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวอยากมาเยือน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มครอบครัว กลุ่มวัยรุ่น หรือกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางซ้ำและเพิ่มการใช้เวลาของนักท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น หรือแม้กระทั่งการเพิ่มงานอีเวนต์ใหม่แก่พื้นที่ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าหนองคายตอนนี้เรื่องถนน เรื่องการเดินทางอะไรพวกนี้โอเคเลยนะ สะดวกมาก แต่มันยังขาดจุดที่ทำให้คนรู้สึกว่าจะต้องมา จริง ๆ คือคนผ่านเยอะ แต่มาแล้วไม่มีอะไรให้เขาอยากแวะอยู่นาน ๆ พี่คิดว่าเราควรมีอะไรใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์นักท่องเที่ยวสมัยนี้ เช่น พื้นที่ถ่ายรูปเก๋ ๆ งานอีเวนต์ที่จัดเป็นประจำ หรือจุดที่เล่าเรื่องวัฒนธรรมในแบบที่เข้าใจง่าย ถ้ามีอะไรแบบนี้กระจายอยู่ในเมืองหรือชุมชนต่าง ๆ มันจะช่วยให้คนอยากมา อยากอยู่นานขึ้น แล้วเขาก็จะกลับมาอีก”

(รองประธานหอการค้าจังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

3.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ในลักษณะการกระจายความสนใจจากจุดท่องเที่ยวหลักให้

เป็นที่รู้จัก ไปยังพื้นที่อื่น ๆ ที่มีศักยภาพแต่ยังไม่ได้รับความนิยมและถูกพูดถึงมากนัก เพื่อกระตุ้นการเดินทางในวงกว้างและลดความแออัดของแหล่งท่องเที่ยวเดิม นอกจากนี้ควรมีการวางตำแหน่งของเมืองหรือชุมชนต่าง ๆ ภายใต้อำเภอหรือพื้นที่ชัดเจน เพื่อสร้างความแตกต่างที่น่าจดจำ เช่น เมืองแห่งวัฒนธรรมริมโขง เมืองชุมชนหัตถกรรม หรือแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์ควรทำให้ต่อเนื่องและสื่อสารออกไปยังกลุ่มเป้าหมายต่างถิ่นผ่านช่องทางที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อดิจิทัลที่สามารถขยายการรับรู้ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำเพื่อสร้างภาพจำของหนองคายเป็นเรื่องราวส่วนต่อขยายจากเมืองของพญานาค มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าคนส่วนใหญ่มาเที่ยวหนองคายก็จะนึกถึงแค่ไม่กี่ที่ เช่น วัดโพธิ์ชัย หรือริมโขง แล้วก็ข้ามไปลาวเลย ทั้งที่จริง ๆ แล้วในจังหวัดเรายังมีที่เที่ยวยกเยอะมากที่น่าสนใจแต่คนยังไม่รู้จัก ฟังคิดว่าถ้าเราประชาสัมพันธ์จุดอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ของตัวเอง เช่น ชุมชนท้องถิ่น หรือแหล่งธรรมชาติที่ยังคงความเรียบง่าย มันจะช่วยให้ภาพของหนองคายกว้างขึ้น ไม่ใช่แค่เมืองทางผ่าน แต่เป็นเมืองที่มีหลายมุมให้ ค้นหา ฟังมองว่าต้องทำให้คนข้างนอกรู้ว่าหนองคายไม่ได้มีแค่พญานาค” (รองประธานหอการค้าจังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

3.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการควรมุ่งไปที่การสร้างกลไกการทำงานแบบมีเป้าหมายร่วม และการแบ่งปันทรัพยากรอย่างมีระบบ มีการประสานกันเป็นอยู่สม่ำเสมอ พร้อมทั้งมีการวางโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน เช่น การจัดประชุมเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ หรือการตั้งคณะทำงานข้ามองค์กรที่มีบทบาทในการกำหนดแผนงานร่วมกัน จึงต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง มากกว่าภาพเชิงสัญลักษณ์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกับการกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว มีส่วนช่วยให้การดำเนินงานเกิดความต่อเนื่อง และเกิดเป็นความยั่งยืนในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าถ้าเราจะพัฒนาการท่องเที่ยวให้มันเห็นผลจริง ๆ ทุกฝ่ายต้องช่วยกันคนละไม้คนละมือ ไม่ใช่แค่หน่วยงาน รัฐบาลอย่างเดียว แต่เอกชน ชุมชน หรือแม้แต่เยาวชนในพื้นที่ที่มีบทบาทได้หมด ที่เห็นบางทีหน่วยงานหนึ่งทำโปรเจกต์ดีมาก แต่ไม่ได้เชื่อมกับอีกหน่วยงาน มันก็เลยไม่ต่อกัน ฟังคิดว่าถ้าเราบูรณาการกันตั้งแต่ต้นทาง เช่น วางแผนร่วมกัน ประชาสัมพันธ์ร่วมกัน แล้วก็ติดตามผลร่วมกัน มันจะทำให้ทุกอย่างชัดเจนขึ้น ไม่ซ้ำซ้อน แล้วการจัดสรรทรัพยากรหรืองบประมาณก็จะคุ้มค่ากว่าเดิม” (รองประธานหอการค้าจังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

3.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรคำนึงถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ให้เกิดการพัฒนาขึ้นอยู่กับการสนับสนุนภายนอกเพียงอย่างเดียว ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นเองเพื่อจำหน่ายภาครัฐอาจมีบทบาทในช่วงเริ่มต้น จากนั้นชุมชนต้องสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ปรับตัว และต่อยอดความรู้เดิมให้กลายเป็นระบบการจัดการตนเองที่ยั่งยืนได้ในระยะยาว แนวทางนี้

จะทำให้ชุมชนมีบทบาทในฐานะผู้ผลิตและเจ้าของการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง มีส่วนช่วยลดการพึ่งพาได้อย่างมั่นคง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่มองว่าการที่รัฐเข้ามาช่วยพัฒนาชุมชนมันเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีนะ แต่มันจะยั่งยืนได้จริง ๆ ก็ต่อเมื่อชุมชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ในระยะยาว พี่ว่าไม่ใช่แค่จัดอบรมหรือให้ทุนครั้งเดียวแล้วจบ แต่ต้องทำให้ชุมชนรู้จักเรียนรู้ต่อยอดเองได้ เช่น เขาอาจจะเริ่มจากขายของพื้นบ้าน แล้วต่อไปก็พัฒนาเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวที่เล่าเรื่องราวของชุมชนตัวเองได้ พี่ว่าแบบนี้มันจะทำให้เขาภูมิใจในสิ่งที่ตัวเองมี แล้วก็มีแรงจะพัฒนาต่อโดยไม่ต้องรอให้ใครมาช่วยตลอดเวลา แบบนั้นแหละถึงจะอยู่ได้จริงในระยะยาว” (รองประธานหอการค้าจังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

3.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรมีกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีลำดับขั้นตอนที่สามารถติดตามได้จริงในทุกช่วงเวลา พร้อมกับการจัดทำแบบแผนในระยะยาว รวมทั้งการเชื่อมโยงบทบาทของแต่ละหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในช่วงเวลาที่เหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีส่วนช่วยให้ทุกภาคส่วนสามารถมองเห็นภาพรวมของการพัฒนา และเตรียมความพร้อมทั้งในด้านทรัพยากรและแผนงานล่วงหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพตามกรอบระยะเวลา การใช้แบบแผนอย่างต่อเนื่องยังเป็นแนวทางป้องกันการเปลี่ยนทิศทางการหรือขาดความต่อเนื่องของโครงการ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายหรือฝ่ายบริหาร มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าการวางแผนอะไรสักอย่างมันควรมีภาพใหญ่ให้ทุกคนเห็นร่วมกันนะ ไม่ใช่แค่ทำไปทีละขั้นแบบแยกส่วน เพราะสุดท้ายมันจะไม่ต่อกัน พี่เลยคิดว่าถ้าเรามี Roadmap ที่ชัดเจนเลยว่า ปีนี้ทำอะไร ปีหน้าจะไปถึงตรงไหน แล้วให้ทุกฝ่ายได้เห็นและเตรียมตัวล่วงหน้า มันจะช่วยให้การทำงานมันราบรื่นขึ้นเยอะ ทุกคนก็จะรู้หน้าที่ของตัวเอง รู้ว่าเขาจะเข้ามามีส่วนร่วมตอนไหนยังไง แล้วก็จะไม่เกิดปัญหาว่าแผนดีแต่พอจะลงมือจริงกลับไปคนละทิศ พี่ว่านี่แหละคือสิ่งที่ทำให้การท่องเที่ยวมันเดินหน้าแบบมีทิศทางจริง ๆ” (รองประธานหอการค้าจังหวัดหนองคาย, 1 เมษายน 2568)

4. ผู้ประกอบการเจ็ดนำเที่ยวในจังหวัดหนองคาย

4.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า เมืองหนองคายมีศักยภาพในการเป็นจุดท่าเรือที่สำคัญและจุดเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยและลาว โดยเฉพาะการตั้งอยู่ใกล้เมืองหลวงของลาวและการมีโครงการรถไฟความเร็วสูงจากจีนที่จะมาถึงในอนาคต เพิ่มความสะดวกต่อการเดินทางและการเชื่อมต่อระหว่างสองประเทศ แต่ที่สำคัญยังคงเป็นปัญหาด้านภาษาสำคัญการสื่อสารกับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ไม่สามารถพูดภาษาไทยหรือภาษาลาว และ

จำนวนมัคคุเทศก์ที่ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่คิดว่าหนองคายถือเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่ดีมากเลยนะ เพราะเป็นเมืองชายแดนที่เชื่อมต่อกับลาว แล้วยังใกล้กับเมืองหลวงของลาวอีกด้วย ตอนนี้ก็มีโครงการรถไฟความเร็วสูงจากจีนมาอีก ยิ่งจะทำให้การเดินทางสะดวกขึ้นไปอีกเยอะ แต่ปัญหาที่พื้เห็นคือเรื่องภาษา ในการสื่อสารถ้าเราสามารถมีไกด์ที่สามารถพูดภาษาอื่น ๆ ได้หรือเพิ่มการฝึกอบรมภาษาก็จะช่วยให้การท่องเที่ยวสะดวกขึ้นมาก” (ผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวในจังหวัดหนองคาย, 2 เมษายน 2568)

4.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การเพิ่มเจ้าหน้าที่และการปรับปรุงกระบวนการผ่านแดนจะช่วยลดความยุ่งยากในการเดินทางข้ามไปยังประเทศเพื่อนบ้านและกระตุ้นการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะขั้นตอนที่ซับซ้อนในการทำเอกสารหรือการข้ามแดนทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกสะดวกและมั่นใจมากขึ้น ส่งผลให้การไหลเวียนของนักท่องเที่ยวในพื้นที่หนองคายเกิดขึ้นได้อย่างราบรื่นและต่อเนื่อง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่คิดว่าช่วงเทศกาลเราควรเพิ่มเจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยจัดการในเรื่องการผ่านแดนให้มากขึ้น เพื่อจะได้ลดขั้นตอนที่ยุ่งยาก เพราะนักท่องเที่ยวที่มาเยือนในช่วงนั้นจะเยอะขึ้น หากขั้นตอนมันช้าหรือยุ่งยากเกินไป นักท่องเที่ยวอาจจะรู้สึกไม่สะดวกและอาจจะทำให้เสียความสนใจในการเดินทาง จะได้กระตุ้นให้คนมาเที่ยวและ เข้ามาในจังหวัดได้มากขึ้นด้วย” (ผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวในจังหวัดหนองคาย, 2 เมษายน 2568)

4.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

4.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความคิดเห็น

4.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายในปี พ.ศ. 2568 ของจังหวัดหนองคายมีการทำงานร่วมกันได้อย่างลงตัว โดยเฉพาะในเรื่องการประสานงานระหว่างผู้ประกอบการและสภาอุตสาหกรรม ทางผู้ประกอบการสามารถนำข้อเสนอที่ค้นพบ เพื่อประสานงานต่อสภาได้โดยตรง การช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการได้ทันที มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พื้เห็นว่าเครือข่ายความร่วมมือในหนองคายตอนนี้ค่อนข้างทำงานได้ดีมากเลยนะ ทุกคนช่วยกันประสานงานระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว เช่น ผู้ประกอบการสามารถนำข้อเสนอหรือปัญหาต่าง ๆ ไปแจ้งตรงกับสภาอุตสาหกรรมได้เลย แบบนี้ทำให้การแก้ปัญหาหรือพัฒนาต่าง ๆ เป็นไปอย่างทันทีทันใด ไม่ต้องผ่านขั้นตอนที่ยุ่งยาก พื้คิดว่าแบบนี้มันช่วยให้ทุกฝ่ายสามารถ

ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเร็วขึ้นมากมาย” (ผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวในจังหวัดหนองคาย, 2 เมษายน 2568)

4.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรเพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวจากจีน ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ควรกำหนดให้มีการติดตั้งป้ายข้อมูลและสัญลักษณ์ในภาษาจีนในพื้นที่ต่าง ๆ ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวเหล่านี้ ทำให้การเดินทางในตัวเมืองหนองคายสะดวกขึ้น รวมทั้งการเตรียมความพร้อมต่อการเยี่ยมชมเมือง เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่คิดว่าการเพิ่มป้ายในภาษาจีนในพื้นที่ต่าง ๆ จะเป็นการช่วยให้นักท่องเที่ยวจากจีน 12 ปี นามีความสะดวกมากขึ้นในการเดินทางและการหาข้อมูล เพราะตอนนี้นักท่องเที่ยวจากจีนเริ่มเพิ่มขึ้นเยอะ พี่ว่าเมื่อเรามีการปรับให้เมืองรองรับมากขึ้นในด้านนี้ มันจะช่วยให้เขารู้สึกว่าเมืองหนองคายนี้เป็นมิตรและเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น นอกจากจะทำให้เขาสะดวกแล้ว ยังทำให้ภาพลักษณ์ของหนองคายดูเปิดรับและเตรียมพร้อมสำหรับการท่องเที่ยวต่างชาติ” (ผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวในจังหวัดหนองคาย, 2 เมษายน 2568)

4.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรืองานที่กำลังจะเกิดขึ้นในหนองคาย ควรพิจารณาถึงความรวดเร็วและครอบคลุม เพื่อให้คนภายนอกได้รับข้อมูลและสามารถวางแผนการเดินทางมาร่วมแต่ละกิจกรรมได้ทันเวลา ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลล่วงหน้าช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวและเพิ่มโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะการใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่คิดว่าถ้าเราสามารถประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือโปรแกรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในหนองคายให้เร็วขึ้น มันจะทำให้ให้นักท่องเที่ยวมีเวลาในการวางแผนและตัดสินใจมาร่วมงานได้ทันเวลา โดยเฉพาะการใช้ช่องทางออนไลน์ให้มากขึ้น พี่ว่าเราควรทำให้ข้อมูลเหล่านี้กระจายออกไปในวงกว้างและเร็วขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจจากคนภายนอกพื้นที่ที่อาจจะสนใจและอยากมาเข้าร่วมกิจกรรมในเมืองหนองคาย” (ผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวในจังหวัดหนองคาย, 2 เมษายน 2568)

4.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการควรเน้นการจัดกิจกรรมหรืออีเวนต์ที่น่าสนใจเพิ่มขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยือนและเพิ่มความน่าสนใจให้กับเมือง ส่งเสริมให้หนองคายเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวอยากมาร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเมือง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่คิดว่าอีเวนต์หรือกิจกรรมในหนองคายยังมีความสำคัญมากในการดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเยือน ถ้าภาครัฐสามารถช่วยจัดการและสร้างอีเวนต์ที่หลากหลายมากขึ้น มันจะทำให้เมืองหนองคาย มีสีสันและดึงดูดคนจากที่อื่นได้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นงานเทศกาลหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น” (ผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวในจังหวัดหนองคาย, 2 เมษายน 2568)

4.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความคิดเห็น

4.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความคิดเห็น

5. สำนักงานอุตสาหกรรมหนองคาย

5.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า บริบทของหนองคายในปี พ.ศ.2568 ถูกจัดจำในฐานะจุดผ่านมากกว่าจุดหมายปลายทางทางการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผลมาจากภาพลักษณ์ของเมืองยังไม่มีอัตลักษณ์ที่สื่อสารออกมาอย่างชัดเจน อาจไม่พอที่จะดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้หยุดพักและใช้เวลาภายในพื้นที่ โดยเฉพาะหนองคายไม่มีสถานที่สำคัญที่ทำนักท่องเที่ยวทั่วไปจดจำในฐานะตัวแทนจังหวัด เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ หากเชื่อมโยงสถานที่หรือกล่าวถึงจะรู้ทันทีสถานที่นั้นหมายถึงจังหวัดอะไร มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าตอนนี้หนองคายยังถูกมองว่าเป็นแค่เมืองผ่านจริง ๆ คือคนส่วนใหญ่เขาแวะแล้วก็ข้ามไป เวียงจันทน์กันหมด ยังไม่มีอะไรที่ทำให้รู้สึกว่ “เออ ฉันต้องหยุดเที่ยวที่นี่ก่อน” ที่ว่าปัญหาคือเรายังไม่มีจุดเด่นที่ชัดเจนพอจะดึงดูดเขาได้ เวลาใครพูดถึงหนองคาย มันยังไม่มีภาพอะไรลอยขึ้นมาในหัวแบบที่จังหวัดอื่นเขามี เช่น ถ้าไปเชียงใหม่ก็นึกถึงดอยสุเทพ ไปอุบลก็นึกถึงผาแต้ม แต่พอมาถึงหนองคาย มันยังไม่ชัด ที่ว่าถ้าเราหาอัตลักษณ์ ของเมืองให้เจอ แล้วผลักดันออกมาให้ตรงใจนักท่องเที่ยว มันจะช่วยให้เขาอยากแวะ อยากอยู่ และอยากกลับมาอีก ” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน , 2 เมษายน 2568)

5.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวนองคายแดนควรมุ่งเน้นส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวของเมืองชายแดนหนองคายในเชิงสุขภาพ เป็นแนวทางที่สามารถยกระดับภาพลักษณ์ของเมืองให้แตกต่างจากการเป็นแค่เมืองผ่านได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนำมาเชื่อมโยงกับจุดแข็งของพื้นที่ เช่น ความสงบ วิถีชีวิตเรียบง่าย สมุนไพรพื้นบ้าน หรือบริการสุขภาพทางเลือก การพัฒนาเมืองสุขภาพยังสอดคล้องกับแนวโน้มของนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านที่ให้ความสำคัญกับการพักผ่อนเชิงฟื้นฟู สามารถพัฒนาได้ทั้งในมิติของสถานพยาบาล สปา การดูแลสุขภาพอายุ รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การสร้าง

ตัวตนใหม่ให้หนองคายในฐานะเมืองสุขภาพริมโขง จึงเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการขยายกลุ่มเป้าหมายและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ผมมองว่าถ้าเราจะหาจุดขายใหม่ให้หนองคาย พยายามให้ลองผลักดันให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพดูนะ เพราะบ้านเรามีพื้นฐานที่ดีอยู่แล้ว ทั้งอากาศที่ไม่ร้อนวายจนเกินไป วิถีชีวิตที่ยังเรียบง่าย แล้วก็ยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับสมุนไพรหรือการดูแลสุขภาพที่น่าสนใจ พี่ว่านักท่องเที่ยวจากลาวหลายคนเขาก็สนใจเรื่องพวกนี้ ถ้าเราทำให้นองคายกลายเป็นเมืองที่คนรู้สึกว่ามีมาแล้วได้พัก ได้ฟื้นฟูร่างกาย ได้ดูแลตัวเอง มันก็จะเป็นอีกมุมหนึ่งของเมืองที่น่าจดจำ และต่างจากแค่เมืองชายแดนที่ผ่านไปเวียงจันทน์อย่างเดียว”

(นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน, 2 เมษายน 2568)

5.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว
โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

5.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของจังหวัดหนองคาย จำเป็นต้องมีทิศทางร่วมที่ชัดเจนในการกำหนดบทบาทของเมือง เพื่อให้การวางแผนและการดำเนินนโยบายสอดคล้องและไม่ขัดแย้งกันในเชิงเป้าหมาย การพัฒนาเมืองที่อยู่ในจุดยุทธศาสตร์ชายแดนควรคำนึงถึงความสามารถในการผสมผสานบทบาททั้งด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน แต่อย่างไรก็ตาม การกำหนดเอกภาพด้านยุทธศาสตร์ช่วยให้ภาคส่วนต่าง ๆ สามารถจัดสรรทรัพยากรและกำหนดแผนการดำเนินงานได้ตรงจุด ลดการกระจายตัวของนโยบาย และเสริมสร้างการทำงานร่วมกันอย่างมีทิศทางในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าตอนนี้หนองคายมันยังไม่มีภาพที่ชัดเจนในสายตาคนท้องถิ่นหรือแม้แต่หน่วยงานเองว่าจริง ๆ แล้วเราจะเดินไปทางไหนกันแน่ จะเอาเป็นเมืองท่องเที่ยวหรือจะเน้นเป็นเมืองเศรษฐกิจ ถ้าแต่ละฝ่ายยังไม่ตรงกัน เวลาวางแผนหรือทำโครงการอะไร มันก็จะไปคนละทิศ ที่คิดว่าถ้าเราตกลงร่วมกันให้ได้ก่อนว่า หนองคายจะขับเคลื่อนตัวเองด้วยอะไรเป็นหลัก แล้วให้ทุกภาคส่วนจัดสรรทรัพยากรหรือวางยุทธศาสตร์ไปในทางเดียวกัน มันจะทำให้การพัฒนาที่มีทิศทาง แล้วก็เห็นผลที่ชัดเจนขึ้นมากกว่าทำแบบแยกกัน” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน, 2 เมษายน 2568)

5.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวด้านเครือข่ายของจังหวัดหนองคาย มีพื้นฐานของความสัมพันธ์และการประสานงานที่ดีในระดับหนึ่งอยู่แล้ว ซึ่งถือเป็นจุดแข็งที่สามารถต่อยอดไปสู่การพัฒนารูปแบบความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ควรเสริมด้วยการสร้างระบบการทำงานร่วมกันที่เป็นทางการ

มากขึ้น เช่น การจัดตั้งคณะทำงานร่วมด้านการท่องเที่ยว การกำหนดบทบาทและเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน เพื่อให้ความร่วมมือที่มีอยู่ไม่เป็นเพียงแค่การประสาน แต่เป็นการทำงานที่มีทิศทาง สม่่าเสมอ และสามารถขับเคลื่อนนโยบายหรือแผนปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าทุกวันนี้แต่ละหน่วยงานในจังหวัดก็ร่วมมือกันได้ดีนะ เวลามีโครงการหรือกิจกรรมอะไรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ก็ยินดีช่วยเหลือกันอยู่แล้ว อันนี้ถือว่าเป็นจุดแข็งของหนองคายเลย แต่ที่ก็คิดว่ามันน่าจะมีระบบหรือเวทีที่ให้ทุกฝ่ายได้มาคุยกันอย่างเป็นทางการ และสม่่าเสมอมากขึ้น เช่น ตั้งคณะทำงานร่วมด้านการท่องเที่ยวที่ชัดเจน มีเป้าหมายร่วมกัน ไม่ใช่แค่ช่วยกันเฉพาะตอนมีงานหรือโครงการ พี่เชื่อว่าถ้าเรามีโครงสร้างที่เป็นระบบแบบนี้ ความร่วมมือที่ดีอยู่แล้วมันจะยังมีพลัง และทำให้เราวางแผนอะไรระยะยาวได้อย่างมีทิศทางมากขึ้น” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน, 2 เมษายน 2568)

5.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ของหนองคายยังคงต้องให้ความสำคัญกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่มีรถยนต์ส่วนตัว ซึ่งจะต้องพึ่งพาระบบขนส่งสาธารณะเป็นหลัก การพัฒนาเส้นทางเดินรถสาธารณะหรือระบบขนส่งในท้องถิ่น เช่น รถโดยสารขนาดเล็ก รถรับจ้าง หรือบริการเชื่อมต่อระหว่างจุดท่องเที่ยว จึงเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มโอกาสในการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวรอง และช่วยลดความแออัดในจุดหลัก อีกทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสให้ชุมชนในพื้นที่รอบนอกมีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจท่องเที่ยวมากขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าตอนนี้ปัญหาหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ค่อยออกไปเที่ยวตามแหล่งต่าง ๆ ในหนองคาย คือเรื่องการเดินทางนี่แหละ หลายที่มันยังเข้าถึงยาก โดยเฉพาะถ้าใครไม่มีรถส่วนตัว ยิ่งลำบากเข้าไปใหญ่ พี่คิดว่าถ้ามีระบบขนส่งสาธารณะที่วิ่งเชื่อมต่อแต่ละจุดท่องเที่ยวได้ชัดเจน เช่น มีรถโดยสารเล็กหรือรถไฟฟ้ามุมชน มันจะช่วยอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวเยอะเลย แล้วมันก็จะกระจายคนออกไปจากแคโซนกลางเมือง ไปถึงพื้นที่ชุมชนอื่น ๆ ที่มีของดีอยู่แต่ยังไม่ค่อยมีคนไป แบบนี้ก็จะส่งผลดีกับทั้งนักท่องเที่ยวและชาวบ้านในพื้นที่” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน, 2 เมษายน 2568)

5.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ควรขับเคลื่อนด้วยแนวคิดการสร้างพันธมิตรทางการสื่อสารระหว่างภาครัฐ เอกชน และเครือข่ายในท้องถิ่น เพื่อให้การเผยแพร่ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวมีความครอบคลุม สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลาย และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ภาครัฐควรมีบทบาทเป็นผู้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์และสนับสนุนเครื่องมือประชาสัมพันธ์ ขณะที่ภาคเอกชน

สามารถเข้ามาเติมเต็มด้วยความคล่องตัวในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์และช่องทางการตลาดใหม่ ๆ การร่วมกันสร้างแคมเปญหรือเนื้อหาที่มีจุดยืนชัดเจนของเมืองหนองคาย จะช่วยยกระดับภาพลักษณ์ของเมืองให้เป็นที่ยอมรับ และสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาค มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ฟิคิดว่าการประชาสัมพันธ์ตอนนี้มันต้องอาศัยหลายฝ่ายช่วยกัน ไม่ใช่แค่หน่วยงานรัฐอย่างเดียว ฟิเห็นว่าภาครัฐก็พยายามทำหน้าที่เป็นแกนกลางอยู่แล้ว แต่ถ้าได้ภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาช่วยเสริม เช่น โรงแรม ร้านอาหาร หรือแม้แต่คนในพื้นที่ที่มีช่องทางโซเชียลของตัวเอง มันจะทำให้การสื่อสารกระจายออกไปได้กว้างขึ้น แล้วก็เข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ตรงกว่า ฟิว่าการที่ทุกฝ่ายมาช่วยกันพูดเรื่องเดียวกัน เล่าเรื่องเดียวกัน มันจะทำให้ภาพลักษณ์ของหนองคายมันชัดขึ้น แล้วนักท่องเที่ยวก็จะรู้สึกว่าเมืองเราน่าเที่ยวขึ้นด้วย ” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน, 2 เมษายน 2568)

5.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในพื้นที่หนองคายมีการวางระบบการทำงาน โดยเฉพาะในเรื่องการกระจายบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ช่วยลดความซ้ำซ้อนและเอื้อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ในระยะยาวการบูรณาการควรได้รับการพัฒนาให้มีความเชื่อมโยงในเชิงยุทธศาสตร์มากขึ้น เช่น การมีแผนงานร่วมระหว่างภาคส่วน หรือการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถเดินไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างเป็นระบบ และสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ดียิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ฟิว่าตอนนี้หน่วยงานในพื้นที่หนองคายก็ทำหน้าที่กันได้ดีนะ ต่างคนต่างมีบทบาทที่ชัดเจน และก็ไม่ได้ไปซ้ำซ้อนกันเท่าไร ซึ่งตรงนี้นั้นช่วยให้การทำงานมันไหลลื่นขึ้น แต่ฟิก็คิดว่าในอนาคตถ้าเราจะพัฒนาเรื่องการท่องเที่ยวให้ไปได้ไกลกว่านี้ มันก็ควรจะมีแผนกลางหรือแนวทางร่วมกันที่ชัดเจนมากขึ้น เช่น วางเป้าหมายร่วมระยะยาว หรือมีตัวชี้วัดที่ทุกฝ่ายใช้ร่วมกันได้ แบบนั้นมันจะช่วยให้ทุกหน่วยงานขยับไปในจังหวะเดียวกัน แล้วก็ช่วยเสริมกันได้มากกว่าทำแยกส่วนเหมือนที่ผ่านมา ฟิว่าตรงนี้สำคัญถ้าเราจะมองเรื่องความยั่งยืน” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน, 2 เมษายน 2568)

5.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรส่งเสริมสร้างกลไกการเรียนรู้ตลอดเวลา เพื่อให้คนในพื้นที่สามารถปรับตัวและต่อยอดความสามารถเดิมให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและแนวโน้มการท่องเที่ยวยุคใหม่ ซึ่งไม่ได้หยุดอยู่แค่การต้อนรับหรือจำหน่ายสินค้า แต่รวมถึงการเล่าเรื่องผ่านการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการอย่างเป็นระบบ หากชุมชนได้รับการสนับสนุนให้เรียนรู้และลงมือทำอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างต้นทุนความรู้ภายในที่เข้มแข็ง และพัฒนาพื้นที่ให้กลายเป็นชุมชนท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนด้วยตนเองในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่มองว่าชุมชนในหนองคายถ้าอยากอยู่ในระบบการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน มันต้องไม่หยุดพัฒนาตัวเองนะ เพราะพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสมัยนี้เปลี่ยนเร็ว เขาไม่ได้แค่มาซื้อของหรือถ่ายรูปแล้วกลับ แต่เขาอยากได้ประสบการณ์ อยากเรียนรู้อะไรใหม่ ๆ ที่เคยคิดว่าคนในชุมชนต้องได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นทักษะการเล่าเรื่อง การใช้เทคโนโลยี หรือการจัดการท่องเที่ยวแบบมีอาชีพ ถ้าเรามีเวทีหรือระบบที่ช่วยสนับสนุนตรงนี้ให้ต่อเนื่อง พี่เชื่อว่าชุมชนจะสามารถพัฒนาตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพารัฐตลอด แล้วก็กลายเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของการท่องเที่ยวเมืองหนองคายในระยะยาว” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน, 2 เมษายน 2568)

5.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรยกระดับจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณแบบดั้งเดิม ไปสู่การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลเชิงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวอย่างแม่นยำและทันสมัยมากขึ้น ผ่านการพัฒนาแอปพลิเคชันที่สามารถระบุวัตถุประสงค์ของการเดินทางได้ เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถแยกแยะกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจน เช่น นักท่องเที่ยว นักธุรกิจ หรือผู้เดินทางผ่าน เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาและจัดสรรบริการที่ตรงความต้องการของแต่ละกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยสะท้อนแนวโน้มการเดินทางที่เปลี่ยนไปในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปรับแผนการตลาดและการทรัพยากรท่องเที่ยวในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าทุกวันนี้เรายังไม่ค่อยมีข้อมูลที่ชัดเจนว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาหนองคายเนี่ย เขามาทำอะไรกันแน่ บางคนก็แค่มาผ่าน บางคนก็มาเยี่ยมญาติ หรือบางคนตั้งใจมาเที่ยวจริง ๆ ถ้าเรามีระบบหรือแอปพลิเคชันที่สามารถเก็บข้อมูลตรงนี้ได้ เช่น ให้เขาเลือกตอนเข้าพื้นที่ว่าเข้ามาเพื่ออะไร มันจะช่วยให้เราวางแผนพัฒนาได้ตรงจุดมากขึ้น อย่างถ้าเห็นว่านักท่องเที่ยวเพิ่ม ก็อาจต้องเพิ่มจุดบริการ หรือกิจกรรมรองรับ ถ้าเป็นนักธุรกิจ ก็อาจเน้นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต่างออกไป พี่ว่าข้อมูลพวกนี้สำคัญมาก เพราะมันจะทำให้เราบริหารจัดการเมืองได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพขึ้น” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน, 2 เมษายน 2568)

6. สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย

6.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า หนองคายมีบทบาทสำคัญในเชิงโลจิสติกส์และการเป็นจุดเปลี่ยนผ่านด้านการค้าการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ แต่ยังไม่สามารถยกระดับตนเองให้กลายเป็น เมืองปลายทางได้อย่างเต็มที่ ปัจจัยสำคัญอาจเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงพื้นที่ยังไม่สะดวกเพียงพอ โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวจากต่างภูมิภาคที่ต้องเดินทางต่อ

รถจากจังหวัดใกล้เคียง กลายเป็นอุปสรรคต่อการเติบโตด้านการท่องเที่ยว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่มองว่าหนองคายตอนนี้นั้นเหมือนเป็นเมืองท่ามากกว่าเมืองท่องเที่ยวนะ คือคนส่วนใหญ่จะใช้เป็นจุดพักก่อนจะข้ามไปลาว หรือเอาของไปส่งต่อไปถึงจีน พอเป็นแบบนี้ นักท่องเที่ยวก็เลยไม่ได้ตั้งใจจะมาเที่ยวหนองคายโดยตรง อีกอย่างคือการเดินทางก็ยังไม่ค่อยสะดวก เพราะบ้านเรายังไม่มีสนามบิน ถ้าจะมาก็ต้องลงที่อุดรฯ แล้วต่อรถมาอีกที บางคนเขาก็รู้สึกท้อเสียเวลา ที่ว่าถ้าเราอยากให้คนอยู่เที่ยวที่นี้จริง ๆ ต้องเริ่มจากการทำให้เดินทางเข้าถึงง่ายก่อน แล้วค่อยคิดต่อว่าจะสร้างอะไรให้เขาอยากอยู่นานขึ้น ไม่ใช่แค่แวะแล้วผ่านไป” (นักวิชาการขนส่งชำนาญการ, 2 เมษายน 2568)

6.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดนหนองคายควรให้ความสำคัญกับคุณภาพบริการในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะบริการขนส่งในท้องถิ่น ซึ่งเป็นจุดสัมผัสแรกของนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางเข้ามาในจังหวัด การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัย การอบรมบุคลากร และการตรวจสอบสภาพรถอย่างสม่ำเสมอจะช่วยเสริมความเชื่อมั่นและความสะดวกสบายแก่ ผู้รับบริการ รวมถึงยังเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของเมืองในสายตานักท่องเที่ยว ส่งผลต่อการตัดสินใจกลับมาเยือนซ้ำหรือบอกต่อในอนาคต มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าเรื่องความปลอดภัยของรถรับส่งนักท่องเที่ยวมันเป็นเรื่องสำคัญมากนะ เพราะนักท่องเที่ยวเขาอาจจะไม่รู้จักพื้นที่ดี แล้วถ้าเจอรถที่ไม่ได้มาตรฐาน หรือคนขับไม่มีความพร้อม มันก็จะเสียทั้งความรู้สึกและความเชื่อมั่น พิจารณาทางจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องน่าจะมีแนวทางช่วยแนะนำหรืออบรมผู้ประกอบการให้ดูแลเรื่องนี้ให้เข้มข้นขึ้น เช่น ตรวจสอบสภาพรถสม่ำเสมอ หรือมีการติดตามความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวด้วย แบบนี้นั้นจะช่วยยกระดับภาพลักษณ์ของเมืองเรา แล้วนักท่องเที่ยวก็จะรู้สึกว่ามีมาเที่ยวหนองคายแล้วปลอดภัย น่าประทับใจ” (นักวิชาการขนส่งชำนาญการ, 2 เมษายน 2568)

6.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้านดังนี้

6.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการบริหารความร่วมมือด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ควรมุ่งเน้นที่การวางแผนโครงสร้างการคมนาคมที่มีความเชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อ ซึ่งครอบคลุมทั้งระบบภายในประเทศและข้ามพรมแดน โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนของหนองคายที่เป็นจุดผ่านสำคัญระหว่างไทยกับลาว นโยบายด้านระบบคมนาคมควรได้รับการผลักดันควบคู่ไปกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางของนักท่องเที่ยวเป็นไปอย่าง

สะดวกและราบรื่นมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำระบบขนส่งรอง เส้นทางเชื่อมต่อ หรือจุดให้บริการข้อมูล ทั้งหมดล้วนเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยเสริมศักยภาพของเมืองชายแดนให้กลายเป็นจุดหมายปลายทางที่เข้าถึงง่ายและน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่มองว่าถ้าเราจะดึงนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวหนองคายแล้วรู้สึกสะดวกสบาย เรื่องระบบขนส่งมันต้องร้อยเรียงกันให้ครบเลยนะ ไม่ใช่แค่จากฝั่งไทยเอง แต่รวมถึงฝั่งลาวด้วย เพราะเดี๋ยวนี้นักท่องเที่ยวเขาเดินทางข้ามไปข้ามมากันเยอะ ถ้าเขาลงจากรถหรือจากด่านแล้วไม่รู้จะต่ออย่างไร มันก็เสียความรู้สึก พี่ว่ารัฐควรมีนโยบายชัดเจนที่ผลักดันให้การเดินทางมันเชื่อมต่อกันแบบไม่สะดุด มีป้าย มีข้อมูล หรือรถที่วิ่งต่อเชื่อมถึงจุดเที่ยวหลักเลย แบบนี้นักท่องเที่ยวเขาจะรู้สึกว่าเมืองเราพร้อมและเป็นมิตรจริง ๆ” (นักวิชาการขนส่งชำนาญ, 2 เมษายน 2568)

6.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายควรยกระดับจากการประสานงานเชิงหน้าที่ไปสู่การบริหารแบบมีความรับผิดชอบร่วมกัน ไม่ใช่เพียงการแยกบทบาทให้ชัดเจน แต่ต้องทำให้แต่ละหน่วยงานตระหนักถึงความเชื่อมโยงของงานกับเป้าหมายร่วมของทั้งระบบ โดยเฉพาะในภาคการท่องเที่ยวที่ต้องพึ่งพาการทำงานร่วมกันของหลายภาคส่วน ควบคู่ไปกับการปรับปรุงหรือดูแลในแต่ละด้านควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานมันจะเวิร์กได้จริงก็ต้องเริ่มจากการที่แต่ละฝ่ายรับผิดชอบในสิ่งที่ตัวเองดูแลให้ดีกว่าก่อนนะ ไม่ใช่รอให้มีปัญหาแล้วค่อยโยนกันไปมา พี่อยากเห็นว่าแต่ละหน่วยงานเขารู้ว่าหน้าที่ตัวเองคืออะไร แล้วก็พยายามพัฒนาส่วนนั้นให้มันดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพราะถ้าทุกส่วนดูแลของตัวเองให้แข็งแรง แล้วเราก็ค่อยมาเชื่อมโยงกันในภาพรวม มันจะทำให้ระบบมันเดินต่อไปได้ในระยะยาวแบบไม่สะดุด ไม่ต้องมาคอยเริ่มต้นใหม่ทุกครั้งที่เปลี่ยนคนหรือเปลี่ยนทีม” (นักวิชาการขนส่งชำนาญ, 2 เมษายน 2568)

6.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรส่งเสริมให้เกิดการลงทุนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ที่เอื้อต่อการพัฒนาเครือข่ายการเดินทางภายในเมืองและเชื่อมโยงกับพื้นที่ท่องเที่ยวหลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรับปรุงเส้นทางคมนาคมควรสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและรูปแบบการเดินทางจริงในพื้นที่ โดยเฉพาะการจัดการเดินทางที่เป็นระบบ มีความถี่หรือจำนวนรอบที่เหมาะสม และครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญ จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนในภาคเอกชน พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพการเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่มองว่าถ้าเราจะทำให้ระบบขนส่งในหนองคายมันดีขึ้นจริง ๆ ต้องเริ่มจากการวางโครงสร้างพื้นฐานให้ชัดเจน เพราะถ้าเส้นทางมันยังไม่พร้อม ต่อให้มีเอกชนอยากเข้ามาลงทุนเดินรถ เขาก็ลังเล พี่คิดว่าถ้าเราวางแผนเส้นทางให้ครอบคลุมพื้นที่สำคัญ เช่น สถานีขนส่ง แหล่งท่องเที่ยวชุมชนหลัก แล้วทำให้มันเชื่อมต่อกันได้ดี มันจะช่วยดึงดูดให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมมือได้ง่ายขึ้น

อีกอย่างนักท่องเที่ยวเขาก็จะรู้สึกว่ามีมาแล้วเดินทางต่อสะดวก ไม่ต้องลำบากเรื่องรถ พี่ว่านี่เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการยกระดับการเดินทางของเมืองเรา” (นักวิชาการขนส่งชำนาญการ, 2 เมษายน 2568)

6.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความคิดเห็น

6.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการควรให้ความสำคัญกับการวางระบบสนับสนุนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2568 ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจุดแวะพักและเส้นทางสัญจร โดยเฉพาะกลุ่มที่ใช้รถยนต์ส่วนตัว ซึ่งต้องการทั้งความปลอดภัย ความมั่นใจในการเดินทาง และข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างชัดเจน อาทิ ระบบขออนุญาตรถเพื่อการท่องเที่ยว (Department of Land Transport Foreign Vehicle Permit System : DLT FVP) สามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องมือกลางที่ช่วยให้การจัดการมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านความปลอดภัย การตรวจสอบข้อมูลรถ และการวางแผนเส้นทางอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดความซ้ำซ้อนและสร้างกลไกการจัดการที่เป็นรูปธรรมในระดับจังหวัดได้ดียิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าเดี๋ยวนักท่องเที่ยวที่ขับรถมาเที่ยวเองมีเยอะขึ้นนะ โดยเฉพาะพวกกลุ่มครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อนที่อยาก เที่ยวแบบอิสระ ซึ่งตรงนี้อถ้าเราจัดการเรื่องความปลอดภัยของยานพาหนะให้ดี มันก็จะช่วยสร้างความมั่นใจได้เยอะเลย พี่เห็นว่าทางกรมขนส่งก็มีระบบ DLT FVP เข้ามาดูแล ซึ่งก็ดีมาก เพราะช่วยให้ทั้งเจ้าหน้าที่และนักท่องเที่ยวสามารถตรวจสอบความพร้อมของรถได้ พี่คิดว่าถ้าเรานำข้อมูลจากระบบพวกนี้มาใช้ร่วมกับแผนจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น การวางจุดจอด จุดพัก หรือให้ข้อมูลเส้นทางที่ปลอดภัย มันจะช่วยให้การท่องเที่ยวโดยรถส่วนตัวในหนองคายเป็นมิตรและปลอดภัยมากขึ้น” (นักวิชาการขนส่งชำนาญการ, 2 เมษายน 2568)

6.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความคิดเห็น

6.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรพัฒนาให้ครอบคลุมทั้งระบบติดตามเชิงเทคนิคและการประเมินผลเชิงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว มีระบบติดตามยานพาหนะที่มีอยู่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการเดินทาง เช่น เส้นทางยอดนิยม ระยะเวลาการเข้าพื้นที่ หรือช่วงเวลาที่มีการเดินทางหนาแน่น ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปวิเคราะห์แนวโน้มการท่องเที่ยว และใช้วางแผนจัดการจุดเสี่ยงหรือจุดให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีการบูรณาการข้อมูลจากระบบเหล่านี้กับการประเมินผลด้านอื่น เช่น ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว หรือผลกระทบต่อพื้นที่ ทำให้จังหวัดสามารถปรับปรุงการจัดการท่องเที่ยวได้อย่างแม่นยำและตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างทันทั่วที่มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าการที่ตอนนี้เรามีระบบติดตามรถยนต์สำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามา มันช่วยได้เยอะนะ อย่างน้อยก็ทำให้เราทราบว่ารถเข้าออกตรงไหน เส้นทางไหนมีการใช้งานบ่อย แล้วก็เอาข้อมูลพวกนี้

มาวางแผนจัดการต่อได้ เช่น ถ้าเห็นว่าบางเส้นทางมีรถเข้าเยอะ เราจะต้องเตรียมเรื่องจุดพัก จุดบริการ หรือแม้แต่จัดเจ้าหน้าที่ดูแลเพิ่มเติม พี่มองว่ามันไม่ใช่แค่เรื่องความปลอดภัยอย่างเดียว แต่ยังเป็นข้อมูลที่ใช้ติดตามแนวโน้มการท่องเที่ยวได้ด้วย ถ้าเอามาใช้ร่วมกับการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มันจะทำให้เราบริหารจัดการได้แม่นยำขึ้น แล้วก็พัฒนาท่องเที่ยวได้แบบตอบโจทย์จริง ๆ” (นักวิชาการขนส่งชำนาญการ, 2 เมษายน 2568)

7. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย

7.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า หนองคายมีจุดเด่นจากการเป็นจังหวัดชายแดนที่มีความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมกับลาว ทำให้รูปแบบการท่องเที่ยวสองฝั่งโขงมีความคล้ายคลึงและสามารถส่งเสริมศักยภาพของทรัพยากรร่วมกันได้อย่างลงตัว อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดสำคัญที่ยังเป็นอุปสรรคคือกระบวนการประสานงานระหว่างประเทศที่ต้องใช้เวลานาน โดยเฉพาะเมื่อมีการจัดกิจกรรมร่วมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อาจทำให้การดำเนินงานล่าช้าหรือไม่ทันตามแผนที่วางไว้ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม่มองว่าบริบทของหนองคายเรากับฝั่งลาวมันมีความคล้ายกันหลายอย่างนะ โดยเฉพาะเรื่องวัฒนธรรม ประเพณี หรือแม้แต่อาหาร บางทีนักท่องเที่ยวมาเขาก็แทบแยกไม่ออกเลยว่าตรงไหนไทยตรงไหนลาว เพราะมันผสมกลมกลืนกันมาก พี่ว่าอันนี้แหละคือจุดแข็งของเรา แต่เวลาจะจัดกิจกรรมหรือทำอะไรที่ร่วมกับฝั่งโน้น มันก็ต้องใช้เวลาประสานงานพอสมควร เพราะเป็นเรื่องระหว่างประเทศ บางทีก็เลยทำให้แผนงานมันช้ากว่าที่ตั้งใจไว้” (หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ, 3 เมษายน 2568)

7.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวของหนองคายควรเน้นการนำอัตลักษณ์ท้องถิ่น เช่น ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม มาต่อยอดและพัฒนาให้กลายเป็นจุดเด่นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านอย่าง ลาว ได้อย่างกลมกลืน การบูรณาการกิจกรรมหรือเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างสองฝั่งโขงช่วยสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว และเพิ่มความน่าสนใจให้กับหนองคายในฐานะเมืองชายแดนที่มีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมอันแน่นแฟ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม่มองว่าหนองคายเรามีของดีอยู่แล้วนะ ไม่ว่าจะเป็นขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ซึ่งมันเป็นเอกลักษณ์ที่คนข้างนอกเขาสนใจ ถ้าเรานำจุดแข็งพวกนั้นมาใช้ให้ถูกทางแล้วบูรณาการร่วมกับฝั่งลาวที่เขา ก็มีความคล้ายคลึงกัน มันจะกลายเป็นจุดขายของการท่องเที่ยวสองฝั่งโขงได้ทันที นักท่องเที่ยวเขาจะได้สัมผัสเสน่ห์ของชายแดนแบบเต็มรูปแบบ และมันจะทำให้หนองคายน่าสนใจขึ้นมากเลยแหละ” (หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ, 3 เมษายน 2568)

7.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว
โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน
ดังนี้

7.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือ
ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของหนองคายควรมุ่งเน้นการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนและมีเป้าหมาย
ระยะยาวเนื่องจากในปี พ.ศ.2568 ทิศทางการส่งเสริมเมืองหนองคายให้มีความหลากหลายทั้งด้าน
วัฒนธรรมหรือเมืองการค้าชายแดนหรือแม้กระทั่งการพัฒนากระบวนโลจิสติกส์ เพื่อให้ทุกภาคส่วน
สามารถดำเนินการไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพ การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ตอบโจทย์ศักยภาพของ
พื้นที่จะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่สะดุดลดความคาดเคลื่อนภาพลักษณ์ที่ไม่ชัดเจน
และสามารถวางแผนรองรับการเติบโตในอนาคตได้อย่างมีระบบ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ในมุมมองว่าเรื่องนโยบายกับยุทธศาสตร์มันสำคัญมากนะ เพราะตอนนี้ยังรู้สึกว่าเรายังไม่
ชัดเจนเลยว่าจะพัฒนาเมืองหนองคายไปในทิศทางไหนกันแน่ บางทีก็เน้นเรื่องวัฒนธรรม บางที
ก็เป็นเมืองชายแดน บางครั้งก็พูดถึงเรื่องโลจิสติกส์ ถ้ามีแนวทางที่ชัดเจนตั้งแต่ต้น แล้วทุก
หน่วยงานเดินไปในทิศทางเดียวกัน มันจะช่วยให้การพัฒนาเป็นรูปธรรมมากขึ้น และคนในพื้นที่
ก็จะเห็นภาพร่วมกันว่าจะขับเคลื่อนเมืองไปทางไหน” (หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญ
การ, 3 เมษายน 2568)

7.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้าน
เครือข่ายระหว่างภาคีเครือข่ายในจังหวัดหนองคายมีแนวโน้มที่การทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรส่งเสริมให้มีการพบปะแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นระหว่างเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอมากขึ้น เพื่อให้สามารถปรับทิศทาง แก้ปัญหา และ
วางแผนร่วมกันได้อย่างทันที่ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความร่วมมือในระยะยาว มีรายละเอียดตามบท
สัมภาษณ์ดังนี้

“แม้ว่าตอนนี้ความร่วมมือระหว่างภาคีในจังหวัดมันก็ถือว่าดีในระดับหนึ่งนะ ทุกฝ่ายก็ช่วยกัน
ขับเคลื่อนงานตามบทบาทของตัวเองได้ดีอยู่แล้ว แต่ถ้าจะให้มันแน่นแฟ้นขึ้นกว่านี้ เราน่าจะมี
โอกาสได้มาคุยหรือประชุมร่วมกันให้บ่อยขึ้นหน่อย จะได้อัปเดตกันว่าตอนนี้ใครทำอะไรไปถึง
ไหนแล้ว มีปัญหาตรงไหน แล้วจะได้ช่วยกันวางแผนหรือปรับจูนให้มันไปในทางเดียวกัน พี่ว่า
การสื่อสารบ่อย ๆ นี่แหละคือกุญแจสำคัญของการร่วมมือที่ ยั่งยืน” (หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการ
วัฒนธรรมชำนาญการ, 3 เมษายน 2568)

7.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความ
ร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรดำเนินการควบคู่ไปกับแผนการเชื่อมต่อในระดับ
ภูมิภาค โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับโครงการรถไฟความเร็วสูงที่จะเชื่อมโยงกับ
ประเทศเพื่อนบ้านในอนาคต การเร่งปรับปรุงเส้นทางหลักและระบบขนส่งให้มีความทันสมัยและ

เชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อ มีส่วนช่วยเสริมศักยภาพของหนองคายในฐานะจุดหมายปลายทางของภูมิภาค และส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม้คิดว่าเรื่องคมนาคมนี้ต้องเร่งจริง ๆ เพราะอีกไม่นานรถไฟความเร็วสูงจะมาแล้ว ถ้าเส้นทางหลักหรือระบบขนส่งเชื่อมต่อในจังหวัดเรายังไม่พร้อม มันก็จะพลาดโอกาสใหญ่เลยนะ พี่ว่าเราต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับแผนที่วางไว้ ไม่ใช่แค่ให้รถไฟมาถึง แต่ต้องมีระบบรองรับต่อจากนั้น ไม่ว่าจะเป็นถนน รถรับส่ง หรือจุดเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ แบบนี้ถึงจะดึงดูดนักท่องเที่ยวหรือคนเดินทางให้เข้ามาใช้เมืองเราได้เต็มที่” (หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ, 3 เมษายน 2568)

7.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานท่องเที่ยวของหนองคายและฝั่งลาว เพื่อวางแผนการประชาสัมพันธ์ในลักษณะของพื้นที่ท่องเที่ยวชายแดนแบบบูรณาการ การสื่อสารภาพรวมของสองฝั่งโขงในทิศทางเดียวกันช่วยสร้างแรงดึงดูดมากขึ้น และเพิ่มความต่อเนื่องในการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่ายในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม้ว่าถ้าเราร่วมมือกับฝั่งลาวในด้านการท่องเที่ยวให้แน่นแฟ้นกว่านี้ โดยเฉพาะเรื่องการประชาสัมพันธ์ มันจะช่วยให้การท่องเที่ยวสองฝั่งโขงดูมีพลังมากขึ้นเลยนะ เพราะตอนนี้ต่างคนต่างโปรโมตของใครของมัน ถ้าเรามานั่งวางแผนร่วมกันว่าแต่ละช่วงจะโปรโมตอะไร ยังไง ให้มันเชื่อมกัน นักท่องเที่ยวเขาก็จะมองเห็นภาพรวมของเส้นทางท่องเที่ยวได้ชัดขึ้น แล้วมันจะช่วยกระตุ้นให้เขายากมาเที่ยวทั้งสองฝั่งแบบต่อเนื่องมากกว่ามาแค่ฝั่งใดฝั่งหนึ่ง” (หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ, 3 เมษายน 2568)

7.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในพื้นที่หนองคายควรปรับปรุงให้มีความชัดเจนในขั้นตอนและทิศทางการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การลดขั้นตอนที่ซับซ้อนและระยะเวลาที่ใช้ในการอนุมัติหรือดำเนินการ มีส่วนช่วยให้การขับเคลื่อนแผนงานต่าง ๆ เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์และความต้องการของพื้นที่ได้ทันเวลาที่ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม้มองว่าเรื่องการจัดการและบูรณาการในหลาย ๆ โครงการของหนองคายยังติดที่ขั้นตอนเยอะเกินไป บางทีจะทำอะไรสักอย่างก็ต้องผ่านหลายขั้นตอน กว่าจะอนุมัติก็ใช้เวลานาน พี่ว่าเราควรมีแนวทางที่ชัดเจนกว่านี้ ว่าใครรับผิดชอบอะไร แล้วทำให้ขั้นตอนมันกระชับลงหน่อย จะได้ดำเนินงานได้เร็วขึ้น ทุกฝ่ายก็จะทำงานได้คล่องตัวขึ้น แล้วมันจะช่วยให้การพัฒนาในพื้นที่เกิดขึ้นได้จริงมากกว่าการวางแผนไว้เฉย ๆ” (หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ, 3 เมษายน 2568)

7.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านกระบวนการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายนอกกับคนในพื้นที่ โดยเน้นการสนับสนุนให้ชุมชนสามารถยืนอยู่ได้ด้วยตนเองในระยะยาว ความยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อชุมชนมีการเรียนรู้และปรับตัวไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลง รวมถึงเปิดรับองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปต่อยอดการพัฒนาในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม่เห็นว่าในการพัฒนาชุมชน หน่วยงานภายนอกก็พยายามช่วยเสริมสร้างศักยภาพให้กับชุมชน แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือชุมชนต้องปรับตัวเองให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและเรียนรู้ไปกับกระบวนการนั้น ๆ ถ้าแค่หน่วยงานช่วยอย่างเดียวคงไม่พอ ชุมชนต้องมีความพร้อมในการจัดการเองและใช้สิ่งที่เรียนรู้มาในการพัฒนาตนเองให้ยั่งยืน เมื่อชุมชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ ก็จะทำให้การพัฒนานั้นยั่งยืนและเป็นผลดีกับพื้นที่ในระยะยาว ” (หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการพัฒนารมชำนานุกร, 3 เมษายน 2568)

7.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรใช้ข้อมูลที่แม่นยำและสามารถเข้าถึงได้จากทุกภาคส่วน เพื่อให้กระบวนการพัฒนามีความโปร่งใสและเชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการเก็บข้อมูลควรทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมและกระจายข้อมูลให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถใช้ข้อมูลเดียวกันในการตัดสินใจและติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและทันเวลา มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม้คิดว่าเราควรจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการเก็บข้อมูลและประสานงานเรื่องข้อมูลโดยตรง เพราะถ้าข้อมูลกระจายไปทั่วโดยไม่มีกระบวนการที่ชัดเจน มันจะทำให้การติดตามและประเมินผลเป็นเรื่องยาก อยากให้มีหน่วยงานกลางที่สามารถเก็บข้อมูลทั้งหมดได้แบบครบถ้วนและแม่นยำ จากนั้นก็นำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดเก็บและกระจายให้ทุกฝ่ายได้ใช้ ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจและการพัฒนาต่าง ๆ มีความถูกต้องและสามารถตรวจสอบผลได้จริง ” (หัวหน้าฝ่ายนักวิชาการพัฒนารมชำนานุกร, 3 เมษายน 2568)

8. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย

8.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า หนองคายยังคงถูกมองว่าเป็นเมืองปลายทางที่เน้นการจัดกิจกรรมเป็นหลัก มากกว่าการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและโดดเด่นในตัวเอง ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะเมื่อระยะทางจากศูนย์กลางเมืองใหญ่ค่อนข้างไกล และใช้เวลานานในการเดินทางมากกว่าหนึ่งวัน ในขณะที่ความท้าทายจึงอยู่ที่การสร้างภาพจำใหม่ให้หนองคายเป็นจุดหมายที่คุ้มค่าแก่การมาเยือน

มากกว่าการเป็นเพียงแค่จุดสิ้นสุดของเส้นทางประกอบกับหนองคายยังไม่มีสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายและเป็นภาพจำที่ชัดเจน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าหนองคายตอนนี้มันยังเน้นไปที่เรื่องการจัดกิจกรรมเป็นหลัก มากกว่าการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบถาวรที่คนจะอยากมาเที่ยวซ้ำ ๆ เพราะบริบทของเมืองมันเป็นเมืองปลายทาง อยู่สุดประเทศเลย คนก็เลยมักมองว่ามันไกลเกินไปสำหรับการมาเที่ยวในทริปสั้น ๆ ยิ่งถ้าต้องเดินทางเกินหนึ่งวัน คนส่วนใหญ่ก็จะลี้เล หรือเปลี่ยนใจไปที่อื่นที่เดินทางสะดวกกว่า ที่สำคัญคือ เรายังไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแม่เหล็กดึงดูดให้คนอยากมาแบบตั้งใจจริง ๆ” (หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ, 3 เมษายน 2568)

8.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของหนองคายควรมุ่งเน้นการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมให้มีเรื่องราวและเอกลักษณ์ที่สามารถสร้างความน่าสนใจในสายตานักท่องเที่ยวได้มากขึ้น การเชื่อมโยงสถานที่กับมิติทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ หรือวิถีชีวิตท้องถิ่นช่วยให้แหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นมีชีวิตชีวาและมีจุดขายที่ชัดเจนมากขึ้น สามารถพัฒนาให้กลายเป็นสัญลักษณ์ของพื้นที่และกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาเยือน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พินิจว่าหนองคายยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอยู่หลายจุดนะ แต่มันยังไม่ถูกหยิบขึ้นมาทำให้มีเรื่องราวหรือภาพจำที่ชัดเจนพอ อย่างบางที่มันมีเอกลักษณ์อยู่แล้ว แค่เอามาต่อยอด สร้างเนื้อหา ทำให้คนรู้สึกว่ายากมาเห็น ยากมาเรียนรู้ หรือมีประสบการณ์ร่วมกับสถานที่นั้นจริง ๆ มันจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น เพราะทุกวันนี้คนเขาไม่ได้มาแค่เที่ยวเฉย ๆ แต่เขาอยากได้อะไรที่มากกว่าแค่ถ่ายรูป พี่ว่าถ้าทำตรงนี้ได้ มันจะช่วยให้หนองคายน่าสนใจขึ้นเยอะเลย” (หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ, 3 เมษายน 2568)

8.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

8.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของหนองคายมีการกำหนดเป้าหมายในภาพรวมที่ชัดเจนภายใต้แนวคิดเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ในบริบทของการท่องเที่ยว ยังจำเป็นต้องปรับเด่นหรือจุดแข็งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณให้กับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมกับการลดจัดกิจกรรมระยะสั้นที่ไม่ก่อให้เกิดผลลัพธ์และมูลค่า ซึ่งช่วยเสริมความแข็งแกร่งให้กับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในอย่างยั่งยืนของจังหวัด มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าแนวทางของจังหวัดที่ตั้งเป้าไว้ว่าอยากเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนนี่ก็ดีนะ มันแสดงให้เห็นว่ามีวิสัยทัศน์อยู่ แต่ถ้าจะให้ครบมุมในเรื่องการท่องเที่ยว พี่คิดว่าน่าจะต้องเพิ่มเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มากกว่านี้หน่อย เพราะที่ผ่านมาเหมือนเน้นจัดกิจกรรมซะเยอะ ซึ่งมันก็ช่วยกระตุ้นระยะสั้นได้บ้าง แต่ไม่ยั่งยืน ถ้าเอางงๆ ไปใช้กับการปรับปรุงหรือสร้างแหล่งเที่ยวใหม่ ๆ แบบถาวร มันจะช่วยให้หนองคายมีอะไรดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีมากกว่า” (หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ, 3 เมษายน 2568)

8.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายในพื้นที่หนองคายควรเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีบทบาทมากขึ้นในการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและสร้างความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายกับการปฏิบัติจริงในพื้นที่ การมีเครือข่ายจากภาคประชาชนจะช่วยกระตุ้นการสื่อสารสองทาง ทำให้ข้อมูล ความต้องการ และปัญหาในระดับพื้นที่สามารถส่งตรงไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่คิดว่าถ้ามีเครือข่ายภาคประชาชนเข้ามาช่วยกันขับเคลื่อน มันจะทำให้ทุกอย่างเดินหน้าได้ง่ายขึ้นนะ เพราะเวลาคนในพื้นที่รู้สึกว่าเขามีส่วนร่วม หรือสามารถเข้าถึงภาครัฐได้โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนเยอะ ๆ มันจะเกิดพลังในการเปลี่ยนแปลง พี่มองว่าการที่คนในชุมชนลุกขึ้นมา มีบทบาท ไม่ใช่แค่รอให้หน่วยงานมาจัดการอย่างเดียว มันจะช่วยให้ภาครัฐเองก็เข้าใจความต้องการจริง ๆ ของพื้นที่มากขึ้น แล้วการพัฒนางานก็จะสอดคล้องกับความเป็นจริงมากกว่า” (หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ, 3 เมษายน 2568)

8.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรเชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อระหว่างจุดบริการขนส่งและแหล่งท่องเที่ยวหลัก เพื่อยกระดับความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวให้สามารถเข้าถึงสถานที่ต่าง ๆ ได้ง่ายโดยไม่ต้องพึ่งพารถยนต์ส่วนตัว ในขณะที่เดียวกันการมีระบบขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ให้หนองคายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่เข้าถึงง่ายและนำเดินทางมาเยือนมากขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่มองว่าถ้าหนองคายมีระบบรถสาธารณะที่เชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวหลัก ๆ แบบไม่ต้องเปลี่ยนหลายต่อ มันจะช่วยให้เมืองดูน่าเที่ยวขึ้นเยอะเลยนะ เพราะตอนนี้นักท่องเที่ยวที่ไม่มีรถส่วนตัวอาจจะรู้สึกว่าการเดินทางลำบาก หรือไม่แน่ใจว่าจะไปยังไง พี่ว่าเรื่องการพัฒนาเส้นทางเดินรถให้มันต่อเนื่อง เดินทางง่าย และชัดเจน จะช่วยสร้างความประทับใจแรกให้กับนักท่องเที่ยว แล้วเขาก็จะรู้สึกว่าการเดินทางน่าเที่ยว น่ากลับมาอีก” (หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ, 3 เมษายน 2568)

8.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและการประชาสัมพันธ์ในหนองคายยังมีข้อจำกัดในแง่ของความต่อเนื่องและความหลากหลายของกิจกรรมที่ใช้ในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ในปี พ.ศ.2568 ยังเน้นอยู่กับ

เทศกาลหลักเพียงไม่กี่งาน ทำให้ขาดโอกาสในการกระจายจำนวนนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปี การออกแบบกิจกรรมหรือแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ รวมถึงการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมให้หนองคายสามารถรักษากระแสความสนใจของนักท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่รู้สึกทุกวันนี้น้องคายยังเน้นประชาสัมพันธ์แค่บางเทศกาลหลัก อย่างสงกรานต์กับบั้งไฟพญานาค ซึ่งมันก็เป็นงานใหญ่จริงแหละ แต่พอหมดช่วงนั้น เมืองก็เงียบเลย ถ้ามีการจัดกิจกรรมหรือสร้างแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เพิ่มขึ้นในช่วงเวลาอื่นของปีบ้าง มันจะช่วยให้มีอะไรดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ตลอด แล้วพอมีของใหม่ ๆ เกิดขึ้น การประชาสัมพันธ์ก็จะมีเนื้อหาให้ทำต่อเนื่อง นักท่องเที่ยวก็จะรู้สึกว่ามีชีวิต มีอะไรน่าสนใจให้กลับมาอีกเรื่อย ๆ” (หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ, 3 เมษายน 2568)

8.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในพื้นที่หนองคายแม้จะมีการสนับสนุนจากหลายภาคส่วนอยู่บ้าง แต่ยังขาดการประสานงานเชิงระบบที่ชัดเจน การสร้างแผนงานร่วมกันที่ครอบคลุมทั้งระยะสั้น กลาง และยาว ช่วยให้ทุกฝ่ายสามารถเดินไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น รวมทั้งการมีเวทีหารืออย่างต่อเนื่องจะช่วยเชื่อมโยงการทำงานของแต่ละฝ่ายให้เกิดพลังร่วมในการพัฒนาท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่มองว่าเรื่องการจัดการตอนนี้นั้นก็มีหลายฝ่ายเข้ามาช่วยกันอยู่แล้วนะ แต่ที่ยังขาดคือการนั่งลงคุยกันแบบจริงจังเพื่อวางแผนให้ครบทุกระยะ ทั้งสั้น กลาง ยาว เพราะถ้าทุกคนมองเห็นเป้าหมายร่วมกัน มันจะทำให้การทำงานชัดเจนขึ้น แล้วก็ติดตามผลได้ว่าอะไรเดินหน้าไปถึงไหนแล้วบ้าง ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ พอถึงเวลา ก็ไม่เชื่อมกัน พี่ว่าถ้าเรามีแผนรวมที่ทุกฝ่ายเห็นตรงกัน มันจะช่วยให้การพัฒนาเรื่องท่องเที่ยวของหนองคายมีทิศทางที่ต่อเนื่องและยั่งยืนมากขึ้น” (หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ, 3 เมษายน 2568)

8.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการเพื่อพัฒนาชุมชนในหนองคายยังต้องการแรงสนับสนุนเชิงนโยบายจากรัฐบาลจังหวัดมากขึ้น ถึงแม้จะยังมีหลายหน่วยงานพยายามขับเคลื่อนในบทบาทของตน เช่น การส่งเสริมหมู่บ้านทำมาค้าขาย แต่หากมีการผลักดันร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในด้านการเสริมสร้างทักษะและศักยภาพของคนในชุมชน มีส่วนช่วยให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองและพัฒนาได้อย่างยั่งยืนมากขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่เห็นว่าตอนนี้หลายหน่วยงานก็เริ่มช่วยกันคนละส่วนในการพัฒนาชุมชนอยู่แล้ว อย่างทางพาณิชย์ก็พยายามผลักดันให้บางพื้นที่เป็นหมู่บ้านทำมาค้าขาย ซึ่งพี่ว่ามันเป็นแนวทางที่ดีนะ แต่ถ้าจะให้มันไปได้ไกลกว่านี้ อยากให้ทางจังหวัดเข้ามาช่วยผลักดันในภาพรวมมากขึ้น จะได้ต่อยอดจากสิ่งที่แต่ละหน่วยงานทำอยู่ และช่วยเพิ่มทักษะให้กับคนในชุมชนด้วย เพราะถ้าชุมชนมี

ความรู้ มีทักษะที่เหมาะสม เขาก็จะพัฒนาได้ด้วยตัวเองในระยะยาว” (หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์ และแผนงาน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ, 3 เมษายน 2568)

8.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การติดตามและประเมินผลด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่หนองคายควรมุ่งเน้นไปที่การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ โดยเฉพาะการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะข้อมูลการใช้จ่ายในพื้นที่ เช่น ที่พัก ร้านอาหารของฝากของที่ระลึก เป็นต้น การเข้าถึงบริการตลอดจนข้อมูลที่ระบุถึงระยะเวลาการพำนัก เพื่อให้สามารถประเมินผลลัพธ์ของมาตรการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำและนำไปสู่การปรับปรุงนโยบายที่ตรงจุด มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าเรื่องการประเมินผลมันสำคัญมากเลยนะ โดยเฉพาะในด้านการท่องเที่ยว บางที่เราดูแค่จำนวนคนที่เข้ามา แต่ไม่ได้ดูเลยว่าเขาเข้ามาแล้วใช้จ่ายในพื้นที่จริงหรือเปล่า ถ้ามีตัวชี้วัดที่ชัดเจน เช่น เขาไปพักโรงแรมในพื้นที่ไหน ซื้อของกินของฝากหรือใช้บริการในจังหวัดจริงแค่ไหน มันจะทำให้เห็นภาพมากขึ้นว่าการท่องเที่ยวที่เราพยายามส่งเสริมมันมันได้ผลจริงหรือเปล่า แล้วข้อมูลพวกนี้ก็ควรอิงจากข้อเท็จจริง ไม่ใช่แค่ตัวเลขที่ดีแต่ ไม่สะท้อนสถานการณ์จริง” (หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ, 3 เมษายน 2568)

9. ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย

9.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า จังหวัดหนองคายในมุมมองของผู้ประกอบการท้องถิ่นสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทและภาพจำของเมืองหน้าด่านที่มีการสัญจรข้ามแดนมากกว่าการเป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง ส่งผลให้รูปแบบการให้บริการ เช่น ที่พัก ปรับเปลี่ยนจากการรองรับนักท่องเที่ยวมาเป็นการรองรับกลุ่มแรงงานหรือผู้มาติดต่อราชการแทน อีกทั้งด้วยลักษณะของจังหวัดใกล้เคียง เช่น นครพนม สามารถสร้างจุดขายที่เด่นชัดถึงศักยภาพการท่องเที่ยวและมีภาพจำทางวัฒนธรรมมากกว่าหนองคาย ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับประเทศเพื่อนบ้านในหลายมิติ จึงทำให้นักท่องเที่ยวเบี่ยงเบนความสนใจไปยังจังหวัดเหล่านั้นมากกว่า มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าทุกวันนี้หนองคายไม่ใช่จุดหมายหลักของนักท่องเที่ยวเหมือนเมื่อก่อนแล้วนะ ส่วนใหญ่ก็แค่แวะพักหรือผ่านไปยังเวียงจันทน์ หรือบางคนก็มุ่งหน้าขึ้นไปถึงจีนเลย เดิมทีที่เปิดโรงแรมไว้รองรับนักท่องเที่ยว แต่ช่วงหลัง ๆ มานี้ ลูกค้ากลับเป็นพวกที่มาทำงาน มาติดต่อราชการซะมากกว่า แล้วก็ต้องยอมรับว่าจังหวัดข้างเคียงอย่างนครพนม เขามีเอกลักษณ์บางอย่างที่ชัดกว่า วัฒนธรรมก็คล้ายกัน แต่เขาดึงดูดคนได้มากกว่าพอสมควร หนองคายเลยดูเงียบลงไปเยอะเลย” (ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย, 3 เมษายน 2568)

9.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวของหนองคายควรมุ่งเน้นไปที่การสร้างอัตลักษณ์หรือจุดขายที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพื่อให้เกิดความแตกต่างจากพื้นที่ใกล้เคียงที่มีลักษณะทางวัฒนธรรมคล้ายคลึงกัน การขาดแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่สามารถจุดกระแสความสนใจได้ ทำให้หนองคายยังไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างมีนัยสำคัญ การสร้างจุดดึงดูดใหม่หรือปรับภาพลักษณ์เดิมให้มีชีวิตชีวาและน่าจดจำมากขึ้น จึงเป็นแนวทางสำคัญในการกระตุ้นการท่องเที่ยวในพื้นที่ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าหนองคายตอนนี้มันยังไม่มีอะไรที่โดดเด่นพอจะเรียกคนให้เข้ามาเที่ยวได้จริง ๆ มันมี ๆ เหมือนขาดอะไรบางอย่างที่จะทำให้คนอยากแวะหรืออยู่ต่อ ควรจะมีอะไรที่มันปัง สร้างจุดสนใจที่ไม่เหมือนใคร เช่น เทศกาลเฉพาะถิ่น กิจกรรมสร้างประสบการณ์ หรือแลนด์มาร์กใหม่ ๆ ที่พอคนเห็นแล้วรู้สึกว่าจะต้องมาให้ได้ ไม่งั้นนักท่องเที่ยวก็แค่ผ่านไปเหมือนเดิมนั่นแหละ ” (ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย, 3 เมษายน 2568)

9.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

9.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ในพื้นที่หนองคายยังขาดการขับเคลื่อนอย่างจริงจังจากภาครัฐ โดยเฉพาะในส่วนของการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพื่อสนับสนุนภาคธุรกิจท้องถิ่น เช่น กลุ่มที่พักหรือผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว การมีแผนยุทธศาสตร์ที่ตอบโจทย์และสามารถนำไปใช้ได้จริงจะช่วยให้ภาคเอกชนสามารถวางแผนพัฒนาและปรับตัวได้อย่างเหมาะสม มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าตอนนี้สิ่งที่ยังขาดคือการลงมือทำแบบจริงจังจากทางภาครัฐ อยากให้มีการกำหนดแนวทางหรือยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนออกมาเลยว่าจะส่งเสริมหรือช่วยเหลือผู้ประกอบการโรงแรมยังไงบ้าง เพราะที่ผ่านมาเหมือนเราต้องลองผิดลองถูกกันเอง ไม่มีกรอบหรือทิศทางที่มั่นใจได้ว่าถ้าทำตามนี้แล้วจะเดินไปในทางที่ถูก พี่ว่าถ้ามีแผนที่ชัดเจน แล้วภาครัฐช่วยหนุนให้เร็วขึ้น มันจะช่วยให้เราวางแผนธุรกิจได้ดีขึ้นเยอะเลย ” (ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย, 3 เมษายน 2568)

9.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายหนองคายควรเน้นการเปิดพื้นที่ให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา โดยเฉพาะการมีตัวแทนของผู้ประกอบการเข้าไปมีบทบาทในการสื่อสารกับภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนปัญหาและความต้องการที่แท้จริงใน

พื้นที่ มีส่วนช่วยให้การวางแผนหรือดำเนินมาตรการต่าง ๆ เป็นไปอย่างตรงจุดและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่มองว่าภาคเอกชนอย่างพวกเราจะได้มีส่วนร่วมมากกว่านี้นะ อย่างน้อยก็ควรมีตัวแทนเข้าไปพูดคุยกับทางหน่วยงานรัฐหรือฝ่ายบริหารในพื้นที่โดยตรง จะได้เล่าปัญหาที่เจอกันจริง ๆ ว่าติดตรงไหน ขาดอะไร แล้วก็ช่วยกันหาทางออกไปพร้อมกัน ไม่ใช่ว่ารัฐวางนโยบายจากข้างบนอย่างเดียว เพราะบางทีเขาอาจไม่เห็นรายละเอียดเล็ก ๆ ที่เราต้องเจอในแต่ละวัน ถ้าได้ร่วมคิดร่วมแก้กันจริง ๆ พี่ว่ามันจะเดินหน้าได้เร็วขึ้นเยอะเลย” (ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย, 3 เมษายน 2568)

9.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรให้ความสำคัญกับระบบขนส่งมวลชนที่ตอบโจทย์การใช้งานของทั้งนักท่องเที่ยวและคนในพื้นที่ หนองคายยังขาดระบบขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุม ทำให้การเดินทางภายในเมืองไม่สะดวกและจำกัดการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว หากมีการริเริ่มรูปแบบการเดินทางในเมืองที่เหมาะสม เช่น รถโดยสารขนาดเล็กหรือระบบเดินรถแบบในเมืองท่องเที่ยวอื่น ๆ ช่วยยกระดับการเชื่อมต่อภายในเมืองได้มากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าถ้ามีรถประจำทางในเมืองเหมือนรถแดงที่เชียงใหม่จะดีมากเลยนะ เพราะตอนนี้คนที่ไม่มีรถส่วนตัวจะลำบากมากเวลาอยากไปเที่ยวตามจุดต่าง ๆ ในตัวเมืองหนองคาย มันไม่มีรถสาธารณะที่เดินทางสะดวกหรือวิ่งครอบคลุมเท่าไร ถ้ามีระบบแบบนั้นเข้ามาจริง ๆ ไม่ใช่แค่ช่วยคนในพื้นที่นะ นักท่องเที่ยวเองก็จะได้ประโยชน์ด้วย เพราะเขาจะสามารถเดินทางไปยังที่ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น ไม่ต้องพึ่งพาแค่รถเช่าหรือรถส่วนตัว” (ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย, 3 เมษายน 2568)

9.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ควรเน้นการจัดอีเวนต์หรือกิจกรรมพิเศษอย่างต่อเนื่องและมีความชัดเจนด้านแผนดำเนินงาน เพื่อสร้างกระแสและกระตุ้นความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกพื้นที่ รวมถึงระบบการประชาสัมพันธ์ที่มีเป้าหมายชัดเจน สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และมีการวางแผนสื่อสารล่วงหน้าเพื่อให้เกิดการรับรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่คิดว่าถ้าหนองคายมีการจัดอีเวนต์หรือกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและน่าสนใจ มันจะช่วยดึงดูดคนเข้ามาได้เยอะขึ้นจริง ๆ เพราะตอนนี้ยังรู้สึกว่าการโปรโมทมันน้อยไปหน่อย แล้วบางทีก็จัดแบบไม่รู้ล่วงหน้า ไม่มีการบอกให้ชัดว่าจัดเมื่อไหร่ ที่ไหน ทำให้คนวางแผนเดินทางไม่ทัน ที่สำคัญคือเรื่องประชาสัมพันธ์ ถ้าสื่อสารให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย แล้วทำให้เข้าถึงง่ายขึ้น เช่น ใช้โซเชียลที่นักท่องเที่ยวเขาตามกันอยู่ มันน่าจะช่วยเพิ่มคนเที่ยวได้เยอะเลย” (ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย, 3 เมษายน 2568)

9.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความคิดเห็น

9.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนมุ่งเน้นการเสริมสร้างบทบาทของผู้นำในระดับชุมชน โดยเฉพาะการผลักดันคนรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพและความเข้าใจในบริบทท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและเป็นตัวกลางในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ การมีผู้นำที่เข้มแข็งจะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีเป้าหมายร่วม และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่คิดว่าถ้าในแต่ละพื้นที่มีผู้นำชุมชนที่เป็นคนรุ่นใหม่ เข้มแข็ง และเข้าใจคนในชุมชนจริง ๆ มันจะช่วยให้ชุมชนพัฒนาไปได้ไกลกว่านี้เยอะนะ เพราะบางทีเสียงของชาวบ้านมันไปไม่ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้ามีคนที่สามารถเป็นกระบอกเสียงแทนได้ และรู้ว่าจะประสานยังไง จะพัฒนาอะไร มันก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนมากขึ้น พี่ว่าเรื่องแบบนี้มันต้องเริ่มจากคนในพื้นที่เองก่อน แล้วค่อยดึงภายนอกเข้ามาสนับสนุน” (ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย, 3 เมษายน 2568)

9.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความคิดเห็น

10. สภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย

10.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า ด้วยที่ตั้งของจังหวัดหนองคายที่อยู่ติดกับนครหลวงเวียงจันทน์และมีเส้นทางเดินทางที่สะดวก ทำให้นักท่องเที่ยวจำนวนมากเลือกใช้หนองคายเป็นจุดเชื่อมต่อเพื่อเดินทางเข้าสู่ลาว อาจมีสัดส่วนที่มากกว่าการเลือกพักหรือท่องเที่ยวภายในจังหวัดเอง ส่งผลให้ภาพลักษณ์ของหนองคายยังคงถูกมองว่าเป็นเมืองทางผ่านมากกว่าจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ตารางเวลาของระบบขนส่งระหว่างประเทศ เช่น รถไฟจากจีนไปถึงปลายทางภายในระยะเวลาไม่กี่ชั่วโมง นับว่าเป็นอีกปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวนิยมเลือกพักฝั่งลาวเป็นตัวเลือกเสมอ จากนั้นจึงตัดสินใจเดินทางกลับมาฝั่งไทยในภายในระยะเวลาไม่กี่ชั่วโมง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าด้วยความที่หนองคายอยู่ติดกับเวียงจันทน์ มันก็เลยทำให้การเดินทางไปมามันง่ายมาก นักท่องเที่ยวหลายคนที่มาแถวนี้ก็เลยตั้งใจจะข้ามไปเที่ยวฝั่งลาวเป็นหลัก เพราะอยากไปเห็นเมืองหลวงของเขา พอเป็นแบบนี้ หนองคายเลยกลายเป็นเหมือนแค่จุดแวะพัก หรือเมืองผ่านมากกว่าจะเป็นจุดหมายปลายทางเองจริง ๆ ทั้ง ๆ ที่เราก็มียอดอยู่ไม่น้อย แต่อาจจะยังไม่โดดเด่นพอให้คนหยุดอยู่เที่ยวก่อนจะข้ามไปฝั่งโน้น” (นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

10.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของหนองคายควรมุ่งไปที่การสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเลือกใช้เวลาในเมืองมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงเย็นหรือกลางคืน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการค้าและรายจ่ายภายในพื้นที่ ดังนั้นการออกแบบกิจกรรมที่มีเสน่ห์และเหมาะสมกับอัตลักษณ์ของเมือง เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยามค่ำคืน หรือกิจกรรมสร้างบรรยากาศเฉพาะตัวในที่พักและร้านอาหาร หรือสถานที่อื่น ๆ มีส่วนช่วยเพิ่มความน่าสนใจและทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกอยากอยู่ต่อมากกว่าการเร่งเดินทางต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้าน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าถ้าอยากให้นักท่องเที่ยวอยู่ในหนองคายนานขึ้น ก็ต้องหากิจกรรมหรือบรรยากาศอะไรบางอย่างที่ทำให้เขาอยากอยู่จนดึก อย่างกิจกรรมสามล้อเรืองแสงก็เป็นไอเดียที่น่าสนใจนะ มันมีเสน่ห์และแปลกใหม่ดี ถ้าทำให้มันมีสีสันหรือมีเรื่องราวที่ดึงดูดได้จริง นักท่องเที่ยวเขาก็จะอยากอยู่ต่อ ไม่รีบข้ามแดนก่อนด่านปิด พอเขาอยู่ต่อ ก็มีโอกาที่เขาจะค้างคืนในเมือง ใช้จ่ายกับร้านอาหาร โรงแรม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ได้มากขึ้นด้วย” (นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

10.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

10.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า แม้ว่ารัฐบาลจะมีการกำหนดให้หนองคายเป็นหนึ่งในเมือง “Hidden Gems” หรือเมืองที่มีเสน่ห์เฉพาะตัวแต่ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย แต่การผลักดันเชิงนโยบายให้เกิดผลสำเร็จจำเป็นต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของพื้นที่ เช่น การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างสองฝั่งโขง หรือส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตริมแม่น้ำ กลยุทธ์ที่ยึดโยงกับบริบทของเมืองช่วยให้ภาพลักษณ์ของหนองคายชัดเจนขึ้น และสามารถต่อยอดให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าการที่รัฐบาลประกาศให้หนองคายเป็นเมือง Hidden Gems มันก็น่าดีใจนะ แต่สิ่งสำคัญคือกลยุทธ์ที่ตามมามันต้องสอดคล้องกับสิ่งที่หนองคายมีจริง ๆ อย่างเช่น วิถีชีวิตริมฝั่งโขง หรือเส้นทางท่องเที่ยวที่ เชื่อมโยงกับฝั่งลาว ถ้าเรานำจุดเด่นพวกนี้มาสร้างเป็นเรื่องราวหรือประสบการณ์ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส มันจะทำให้ภาพของหนองคายชัดเจนขึ้น และน่าสนใจมากกว่าการพยายามจัดกิจกรรมแบบที่ไม่สอดคล้องกับตัวตนของเมือง” (นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

10.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายในหนองคายมีการขับเคลื่อนจากภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในแง่ของการสนับสนุน

และส่งเสริมศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย ทั้งในด้านทักษะและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การประสานงานและเชื่อมโยงกับภาครัฐเพื่อเสริมพลังซึ่งกันและกันก็ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยยกระดับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่มองว่าตอนนี้ทางฝั่งภาคเอกชนก็ช่วยกันเยอะนะ โดยเฉพาะเรื่องการช่วยเหลือและส่งเสริมทักษะให้กับคนในเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริการ การขาย หรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งตรงนี้ก็ถือว่าเป็นจุดแข็งที่ช่วยผลักดันให้การท่องเที่ยวของหนองคายเดินหน้าได้ แต่ถ้าจะให้ไปได้ไกลกว่านี้ ก็ควรมีการประสานกับภาครัฐให้แน่นแฟ้นขึ้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเสริมแรงกันทั้งสองฝั่ง พี่ว่าแบบนี้จะทำให้ภาพรวมแข็งแกร่งขึ้นอีกเยอะเลย” (นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

10.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ของหนองคายยังมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะระบบคมนาคมที่สามารถเชื่อมโยงเมืองกับภูมิภาคอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกับการเร่งพัฒนาระบบขนส่งทางราง เช่น รถไฟรางคู่ จะช่วยลดการพึ่งพาเส้นทางอากาศที่ต้องเดินทางผ่านจังหวัดใกล้เคียงอย่างอุดรธานี และเพิ่มศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวหรือการเดินทางเชิงพาณิชย์ที่มุ่งตรงเข้าสู่หนองคายได้มากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าหนองคายยังต้องเร่งพัฒนาระบบคมนาคมอีกเยอะ โดยเฉพาะเรื่องรถไฟรางคู่ ถ้ามีตรงนี้เข้ามาช่วยเสริม มันจะทำให้การเดินทางเข้ามาที่หนองคายสะดวกขึ้นมากเลยนะ เพราะทุกวันนี้คนที่อยากมาเที่ยวหรือมาติดต่อบริการส่วนใหญ่ก็ต้องลงเครื่องที่อุดรแล้วต่อรถเข้ามาอีกที ซึ่งมันไม่สะดวกเท่าไร ถ้ามีระบบรางที่ดี รองรับได้ตรงถึงหนองคาย นักท่องเที่ยวก็จะเลือกมาง่ายขึ้น แล้วมันก็จะช่วยเพิ่มศักยภาพของเมืองได้อีกเยอะเลย” (นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

10.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ในหนองคาย ควรเน้นไปที่การสร้างระบบที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการในพื้นที่กับหน่วยงานภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ ในปี พ.ศ.2568 ทางผู้ประกอบการมีความพร้อมทั้งในแง่ของผลิตภัณฑ์และบริการ แต่ยังคงขาดช่องทางหรือกลไกในการทางการตลาดและช่องทางการเผยแพร่อย่างแท้จริง หากสามารถวางแผนประชาสัมพันธ์ร่วมกัน และเปิดพื้นที่ให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการนำเสนอและกระจายผลิตภัณฑ์ อีกทั้งทางหนองคายยังสามารถสร้างจุดขายที่โดดเด่นและเพิ่มโอกาสทางการแข่งขันได้ในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ขอเปรียบเทียบกับง่าย ๆ เลยนะ เหมือนปีนี้เราก็แต่งตัวพร้อมแล้ว พร้อมจะเป็นสินค้าแบบเต็มๆ ทั้งแพ็คเกจ ทั้งคุณภาพ เราจัดมาเรียบร้อย รอแค่ให้จังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรียกใช้เราเท่านั้นเอง จะให้ฟรีเซนต์ จะให้ไปร่วมงาน หรือจะให้จัดแสดงอะไร พี่ว่าพวกเราพร้อมหมด ขอแค่มีเวทีให้เราได้โชว์หน่อย เพราะถ้าทำการตลาดและประชาสัมพันธ์ร่วมกันอย่างจริงจัง หนองคายก็มีของดีพอจะดึงดูดคนได้แน่นอน” (นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

10.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในมิติของกิจกรรมท่องเที่ยวยังต้องการการวางแผนที่เป็นระบบมากขึ้น โดยเฉพาะการบริหารเวลา เพื่อเตรียมความพร้อมให้มีความเหมาะสมและเพียงพอ เพิ่มความสามารถประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ทันเวลา การวางแผนร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนช่วยให้การจัดงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้กิจกรรมสามารถสร้างกระแสและความต่อเนื่องในด้านการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าการจัดงานแต่ละครั้ง ถ้าอยากให้มันออกมาดีและดึงดูดคนได้จริง ๆ มันต้องมีเวลาเตรียมงานที่มากพอไม่ใช่มาประกาศหรือเริ่มโปรโมटक่อนวันงานแค่วันเดียว แบบนั้นนักท่องเที่ยวเขาก็วางแผนไม่ทัน พี่อยากให้ทุกฝ่ายช่วยกันวางแผนล่วงหน้า แล้วบูรณาการกันให้ชัดเจนว่าใครทำอะไร เมื่อไหร่ จะได้ประชาสัมพันธ์ได้ทันและมีเวลาเตรียมความพร้อมให้ดีที่สุด เพราะงานดีอย่างเดียวไม่พอ ต้องให้คนรู้ล่วงหน้าด้วยถึงจะมา” (นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

10.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในระดับชุมชน ควรเริ่มต้นที่การพัฒนาทุนมนุษย์และส่งเสริมศักยภาพในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการรวบรวมและรวมกลุ่มกับชุมชนให้มีเป้าหมายร่วมกัน การเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น เช่น การบริการ การผลิตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น หรือการจัดการเบื้องต้น มีส่วนช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งมากขึ้น และสามารถขับเคลื่อนกิจกรรมหรือธุรกิจของตนได้อย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ก็พยายามรวมกลุ่มคนในชุมชนนี้แหละ มาช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เพื่อให้ชุมชนมันเข้มแข็งขึ้น ไม่ใช่แค่รวมตัวอย่างเดียว แต่ต้องมีการเสริมทักษะด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการขาย การบริการ หรือแม้แต่การจัดการเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่จำเป็นสำหรับการท่องเที่ยว พี่ว่าเมื่อคนในชุมชนมีความรู้ มีความมั่นใจ มันก็จะส่งผลให้ทั้งชุมชนขยับไปข้างหน้าได้พร้อมกัน ไม่ต้องรอพึ่งใครอย่างเดียว” (นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

10.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การติดตามและประเมินผลด้านการท่องเที่ยวของหนองคาย ควรอาศัยพื้นฐานของข้อมูลเชิงสถิติที่มีการเก็บและวิเคราะห์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรม ความต้องการ และข้อจำกัดของนักท่องเที่ยวได้อย่างแท้จริง ข้อมูลเหล่านี้มีส่วนช่วยให้สามารถวางแผนและปรับปรุงกิจกรรมหรือแผนงานต่าง ๆ ตลอดจนการประยุกต์ใช้ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าเราจะวางแผนทำกิจกรรมอะไรเพื่อดึงคนเข้ามา มันต้องอิงจากข้อมูลจริงนะ ไม่ใช่เดาเอา เพราะบางทีเราคิดว่าเขาอาจจะชอบแบบนี้ แต่พอทำจริงกลับไม่เวิร์ก ถ้าเรามีการเก็บสถิติหรือผลสำรวจอยู่ตลอด มันจะช่วยให้เรามองเห็นภาพชัดขึ้นว่า นักท่องเที่ยวเข้ามาเพราะอะไร เขาขาดอะไร แล้วเราค่อยเอาข้อมูลพวกนี้มาวิเคราะห์ ปรับปรุง แล้วก็ออกแบบกิจกรรมให้ตรงกับความต้องการมากที่สุด แบบนี้พี่ว่ามันถึงจะยั่งยืน” (นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

11. สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย

11.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า หนองคายทำหน้าที่เป็นจุดผ่านแดนสำคัญที่เชื่อมโยงกับลาว หลากหลายรูปแบบการเดินทาง ไม่ว่าจะเป็นทางถนน รถไฟ หรือน้ำ อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างสองประเทศยังเผชิญข้อจำกัดสำคัญทั้งในด้านความแตกต่างของข้อกำหนดและการดำเนินนโยบายของแต่ละประเทศของไทยและลาว โดยเฉพาะฝั่งลาวที่เพิ่งเริ่มให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2567 นอกจากนี้ การเปลี่ยนผ่านของรัฐบาลในแต่ละช่วงยังส่งผลให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง อาจกระทบต่อการสร้างความร่วมมืออย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่มองว่าหนองคายในมุมมองของ ตม. มันก็เป็นเหมือนประตูหลักที่เชื่อมไทยกับลาวเลยนะ ไม่ว่าจะเป็นเดินทางด้วย รถ รถไฟ หรือแม้แต่เรือ นักท่องเที่ยวหรือคนที่เดินทางไป-มาก็ต้องผ่านตรงนี้เกือบหมด แต่ข้อจำกัดที่พี่เจอคือเรื่องข้อกำหนดของแต่ละประเทศมันไม่เหมือนกัน ฝั่งไทยอาจจะสนับสนุนการท่องเที่ยวเต็มที่ แต่ฝั่งลาวเขาเพิ่งเริ่มจริงจังเมื่อปี พ.ศ. 2567 ที่ผ่านมา แล้วอีกอย่างคือเวลารัฐบาลเปลี่ยน ก็มีผลต่อนโยบายที่บางทีมันไม่ต่อเนื่อง ทำให้การประสานงานบางเรื่องมันสะดุดอยู่เหมือนกัน” (ผู้กำกับตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

11.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของหนองคายควรมุ่งเน้นไปที่การสร้างประสบการณ์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยใช้วิถีชีวิต วัฒนธรรม และธรรมชาติของชุมชนเป็นจุดขายหลัก สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่นิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเน้นความเรียบง่ายแบบดั้งเดิม หากสามารถพัฒนาและนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบ "Real Local" ได้อย่างมีเอกลักษณ์ สามารถสร้างความแตกต่างและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เลือกมาหนองคายได้มากขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าคนทีไปเที่ยวลาวส่วนมากเขาก็อยากไปสัมผัสอะไรที่มันธรรมชาติหน่อย เรียบง่าย แล้วก็ให้เห็นวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นจริง ๆ ถ้ามองแบบนั้น หนองคายเราก็มีเสน่ห์ในแบบเดียวกันเลยนะ แค่ยังไม่ถูกหยิบมานำเสนอให้มันชัดเจน พี่คิดว่าถ้าเราพัฒนาให้การท่องเที่ยวมันไปในแนว real

local คือให้คนมาแล้วได้กิน อยู่ เทียบแบบที่คนหนองคายใช้ชีวิตจริง ๆ มันจะกลายเป็นจุดแข็ง ที่ดึงดูดคนได้แบบไม่ต้องปรุงแต่งเยอะเลย” (ผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

11.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว
โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน
ดังนี้

11.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือ
ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาจังหวัดหนองคายควรมุ่งเน้นการกำหนดทิศทางที่ชัดเจนใน
ระยะยาว โดยต้องออกแบบนโยบายที่มีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับศักยภาพของพื้นที่อย่างแท้จริง
เพื่อให้การพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ไม่
สะดุดหรือเปลี่ยนแปลงตามการบริหารในแต่ละช่วง ช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพและความยั่งยืนในการ
พัฒนาจังหวัดในภาพรวม มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

*“พีคิดว่าการพัฒนาจังหวัดมันต้องมีนโยบายหรือยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและเดินไปในทิศทาง
เดียวกัน ไม่ใช่ว่าเปลี่ยนผู้บริหารที นโยบายก็เปลี่ยนตาม แบบนั้นมันทำให้สิ่งที่เริ่มทำไว้ไปไม่สุด
ที่เราควรตั้งเป้าหมายระยะยาวไว้เลยว่าจะพัฒนาอะไร ยังไง แล้วให้ทุกภาคส่วนขับเคลื่อนไป
พร้อมกัน ถ้ามีนโยบายที่ต่อเนื่องและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่จริง ๆ หนองคายก็จะพัฒนา
ไปได้แบบมั่นคงมากขึ้น”* (ผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

11.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้าน
เครือข่ายของหนองคายจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนทิศทาง
ของเมืองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในบริบทของการวางแผนพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ที่ต้องมองไกลและ
สามารถประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีผู้นำที่สามารถสร้างความ
เชื่อมั่นและเป็นศูนย์กลางในการรวมพลังของเครือข่ายต่าง ๆ ส่งผลให้หนองคายมีโอกาสการ
เปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

*“พี่มองว่าทุกวันนี้หนองคายยังขาดคนที่ลุกขึ้นมาเป็นผู้นำจริง ๆ ที่จะผลักดันเมืองให้เดินหน้าไป
ในระยะยาว เพราะบางทีคนที่มีอำนาจก็ทำแค่ในช่วงเวลาของตัวเอง พอเปลี่ยนคน ทุกอย่างก็
หยุด พีคิดว่ามันควรมีผู้นำที่เข้มแข็ง มองภาพรวมเป็น และวางแผนพัฒนาเมืองให้ต่อเนื่อง ไม่ใช่
แค่แก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่ต้องมองไกล คิดเผื่ออนาคต แล้วดึงคนในพื้นที่มาร่วมด้วยช่วยกัน
ไม่ใช่ทำอยู่ฝ่ายเดียว”* (ผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

11.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความ
ร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในพื้นที่หนองคายจำเป็นต้องเริ่มต้นจากการกำหนดแผน
แม่บทที่มีความชัดเจน เพื่อให้สามารถกำหนดทิศทางและลำดับความสำคัญในการพัฒนาได้อย่าง
เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการเชื่อมโยงกับโครงการขนาดใหญ่ระดับภูมิภาค เช่น

รถไฟความเร็วสูงจากจีนที่จะเปิดให้บริการในปี 2573 ซึ่งหนองคายควรเร่งพัฒนาระบบรางคู่ให้ทันรองรับโอกาสดังกล่าว เพื่อให้เมืองสามารถใช้ประโยชน์จากโครงข่ายโลจิสติกส์ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าก่อนจะลงมือพัฒนาอะไรในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานหรือโลจิสติกส์ มันต้องเริ่มจากการวางแผนแม่บทให้ชัดเจนก่อน ว่าทิศทางของเมืองเราจะไปทางไหน ไม่ใช่ทำไปทีละอย่างแบบไม่มีภาพรวม เพราะอีกไม่กี่ปีก็จะมีรถไฟความเร็วสูงจากจีนเข้ามาถึง ถ้าเรายังไม่มีระบบรองรับที่ดีพอ อย่างรางคู่ที่ยังไม่เสร็จ มันก็จะกลายเป็นพลาดโอกาสใหญ่ พี่ว่าต้องเร่งวางแผนให้ชัด แล้วก็เดินหน้าให้เร็ว จะได้ใช้ประโยชน์จากโครงการใหญ่พวกนี้ได้เต็มที่” (ผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

11.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ยังต้องการวางรากฐานที่ชัดเจนในด้านภาพลักษณ์ของเมือง ควรเริ่มจากการกำหนดจุดยืนทางการท่องเที่ยวให้ชัดว่า เมืองต้องการมีภาพลักษณ์และทิศทางอะไรในระยะยาว ไม่ใช่เพียงแค่การจัดกิจกรรมเฉพาะช่วงเวลา หากสามารถยกระดับภาพรวมของเมืองให้มีความโดดเด่นเหมือนเช่นจังหวัดที่ประสบความสำเร็จอย่างนครพนม หนองคายสามารถสร้างจุดสนใจใหม่ที่แข็งแรง และใช้เป็นฐานในการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องได้ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าตอนนี้หนองคายยังไม่มีอะไรที่เป็นหมุดหมายชัดเจนให้คนรู้ว่าต้องมา แบบที่บางจังหวัดมี อย่างนครพนมเขาก็ปรับภาพลักษณ์เมืองให้มีเสน่ห์เฉพาะตัวจนคนอยากไปเที่ยว ถ้าหนองคายทำได้แบบนั้น คือ กำหนดให้ชัดว่าเมืองเราอยากจะเป็นแบบไหนในระยะยาว แล้วพัฒนาไปตามทิศทางนั้น มันก็จะง่ายขึ้นในการทำประชาสัมพันธ์ เพราะมีเรื่องราว มีภาพจำ พี่ว่าถ้าเรามองไกล แล้วกล้าคิดเปลี่ยนมุม ก็จะทำให้เมืองเราน่าสนใจขึ้นได้เยอะเลย” (ผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

11.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในระดับจังหวัด ควรขับเคลื่อนโดยผู้นำที่มีบทบาทเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการเปิดพื้นที่รับฟังเสียงจากคนในท้องถิ่นที่มีเจตนาพร้อมในการพัฒนาเมืองอย่างแท้จริง พร้อมทั้งสร้างทีมงานที่มีความกล้าคิด กล้าทำ และสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ จากทุกฝ่ายผ่านกระบวนการบูรณาการอย่างจริงจังช่วยให้การพัฒนาจังหวัดมีความต่อเนื่องและเกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าหัวใจของการพัฒนาจังหวัดจริง ๆ แล้วอยู่ที่ผู้นำ เเลนะ เพราะถ้าผู้นำ เปิดใจรับฟังคนในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นชาวบ้าน ผู้ประกอบการ หรือคนที่มีไอเดียดี ๆ มันจะช่วยให้เกิดการขับเคลื่อนที่ตรงกับความต้องการจริง ๆ ของพื้นที่ แล้วก็ต้องมีทีมที่กล้าคิด กล้าทำ ไม่กลัวล้มเหลว พร้อมจะระดมความร่วมมือจากทุกฝ่าย พี่เชื่อว่าถ้าเรามีทีมแบบนั้น และบูรณาการกันอย่าง

จริงจัง หนองคายจะพัฒนาได้แบบก้าวกระโดดแน่นอน ” (ผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

11.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรเริ่มจากการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการเปิดพื้นที่ให้คนในชุมชนได้สะท้อนปัญหาและความต้องการของชุมชน ผ่านกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการและสนทนา เพื่อสะท้อนมุมมองจากทุกฝ่ายในภาพเดียวกันและสามารถออกแบบแนวทางพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ตลอดจนการนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกันในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าการจะพัฒนาอะไรลงไปชุมชน มันต้องเริ่มจากการฟังเขาก่อนนะ อย่างการจัดเวิร์กช็อปหรือพูดคุยกับคนในพื้นที่ว่าเขาอยากทำอะไร มีปัญหาตรงไหนบ้าง มันจะช่วยให้เรามองเห็นภาพจริง ไม่ใช่คิดจากข้างนอกอย่างเดียว พอรู้แล้วก็จะได้ช่วยกันหาทางพัฒนาไปพร้อมกัน พี่เชื่อว่าถ้าเขาได้มีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น เขาก็จะรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ แล้วก็พร้อมที่จะเดินไปด้วยกันมากกว่าแค่มาขอความช่วยเหลือจากข้างนอก ” (ผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

11.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรให้ความสำคัญกับความถูกต้องของวิธีการประเมิน และความโปร่งใสในการสื่อสารผลลัพธ์กลับไปยังหน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงจากครั้งก่อนและสามารถปรับปรุงได้อย่างตรงตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งการใช้บุคคลหรือองค์กรที่เป็นกลางในการประเมินยังช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้สะท้อนข้อเท็จจริงอย่างเท่าเทียม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าการวัดผลมันไม่ได้จบแค่การเก็บข้อมูลหรือให้คะแนนนะ มันต้องมีการส่งต่อผลที่ได้กลับไปยังหน่วยงานหรือชุมชนด้วย ว่ารอบนี้ผลเป็นยังไง ต่างจากรอบก่อนตรงไหน แล้วมีอะไรที่ได้ปรับปรุงบ้าง ถ้าไม่มี feedback แบบนี้ คนในพื้นที่ก็จะไม่รู้ว่าจะทำไปมันดีขึ้นหรือยังอีกอย่างพี่คิดว่าการใช้คนนอกหรือองค์กรกลางเข้ามาช่วยประเมิน มันจะช่วยให้ผลที่ได้มีความน่าเชื่อถือและทุกฝ่ายก็จะยอมรับร่วมกันได้ง่ายขึ้น ” (สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย, 4 เมษายน 2568)

12. ชุมชนบ้านเตื่อ

12.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า หนองคายมีศักยภาพด้านแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี และอาหารที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวจากการผสมผสานวัฒนธรรมลาวและเวียดนาม แต่ปัญหาสำคัญที่ยังคงเป็นข้อจำกัดด้านการขาดการสื่อสาร

และส่งเสริมให้เกิดการรับรู้ในวงกว้างถึงคุณค่าเหล่านี้ ทำให้ภาพลักษณ์ของหนองคายยังไม่เด่นชัดในฐานะเมืองท่องเที่ยวปลายทาง และถูกมองว่าเป็นเพียงแค่เป็นเมืองผ่าน หากสามารถผลักดันจุดเด่นของเมืองให้เป็นที่รู้จักอย่างต่อเนื่อง อาจช่วยยกระดับบทบาทของหนองคายในสายตานักท่องเที่ยวได้มากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม้ว่าเมืองหนองคายเรามีของดีเยอะนะ ทั้งวัฒนธรรม ประเพณี อาหาร การแต่งกาย คือมันมีเสน่ห์เฉพาะตัวที่มาจากการผลิตผลระหว่างลาวกับเวียดนาม ซึ่งไม่เหมือนที่อื่น แต่ที่ยังเป็นปัญหาก็คือ คนส่วนใหญ่อาจจะยังไม่รู้ว่าหนองคายมีอะไรดีบ้าง เพราะเรายังขาดการประชาสัมพันธ์หรือการผลักดันให้เห็นภาพให้ชัด พอเป็นแบบนี้ หนองคายก็เลยถูกมองว่าเป็นแค่เมืองผ่าน ทั้งที่จริง ๆ แล้วมันมีศักยภาพมากกว่านั้นเยอะเลย” (รองประธานรองประธานชุมชนบ้านเดื่อ, 5 เมษายน 2568)

12.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของหนองคายควรให้ความสำคัญกับการกระจายการรับไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ในทั้ง 9 อำเภอ โดยเฉพาะการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวให้มีเรื่องราวและธีมที่ชัดเจน เช่น นาสิรุท ที่เชื่อมโยงกับตำนานและวัฒนธรรมท้องถิ่น และ โรแมนติกส์รุท ที่นำเสนอบรรยากาศและประสบการณ์ที่สร้างความประทับใจ หากมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง สามารถเปิดมุมมองใหม่ให้นักท่องเที่ยวและทำให้หนองคายเป็นจุดหมายที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“เมื่อยากให้มีการช่วยกันผลักดันเรื่องการสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยวมากกว่านี้ ว่าหนองคายเราไม่ได้มีแค่ในตัวเมืองนะ แต่ทั้ง 9 อำเภอก็มีเสน่ห์ของตัวเอง อย่างตอนนี้เราก็พยายามวางเส้นทางท่องเที่ยวไว้สองแนว คือ นาสิรุทที่เกี่ยวกับตำนานพญานาค วัดวาอารามต่าง ๆ แล้วก็ โรแมนติกส์รุทที่เน้นบรรยากาศชิล ๆ เหมาะกับคนมาเที่ยวพักผ่อน ถ้ามีการประชาสัมพันธ์ให้ชัดกว่านี้ นักท่องเที่ยวจะได้เห็นภาพรวมหนองคายว่าเที่ยวได้หลายแบบ ไม่ใช่แค่แวะแล้วผ่านไป” (รองประธานชุมชนบ้านเดื่อ, 5 เมษายน 2568)

12.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

12.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ควรให้ความสำคัญกับการออกแบบนโยบายที่ช่วยลดข้อจำกัดในการเข้าถึงเมืองชายแดนอย่างหนองคาย ทั้งในเชิงโครงสร้างพื้นฐานและระบบการเดินทาง รวมถึงการเชื่อมโยงกับพื้นที่ใกล้เคียงหรือประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้หนองคายสามารถเปิดรับนักท่องเที่ยวและผู้

มาเยือนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น การผลักดันนโยบายในลักษณะนี้จะช่วยสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับเมืองชายแดนในฐานะจุดหมายปลายทางที่เข้าถึงง่ายและน่าลงทุน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม่อยากให้นโยบายมันเน้นเรื่องการทำให้เมืองชายแดนอย่างหนองคายเข้าถึงได้ง่ายขึ้นกว่านี้นะ เพราะตอนนี้บางอย่างมันยังติดขัดอยู่ เช่น เรื่องการเดินทาง หรือการเชื่อมต่อกับเมืองข้างเคียงหรือประเทศเพื่อนบ้าน ถ้านโยบายระดับบนเข้ามาช่วยผลักดันให้การเข้าถึงมันสะดวกขึ้น ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวหรือคนที่จะมาลงทุน แม้ว่าหนองคายจะมีโอกาสพัฒนาได้เร็วและชัดเจนมากกว่าที่เป็นอยู่ตอนนี้เยอะเลย” (รองประธานชุมชนบ้านเตี๋ย, 5 เมษายน 2568)

12.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความคิดเห็น

12.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเดินทางในหนองคาย ควรมุ่งเน้นที่การสร้างระบบขนส่งสาธารณะที่เชื่อมต่อกันระหว่างจุดสำคัญอย่างสถานีรถไฟ สถานีขนส่งผู้โดยสาร และแหล่งท่องเที่ยวหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงพื้นที่ต่าง ๆ ได้สะดวกไร้รอยต่อ การจัดให้มีระบบรับ-ส่ง เช่น รถรางหรือรถโดยสารท้องถิ่นที่มีความถี่และเส้นทางที่ชัดเจน ช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการเดินทางและยกระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของเมืองได้ในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม่อยากเห็นหนองคายมีระบบขนส่งที่เชื่อมต่อสะดวกกว่านี้ โดยเฉพาะพวกรถรางหรือรถรับส่งที่สามารถพา นักท่องเที่ยวจากสถานีรถไฟหรือ บขส. ไปยังแหล่งท่องเที่ยวหรือเข้าถึงชุมชนได้ง่าย ๆ เพราะตอนนี้ถ้าไม่มีรถส่วนตัวก็ลำบากหน่อย ถ้าเราทำให้เขาเดินทางสะดวกตั้งแต่ก้าวแรกที่มาถึงหนองคาย มันก็จะช่วยเพิ่มโอกาสให้นักท่องเที่ยวอยากอยู่นานขึ้น เที่ยวง่ายขึ้นด้วย” (รองประธานชุมชนบ้านเตี๋ย, 5 เมษายน 2568)

12.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ของหนองคายควรเน้นการสร้างแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เพื่อพัฒนาและจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีทิศทางเดียวกันและสะท้อนอัตลักษณ์ของเมืองอย่างแท้จริงรวมทั้งการประสานความร่วมมือในลักษณะนี้จะช่วยให้การสื่อสารภาพลักษณ์ของหนองคายมีความชัดเจน เป็นเอกภาพ และสามารถแข่งขันในตลาดท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม่คิดว่าถ้าทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ เอกชน แล้วก็คนในพื้นที่ มานั่งคุยกันจริงจังเพื่อออกแบบแพ็คเกจท่องเที่ยวของหนองคายให้มันไปในทิศทางเดียวกัน มันจะช่วยให้เมืองเราดูมีภาพลักษณ์ที่ชัดเจนขึ้นนะ ไม่ใช่ใครก็ทำของใครไปคนละทาง แบบนั้นมันกระจัดกระจายเกินไป แม่อยากให้เราร่วมมือกัน วางแผนว่าจะนำเสนอเมืองหนองคายยังไงให้คนรู้จักแบบตรงกัน แล้วช่วยกันโปรโมต มันจะมีพลังมากกว่าเยอะเลย” (รองประธานชุมชนบ้านเตี๋ย, 5 เมษายน 2568)

12.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความคิดเห็น

12.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนควรเริ่มต้นจากการเสริมสร้างทักษะความรู้และศักยภาพของคนในพื้นที่ตั้งแต่ระดับเยาวชน โดยเฉพาะในช่วงวัยเด็กและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญในการปลูกฝังแนวคิดด้านการมีส่วนร่วม การรู้จักคุณค่าท้องถิ่น และการพัฒนาตนเองให้เกิดความพร้อมและเป็นกำลังสำคัญของชุมชนต่อไปในอนาคต หากมีการออกแบบกิจกรรมหรือหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ที่มีส่วนช่วยให้เกิดการเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบสำหรับการเปลี่ยนผ่านสู่ชุมชนที่เข้มแข็งและมีศักยภาพ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“เมื่ออยากให้การพัฒนาชุมชนมันเริ่มตั้งแต่รากเลย คือเริ่มจากเด็กเล็กไปจนถึงระดับมัธยม เพราะถ้าเราปลูกฝัง ตั้งแต่ตอนนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทักษะชีวิต ความเข้าใจในท้องถิ่น หรือแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วม พอโตขึ้นมาเขาก็จะเป็นกำลังสำคัญของชุมชนได้จริง ๆ แม้ว่าไม่ใช่แค่สอนให้เก่งนะ แต่ต้องสอนให้เขารู้จักคิด เห็นคุณค่าของบ้านตัวเอง แบบนี้ถึงจะทำให้ชุมชนเรามีศักยภาพและยืนอยู่ได้อย่างมั่นคงในอนาคต” (รองประธานชุมชนบ้านเดื่อ, 5 เมษายน 2568)

12.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การติดตามและประเมินผลในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบความก้าวหน้า ปรับปรุงสิ่งที่ยังไม่สมบูรณ์ และวางแผนพัฒนาเพิ่มเติมได้อย่างตรงจุด การติดตามอย่างสม่ำเสมอไม่เพียงช่วยยกระดับคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว แต่ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ในรายละเอียด ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“เมื่ออยากให้มีการเข้ามาติดตามผลอย่างต่อเนื่องหน่อย โดยเฉพาะเรื่องแหล่งท่องเที่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพราะบางอย่างมันเริ่มไว้ดีแล้ว แต่ถ้าไม่มีคนคอยดูแลหรือพัฒนาต่อ มันก็จะค้าง ๆ คา ๆ ไม่ไปต่อ แค่เข้ามาดูเป็นระยะ ๆ ว่าอะไรดีขึ้น อะไรยังขาด แล้วค่อย ๆ ปรับให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ มันจะช่วยให้ทั้งนักท่องเที่ยวรู้สึกประทับใจ และคนในพื้นที่เองก็จะรู้สึกว่ามีคนเห็นความสำคัญของพื้นที่เขาจริง ๆ” (รองประธานชุมชนบ้านเดื่อ, 5 เมษายน 2568)

13. ชุมชนปะโค

13.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า หนองคายเป็นเมืองชายแดนที่มีข้อได้เปรียบจากการตั้งอยู่ใกล้กับเมืองหลวงของลาว ซึ่งเป็นจุดเชื่อมต่อที่ดีสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ แต่ข้อจำกัดที่สำคัญยังคงเกี่ยวข้องกับที่เมืองและชุมชนต่าง ๆ มีขนาดเล็กและไม่ถูกผลักดันให้มีความโดดเด่น ทำให้บางครั้งหนองคายถูกมองข้ามไป ประกอบกับการ

ขาดการพัฒนาและการประชาสัมพันธ์ทำให้พื้นที่เหล่านี้ไม่สามารถสร้างการเติบโตอย่างต่อเนื่อง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ในมุมมองของแม่ แม่มองว่าหนองคายเป็นเมืองที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยว เพราะตั้งอยู่ใกล้เมืองหลวงของลาว ทำให้มันเป็นจุดเชื่อมต่อที่ดีสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะข้ามไปยังลาว แต่ข้อจำกัดที่เห็นคือเมืองและชุมชนต่าง ๆ ของหนองคายมันยังค่อนข้างเล็ก บางครั้งก็ถูกมองข้ามไป เพราะไม่มีการผลักดันหรือโปรโมทอย่างจริงจัง จึงทำให้เมืองนี้ไม่ได้รับการพัฒนาเต็มที่เหมือนที่ควรจะเป็น” (ประธานชุมชนปะโค, 6 เมษายน 2568)

13.2 การส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดนควรมุ่งเน้นให้ชัดเจนและโดดเด่นมากขึ้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวและบุคคลภายนอกได้รู้จักและตระหนักถึงคุณค่าของประเพณีที่สวยงามและมีเอกลักษณ์ของพื้นที่เนื่องจากวัฒนธรรมต่าง ๆ ยังคงไม่เป็นที่รู้จักและไม่ได้รับความนิยมมากนัก ชุมชนควรได้รับการสนับสนุนในการนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านกิจกรรมและงานเทศกาลที่น่าสนใจ ซึ่งช่วยสร้างการรับรู้และดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาสัมผัสกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของหนองคายได้มากขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม้ว่าหนองคายมีประเพณีและวัฒนธรรมที่น่าสนใจมาก แต่บางทีคนภายนอกอาจจะไม่รู้จักหรือไม่ค่อยได้ยินชื่อเสียงของที่นี่เท่าไร เลยมองว่าเราควรทำให้ประเพณีเหล่านี้โดดเด่นและเป็นที่รู้จักมากขึ้น อย่างการจัดกิจกรรมหรือเทศกาลที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของหนองคาย เพื่อให้ทั้งคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวจากที่อื่นได้เห็นความสวยงามและความสำคัญของวัฒนธรรมนี้ เมื่อมีการโปรโมทอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จะช่วยดึงดูดคนให้มาเยี่ยมชมและเรียนรู้ประเพณีของเราได้มากขึ้น” (ประธานชุมชนปะโค, 6 เมษายน 2568)

13.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้านดังนี้

13.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านนโยบายควรมุ่งเน้นการสนับสนุนและพัฒนาชุมชนเมืองชายแดน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่หนองคาย เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีทิศทางที่ชัดเจนและยั่งยืน การออกแบบนโยบายที่เหมาะสมมีส่วนช่วยเสริมสร้างศักยภาพในด้านต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของท้องถิ่น รวมถึงการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อการพัฒนาชุมชนในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม้คิดว่าในฐานะเมืองชายแดน หนองคายน่าจะได้รับการสนับสนุนจากนโยบายของจังหวัดมากกว่านี้ เพื่อช่วยให้ชุมชนในพื้นที่มีโอกาสพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้าน

การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ มันจะช่วยให้การเติบโตของชุมชนเมืองชายแดนไปได้ไกลขึ้น และสามารถแข่งขันกับเมืองอื่น ๆ ได้ดีขึ้นอีกด้วย” (ประธานชุมชนปะโค, 6 เมษายน 2568)

13.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือในชุมชนหนองคายควรได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารมากขึ้น โดยเฉพาะการประชุมหารือร่วมกันเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาที่เหมาะสม มีสาระสำคัญเป็นการวางแผนร่วมกันเพื่อช่วยให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ชุมชนสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนและตอบโจทย์ความต้องการของทุกภาคส่วนได้อย่างเต็มที่ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม้ว่าในตอนนี้นี้การร่วมมือในชุมชนหนองคายดีอยู่แล้ว แต่ถ้าฝ่ายบริหารเข้ามาสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการหารือมากกว่านี้ มันจะช่วยให้การพัฒนาไปได้ในทิศทางที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น” (ประธานชุมชนปะโค, 6 เมษายน 2568)

13.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรให้ความสำคัญกับการเข้าถึงที่สะดวกและทั่วถึง โดยเฉพาะการเชื่อมต่อการเดินทางระหว่างชุมชนต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตามในบางพื้นที่ที่ห่างจากตัวเมืองหรือถนนสัญจรหลักอาจประสบปัญหาในการเดินทาง การมีบริการรถรับ-ส่งที่เชื่อมโยงทุกชุมชนเข้าด้วยกันมีส่วนช่วยให้การเดินทางสะดวกและเพิ่มการเข้าถึงบริการต่าง ๆ สำหรับชุมชนที่อยู่ไกลจากเมืองได้ดีขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“แม้มองว่าในบางชุมชนที่อยู่ห่างจากเมืองน้อย การเดินทางอาจจะไม่สะดวกเท่าไร แต่แม้ว่าแถวนี้จะใกล้เมืองแค่ 8 กิโลเมตร และติดถนนสายหลัก แต่ถ้าจะไปชุมชนอื่น ๆ ที่ไกลออกไป การมีบริการรถรับส่งที่สามารถเชื่อมต่อทุกพื้นที่ได้ จะช่วยให้การเดินทางสะดวกขึ้นมาก” (ประธานชุมชนปะโค, 6 เมษายน 2568)

13.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ในชุมชนปะโคนั้นได้รับการดำเนินการจากชุมชนและภาคีเครือข่ายเป็นหลัก เพื่อให้การประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพมากขึ้นและเข้าถึงนักท่องเที่ยวในตลาดมวลชน ควรมีการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นในการเข้ามาช่วยขยายการรับรู้ผ่านช่องทางที่หลากหลาย รวมทั้งการทำงานร่วมกันช่วยสร้างการรับรู้ที่ต่อเนื่อง และสามารถเชื่อมโยงนักท่องเที่ยวกับจุดท่องเที่ยวในพื้นที่ได้มากขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ตอนนี้การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนปะโคนั้นทำได้ดีในระดับหนึ่งจากชุมชนและภาคีเครือข่ายที่ช่วยกันเอง แต่แม้คิดว่าถ้าทางท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น มันจะช่วยให้การประชาสัมพันธ์มีการเข้าถึงที่กว้างขวางและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การใช้ช่องทางของหน่วยงานท้องถิ่นในการโปรโมทก็จะช่วยให้การรับรู้ของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น” (ประธานชุมชนปะโค, 6 เมษายน 2568)

13.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีทิศทางการพัฒนาที่ตรงกัน การวางแผนที่มุ่งไปในทิศทางเดียวช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และทำให้การท่องเที่ยวของเมืองเติบโตอย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของหนองคายนั้นสำคัญมากนะ ถ้าเรารู้ว่าต้องการให้เมืองไปในทิศทางไหน เช่น ถ้าต้องการให้หนองคายเป็นจุดหมายปลายทางที่น่าสนใจ และมีนักท่องเที่ยวมาเยือนมากขึ้น ทุกฝ่ายในพื้นที่ก็ต้องร่วมมือกันไปในทิศทางเดียวกัน มันจะช่วยให้การพัฒนาไปในทิศทางที่มั่นคงและมีความต่อเนื่อง” (ประธานชุมชนปะโค, 6 เมษายน 2568)

13.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารของพื้นที่เพื่อช่วยผลักดันการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความยั่งยืน การมีบทบาทของฝ่ายบริหารช่วยให้ชุมชนมีทรัพยากรและแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนา สามารถร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเมืองและแหล่งท่องเที่ยว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มันต้องการการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารในพื้นที่ให้มากขึ้นนะ เพราะแม้เชื่อว่าถ้าฝ่ายบริหารเข้ามามีบทบาทในการผลักดัน มันจะช่วยให้ชุมชนสามารถพัฒนาได้เร็วและมีทิศทางที่ชัดเจนมากขึ้น ไม่ใช่แค่มีแผนพัฒนาแล้วรอผล” (ประธานชุมชนปะโค, 6 เมษายน 2568)

13.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรมีหน่วยงานภายนอกหรือหน่วยงานกลางเข้ามาช่วยประเมินผล เพื่อให้มั่นใจว่าการพัฒนาเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันการประเมินจากบุคคลหรือหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องยังช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นกลางและถูกต้อง ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้การดำเนินงานไม่สะดุด และสามารถแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงกระบวนการให้ดีขึ้นได้ตามความจำเป็น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้ามีหน่วยงานภายนอกหรือหน่วยงานกลางเข้ามาช่วยประเมินผลการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ มันจะทำให้การติดตามงานมีความเป็นกลางและเชื่อถือได้มากขึ้น ถ้าผลการประเมินชี้ถึงปัญหาหรือข้อบกพร่อง จะได้แก้ไขทันที แม้ว่าแบบนี้มันจะช่วยให้การพัฒนาเดินหน้าไปอย่างต่อเนื่อง” (ประธานชุมชนปะโค, 6 เมษายน 2568)

14. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย

14.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า หนองคายมีบทบาทสำคัญในฐานะเมืองผ่านและจุดพักสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังลาว แต่ข้อจำกัดที่

สำคัญยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของหนองคายยังขาดความเชื่อมโยงและการพัฒนาความน่าสนใจหรือเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว การที่เมืองยังไม่สามารถเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวให้มีเส้นที่เพียงพออาจทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังหนองคายมีจำนวนไม่มาก ส่งผลให้การพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวขาดรายได้จากกิจกรรมการท่องเที่ยว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“หนองคายมันก็เหมือนเมืองที่เป็นจุดผ่านทางไปลาวมากกว่า เพราะแหล่งท่องเที่ยวหลักยังไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้ดีเท่าที่ควร ทำให้มันยังไม่กลายเป็นจุดที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวมากนัก ถ้าเมืองหนองคายมีแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนและเชื่อมโยงกันได้ดี” (ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน, 8 เมษายน 2568)

14.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวในหนองคายด้วยการออกแบบทริปการเดินทางระยะสั้นไม่เกิน 1 วัน สามารถเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ให้เป็นเส้นทางเดียวกันได้ โดยการมีัคคฤเทศก์บริการจะช่วยให้ประสบการณ์ท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์และสะดวกสบายยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การเดินทางไม่ยุ่งยากและสามารถเที่ยวได้อย่างเต็มที่ในระยะเวลาสั้น ๆ การจัดทริปแบบนี้จะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้นและเพิ่มศักยภาพในการท่องเที่ยวของเมือง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่คิดว่า การออกแบบทริปแบบ one day trip น่าจะเหมาะสมที่สุดสำหรับหนองคาย เพราะมันทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวได้ครบในระยะเวลาสั้น ๆ และยังสามารถเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ให้เข้ากันได้ดี ถ้ามีไกด์คอยบริการด้วย นักท่องเที่ยวก็จะได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและไม่ต้องกังวลเรื่องการเดินทางหรือหาข้อมูลเอง พี่ว่าแบบนี้จะทำให้การท่องเที่ยวมีความสะดวกและน่าสนใจมากขึ้น นักท่องเที่ยวก็จะได้ประสบการณ์ที่ดี และพร้อมกลับมาเที่ยวใหม่ในอนาคต” (ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน, 8 เมษายน 2568)

14.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

14.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ใน ปีพ.ศ.2568 มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายในการยกระดับศักยภาพของชุมชนเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่นและสร้างโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับชุมชน การพัฒนาในทิศทางนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่านโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวในตอนนี้เป็นเรื่องที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องจริง ๆ เพราะมันไม่ใช่แค่การปรับปรุงแค่ในระยะสั้น แต่ต้องมองไปถึงการสร้างที่ยั่งยืนให้กับชุมชน

ในระยะยาว มันจะช่วยให้เติบโตด้านการท่องเที่ยวได้” (ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน, 8 เมษายน 2568)

14.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายในหนองคายมีความเข้มแข็งและเชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องมีการหารือร่วมกันเป็นประจำระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน การทำงานร่วมกันในลักษณะนี้ช่วยให้การพัฒนาในพื้นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความเป็นเอกภาพ ทำให้สามารถจัดการปัญหาในแต่ละกรณีผ่านการจัดทำในลักษณะโครงการต่าง ๆ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พีเห็นว่าเรามีการหารือกันเป็นประจำเพื่อประสานงานในหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งทำให้การดำเนินการในพื้นที่มันไม่สะดุดและสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ดีขึ้นแบบนี้มันช่วยให้การพัฒนาทางท่องเที่ยวและโครงการต่าง ๆ มันเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีผลลัพธ์ที่ชัดเจนมากขึ้น” (ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน, 8 เมษายน 2568)

14.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การเดินทางมายังหนองคายค่อนข้างสะดวก เนื่องจากมีโครงข่ายการคมนาคมที่ดีทั้งจากกรุงเทพฯ และจากลาว สามารถใช้บริการรถไฟที่เชื่อมต่อได้ทั้งสองเส้นทาง อีกทั้งยังมีสนามบินที่ใกล้เคียงในอุดรธานีช่วยเพิ่มความสะดวกในการเดินทางมายังหนองคายได้อย่างรวดเร็ว การเข้าถึงพื้นที่กลายเป็นข้อได้เปรียบที่ช่วยสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่มองว่าการเดินทางมายังหนองคายมันสะดวกมากเลยนะ ทั้งจากกรุงเทพฯ หรือจากลาวก็มีรถไฟเชื่อมต่อมาได้ตรง ๆ แถมยังใกล้สนามบินที่อุดรธานีอีกด้วย ทำให้คนที่ต้องการมาเที่ยวไม่ต้องเสียเวลานานในการเดินทาง พิจารณาแค่การเชื่อมต่อเหล่านี้มันก็ช่วยทำให้หนองคายเป็นจุดหมายปลายทางที่น่าสนใจและสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น” (ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน, 8 เมษายน 2568)

14.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ควรพิจารณาถึงการหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อกำหนดแนวทางที่ชัดเจนและเป็นเอกภาพต่อการเดินทางพัฒนาเมือง การวางแผนระยะยาวช่วยให้การดำเนินงานมีทิศทางที่มั่นคงและสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการทำงานร่วมกันในทิศทางที่ชัดเจนช่วยให้การประชาสัมพันธ์เกิดผลลัพธ์เศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าเราจะพัฒนาเมืองหนองคายให้เติบโตอย่างยั่งยืน ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาหารือร่วมกันเพื่อหาทิศทางเดียวกันในการทำงาน ไม่ใช่แค่การพัฒนาในระยะสั้น แต่ต้องมีการวางแผนระยะยาวที่ตอบโจทย์ทั้งการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของพื้นที่” (ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน, 8 เมษายน 2568)

14.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการระหว่างหนองคายและนครหลวงเวียงจันทน์ มีการสร้างความร่วมมืออย่างเป็นระบบ โดยการเชื่อมโยงพื้นที่ทั้งสองฝั่งโขง เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกันในมิติต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทั้งในด้านการตลาด การจัดกิจกรรม และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นำมาซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มองว่าการบูรณาการระหว่างฝั่งไทยและนครหลวงเวียงจันทน์เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะถ้าเราทำงานร่วมกัน มันจะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในทั้งสองฝั่งโขงได้ดีขึ้น และยังจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้นและเกิดประโยชน์ร่วมกันในระยะยาว ”

(ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน, 8 เมษายน 2568)

14.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรมุ่งไปที่การสร้างแหล่งท่องเที่ยวขนาดเล็กที่สามารถเสริมสร้างความหลากหลายด้านประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม อีกทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในลักษณะนี้ช่วยกระจายประโยชน์ไปยังชุมชนท้องถิ่นตามลำดับ และยังสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ ได้เพิ่มเติม มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“คิดว่าชุมชนท่องเที่ยวที่หนองคายตอนนี้มีเครือข่ายที่ค่อนข้างเพียงพอและเข้มแข็งอยู่แล้วนะ แต่ที่ว่าเราควรพัฒนาให้มันหลากหลายขึ้น โดยการทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวขนาดเล็กที่กระจายไปในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกประสบการณ์ที่หลากหลายได้มากขึ้น” (ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน, 8 เมษายน 2568)

14.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผล ควรมีการตรวจสอบจากบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนสามารถนำมาใช้ในการวางแผน พร้อมทั้งกำหนดให้มีบุคคลภายนอกเข้ามาช่วยประเมินจะช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อความยุติธรรมเชื่อถือได้ ซึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การที่เรามีบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยในการติดตามมันจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นกลางและถูกต้องมากขึ้น เพราะบางครั้งข้อมูลจากคนในพื้นที่ไม่ครอบคลุมพอ การมีผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกเข้ามาช่วยเก็บข้อมูลจะช่วยให้เราได้ข้อมูลที่แท้จริงและครบถ้วนมากขึ้น และเราก็สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาประกอบการวางแผนและตัดสินใจในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ” (ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน, 8 เมษายน 2568)

15. อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย

15.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า หนองคายมีจุดเด่นที่สำคัญในฐานะเมืองชายแดนที่มีความคล้ายคลึงกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ทำให้เกิดความเชื่อมโยงทางกายภาพระหว่างประชาชนสองฝั่งโขง อย่างไรก็ตาม หนึ่งในข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มชาวต่างชาติ คือ ภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยของพื้นที่ชายแดน ที่อาจทำให้เกิดความลังเลในการเดินทาง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“อาจารย์มองว่าหนองคายมันมีจุดเด่นตรงที่วิถีชีวิตกับวัฒนธรรมมันใกล้เคียงกับฝั่งลาวมาก คนไปมาหาสู่กันบ่อย มันเลยทำให้บรรยากาศของเมืองชายแดนดูเป็นมิตรและกลมกลืนกันดี แต่ถ้ามองในมุมของนักท่องเที่ยวต่างชาตินะ เขาอาจจะยังรู้สึกไม่มั่นใจ เพราะภาพของเมืองชายแดนในบางครั้งมันก็ถูกมองว่าไม่น่าปลอดภัย หรือสถานการณ์จะโอเคไหม มาเที่ยวแล้วจะสบายใจหรือเปล่า” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 8 เมษายน 2568)

15.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองชายแดนหนองคายควรใช้ประโยชน์จากศักยภาพด้านภูมิศาสตร์และความเชื่อมโยงระหว่างประเทศ โดยการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ผสมผสานจุดหมายปลายทางในหลายประเทศเข้าไว้ด้วยกัน เช่น การจัดแพ็คเกจที่ครอบคลุมทั้งหนองคายและลาว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สามารถเดินทางข้ามพรมแดนได้ภายในทริปเดียว เพิ่มความคุ้มค่าและความหลากหลายของประสบการณ์ รวมทั้งยังช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการมาเยือนและยกระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวชายแดนให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าเราจัดรูปแบบการท่องเที่ยวให้มันเป็นแพ็คเกจที่เชื่อมระหว่างหนองคายกับฝั่งลาวได้ มันจะน่าสนใจมากนะ เพราะนักท่องเที่ยวบางคนเขาก็อยากเที่ยวหลายประเทศในทริปเดียว ถ้าเราวางแผนให้เขาสามารถข้ามไปลาว แล้วกลับมาเที่ยวฝั่งไทยได้สะดวก มันจะเพิ่มความคุ้มค่าให้กับการเดินทาง และยังทำให้หนองคายกลายเป็นจุดเริ่มต้นของเส้นทางท่องเที่ยวข้ามประเทศที่มีศักยภาพมากขึ้นด้วย” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 8 เมษายน 2568)

15.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้านดังนี้

15.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือ ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ในพื้นที่ชายแดนหนองคายควรมีการเจรจาและสร้างข้อตกลงร่วมกับ ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการ เชื่อมต่อผ่านโครงสร้างพื้นฐานหลัก เช่น ระบบรถไฟ ที่สามารถเอื้อต่อการเดินทางข้ามพรมแดนได้ อย่างสะดวก ส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของทั้งสองฝั่ง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“หนองคายเองก็พยายามเจรจาเรื่องยุทธศาสตร์กับฝั่งเวียงจันทน์อยู่เหมือนกัน เพื่อหาทางเพิ่ม จำนวนขบวนรถไฟหรือเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาทางนี้ให้มากขึ้น จะได้เกิดการ ไหลเวียนของคนและเม็ดเงินในพื้นที่มากขึ้น ถ้าการเดินทางมันสะดวกมันตอบโจทย์ทั้งเรื่อง ระยะทางและประสบการณ์ข้ามพรมแดน” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสห วิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 8 เมษายน 2568)

15.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้าน เครือข่ายในพื้นที่ชายแดนหนองคายมีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานไทยและลาวมาอย่าง ต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น งานเทศกาลสงกรานต์สองฝั่งโขงที่สะท้อนถึง ความสัมพันธ์และอัตลักษณ์ร่วมของพื้นที่ชายแดน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการลดขั้นตอนทางราชการที่ซับซ้อน และปรับปรุงระบบการประสานงานให้เข้าถึงง่ายและ คล่องตัวขึ้น มีส่วนช่วยให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องมากขึ้น มีรายละเอียดตาม บทสัมภาษณ์ดังนี้

“อาจารย์ว่าทางภาครัฐเองก็มีนโยบายส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหนองคายกับลาวอยู่แล้วนะ อย่างงาน สงกรานต์สองฝั่งโขงก็เป็นตัวอย่างที่ดีที่แสดงให้เห็นถึงการร่วมมือกันได้จริง แต่ถ้าจะ ให้มันมีประสิทธิภาพมากขึ้น เราต้องลดขั้นตอนบางอย่างลงบ้าง เพราะบางทีมันมีหลาย กระบวนการเกิน ทำให้การจัดงานหรือการประสานงานมันช้า แล้วคนที่อยากเข้าร่วมก็รู้สึกว่ เข้าถึงยาก ถ้าระบบมันคล่องตัวกว่านี้ ความร่วมมือก็จะเดินหน้าได้เร็วและต่อเนื่องมากขึ้น แน่นนอน” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 8 เมษายน 2568)

15.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความ ร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในพื้นที่ชายแดนหนองคาย ควรมุ่งเน้นการพัฒนาและ เชื่อมโยงระบบให้มีความเป็นเอกภาพ โดยเฉพาะการใช้ระบบแบบเบ็ดเสร็จ เพื่อให้กระบวนการ เดินทาง การขนส่ง และการผ่านแดนเป็นไปอย่างรวดเร็ว พิจารณาถึงการเอื้อประโยชน์ต่อทั้ง นักท่องเที่ยวและธุรกิจ การดำเนินงานในลักษณะนี้จะช่วยยกระดับศักยภาพการแข่งขันของพื้นที่ ชายแดน และสร้างความประทับใจในการใช้บริการในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มองว่าถ้าเราจะพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานกับโลจิสติกส์ให้มันตอบโจทย์จริง ๆ โดยเฉพาะใน พื้นที่ชายแดนแบบหนองคาย มันควรจะมีระบบที่เชื่อมโยงกันแบบ Single Window เลยนะ คือ

ให้มันจบในที่เดียว ไม่ต้องวิ่งไปหลายหน่วยงาน เพราะพอขึ้นตอนมันเยอะ มันก็ช้า นักท่องเที่ยวหรือคนทำธุรกิจก็จะรู้สึกไม่สะดวก แต่ถ้าเราทำให้กระบวนการมันกระชับ เข้าถึงง่าย แล้วรวดเร็ว อาจารย์ว่าไม่ใช่แค่การท่องเที่ยว การขนส่งและการค้าก็จะเติบโตตามไปด้วยเลย”

(อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 8 เมษายน 2568)

15.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ของเมืองชายแดนหนองคายควรให้ความสำคัญกับการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างการรับรู้และกระตุ้นความสนใจจากนักท่องเที่ยวในวงกว้าง พร้อมทั้งการกำหนดแผนการดำเนินการระยะสั้น กลาง และยาว พร้อมทั้งส่งเสริมให้ภาคเอกชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ปรับตัวให้ทันกับความต้องการของตลาด และการปรับตัวด้านการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อต่อยอดการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอจะช่วยให้เพิ่มการมองเห็นและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“คิดว่าทุกวันนี้สื่อออนไลน์โดยเฉพาะโซเชียลมีเดียมันมีอิทธิพลมากนะ ถ้าเราใช้ให้เป็น มันจะช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวได้ดีเลย แต่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่โปรโมททีเดียวแล้วหายไป เพราะการสื่อสารที่สม่ำเสมอมันจะช่วยกระตุ้นให้คนสนใจ และที่สำคัญคือผู้ประกอบการหรือคนในพื้นที่เองก็ต้องพร้อมรับมือด้วย ต้องพัฒนา supply ให้ทันกับสิ่งที่เราสื่อออกไปด้วย พี่ว่าถ้ามีการวางแผนดีทั้งระยะสั้น กลาง ยาว มันจะทำให้ภาพรวมการท่องเที่ยวของหนองคายมันคงมากขึ้นแน่นอน อีกอย่างที่สำคัญคือการใช้สื่อออนไลน์ในการโปรโมทสินค้า เพราะมันสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วโลก และสะดวกทั้งในแง่ของการโปรโมทและการขาย ถ้าชุมชนปรับตัวได้ก็จะช่วยยกระดับการท่องเที่ยวได้อย่างมากเลย” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 8 เมษายน 2568)

15.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในพื้นที่ชายแดนหนองคายควรเริ่มต้นด้วยการประชุมร่วมกันระหว่างไทยและลาวเพื่อเจรจาและสร้างนโยบายยุทธศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาเมืองชายแดนทั้งสองฝั่งอย่างมีประสิทธิภาพ การหารือร่วมกันจะช่วยทำให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถผลักดันการพัฒนาในพื้นที่ได้อย่างมีเป้าหมาย ส่งผลให้การบูรณาการทั้งในด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และโครงสร้างพื้นฐานสามารถขับเคลื่อนได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิผลมากขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การเริ่มประชุมร่วมกันระหว่างไทยและลาวเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะถ้าเราจะพัฒนาเมืองชายแดนให้มีความเชื่อมโยงและเติบโตไปในทิศทางเดียวกัน เราต้องมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกันก่อน อย่างการหารือกันเพื่อหาจุดร่วมระหว่างทั้งสองประเทศจะทำให้ทุกอย่างมันเดินไปในทิศทางเดียวกัน และจะช่วยให้การบูรณาการในพื้นที่ชายแดนเกิดผลจริง ๆ ไม่ใช่แค่พูด

แต่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 8 เมษายน 2568)

15.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนเมืองชายแดนหนองคายควรมุ่งเน้นไปที่การปรับตัวของชุมชนในสองด้านหลัก ๆ คือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มองว่าเพื่อให้ชุมชนพัฒนาได้จริง ๆ ในการท่องเที่ยว สิ่งแรกที่ต้องทำคือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐานที่สามารถแข่งขันได้ในตลาด ถ้าสินค้ามีคุณภาพและตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยว มันจะช่วยดึงดูดคนมาเที่ยวได้เยอะเลย” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 8 เมษายน 2568)

15.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนหนองคายควรมีกระบวนการเก็บข้อมูลและสถิติที่เป็นระบบ เพื่อประเมินว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจริงหรือไม่ รวมถึงการติดตามวัตถุประสงค์เข้ามาท่องเที่ยว การมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการตรวจสอบการเข้า-ออกและการเวียนตราการเข้า-ออกอย่างมีระบบจะช่วยให้สามารถบริหารได้ดีขึ้น ทั้งในด้านการตรวจสอบระยะเวลาอยู่ในประเทศและการใช้ช่องว่างในการเข้าประเทศเพื่อการพัฒนาในพื้นที่ดำเนินต่อไปอย่างมีระบบ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มองว่าการติดตามข้อมูลนักท่องเที่ยวมันควรจะมีการเก็บสถิติที่ชัดเจนเพื่อดูว่าใครมาท่องเที่ยวจริง ๆ หรือแค่ผ่านเข้ามา เช่น การตรวจสอบการเข้า-ออก ว่ามีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง มันจะช่วยให้เราทราบว่าคนที่เข้ามาในพื้นที่เป็นนักท่องเที่ยวหรือไม่ และมีการเวียนตราการเข้า-ออกตามระยะเวลาที่กำหนดหรือเปล่า มันจะช่วยให้การบริหารจัดการนักท่องเที่ยวทำได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และไม่เกิดช่องโหว่ที่อาจจะทำให้เกิดปัญหาตามมาในอนาคต” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, 8 เมษายน 2568)

16. สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย

16.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนหนองคายมีลักษณะเฉพาะที่เชื่อมโยงกับความเชื่อท้องถิ่น โดยเฉพาะเรื่องพญานาคซึ่งกลายเป็นแรงจูงใจสำคัญของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงเชิงภูมิศาสตร์ทางการปกครองที่แยกจังหวัดบึงกาฬออกจากหนองคาย ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวที่เคยเป็นจุดแข็งด้านภูมิ

ทัศนัธรรมชาติดลดลง ตลอดจนศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวใหม่ ๆ ลดลงตามไปด้วย มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าการท่องเที่ยวที่หนองคายตอนนี้ ส่วนมากจะอิงกับความเชื่อเป็นหลัก อย่างเรื่องภูพานาคนที่คนสนใจกันมาก แต่พอพูดถึงแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติหรือที่เที่ยวใหม่ ๆ มันยังไม่ค่อยมีอะไรน่าสนใจเท่าไร โดยเฉพาะหลังจากที่พื้นที่บางส่วนกลายเป็นจังหวัดบึงกาฬ แหล่งท่องเที่ยวที่เคยอยู่ในพื้นที่หนองคายก็ถูกแบ่งออกไป ทำให้ตัวเลือกในการเที่ยวในจังหวัดลดลง” (หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง, 9 เมษายน 2568)

16.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองชายแดนหนองคายควรเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากการออกแบบและสร้างขึ้นโดยมนุษย์ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและตอบโต้ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่มีมองหาประสบการณ์แปลกใหม่ที่ไม่สามารถพบได้จากธรรมชาติเพียงอย่างเดียว แนวทางนี้มีส่วนช่วยเปลี่ยนภาพลักษณ์ของหนองคายจากเมืองผ่านไปลาว ให้กลายเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวต้องการมาเยือนอย่างแท้จริง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มองว่าถ้าจะส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองชายแดนแบบหนองคายเนี่ย มันควรต้องมีอะไรที่มนุษย์สร้างขึ้นมาดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแลนด์มาร์ค หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเฉพาะพื้นที่ เหมือนกับที่สิงคโปร์เขาสร้างอะไรหลาย ๆ อย่างเพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้สึกว่าจะต้องมา ไม่ใช่แค่แวะผ่าน ถ้าหนองคายมีอะไรแบบนั้น นักท่องเที่ยวน่าจะอยู่เที่ยวนานขึ้น ไม่ใช่แค่มาไหว้พญานาคแล้วก็ข้ามไปลาวอย่างเดียว” (หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง, 9 เมษายน 2568)

16.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

16.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองชายแดนหนองคาย ควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการนโยบายที่มีอยู่เดิมเข้ากับความต้องการและศักยภาพเฉพาะของพื้นที่อย่างแท้จริง แม้จะมียุทธศาสตร์ในระดับภูมิภาค เช่น กลุ่มสบายดี ประกอบด้วย จังหวัดหนองคาย บึงกาฬ นครพนม และมุกดาหาร ที่มีเป้าหมายสนับสนุนความร่วมมือระหว่างเมืองต่าง ๆ อยู่แล้ว แต่การนำยุทธศาสตร์เหล่านี้ไปสู่การปฏิบัติยังต้องอาศัยกลไกในพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพและความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจนในการพัฒนาเมืองชายแดนอย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ตอนนี้จริง ๆ แล้วนโยบายกับยุทธศาสตร์มันก็มีอยู่แล้วนะ อย่างยุทธศาสตร์กลุ่มสภายุทธศาสตร์ที่เขาวางไว้เพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาเมืองต่าง ๆ ในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน แต่ที่ว่ามันยังขาดเรื่องการนำมาปรับใช้ให้เหมาะกับพื้นที่ของหนองคายโดยตรง คือมันยังไม่เห็นผลเป็นรูปธรรมเท่าไร ถ้าจะให้เกิดผลจริง ๆ ก็ต้องมีหน่วยงานหรือกลไกในพื้นที่ที่เอานโยบายพวกนี้ไปขับเคลื่อนต่อ” (หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง, 9 เมษายน 2568)

16.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายความร่วมมือในเมืองชายแดนหนองคาย ควรเน้นการสร้างพันธมิตรระหว่างภาครัฐและเอกชนให้มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง การมีภาคเอกชนเข้ามาเป็นกลไกสนับสนุนช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินกิจกรรมและเปิดโอกาสให้เกิดนวัตกรรมในการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดน ทั้งนี้ ควรมีช่องทางและเวทีที่เอื้อให้เกิดการประสานงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มันต้องมีภาคเอกชนเข้ามาร่วมด้วยนะ ไม่ใช่ปล่อยให้ภาครัฐทำอยู่ฝ่ายเดียว เพราะบางทีรัฐก็มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณหรือความคล่องตัว แต่ถ้าเอกชนที่มีทุนหรือมีไอเดียใหม่ ๆ เข้ามาช่วยไม่ว่าจะเป็นการจัดงาน หรือสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ มันจะช่วยให้ทุกอย่างขับเคลื่อนได้เร็วขึ้น แล้วถ้ามีเวทีให้ทั้งสองฝ่ายได้มาคุยกันอย่างต่อเนื่อง พี่ว่ามันจะช่วยสร้างความร่วมมือที่ยั่งยืนได้มากกว่าแค่ทำเป็นครั้ง ๆ ไป” (หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง, 9 เมษายน 2568)

16.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในเมืองชายแดนหนองคาย แม้ภาพรวมของระบบคมนาคมจะมีความพร้อมระดับพื้นฐาน โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานทางถนนสัญจรที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงการเดินทางและรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในอนาคต จำเป็นต้องเร่งผลักดันการลงทุนในระบบราง โดยเฉพาะโครงการรถไฟรางคู่ ที่ช่วยลดต้นทุนการเดินทาง เพิ่มความสะดวกในการเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยและลาว และเป็นการเสริมศักยภาพด้านโลจิสติกส์เชิงยุทธศาสตร์ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“โครงสร้างพื้นฐานในหนองคายตอนนี้พี่ว่าไม่มีปัญหาอะไรนะ อย่างถนนหนทาง ทางโยธาก็ทำงานดี พัฒนาปรับปรุงตลอด เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา แต่สิ่งที่พี่ยังมองว่ายังต้องเร่งคือเรื่องระบบราง โดยเฉพาะรถไฟรางคู่นี้แหละ เพราะมันจะช่วยให้การเดินทางสะดวกขึ้นมาก ทั้งกับนักท่องเที่ยวและการขนส่งสินค้า ถ้าระบบรางมันเชื่อมต่อได้ดี หนองคายจะกลายเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการเดินทางเชื่อมไทย-ลาวเลย” (หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง, 9 เมษายน 2568)

16.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ของเมืองชายแดนหนองคายควรปรับเปลี่ยนจากการพึ่งพางานเทศกาลใหญ่เพียงไม่กี่งาน ไปสู่การสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี เพื่อรักษากระแสนักท่องเที่ยวให้มีความสม่ำเสมอมากขึ้น นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์ควรใช้ช่องทางดิจิทัลให้

มากขึ้น โดยเฉพาะโซเซียลมีเดีย ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลายและรวดเร็ว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ผมมองว่าหนองคายไม่ควรจะรอแค่ช่วงเทศกาลใหญ่อย่างงานบั้งไฟพญานาคหรืองานสงกรานต์เท่านั้นนะ ถ้าอยากให้คนมาเที่ยวตลอดปี เราก็ควรวางแผนจัดกิจกรรมให้ต่อเนื่อง มีอะไรให้เขาได้มาตลอด ไม่ใช่แค่ปีละครั้งสองครั้ง แล้วอีกอย่างที่สำคัญมากในยุคนี้นี้คือเรื่องการใช้โซเซียลมีเดีย ต้องสื่อสารให้ทันกระแส ทันเทรนด์ คนสมัยนี้เขาดูรีวิวดูคลิปก่อนตัดสินใจเที่ยว ถ้าเราสื่อสารได้ตรงจุด หนองคายก็จะน่าสนใจขึ้นอีกเยอะเลย ” (หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง, 9 เมษายน 2568)

16.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในพื้นที่ชายแดนหนองคาย ควรเน้นการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ โดยเฉพาะหน่วยงานระดับจังหวัดที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว หากสามารถสร้างความเข้าใจร่วมและเชื่อมโยงการทำงานให้ไปในทิศทางเดียวกันกับแผนแม่บทระดับชาติหรือระดับภูมิภาคได้ ส่งผลให้การพัฒนาเกิดความต่อเนื่อง และสามารถตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มองว่าการจะบูรณาการให้มันเกิดผลจริง ๆ เนี่ย ต้องเริ่มจากหน่วยงานในจังหวัดเองก่อนเลย เพราะเขาเป็นคนที่อยู่กับพื้นที่ เข้าใจบริบทจริง ๆ ถ้าแต่ละหน่วยงานร่วมมือกัน วางแผนให้ไปในทิศทางเดียวกับแผนแม่บทที่ส่วนกลางวางไว้ มันจะช่วยให้การพัฒนามันต่อเนื่อง ” (หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง, 9 เมษายน 2568)

16.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในพื้นที่ชายแดนหนองคาย ควรยึดแนวทางการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการสร้างกลไกที่สนับสนุนให้ภาคชุมชนสามารถเข้ามามีบทบาทและเรียนรู้ร่วมกับภาครัฐและเอกชนอย่างสมดุล ไม่ใช่เพียงแค่รอการสนับสนุนจากนโยบายส่วนกลาง แต่ต้องเกิดจากการเสริมสร้างศักยภาพภายในของชุมชนเอง เพื่อให้สามารถพัฒนาและดูแลตนเองได้ในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าเรื่องการพัฒนาให้ยั่งยืนนี้ มันไม่ใช่แค่หน้าที่ของภาครัฐอย่างเดียวนะ ภาคเอกชนเองก็ต้องเข้ามามีส่วนร่วม แล้วที่สำคัญที่สุดคือชุมชนเองต้องลุกขึ้นมาขับเคลื่อนด้วยตัวเองด้วย ไม่ใช่รอความช่วยเหลือตลอด เพราะถ้าชุมชนไม่เข้มแข็ง ต่อให้รัฐหรือเอกชนพยายามแค่ไหน มันก็ไปไม่รอด ผมมองว่าต้องให้ชุมชนได้เรียนรู้ ได้มีโอกาสพัฒนาแบบที่เขาอยู่นอยุ่ได้ด้วยศักยภาพของตัวเอง ” (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย, 9 เมษายน 2568)

16.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลในเมืองชายแดนหนองคายควรให้ความสำคัญกับกระบวนการเก็บข้อมูลที่สะท้อนสถานการณ์จริงในพื้นที่ โดยเฉพาะจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้รับผลโดยตรง

จากการดำเนินโครงการด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้พัฒนาเชิงนโยบายต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีหน่วยงานกลางหรือผู้เชี่ยวชาญ เช่น นักวิจัย เข้ามาช่วยในกระบวนการดังกล่าว ช่วยให้ผลการประเมินมีความเป็นกลางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าการติดตามประเมินผลมันต้องลงไปดูของจริงเลยนะ ไม่ใช่แค่นั่งสรุปจากรายงานบนโต๊ะ อย่างนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่จริง ๆ ก็ควรจะมีการเก็บข้อมูลจากเขาโดยตรง จะได้รู้ว่าประสบการณ์เขาเป็นยังไงบ้าง แล้วก็ต้องมีคนกลางอย่างนักวิจัยเข้ามาช่วยดูแลเรื่องนี้ด้วย เพราะเขามีวิธีเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ แล้วก็ไม่น่าเินเอียง พอได้ข้อมูลที่ชัดเจนแล้ว เราก็จะเอาไปวิเคราะห์ต่อยอดได้ว่าควรปรับปรุงหรือพัฒนาอะไรให้ดีขึ้นในระยะยาว ” (หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง, 9 เมษายน 2568)

17. สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย

17.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า บริบทของเมืองชายแดนหนองคายมีบทบาทสำคัญในฐานะจุดผ่านแดนระหว่างไทย-ลาว ที่เชื่อมต่อไปยังจีน โดยเฉพาะภายใต้โครงข่ายคมนาคมใหม่อย่างรถไฟความเร็วสูงที่เอื้อต่อการเดินทางและขนส่งระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ถึงตัวเมืองหนองคายจะมีศักยภาพด้านภูมิศาสตร์ แต่ข้อจำกัดสำคัญกลับอยู่ที่ระบบกฎระเบียบการข้ามแดนที่ยังมีความซับซ้อน และมาตรการด้านความมั่นคง โดยเฉพาะในเรื่องยาเสพติดและการค้ามนุษย์ อาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเมืองให้มีความน่าเชื่อถือในระดับสากล มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มองว่าหนองคายตอนนี้ก็ถือว่าเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญนะ เพราะไม่ใช่แค่เชื่อมไทยกับลาวเท่านั้น แต่ยังสามารถต่อไปจีนได้เลย ทั้งทางรถยนต์แล้วก็รถไฟความเร็วสูง แต่พอพูดถึงการข้ามแดนจริง ๆ มันก็ยังมีข้อจำกัดอยู่เยอะ โดยเฉพาะเรื่องกฎระเบียบที่มันยังไม่สะดวกแบบที่ประเทศใน EU เขาทำกันได้ อีกเรื่องที่เป็นห่วงคือเรื่องความมั่นคง พวกนี้มันเป็นอุปสรรคที่ทำให้การพัฒนาไม่เดินหน้าได้เต็มที่เท่าที่ควร ” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย, 9 เมษายน 2568)

17.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนหนองคายควรใช้จุดแข็งด้านความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมและภูมิศาสตร์ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นเครื่องมือสำคัญ ตลอดจนลักษณะของภาษาที่มีความคล้ายคลึงซึ่งกันและกัน สามารถออกแบบกิจกรรมหรืออีเวนต์ที่อิงกับความคล้ายคลึงกันระหว่างสองฝั่งพรมแดน เพื่อสร้างประสบการณ์ร่วมที่โดดเด่นและแตกต่างจากเมืองท่องเที่ยวทั่วไป มีส่วนช่วย

ส่งเสริมภาพลักษณ์ของความเป็นเมืองชายแดนที่เอกลักษณ์เฉพาะตัวจากความร่วมมือของทั้งสองประเทศ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าหนองคายมันได้เปรียบตรงที่เป็นเมืองชายแดนที่มีอะไรคล้ายกันกับฝั่งลาว ทั้งวัฒนธรรม ภาษา หรือแม้แต่ความเชื่อบางอย่าง เพราะฉะนั้นถ้าจะส่งเสริมการท่องเที่ยว ก็น่าจะใช้จุดนี้ให้เป็นประโยชน์ เช่น จัดกิจกรรมหรืออีเวนต์ร่วมกันระหว่างสองประเทศ แบบที่นักท่องเที่ยวมาแล้วรู้สึกว่าได้สัมผัสบรรยากาศสองวัฒนธรรมในที่เดียว มันจะเป็นจุดขายที่ต่างจากเมืองท่องเที่ยวอื่น ๆ แล้วก็ทำให้เขาอยากกลับมาอีก” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย, 9 เมษายน 2568)

17.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว
โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

17.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ในพื้นที่ชายแดนหนองคายควรกำหนดแนวทางที่ตอบโจทย์การพัฒนาระดับจังหวัดอย่างชัดเจน พร้อมทั้งเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ระดับชาติหรือแผนแม่บทหลัก เพื่อให้การดำเนินงานในพื้นที่ไม่เกิดความซ้ำซ้อนหรือขาดทิศทาง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่คิดว่าเวลาเราจะวางนโยบายหรือยุทธศาสตร์อะไรสำหรับหนองคายเนี่ย มันควรต้องเริ่มจากความต้องการของจังหวัดก่อน คือดูว่าพื้นที่ต้องการอะไร แล้วค่อยเอาไปเชื่อมกับแผนแม่บทใหญ่ของประเทศ มันถึงจะเดินไปในทางเดียวกันได้ ไม่ใช่ว่ามีแต่แผนจากส่วนกลางลงมาแล้วพื้นที่ไม่พร้อมหรือไม่ตรงกับปัญหาจริง แบบนั้นมันจะไม่เกิดผลเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นการผลักดันนโยบายควรให้ความสำคัญกับจังหวัดก่อน แล้วค่อยโยงขึ้นไปให้สอดคล้องกัน” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย, 9 เมษายน 2568)

17.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายความร่วมมือในพื้นที่ชายแดนหนองคายควรมุ่งเน้นไปที่การสร้างเชื่อมโยงระหว่างภาคีทั้งสองฝั่งแม่น้ำโขงอย่างเป็นระบบ ผ่านการจัดกิจกรรมหรือโครงการร่วมที่สะท้อนอัตลักษณ์ร่วมกัน มีช่วยสร้างความต่อเนื่องในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังเป็นแรงผลักดันต่อการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าสู่พื้นที่ การพัฒนาเครือข่ายลักษณะนี้ยังคงทำให้เกิดความสัมพันธ์แบบเกื้อกูลกันระหว่างเมืองชายแดนทั้งสองประเทศอย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าเราน่าจะใช้โอกาสที่หนองคายอยู่ติดลาวให้เป็นประโยชน์นะ เพราะสองฝั่งโขงมันมีอะไรที่คล้ายกันเยอะ ถ้าเราจัดกิจกรรมหรืออีเวนต์ที่เป็นความร่วมมือกันระหว่างสองประเทศ มันจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น ไม่ใช่แค่คนไทยหรือลาว แต่ต่างชาติก็รู้สึกลึกซึ้งน่าสนใจ เพราะได้สัมผัสสองวัฒนธรรมในทริปเดียว ที่คิดว่าการทำงานร่วมกันแบบนี้จะช่วยให้การ

ท่องเที่ยวเติบโตไปพร้อมกันทั้งสองฝั่งเลย” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย, 9 เมษายน 2568)

17.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในเมืองชายแดนหนองคายควรขยายมุมมองจากการพัฒนาเพียงด้านกายภาพไปสู่การบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างประสบการณ์ที่สะดวกและทันสมัยแก่นักท่องเที่ยว อาทิ โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้งานได้บนมือถือ แนวคิดการพัฒนาเมืองให้สามารถบริหารจัดการได้รับการสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในด้านการให้ข้อมูล การเดินทาง และการบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับภาพลักษณ์ของเมืองชายแดนให้กลายเป็นเมืองอัจฉริยะตอบโจทย์นักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ผมมองว่าถ้าเราจะพัฒนาเมืองให้ทันสมัยจริง ๆ โดยเฉพาะในมุมมองของการท่องเที่ยว มันควรนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีเข้ามาช่วย เช่น การทำระบบข้อมูลท่องเที่ยวแบบออนไลน์ ที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงง่าย ๆ ผ่านมือถือ จะเป็นแอปหรือเว็บไซต์ก็ได้ พอเขามีข้อมูลครบทั้งที่เที่ยว ร้านอาหาร การเดินทาง มันก็ช่วยให้เขาตัดสินใจมาเที่ยวได้ง่ายขึ้น พี่ว่าถ้าไปในแนว Smart City แบบนี้ หนองคายจะดูน่าสนใจขึ้นเยอะเลยโดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่เขาใช้เทคโนโลยีเป็นหลัก” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย, 9 เมษายน 2568)

17.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ของเมืองชายแดนหนองคายควรสร้างอัตลักษณ์ที่มีรากฐานจากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะชุมชนริมฝั่งโขงที่กระจายอยู่ใน 6 อำเภอ ซึ่งมีเรื่องราวและเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สามารถนำมาสื่อสารในรูปแบบการเล่าเรื่อง เพื่อเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยวและสร้างภาพจำใหม่ให้กับพื้นที่การตลาดด้วยเสน่ห์ของความเป็นพื้นถิ่นจะช่วยให้หนองคายแตกต่างจากเมืองชายแดนอื่น ๆ อย่างชัดเจน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“พี่ว่าหนองคายมีเสน่ห์เฉพาะตัวเยอะนะ โดยเฉพาะวิถีชีวิตของคนที่อยู่ตามลุ่มแม่น้ำโขงในแต่ละอำเภอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องประเพณีท้องถิ่น การใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย หรือความผูกพันกับแม่น้ำ มันมีเรื่องราวที่เล่าได้หมด ถ้าเรานำสิ่งเหล่านี้มาทำให้เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ แล้วสื่อสารออกไปให้คนภายนอกเห็น พี่ว่ามันจะช่วยสร้างภาพจำใหม่ ๆ ให้หนองคายได้ แทนที่จะขายแต่ภาพเมืองชายแดนอย่างเดียว เราก็ขายความเป็นตัวตนของพื้นที่เข้าไปด้วย” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย, 9 เมษายน 2568)

17.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในพื้นที่ชายแดนหนองคายควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างมีเป้าหมายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับ ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน และภาคประชาสังคม โดยเฉพาะในกระบวนการกำหนดแนวทางพัฒนาและการจัดการประเด็นท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้ตรงกับบริบทของพื้นที่ การมีเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลและร่วมวางแผนช่วยให้ทุกฝ่ายเข้าใจบทบาทของตนเอง

สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การพัฒนาเรื่องการท่องเที่ยวมันไม่ใช่เรื่องของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งนะ มันต้องทำงานร่วมกันทุกฝ่ายเลย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ท้องถิ่น หรือแม้แต่เอกชน เพราะแต่ละคนก็มีมุมมองและบทบาทต่างกัน ถ้าเรามีการคุยกัน วางแนวทางร่วมกันตั้งแต่แรก มันจะช่วยให้รู้ว่าอะไรคือจุดสำคัญที่ต้องจัดการก่อน ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ แล้วสุดท้ายก็ไม่ตอบโจทย์พื้นที่ ที่คิดว่าความร่วมมือแบบนี้แหละที่จะทำให้พัฒนาได้อย่างยั่งยืนจริง ๆ” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย, 9 เมษายน 2568)

17.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรเน้นการยกระดับศักยภาพของชุมชนให้สามารถพัฒนาไปสู่มาตรฐานในระดับสากล โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมองค์ความรู้ พัฒนาทักษะ และสร้างระบบสนับสนุนที่เหมาะสม เพื่อให้ชุมชนมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวจากหลากหลายภาคส่วน มีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคการขับเคลื่อนดังกล่าวยังคงส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เช่นเดียวกับการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจอีกด้วย มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าเราจะพัฒนาการท่องเที่ยวให้ไปไกลกว่านี้ ชุมชนต้องได้รับการสนับสนุนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพนะ ไม่ใช่แค่พัฒนาแบบพื้น ๆ แต่ต้องช่วยกันยกระดับให้เขามีมาตรฐานที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจากหลากหลายประเทศได้ ต้องมีการอบรม สร้างความเข้าใจเรื่องบริการ การจัดการ และการตลาดที่เหมาะสม ซึ่งอันนี้ภาครัฐ เอกชน แล้วก็ชุมชนเองต้องทำงานร่วมกัน ที่เชื่อว่าถ้าเราขับเคลื่อนไปด้วยกัน ชุมชนจะมีขีดความสามารถที่แข่งขันได้” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย, 9 เมษายน 2568)

17.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลในพื้นที่ชายแดนหนองคายควรมีระบบที่ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมควบคู่กับการติดตามความคืบหน้าของแผนงานหรือกิจกรรมในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การประเมินผลรายไตรมาส มีส่วนช่วยให้เกิดการสะท้อนปัญหา อุปสรรค และความก้าวหน้าได้อย่างทันทั่วทั้งที่ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ อันส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและไม่สะดุดกลางทาง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การทำงานพัฒนาอะไรสักอย่าง โดยเฉพาะเรื่องการท่องเที่ยว มันต้องมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอเลยนะ อย่างน้อยทุก 3 เดือนก็ควรเช็กกันที่ว่า สิ่งที่เราวางแผนไว้มันคืบหน้าไปถึงไหนแล้ว มีอะไรที่ต้องปรับปรุงหรือเปล่า เพราะถ้าไม่ติดตามเลย มันจะกลายเป็นว่าปัญหาเล็ก ๆ ถูกปล่อยให้สะสมจนแก้ยาก แล้วก็ทำให้แผนที่วางไว้ไม่เดินไปข้างหน้าเท่าที่ควร การติดตามแบบนี้

จะช่วยให้เราพัฒนางานได้ต่อเนื่องและเห็นผลจริงมากกว่าแค่ทำแล้วก็จบไป” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย, 9 เมษายน 2568)

18. เทศบาลเมืองหนองคาย

18.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคายมีลักษณะเด่นที่อิงกับฤดูกาลที่เชื่อมโยงกับวันสำคัญทางศาสนาของชาวพุทธ และผสมผสานทั้งมิติทางวัฒนธรรมกับความเชื่อหรือการท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ อาทิ พญานาคที่วัดไทย ซึ่งถือเป็นจุดขายเฉพาะตัวของพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวยังเผชิญข้อจำกัดที่สำคัญในด้านการจัดการ โดยเฉพาะในเรื่องของทิศทางนโยบายและภาพลักษณ์ที่ยังขาดความชัดเจน ทำให้ยากต่อการผลักดันให้เกิดความยั่งยืนหรือความต่อเนื่องของการพัฒนาในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการวางแผน การประชาสัมพันธ์ และการเชื่อมโยงกับตลาดเป้าหมายในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การท่องเที่ยวในหนองคาย มันจะเป็นลักษณะตามฤดูกาล อย่างช่วงออกพรรษาก็จะมีคนมาเยอะ เพราะมีงานบุญ งานประเพณี แล้วก็คนที่มาเที่ยวส่วนใหญ่เขาก็จะมาแบบมีเป้าหมาย เช่น มาสักการะหลวงพ่อพระใส ไปไหว้พญานาคที่วัดไทย ไปตามรอยสายมูอะไรแบบนี้ ซึ่งมันก็ดีนะ เพราะเป็นจุดแข็งของพื้นที่ แต่ที่ที่ยังรู้สึกที่เราจะไปไม่สุดก็คือเรื่องการบริหารจัดการ โดยเฉพาะเรื่องภาพลักษณ์กับนโยบายที่มันยังไม่ชัดเจน เช่น จะสื่อสารออกไปทางไหนดี จะเน้นวัฒนธรรมหรือสายมู หรือจะทำให้มันผสมกันยังไงให้ลงตัว ทุกวันนี้มันก็เลยยังไม่ค่อยตอบโจทย์นักท่องเที่ยวเท่าที่ควร แล้วมันก็เป็นอุปสรรคในการผลักดันการท่องเที่ยวของจังหวัดให้ไปต่อในระยะยาวได้ยากเหมือนกัน” (ปลัดปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย, 10 เมษายน 2568)

18.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองชายแดน จำเป็นต้องอาศัยมุมมองที่ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านยุทธศาสตร์ พันธมิตรในพื้นที่ และการสร้างความร่วมมือข้ามพรมแดน การพัฒนาไม่ได้ขึ้นอยู่กับเรามีแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ต้องอาศัยการวางแผนในระดับนโยบายที่ตอบโจทย์เชิงพื้นที่อย่างแท้จริง การทำงานร่วมกันของภาคีที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดจึงต้องมีเป้าหมายร่วมและกำหนดกลไกที่ชัดเจน ขณะเดียวกันการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะในพื้นที่สองฝั่งแม่น้ำโขงยังเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างสรรค์รูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่ตอบสนองนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองชายแดนให้มันเกิดผลจริง ๆ พี่ว่าต้องมองให้ครบทุกด้าน ไม่ใช่มองแค่ปลายทางหรือเฉพาะแหล่งท่องเที่ยว แต่ต้องเริ่มตั้งแต่ยุทธศาสตร์ที่ใช้ขับเคลื่อนเลย

ว่าเราจะไปทางไหน จะเน้นอะไร แล้วคนที่อยู่ในพื้นที่ทั้งหมด ทั้งหน่วยงานราชการ เอกชน หรือ แม้แต่ชุมชน เขาต้องมีความเข้าใจร่วมกัน มีเป้าหมายเดียวกันในการทำงาน มันถึงจะเดินหน้าได้ และอีกอย่างที่สำคัญมากคือ เราต้องมีความร่วมมือกับฝั่งลาวด้วย เพราะนักท่องเที่ยวเขามอง เป็นพื้นที่เดียวกันอยู่แล้ว ถ้าเราร่วมมือกันออกแบบเส้นทางหรือกิจกรรมให้มันต่อเนื่อง มันก็จะเกิด การท่องเที่ยวแบบใหม่ ๆ ที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้ทั้งสองฝั่งได้จริง” (ปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย, 10 เมษายน 2568)

18.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว
โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน
ดังนี้

18.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือ
ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ของผู้นำเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนงานและ
เชื่อมโยงความร่วมมือในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความชัดเจนในบทบาทของหน่วยงานที่
รับผิดชอบจะช่วยลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน และส่งผลต่อการกำหนดยุทธศาสตร์สามารถ
ตอบโจทย์พื้นที่ได้อย่างแท้จริง ทั้งในแง่ของการวางแผนระยะยาว การจัดลำดับความสำคัญของแหล่ง
ท่องเที่ยว และการเชื่อมโยงกับนโยบายระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ มีรายละเอียดตามบท
สัมภาษณ์ดังนี้

“ในมุมมองที่มองว่าควรมีเจ้าภาพหลักให้ชัดเจนในการพัฒนายุทธศาสตร์ของจังหวัดเลย มันจะ
ได้ไม่ลืมนว่าหน่วยงานไหนทำอะไร เพราะตอนนี้บางทีหลายหน่วยงานก็ทำคล้าย ๆ กัน แต่
ไม่ได้เชื่อมกัน หรือบางครั้งก็ไม่มีใครกล้าตัดสินใจ เพราะไม่แน่ใจว่าใครเป็นคนรับผิดชอบหลัก
ถ้ามีเจ้าภาพที่ชัดเจน เช่น อาจจะเป็นจังหวัด หรือสำนักงานการท่องเที่ยวที่มีอำนาจและ
บทบาทโดยตรง เขาจะสามารถวางแผนให้ครอบคลุมได้ ทั้งเรื่องทิศทาง การจัดลำดับ
ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือแม้แต่กับฝั่ง
ประเทศเพื่อนบ้าน มันจะทำให้ภาพรวมมันชัดเจน และการทำงานจริง ๆ ก็จะไม่สะดุดด้วย”
(ปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย, 10 เมษายน 2568)

18.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือ
ด้านเครือข่ายความร่วมมือ จำเป็นต้องสร้างเอกภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ให้กับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งใน
ระดับจังหวัดและภูมิภาค ในแต่ละภาคส่วนยังดำเนินงานแยกกันโดยขาดเป้าหมายที่เป็นเอกภาพ
ส่งผลให้การพัฒนาไม่เกิดพลังขับเคลื่อน ตามทิศทางร่วมกันของหนองคาย ในฐานะพื้นที่ศักยภาพ
ทางการท่องเที่ยวชายแดน เปิดโอกาสให้เครือข่ายสามารถผสมผสานทรัพยากร ความรู้ และบทบาทหน้าที่
ได้อย่างสอดคล้อง และนำไปสู่การพัฒนารูปธรรมร่วมกันในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์
ดังนี้

“ในกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ ไม่ว่าทั้งในพื้นที่หรือระดับภูมิภาค ที่ว่าตอนนี้มันยังดำเนินไปคน
ละทิศคนละทางอยู่ คือแต่ละหน่วยงานเขาก็ทำของเขาไปตามบทบาท แต่พอมันไม่มีทิศทาง

กลางที่ชัดเจน มันก็ไม่เชื่อมกัน ที่ว่าควรต้องปักหมุดให้ชัดเจนเลยว่าเราจะไปทางไหน จะเน้นวัฒนธรรม สายมู การค้าขายแดน หรือจะผสมผสานแบบไหน ถ้ามีทิศทางร่วมกันที่ชัดเจน มันถึงจะเกิดพลังร่วมที่ทำให้การท่องเที่ยวพัฒนาได้จริง ๆ” (ปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย, 10 เมษายน 2568)

18.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรคำนึงถึงการวางระบบคมนาคมเป็นหลัก ที่สามารถเชื่อมโยงเมืองชายแดนอย่างหนองคายกับเมืองหลักในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนารถไฟรางคู่จึงไม่ใช่แค่เรื่องของความสะดวกสบาย แต่ยังเป็นกลยุทธ์เชิงโครงสร้างที่ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลา การเพิ่มจำนวนผู้เดินทาง และยกระดับขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาบริบทของหนองคายเป็นจุดยุทธศาสตร์เชื่อมระหว่างไทย ลาว และจีน การเชื่อมต่อด้วยระบบรางที่มีประสิทธิภาพช่วยเพิ่มความน่าสนใจของเมืองในฐานะศูนย์กลางการเดินทางและการท่องเที่ยวระดับภูมิภาค มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มองว่าถ้าเราจะยกระดับหนองคายให้กลายเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวที่แท้จริง เรื่องระบบรางมันจำเป็นมากนะ โดยเฉพาะรถไฟรางคู่ เพราะตอนนี้นักท่องเที่ยวอยากมาหนองคายหลายคนก็ยังไม่รู้เลยว่ามันเดินทางไม่ค่อยสะดวก ถ้ามีรถไฟรางคู่ที่วิ่งได้เร็วขึ้น เชื่อมต่อจากเมืองใหญ่ ๆ อย่างกรุงเทพฯ หรือขอนแก่นมาได้สะดวก มันจะช่วยให้คนตัดสินใจมาเที่ยวง่ายขึ้น ที่ว่าไม่ใช่แค่รองรับนักท่องเที่ยวในประเทศอย่างเดียว แต่ต่างชาติโดยเฉพาะจากลาวหรือแม้แต่จีน ถ้าเขาเห็นว่าระบบการเดินทางเราพร้อม เขาก็กล้ามา ใช้เวลาในพื้นที่มากขึ้น เมืองเราก็ได้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม” (ปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย, 10 เมษายน 2568)

18.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ควรเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจบริบทของพื้นที่อย่างลึกซึ้ง ทั้งในมิติของภูมิสังคม อัตลักษณ์ชุมชน และทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม เพื่อให้สามารถสร้างเนื้อหาการตลาดที่สื่อสารออกมาได้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง การมีฐานข้อมูลที่เป็นระบบจะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถวางกลยุทธ์ทางการตลาดได้อย่างแม่นยำมากขึ้น และสามารถเลือกช่องทางประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่ม เช่น การใช้สื่อดิจิทัลเข้าถึงนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ หรือสื่อท้องถิ่นในการสร้างความเชื่อมโยงกับประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อให้การประชาสัมพันธ์เกิดผลลัพธ์ในกว้างและยั่งยืนในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าก่อนที่จะเราจะทำการตลาดหรือประชาสัมพันธ์อะไรออกไปเนี่ย สิ่งสำคัญคือต้องรู้จักพื้นที่ของเราก่อนว่าจริง ๆ แล้วหนองคายมีอะไรที่เป็นจุดแข็ง จุดขาย แล้วคนในพื้นที่เขามีวิถีชีวิตหรือทรัพยากรอะไรที่น่าสนใจบ้าง ที่เลยคิดว่าควรเริ่มจากการจัดฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิสังคมและทุนทางสังคมให้ชัดก่อน เพราะถ้าเรามีข้อมูลพวกนี้ครบ เราก็จะสามารถวิเคราะห์ได้ว่าควรพัฒนาอะไรเพิ่มเติม แล้วก็ค่อยวางแผนการตลาดให้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น เช่น ถ้าเรารู้ว่า

ชุมชนไหนมีเรื่องราวดี ๆ หรือของดีท้องถิ่น เราก็สามารถประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวได้โดยตรง” (ปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย, 10 เมษายน 2568)

18.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในบริบทการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค โดยเฉพาะการทำงานร่วมกับลาว ผ่านกรอบแผนแม่บทที่มีเป้าหมายร่วมกัน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ไม่ใช่เพียงเฉพาะในฝั่งใดฝั่งหนึ่ง การสร้างความต่อเนื่องของแผนงาน ความเข้าใจในบริบทของกันและกัน และการกำหนดกลไกการทำงานร่วมอย่างชัดเจน จะช่วยให้การพัฒนาเมืองชายแดนมีทิศทางที่มั่นคงและสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการบูรณาการเพื่อความยั่งยืนในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าเราจะพัฒนาเมืองชายแดนให้มันเดินไปได้จริง ๆ มันต้องไม่ใช่แค่ฝั่งเราฝั่งเดียวที่ขยับนะ ฝั่งลาวเองก็ต้องเดินไปในทิศทางเดียวกันด้วย เพราะทุกวันนี้นักท่องเที่ยวเขาไม่ได้มองแค่ประเทศเดียว เขามองทั้งเส้นทางท่องเที่ยวแบบข้ามแดน ที่เลยคิดว่าควรมีการบูรณาการกันระหว่างสองฝั่งให้ชัดเจน โดยอิงจากแผนแม่บทที่วางไว้ แล้วก็พัฒนาให้มันต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่โครงการระยะสั้น ที่เชื่อว่าถ้าเราทำให้สองฝั่งเดินไปด้วยกันได้แบบมีเป้าหมายร่วม เมืองเราก็จะเติบโตได้อย่างยั่งยืนครับ” (ปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย, 10 เมษายน 2568)

18.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนจำเป็นต้องให้ความรู้หรือจัดกิจกรรมเพียง พร้อมทั้งการพัฒนาผู้นำชุมชน ให้มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการจัดการและขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่ได้ด้วยตนเอง การมีผู้นำที่เข้มแข็งช่วยให้ชุมชนสามารถวางแผน พัฒนา และต่อยอดกิจกรรมท่องเที่ยวได้อย่างเป็นระบบ ตลอดจนยังสามารถประสานกับหน่วยงานภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความภาคภูมิใจของคนในพื้นที่ในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การพัฒนาชุมชนให้ไปต่อได้ในระยะยาว มันต้องเริ่มจากการมีผู้นำที่แหละที่เข้มแข็งแล้วก็เข้าใจภาพรวมของ การท่องเที่ยว ไม่ใช่แค่เรื่องขายของหรือจัดกิจกรรมเฉพาะหน้า แต่ต้องคิดเผื่อไปถึงการวางแผน การบริหารจัดการทรัพยากรในหมู่บ้าน และการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้ด้วย ที่เชื่อว่าถ้าชุมชนมีคนทีลุกขึ้นมาเป็นแกนกลาง แล้วได้รับการพัฒนาศักยภาพให้ครบ ทั้งเรื่องความรู้ ทักษะ และทัศนคติ มันจะทำให้ทั้งหมู่บ้านแข็งแรงขึ้น เหมือนมีคนคอยพาเรือให้ไม่หลงทิศ แล้วแบบนี้แหละชุมชนถึงจะพัฒนาได้อย่างยั่งยืน”

(ปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย, 10 เมษายน 2568)

18.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรขับเคลื่อนด้วยระบบที่มีความต่อเนื่องและสามารถตรวจสอบได้

จริง มีการจัดเก็บข้อมูลผลลัพธ์จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ก่อน เพื่อนำมาสังเคราะห์และระบุจุดแข็งที่ยังต้องปรับปรุง การประเมินผลที่มีลักษณะเป็นรายปีหรือตามกรอบระยะควรมีการกำหนดเกณฑ์ชัดเจน รวมทั้งยังเสนอให้มีการพึ่งพาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสื่อสารผลลัพธ์หรือข้อมูลกลับไปสู่หน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถเรียนรู้จากผลลัพธ์จริง และนำข้อมูลไปใช้วางแผนหรือปรับทิศทางในรอบต่อไปได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าติดตามประเมินผลมันไม่ควรทำแค่เพื่อตอบตัวเลขหรือเขียนรายงานส่งนะ แต่มันควรจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เรารู้ว่าที่เราทำมาเนี่ย มันได้ผลจริงแค่ไหน ตรงไหนที่ยังขาด ยังไม่เวิร์ก แล้วก็นำมาต่อยอดหรือปรับปรุงให้ดีขึ้นในรอบต่อไป พี่คิดว่าถ้าเราทำเป็นประจำทุกปี มีระบบชัดเจน มีคนรับผิดชอบ แล้วก็สื่อสารผลลัพธ์กลับไปให้หน่วยงานหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องรู้ด้วย มันจะทำให้ทุกฝ่ายรู้ว่าเรากำลังพัฒนาไปในทิศทางไหน และจะช่วยให้การบริหารจัดการมันดีขึ้นแบบเป็นรูปธรรม” (ปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย, 10 เมษายน 2568)

19. อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า

19.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า บริบทของหนองคายในฐานะเมืองชายแดนยังคงจำกัดอยู่ในบทบาทของพื้นที่รองรับการเดินทางระหว่างประเทศมากกว่าการเป็นจุดหมายเชิงท่องเที่ยวที่ชัดเจน ปัญหาหลักอยู่ที่โครงสร้างพื้นฐานที่ยังไม่เอื้อต่อการเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อ โดยเฉพาะระบบยานพาหนะประเภทรถไฟที่ยังไม่สามารถรองรับการเดินทางระยะไกลจากจีนผ่านลาวได้อย่างเต็มรูปแบบ ขณะเดียวกัน การข้ามแดนยังคงต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ซับซ้อน ทำให้การเดินทางระหว่างประเทศยังไม่เป็นอิสระมากพอที่จะกระตุ้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหรือแบบข้ามพรมแดนได้อย่างเต็มศักยภาพ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ตอนนี้ภาพของหนองคายมันยังไม่ชัดเจนเท่าไรในสายตาคนนอก ส่วนใหญ่เขายังมองว่าเป็นแค่เมืองทางผ่าน เป็นจุดพักหรือจุดข้ามแดนไปลาวมากกว่าจะตั้งใจมาเที่ยวจริง ๆ อาจารย์มองว่าส่วนหนึ่งก็เพราะเรื่องการคมนาคม อย่างระบบรถไฟจากจีนที่ผ่านลาวเข้ามา ผังไทยเองก็ยังไม่มีการรองรับที่เป็นรูปธรรมเท่าไร แล้วก็เรื่องการข้ามแดน มันยังไม่ถึงขั้นไร้พรมแดน ยังต้องผ่านขั้นตอนตรวจคนเข้าเมืองอยู่เยอะ ทำให้การเดินทางมันไม่ลื่นไหลนัก ถ้าอยากให้หนองคายกลายเป็นเมืองท่องเที่ยวจริง ๆ เราต้องวางระบบให้มันรองรับการเดินทางแบบเชื่อมต่อให้ได้ก่อน” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า, 21 เมษายน 2568)

19.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการ

ส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองชายแดนหนองคายควรปรับเปลี่ยนจากแนวคิดเรื่องพรมแดนในเชิงกีดกันไปสู่การมองพรมแดนในฐานะพื้นที่เชื่อมโยงระหว่างเมืองข้ามประเทศ การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวที่ต่อเนื่องกันระหว่างเมืองสองฝั่งโขงจะไม่เพียงแต่สร้างประสบการณ์การเดินทางที่มีมิติทางวัฒนธรรมหลากหลายและเชื่อมโยงกันเท่านั้น แต่ยังสามารถกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ เช่น การค้าบริเวณชายแดน การบริการนักท่องเที่ยว และการลงทุนด้านการท่องเที่ยวในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“อาจารย์มองว่าทุกวันนี้เรายังมองพรมแดนเหมือนเป็นเส้นแบ่ง เหมือนกับว่าแยกพื้นที่ของใครของมันชัดเจน แต่ถ้าเราลองปรับมุมมองใหม่ มองพรมแดนเป็นพื้นที่เชื่อมโยงมากกว่าการแบ่ง มันจะทำให้เราคิดได้ว่าจะสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างเมืองชายแดนได้ยังไง ซึ่งถ้าทำได้จริง อาจารย์เชื่อว่าจะเกิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ขึ้นมาอีกเยอะเลย ไม่ใช่แค่ฝั่งไทย หรือฝั่งลาวฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นการเติบโตไปพร้อมกันทั้งสองฝั่งแบบ มีส่วนร่วมและต่อเนื่อง” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า, 21 เมษายน 2568)

19.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว
โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้านดังนี้

19.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านนโยบายและยุทธศาสตร์จำเป็นต้องมีกรอบระยะยาวที่ชัดเจน โดยเฉพาะแผนแม่บทที่ครอบคลุมทั้งระยะสั้น และยาว เช่น 5 ปี 10 ปี เป็นต้น เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในขณะที่การมีแบบแผนที่ดีช่วยลดปัญหาการทำงานแบบเฉพาะกิจหรือขาดความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน และช่วยให้สามารถวางแผนทางทิศทางการจัดสรรงบประมาณ การลงทุน โครงสร้างพื้นฐาน มีส่วนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติจริงในระดับท้องถิ่นและภูมิภาค มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“อาจารย์คิดว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนอย่างหนองคายมันควรมีแผนแม่บทที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่ทำแบบปีต่อปีหรือโครงการระยะสั้นไปเรื่อย ๆ เพราะมันจะทำให้ขาดความเชื่อมโยง แล้วสุดท้ายก็ไม่มีอะไรที่พัฒนาได้จริงจิง อาจารย์มองว่าแผนแม่บทควรมีทั้งระยะ 5 ปี และ 10 ปี ที่ครอบคลุมตั้งแต่โครงสร้างพื้นฐานไปจนถึงการทำงานร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน ถ้ามีแผนพวกนี้รองรับไว้ล่วงหน้า ทุกหน่วยงานจะทำงานไปในทางเดียวกันได้ง่ายขึ้น และหนองคายก็จะเติบโตในแบบที่ยั่งยืนมากกว่า” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า, 21 เมษายน 2568)

19.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายควรมีโครงสร้างการประสานงานที่เป็นรูปธรรมมากกว่าการทำงานแยกส่วนในระดับประเทศ

การจัดตั้งกลไกกลางในลักษณะของคณะกรรมการร่วม หรือหน่วยงานพิเศษที่มีผู้แทนจากทั้งไทย ลาว และจีน เข้ามาช่วยเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันผ่านการวางแผนขับเคลื่อนนโยบายได้อย่างเป็นเอกภาพ มีความสำคัญมากต่อบริบทของพื้นที่ชายแดนที่เกี่ยวข้องกับหลายประเทศ ความร่วมมือในลักษณะนี้จะช่วยลดความซ้ำซ้อน กระจายบทบาทหน้าที่ได้ชัดเจน ส่งผลต่อการพัฒนาท่องเที่ยวเกิดผลในระดับภูมิภาคได้จริง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“อาจารย์มองว่าถ้าเราจะขับเคลื่อนการท่องเที่ยวชายแดนให้เกิดผลจริง ๆ มันต้องมีคนกลาง หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานโดยตรงระหว่างประเทศเลย เพราะตอนนี้แต่ละฝั่งก็ทำกันไปคนละทาง ขาดการเชื่อมโยงที่เป็นระบบ ถ้ามีคณะกรรมการร่วมระหว่างไทย ลาว จีน ที่มีตัวแทนจากแต่ละประเทศมานั่งคุยกัน วางแผนร่วมกัน มันจะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ใช่ไทยทำอย่างหนึ่ง ลาวอีกแบบ จีนอีกอย่าง อาจารย์คิดว่าความร่วมมือแบบนี้จะช่วยลดช่องว่าง ลดความซ้ำซ้อน แล้วก็สร้างภาพรวมการท่องเที่ยวชายแดนที่แข็งแกร่งและยั่งยืนมากขึ้น” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า, 21 เมษายน 2568)

19.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์จำเป็นต้องขยับจากมุมมองระดับท้องถิ่นไปสู่การวางแผนในระดับภูมิภาค เพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของระบบรางจากจีนและลาวเข้าสู่ไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบูรณาการระบบคมนาคมให้เชื่อมต่อกันอย่างไร้รอยต่อในรูปแบบองค์รวม One Stop Service ไม่เพียงช่วยลดขั้นตอนและความยุ่งยากในการเดินทางของนักท่องเที่ยว แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนเพิ่มความสะดวกในการขนส่งผลิตภัณฑ์และกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดนได้อีกด้วย การพัฒนาเหล่านี้ควรเกิดจากการวางแผนร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนอย่างรอบด้าน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“อาจารย์มองว่าถ้าเราจะพูดถึงเรื่องโลจิสติกส์ในพื้นที่ชายแดนอย่างหนองคาย มันต้องมองภาพใหญ่ระดับภูมิภาค ไม่ใช่แค่ในจังหวัดอย่างเดียว เพราะตอนนี้ระบบรางจากจีนผ่านลาวมันกำลังมา ถ้าไทยเราไม่รีบพัฒนาให้สอดคล้อง ก็จะเสียโอกาสไปเยอะเลย อาจารย์คิดว่าควรเร่งเรื่องระบบรางฝั่งไทยให้พร้อมรับการเชื่อมต่อ แล้วก็เรื่องขนส่งมวลชนภายในประเทศเองก็ควรทำให้สะดวกขึ้น เช่น จัดระบบให้เป็นแบบ one stop service ไม่ต้องเปลี่ยนหลายต่อหรือเจอขั้นตอนซ้ำซ้อน เพราะถ้าเดินทางง่าย นักท่องเที่ยวก็มาเยอะขึ้น เศรษฐกิจก็ขยับตาม” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า, 21 เมษายน 2568)

19.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ควรมุ่งเน้นไปที่การสร้างอัตลักษณ์ทางการท่องเที่ยวที่มีจุดยืนชัดเจน สามารถสื่อสารได้ทั้งในและนอกประเทศผ่านการสร้างแบรนด์ร่วมระหว่างชายแดนไทย-ลาว นอกจากนี้ การพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ที่สามารถรวมข้อมูลการเดินทาง แหล่ง

ท่องเที่ยว และกิจกรรมจากทั้งสองประเทศไว้ในระบบเดียว เพื่อลดความสับสนและเพิ่มความสะดวกให้นักท่องเที่ยว อีกทั้งยังช่วยสะท้อนภาพลักษณ์ของเมืองชายแดนในฐานะพื้นที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ต่อเนื่องที่มีความพร้อมด้านข้อมูลและการบริการอย่างทันสมัย นำไปสู่ความเชื่อมั่นและการจดจำของตลาดในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“อาจารย์คิดว่าถ้าเราจะทำให้การท่องเที่ยวชายแดนมันน่าสนใจและยั่งยืนจริง ๆ เราต้องเริ่มจากการสร้างแบรนด์ก่อนเลย คือ ให้คนจำได้ว่าถ้าพูดถึงหนองคาย-ลาว ต้องนึกถึงอะไร มันต้องมีภาพจำที่ชัด ไม่ใช่แค่สถานที่ แต่รวมถึงเรื่องราว วิถีชีวิต แล้วก็ประสบการณ์ที่จะได้รับ พอเรามีแบรนด์ชัดแล้ว การประชาสัมพันธ์มันจะง่ายขึ้น โดยเฉพาะถ้าเราใช้มีแพลตฟอร์มออนไลน์เข้ามาด้วย” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า, 21 เมษายน 2568)

19.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการควรมุ่งไปที่การพัฒนาโครงสร้างของเส้นทางการท่องเที่ยวให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบระหว่างจุดท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยเฉพาะแหล่งที่มีทุนทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และทรัพยากรท้องถิ่น เช่น วัด ตลาดพื้นบ้าน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การออกแบบเส้นทางเหล่านี้ให้เป็นรูปธรรม มีส่วนช่วยให้เกิดประสบการณ์ท่องเที่ยวที่ต่อเนื่อง สร้างจุดขายใหม่ให้กับพื้นที่ และกระจายรายได้ลงสู่ฐานราก ทั้งยังเป็นการบูรณาการบทบาทของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ให้ทำงานร่วมกัน เพื่อสนับสนุนแผนการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“อาจารย์มองว่าการจะทำให้การท่องเที่ยวมันเติบโตได้จริง มันต้องเริ่มจากการจัดระบบเส้นทางก่อนเลยนะ คือไม่ใช่แค่มีแหล่งท่องเที่ยวกระจุกกระจาย แต่ต้องเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน เช่น เริ่มจากวัดในชุมชน แล้วต่อไปตลาดพื้นบ้าน จากนั้นก็ไปยังแหล่งเรียนรู้หรือสถานที่ที่เป็นจุดเด่นของหมู่บ้าน แบบนี้มันจะเกิดเป็นรูปใหม่ที่เดินทางง่าย แล้วนักท่องเที่ยวก็จะรู้สึกว่ามันมีความต่อเนื่อง ไม่ใช่เที่ยวแบบแยกส่วน อาจารย์คิดว่าถ้าทำได้แบบนี้แล้วให้หลายหน่วยงานมาช่วยกันดูแลแต่ละจุดตามบทบาท มันจะทำให้เกิดการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อพื้นที่ในวงกว้างมากขึ้น” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า, 21 เมษายน 2568)

19.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรดั้งเดิมของชุมชนผ่านแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ไม่ใช่เพียงส่งเสริมการผลิตเท่านั้น แต่ควรเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์และบริการท้องถิ่นเข้ากับกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดประสบการณ์ที่มีเอกลักษณ์ เช่น การเรียนรู้วิถีทอผ้า การทำอาหารพื้นเมือง หรือการใช้ชีวิตแบบชาวบ้านผ่านการบริการแบบโฮมสเตย์ การพัฒนาเหล่านี้ นอกจากจะสร้างรายได้แก่ชุมชนแล้ว ยังเป็นกลไกสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าสู่พื้นที่อย่างยั่งยืน พร้อมเสริมสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของท้องถิ่น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“อาจารย์คิดว่าแนวทางการพัฒนาชุมชนให้เข้ากับการท่องเที่ยวมันควรจะเน้นไปที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ไม่ใช่แค่ขายของแล้วจบ แต่ต้องทำให้ของในชุมชนมันมีเรื่องราว มีมูลค่าเพิ่ม เช่น ผ้าไหมที่ทอในพื้นที่ หัตถกรรมพื้นบ้าน หรืออาหารท้องถิ่น ถ้าเรานำเสนอให้ดี นักท่องเที่ยวเขาจะอยากเรียนรู้ อยากเข้ามาสัมผัส แล้วถ้ามีการพัฒนาเรื่องโฮมสเตย์ให้ได้มาตรฐานมากขึ้น มันก็จะ เป็นช่องทางที่ดีในการดึงคนเข้าไปในชุมชนได้โดยตรง อาจารย์ว่าทั้งหมดนี้ไม่ใช่แค่สร้างรายได้ แต่มันยังช่วยให้คนในพื้นที่เห็นคุณค่าในสิ่งที่ตัวเองมีด้วย” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิต และการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า, 21 เมษายน 2568)

19.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรมีกรอบการวัดผลที่เชื่อมโยงโดยตรงกับแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่วางไว้ เพื่อให้สามารถประเมินความก้าวหน้าและผลลัพธ์ของการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างเป็นระบบ การกำหนดตัวชี้วัด ควรเริ่มจากข้อมูลพื้นฐานที่เข้าถึงง่าย เช่น จำนวนนักท่องเที่ยว ก่อนจะขยายไปสู่ดัชนีที่วัดผลกระทบในระดับชุมชน เช่น มูลค่าผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่จำหน่ายได้ หรือจำนวนนักท่องเที่ยวที่ต้องพักในโฮมสเตย์ มีส่วนช่วยให้การประเมินผลลัพธ์ของข้อมูลเชิงปริมาณ ครอบคลุมถึงความยั่งยืนของการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อีกด้วย มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“อาจารย์มองว่าถ้าเราจะติดตามผลเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนให้มันเป็นระบบจริง ๆ สิ่งที่เราควรทำเลยคือการตั้งตัวชี้วัด หรือ KPI ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทที่เราวางไว้ เพราะมันจะทำให้เห็นภาพได้ชัดว่าทำอะไรไปแล้วถึงไหน อย่างเริ่มต้นอาจใช้จำนวนคนมาเที่ยวก่อนก็ได้ เพราะวัดง่าย แล้วค่อยขยายไปดูผลกระทบอื่น ๆ เช่น จำนวนโฮมสเตย์ที่เปิดเพิ่มขึ้น หรือมูลค่าสินค้าชุมชนที่ขายได้มากขึ้น อาจารย์ว่าการมีตัวชี้วัดแบบนี้มันจะช่วยให้เรารู้ว่าอะไรยังไม่ถึงเป้า แล้วก็จะได้ปรับแผนให้ตรงจุด ไม่ต้องทำแบบเดา ๆ” (อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า, 21 เมษายน 2568)

20. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

20.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของหนองคายในระบบการท่องเที่ยวยังอยู่ในกรอบของการเป็นจุดแวะพักและเมืองค้าขายชายแดนมากกว่าจะเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวต้องการเข้ามาเยือน แม้ว่าจะมีศักยภาพในการดึงดูดผู้คนจากฝั่งลาวเข้ามาใช้จ่าย แต่ข้อจำกัดด้านกระบวนการผ่านแดนที่ซับซ้อน โดยเฉพาะกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ต้องการใช้รถยนต์ส่วนตัวข้ามประเทศ ตลอดจนอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาเส้นทาง การเดินทางแบบไร้รอยต่อ หากไม่มีการปรับลดขั้นตอนให้สะดวกมากขึ้น ยิ่งตอกย้ำภาพของ

หนองคายในฐานะเมืองผ่านมากกว่าการเป็นเมืองท่องเที่ยวปลายทาง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ทุกวันนี้หนองคายยังถูกมองว่าเป็นเมืองที่เอาไว้นั่งก่อนจะข้ามไปลาวมากกว่าจะเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยว แล้วในขณะเดียวกันฝั่งลาวเองก็มีคนเข้ามาจับจ่ายซื้อของเยอะ แต่ก็ยังมาแบบไป-กลับ ไม่ค่อยมีใครอยู่ค้าง ส่วนหนึ่งมันก็มาจากข้อจำกัดเรื่องการเดินทาง โดยเฉพาะถ้าใครจะเอารถส่วนตัวข้ามไปลาว มันยังมี ขั้นตอนเยอะ ทั้งเอกสาร ทั้งการดำเนินการที่ยุ่งยาก ที่ว่าตรงนี้แหละที่ยังเป็นอุปสรรค เพราะถ้าระบบมันคล่องกว่านี้ นักท่องเที่ยวจะรู้สึกสะดวกขึ้น แล้วหนองคายก็อาจกลายเป็นเมืองที่คนอยากอยู่ต่อไม่ใช่แค่แวะผ่าน” (รองผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ , 25 เมษายน 2568)

20.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวควรปรับตัวให้ทันกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่และเทรนด์การท่องเที่ยวร่วมสมัยเท่านั้น โดยใช้กลยุทธ์สร้างกิจกรรมตลอดทั้งปีเพื่อกระตุ้นการเดินทางอย่างต่อเนื่องไม่ให้จำกัดแค่ช่วงเทศกาล ขณะเดียวกัน การวางตำแหน่งให้หนองคายเป็นเมืองด่านส่งเสริมสุขภาพเป็นอีกแนวทางสำคัญในการสร้างความแตกต่างและตอบโจทย์กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มองหากิจกรรมการพักผ่อนเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างลาว นอกจากนี้การเปิดรับกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่สอดคล้องกับกระแส เช่น นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มวัยทำงาน หรือผู้สูงอายุ ซึ่งมีส่วนช่วยขยายฐานนักท่องเที่ยวได้มากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเองก็พยายามผลักดันให้จัดอีเวนต์ใหม่ ๆ ขึ้นมาตลอดทั้งปี ไม่ใช่แค่ช่วงเทศกาล เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวไปเที่ยวหนองคายได้เรื่อย ๆ แล้วอีกส่วนที่พิกำลังดำเนินการก็คือเรื่องการพัฒนาให้หนองคายเป็นเมือง wellness เพราะนักท่องเที่ยวจากลาวจำนวนมากก็สนใจเรื่องสุขภาพเหมือนกัน ถ้าเราทำให้เขามาใช้บริการเชิงสุขภาพได้ ก็จะช่วยให้เขาให้อยู่ในพื้นที่นานขึ้น และที่สำคัญคือต้องไม่ลืมหากกลุ่มเป้าหมายใหม่ ๆ ที่กำลังเป็นกระแส เช่น คนทำงานสาย remote หรือคนที่สนใจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน พี่ว่ากลุ่มเหล่านี้แหละที่สามารถผสมผสานเข้ามาได้อีกทาง” (รองผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ , 25 เมษายน 2568)

20.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

20.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนหนองคาย จำเป็นต้องเริ่มจากการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในระดับนโยบาย ที่ต้องเปิดพื้นที่ให้ทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และภาควิชาการเข้ามาร่วมวิเคราะห์สถานการณ์ ควบคู่กับการกำหนด

โจทย์หรือทิศทางให้ชัดเจน การมีผู้นำหลักอย่างผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหน่วยงานระดับสูงคอยทำหน้าที่เป็นผู้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการประสานให้เกิดนโยบายที่มีเป้าหมายชัด และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าอยากให้การท่องเที่ยวชายแดนมันเดินหน้าได้จริง ๆ เนี่ย มันต้องเริ่มจากระดับนโยบายก่อน เลยนะ คือพ่อเมืองหรือคนที่ดูแลในจังหวัดควรเรียกทุกภาคส่วนมาคุยกันอย่างจริงจัง ว่าหนองคายเราจะเดินไปทางไหน จะเน้นเรื่องอะไร จะพัฒนาให้เป็นเมืองผ่านหรือเมืองท่องเที่ยวแบบไหน พี่ว่าต้องตีโจทย์ตรงนี้ให้แตกก่อน เพราะถ้าแต่ละหน่วยงานคิดกันคนละทาง นโยบายก็จะไม่ไปในทิศเดียวกัน สุดท้ายก็จะกลายเป็นทำแล้วไม่เกิดผลจริง พอเรามีทิศทางชัด มันจะง่ายต่อการกำหนดนโยบายให้ตรงเป้า” (รองผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ, 25 เมษายน 2568)

20.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายในบริบทเมืองชายแดนหนองคายจำเป็นต้องยึดหลักการขับเคลื่อนร่วม โดยไม่ให้ภาครัฐหรือเอกชนเป็นผู้ดำเนินการเพียงฝ่ายเดียว เนื่องจากการพัฒนาแบบฝ่ายเดียวขาดความสมดุลและต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมในลักษณะทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และนักวิชาการ เข้ามาช่วยกันออกแบบและบริหารโครงการต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น เช่นเดียวกับกรณีตัวอย่างในพื้นที่ท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จอย่างภูเก็ตหรือชลบุรี ที่เกิดจากการมีเป้าหมายร่วมกันและการวางระบบความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม ดังนั้นหนองคายควรพัฒนาเครือข่ายการทำงานให้เข้มแข็ง เพื่อต่อยอดและยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและกระจายประโยชน์แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การจะพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนให้มันเกิดผลจริง ๆ นะ มันต้องเดินไปพร้อมกันทุกฝ่ายเลย ไม่ใช่แค่ภาครัฐเดินนำ แล้วเอกชนหรือชุมชนตามไม่ทัน หรือกลับกัน ถ้าเอกชนทำไปฝ่ายเดียวแต่รัฐไม่สนับสนุนก็ไปไม่รอด เหมือนอย่างที่เกิดขึ้นกับชลบุรีเขาทำได้ เพราะเขามีการประสานงานกันดี ทั้งภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น จนกลายเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน” (รองผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ, 25 เมษายน 2568)

20.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่เป็นลำดับแรก โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานพื้นฐาน เช่น ระบบขนส่งสาธารณะ บ้ายสื่อความหมายที่ใช้เป็นเส้นทางสัญจรหลัก จุดบริการนักท่องเที่ยว หรือระบบจองบริการต่าง ๆ ที่ทันสมัย มีส่วนช่วยลดความรู้สึกรอคอยของความยุ่งยากและทำให้หนองคายกลายเป็นจุดหมายที่นักท่องเที่ยวเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ความพร้อมด้านนี้ไม่เพียงช่วยเพิ่มความพึงพอใจของผู้มาเยือน แต่ยังสะท้อนภาพลักษณ์ของเมืองในฐานะพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีความพร้อมและเป็นมิตรต่อการเดินทางอย่างแท้จริง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าจะพัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยวจริง ๆ สิ่งแรกที่ต้องทำเลยคือเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานให้มันพร้อมกว่านี้ เพราะตอนนี้นักท่องเที่ยวบางกลุ่มยังรู้สึกว่าการเดินทางมาที่นี่มันไม่สะดวกเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นระบบขนส่ง ป้ายบอกทาง หรือจุดบริการข้อมูลต่าง ๆ ถ้าเราทำให้การมาเที่ยวมันง่ายขึ้น คนเขาก็จะรู้สึกว่ามันไม่ใช่เรื่องยุ่งยาก พี่เชื่อว่าความสะดวกนี้แหละที่เป็นจุดเริ่มต้นของการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยือนมากขึ้น” (รองผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ, 25 เมษายน 2568)

20.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการรับรู้ผ่านช่องทางดิจิทัลเป็นกลยุทธ์หลัก โดยเฉพาะในยุคที่พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การใช้บุคคลที่มีอิทธิพลทางออนไลน์ ที่มีจำนวนผู้ติดตามที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย สามารถช่วยสื่อสารจุดเด่นของเมืองและกระตุ้นความสนใจผ่านการเล่าเรื่องราวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้สื่อแบบดั้งเดิมเพียงลำพัง หากมีการวางแผนร่วมกับภาครัฐและเอกชนให้เป็นระบบ มีส่วนช่วยสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับหนองคายในฐานะเมืองท่องเที่ยวร่วมสมัยได้อย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ทุกวันนี้ถ้าจะโปรโมทการท่องเที่ยวให้เข้าถึงคนรุ่นใหม่ มันต้องเน้นช่องทางออนไลน์เป็นหลักเลยนะ เพราะคนส่วนใหญ่เขาใช้โซเชียลในการหาข้อมูลท่องเที่ยวกันหมดแล้ว พี่เลยคิดว่าการดึงพวก KOL หรือ Influencer ที่มีความน่าเชื่อถือและมีคนติดตามเยอะ ๆ เข้ามาช่วยเล่าเรื่องหรือรีวิวสถานที่ มันจะทำให้ภาพลักษณ์ของหนองคายดูน่าสนใจขึ้น แถมยังเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ตรงกว่าการโฆษณาแบบเดิม ๆ” (รองผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ, 25 เมษายน 2568)

20.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการในพื้นที่ชายแดนอย่างหนองคาย ควรมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างทุกภาคส่วนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบในระดับจังหวัด เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกันและตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้ตรงจุดมากที่สุด การบูรณาการลักษณะดังกล่าวไม่เพียงแต่จะช่วยลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน แต่ยังส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่า ทำให้การจัดการการท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืนในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าเราจะจัดการเรื่องการท่องเที่ยวให้มันยั่งยืนจริง ๆ มันต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายนะ ไม่ใช่แค่ภาครัฐทำอยู่ฝ่ายเดียว พี่มองว่าภาคเอกชนกับชาวบ้านในพื้นที่เองก็ต้องเข้ามามีบทบาทร่วมด้วย เช่น ถ้าเราจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสักจุดหนึ่ง มันต้องมีทุกคนในพื้นที่ที่ดูแลจริง และภาคเอกชนที่เข้ามาช่วยเสริมเรื่องการลงทุนหรือการจัดการบริการ แล้วภาครัฐก็ควรเป็นตัวกลางประสานให้ทุกฝ่ายทำงานไปในทิศทางเดียวกัน” (รองผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ, 25 เมษายน 2568)

20.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ภายใต้บริบทของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนอย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านองค์ความรู้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และการออกแบบกิจกรรมให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ คำนึงถึงแหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยวที่ตอบสนองความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกช่วงฤดูกาล และเกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจภายในพื้นที่ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การจะทำให้ชุมชนเป็นชุมชนท่องเที่ยวที่แท้จริง มันต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานเลยนะ ไม่ใช่แค่ให้ชาวบ้านลุกขึ้นมาทำเองทั้งหมด เพราะถ้าไม่มีการสนับสนุน ชุมชนก็ไปต่อยาก เพื่อยากให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาช่วยกัน ทั้งเรื่องการวางแผน การอบรม หรือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ” (รองผู้อำนวยการสำนักผู้ว่ากร, 25 เมษายน 2568)

20.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลควรมีความสม่ำเสมอและอิงกับผลลัพธ์ที่สามารถตรวจสอบได้จริง โดยเฉพาะในกรณีของโครงการหรือกิจกรรมที่ใช้งบประมาณสาธารณะ การกำหนดรอบระยะเวลาการประเมิน เช่น ทุกไตรมาส เป็นแนวทางที่ช่วยให้สามารถติดตามความคืบหน้าได้อย่างใกล้ชิด และประเมินผลลัพธ์ของแต่ละกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งยังเปิดโอกาสให้มีการปรับแผนหรือแนวทางการดำเนินงานได้ทันเวลาที่ในกรณีที่พบปัญหาหรือข้อจำกัด การประเมินลักษณะนี้จึงถือเป็นกลไกสำคัญต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการบริหารงานด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ในมุมมองของภาครัฐเนี่ย เวลามีการใช้งบประมาณจัดกิจกรรมต่าง ๆ มันก็ต้องมีการติดตามผลให้ชัดเจนอยู่แล้ว ซึ่งจริง ๆ เขาก็มีการกำหนด KPI ไว้เป็นตัวชี้วัดอยู่แล้ว แต่สิ่งที่สำคัญคือมันต้องมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง พี่ว่าอย่างน้อยทุก ๆ 3 เดือนก็ควรจะมีการเช็ค ว่า กิจกรรมที่ทำไปมันได้ผลไหม คนเข้าร่วมเยอะหรือเปล่า มีผลกระทบต่อนพื้นที่หรือชุมชนยังงัย ถ้าทำแบบนี้ได้ต่อเนื่อง มันจะช่วยให้รู้ว่าควรปรับอะไรตรงไหน” (รองผู้อำนวยการสำนักผู้ว่ากร, 25 เมษายน 2568)

21. กรมเอเชียตะวันออก

21.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของหนองคายที่ตั้งอยู่ติดกับนครหลวงเวียงจันทน์ ทำให้รูปแบบการท่องเที่ยวมีลักษณะเป็นการเดินทางระหว่างประเทศ มากกว่าการท่องเที่ยวในตัวจังหวัดเอง อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดที่ยัง

เกี่ยวข้องกับระเบียบการข้ามแดนที่ซับซ้อนใช้ระยะเวลานาน และขาดความคล่องตัว โดยเฉพาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางแบบไร้รอยต่อ นอกจากนี้ ความไม่เชื่อมโยงของระบบรางระหว่างสองประเทศ ช่วยลดโอกาสในการพัฒนาการเดินทาง และสูญเสียการแสดงศักยภาพในฐานะจุดหมายปลายทางหลักได้อย่างครบวงจร มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ความที่หนองคายมันอยู่ติดเวียงจันทน์ คนเลยมักจะมองว่าการมาเที่ยวที่นี่คือมาเพื่อข้ามไปฝั่งลาวมากกว่าเที่ยวในตัวจังหวัดเอง พี่สังเกตว่ารูปแบบการเดินทางมันเลยกลายเป็นแนวข้ามแดนซะเยอะ แต่ปัญหาก็คือเรื่องขั้นตอนในการเดินทางนี่แหละ มันยังมีหลายขั้นตอน ต้องใช้เวลา ทั้งเรื่องเอกสารด่านตรวจคนเข้าเมือง แล้วก็ระบบรางเองก็ยังไม่เชื่อมกันแบบไร้รอยต่อระหว่างไทยกับลาว” (ผู้อำนวยการกรมเอเชียตะวันออก, 28 เมษายน 2568)

21.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวควรพิจารณาในมิติเชิงยุทธศาสตร์ที่กว้างขึ้น โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแบบบูรณาการระหว่างสองประเทศอย่างเท่าเทียมไม่ควรจำกัดการแลกเปลี่ยนระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทยกับลาว ควรพิจารณาถึงการดึงดูดกลุ่มเป้าหมายจากพื้นที่อื่นที่มีศักยภาพ เช่น เวียดนาม หรือกลุ่มที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสุขภาพ นอกจากนี้ การยกระดับกฎระเบียบให้ทันสมัย พร้อมปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น เป็นองค์ประกอบสำคัญในการวางรากฐานของระบบการท่องเที่ยวชายแดนที่มีความยั่งยืนและสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนมันต้องมองให้กว้างกว่าการแลกเปลี่ยนนักท่องเที่ยวแค่ระหว่างไทยกับลาวนะ คือมันควรคิดว่าจะทำยังไงให้เศรษฐกิจของทั้งสองฝั่งเติบโตไปพร้อมกัน แล้วก็ไม่ควรจำกัดแค่คนลาวมาไทย หรือคนไทยไปลาว แต่ควรดึงดูดนักท่องเที่ยวจากนอกภูมิภาคเข้ามาด้วย เช่น นักท่องเที่ยวจีน เวียดนาม หรือกลุ่มที่สนใจวัฒนธรรมสองฝั่งโขง” (ผู้อำนวยการกรมเอเชียตะวันออก, 28 เมษายน 2568)

21.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

21.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ควรมุ่งเสริมบทบาทของการท่องเที่ยวในฐานะเครื่องมือขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนอย่างหนองคายที่มีศักยภาพในการเป็นประตูเชื่อมโยงระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน การกำหนดยุทธศาสตร์จึงควรตอบสนองต่อกรอบนโยบายระดับมหภาค เช่น โครงการ 6 Countries 1 Destination ที่เชื่อมโยงเส้นทางทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ส่งเสริมการขยายฐานนักท่องเที่ยวจากภายนอก เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และ

ยกระดับภาพลักษณ์ของหนองคายให้เป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญในระดับภูมิภาค มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“คิดว่าทิศทางของจังหวัดควรให้ความสำคัญกับการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากภายนอกเข้ามามากขึ้น ไม่ใช่แค่พึ่งพานักท่องเที่ยวลาวเพียงอย่างเดียว และที่สำคัญ คือ เราควรยกระดับภาพใหญ่ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อย่างแนวคิด 6 Countries 1 Destination ที่เป็นโอกาสในการเชื่อมเส้นทางท่องเที่ยวระดับภูมิภาค ถ้าเราใช้จุดแข็งของหนองคายให้ถูกทาง มันจะช่วยยกระดับเมืองให้ไปไกลกว่าที่เป็นอยู่” (ผู้อำนวยการกรมเอเชียตะวันออก, 28 เมษายน 2568)

21.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายควรเปิดโอกาสให้ภาคธุรกิจจากทั้งสองประเทศมีส่วนร่วมในระดับนโยบายและการดำเนินงาน การจัดเวทีหารือเชิงสร้างสรรค์ระหว่างผู้ประกอบการเป็นกลไกสำคัญในการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ ความต้องการ และข้อเสนอแนะแบบตรงไปตรงมา ตลอดจนการขยายโอกาสการลงทุนและการพัฒนาทางเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดนเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความเข้าใจร่วมกันลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในระยะยาว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าอยากให้เมืองชายแดนอย่างหนองคายพัฒนาไปได้จริง มันต้องเริ่มจากการสร้างความร่วมมือระหว่าง ผู้ประกอบการทั้งสองฝั่งก่อนเลย มองว่ารัฐควรสนับสนุนให้มีเวทีหรือโอกาสที่ผู้ประกอบการจากไทยกับลาวได้มาพบปะ พูดคุยกันในวงกว้าง เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดของแต่ละฝ่ายอยากพัฒนาอะไร อยากลงทุนตรงไหน แล้วจะทำยังไงให้มันเกิดขึ้นได้จริง” (ผู้อำนวยการกรมเอเชียตะวันออก, 28 เมษายน 2568)

21.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรมุ่งเน้นไปที่การเชื่อมต่อการเดินทางระหว่างประเทศในอนาคต โดยเฉพาะการรองรับระบบรางที่จะเป็นหัวใจสำคัญของการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งภาครัฐยังคงใช้ความพยายามผลักดันการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 2 เพื่อสร้างเครือข่ายการคมนาคมที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ทางภาครัฐเขาก็พยายามเร่งสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 2 อยู่นะ เพื่อให้สามารถรองรับระบบรางที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ เพราะถ้าระบบรางมาแล้วแต่โครงสร้างพื้นฐานไม่พร้อม มันก็จะเป็นอุปสรรคต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว พิจารณาการลงทุนในจุดนี้มันสำคัญมาก เพราะจะช่วยให้หนองคายกลายเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงระหว่างไทยกับลาวได้” (ผู้อำนวยการกรมเอเชียตะวันออก, 28 เมษายน 2568)

21.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับ

ขั้นตอนและกฎระเบียบในการเดินทางระหว่างประเทศอย่างชัดเจน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ หากขาดการสื่อสารที่เข้าถึงและเข้าใจง่าย การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการข้ามแดน เช่น เอกสารที่จำเป็น เวลาปฏิบัติการ หรือช่องทางต่าง ๆ ดำเนินการลดระยะเวลารอคอย และเพิ่มความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“เรื่องกฎระเบียบพวกนี้สำคัญมากนะ เพราะคนทั่วไปเวลาอยากจะข้ามไปเที่ยวฝั่งลาว บางทีก็ไม่ว่าต้องเตรียมเอกสารอะไร ต้องผ่านขั้นตอนไหนบ้าง ถ้ามีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจง่าย ๆ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ มันจะช่วยลดความกังวลของนักท่องเที่ยว แล้วก็ทำให้การเดินทางราบรื่นขึ้นเยอะ” (ผู้อำนวยการกรมเอเชียตะวันออก, 28 เมษายน 2568)

21.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการของการท่องเที่ยวเมืองชายแดนหนองคาย ควรมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอย่างมีลำดับขั้นตอน เพื่อก่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน และสามารถวางแผนพัฒนาในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้การดำเนินนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้นในภาพรวม มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าภาครัฐกับเอกชนเขาร่วมมือกันได้อย่างเป็นระบบนะ มันจะช่วยลดปัญหาความซ้ำซ้อนที่แต่ละฝ่ายต่างก็ทำในส่วนของตัวเองโดยไม่เชื่อมโยงกัน พอทุกฝ่ายมาคุยกันและวางแผนร่วมกัน มันจะเห็นภาพรวมชัดขึ้นว่าใครควรทำอะไร แล้วจะได้เสริมกัน ไม่ใช่แยกกันทำ พี่คิดว่าถ้าเราบูรณาการดี ๆ ผลที่ได้มันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อชุมชน นักท่องเที่ยว แล้วก็เศรษฐกิจในพื้นที่” (ผู้อำนวยการกรมเอเชียตะวันออก, 28 เมษายน 2568)

21.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนในพื้นที่ชายแดนหนองคายมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมทักษะและขีดความสามารถของคนในชุมชน โดยเฉพาะการพัฒนาให้สามารถก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ชุมชนสามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นและได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยตรงจากกิจกรรมท่องเที่ยว ทั้งนี้ การพัฒนาไม่เพียงมุ่งเน้นแค่โครงสร้างพื้นฐานเท่านั้น แต่ต้องประเมินโอกาสในการลงทุนในศักยภาพของคนในพื้นที่ด้วยเช่นกัน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ชุมชนเองต้องได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาทักษะ โดยเฉพาะทักษะในการเป็นผู้ประกอบการหรือบริการนักท่องเที่ยว เพราะถ้าคนในชุมชนมีศักยภาพพร้อม พอมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยอะ ๆ เขาก็จะสามารถหารายได้จากตรงนี้ได้โดยตรง ไม่ใช่แค่ให้คนนอกพื้นที่เข้ามาเก็บเกี่ยวผลประโยชน์อย่างเดียว” (ผู้อำนวยการกรมเอเชียตะวันออก, 28 เมษายน 2568)

21.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการติดตามและประเมินผลของการท่องเที่ยวเมืองชายแดนหนองคาย พิจารณาผลลัพธ์ของกลไกที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการวางแผนติดตามผลที่มีความต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลที่มี

ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานต่าง ๆ เพื่อให้ตอบสนองต่อพฤติกรรมและความต้องการในระยะยาว ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะต้องมีความจริงจังและสม่ำเสมอจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งแบบไตรมาสและประจำปี มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าไม่มีการติดตามประเมินผลที่จริงจัง มันจะเดินหน้าได้ยาก เพราะเราจะไม่รู้เลยว่าสิ่งที่ทำไปมันได้ผลหรือเปล่า อย่างน้อยควรมีระบบที่ชัดเจน เช่น ประเมินผลเป็นรายไตรมาสหรือรายปี แล้วก็ต้องมีข้อมูลชัด ๆ ว่ากิจกรรมหรือโครงการไหนเวิร์ก ไม่เวิร์ก เพื่อจะได้เอามาปรับปรุงต่อได้ทันที ไม่ใช่รอจนจบปีแล้วค่อยมาดูย้อนหลัง แบบนั้นมันช้าเกินไป พี่ว่าถ้าระบบตรงนี้ชัด ทุกหน่วยงานก็จะทำงานง่ายขึ้น เพราะเห็นเป้าหมาย เหมือนกัน ” (ผู้อำนวยการกรมเอเชียตะวันออก, 28 เมษายน 2568)

22. กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา

22.1 บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า จังหวัดหนองคายมีบทบาทสำคัญในฐานะเมืองท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรม โดยเฉพาะการกำหนดเป็นจุดตั้งต้นในการเดินทางไปยังประเทศลาว อย่างไรก็ตาม เมืองยังประสบกับข้อจำกัดหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ยังไม่เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งปัญหาด้านความมั่นคง เช่น ภาพลักษณ์ของการค้ายาเสพติดและการค้ามนุษย์ ล้วนยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวรับรู้ถึงความไม่ปลอดภัยและมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มองว่าหนองคายจุดแข็งคือ เรื่องวัฒนธรรม ความเชื่อ เรื่องศาสนาที่เชื่อมโยงกันระหว่างไทย-ลาว แต่พอพูดถึงเรื่องการท่องเที่ยวจริง ๆ พอจะเดินทางไปต่อหรือมาเที่ยวสัก ๆ ในเมือง กลับเจอข้อจำกัดหลายอย่าง เช่น โครงสร้างพื้นฐานยังไม่พร้อม สิ่งอำนวยความสะดวกก็ยังไม่เชื่อมโยงกันดีพอ แถมบางที่ก็ยังมีภาพลักษณ์ที่ไม่ค่อยดีเรื่องความมั่นคง ทั้งเรื่องค้ายา ค้ามนุษย์ นักท่องเที่ยวบางส่วนก็เลยลังเลที่จะเข้ามา นี่แหละที่พี่ว่ายังต้องปรับอีกพอสมควร” (รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 29 เมษายน 2568)

22.2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวของหนองคายควรมุ่งพัฒนาให้หลากหลายมากขึ้นของกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวทุกเพศทุกวัยได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่เน้นเรื่องจิตวิญญาณและความสงบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมะหรือเชิงธรรมชาติ ซึ่งประเทศลาวเป็นทางเลือกที่กำลังได้รับความนิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่และผู้สูงอายุ

ทั้งนี้ การพัฒนาเส้นทางเหล่านี้ควรเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในพื้นที่ เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการพักผ่อนและการเรียนรู้วัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าเราจะดึงนักท่องเที่ยวให้หลากหลายกลุ่มมากขึ้น หนองคายก็ควรมีทางเลือกที่ตอบโจทย์ทุกวัยนะ ไม่ใช่แค่กลุ่มนักท่องเที่ยวสายวัฒนธรรมหรือชาวลาวเท่านั้น อย่างเส้นทางธรรมชาติสำหรับผู้สูงวัย หรือเส้นทางธรรมชาติเบา ๆ สำหรับคนที่อยากพักผ่อน ก็น่าจะช่วยให้เมืองเรามีความหลากหลายมากขึ้น แล้วก็ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวได้มากกว่าที่เป็นอยู่” (รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 29 เมษายน 2568)

22.3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถแบ่งออกได้ 7 ด้าน ดังนี้

22.3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของเมืองชายแดนหนองคายในปีพ.ศ.2568 มีความพยายามในการขับเคลื่อนผ่านกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีอยู่ เช่น การจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างไทยกับลาว เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านการเดินทางข้ามพรมแดน นอกจากนี้ยังมีแนวคิดการพัฒนาแผนแม่บทการท่องเที่ยวข้ามแดนให้ครอบคลุมและมีทิศทางชัดเจนมากขึ้น เพื่อเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ตอนนี้ก็ถือว่ามีความพยายามในการผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศอยู่นะ อย่างการทำ MOU ต่าง ๆ ก็มีให้เห็นชัดเจนมากขึ้น เป็นเหมือนกลไกสำคัญที่ทำให้การเดินทาง การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยเฉพาะระหว่างไทยกับลาว มีความสะดวกและเป็นระบบมากขึ้น เพียงแต่ว่ายังคิดว่าแผนแม่บทที่จะใช้พัฒนาเรื่องนี้แบบระยะยาวควรต้องครอบคลุมให้มากกว่านี้” (รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 29 เมษายน 2568)

22.3.2 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านเครือข่ายควรมีหน่วยงานกลางหรือกลไกความร่วมมือที่ชัดเจนเพื่อประสานงานระหว่างประเทศ โดยเฉพาะระหว่างไทยและลาว ในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนให้เป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การมีคณะกรรมการร่วมคอยทำหน้าที่ในการวางแผนและตัดสินใจร่วมกัน อีกทั้งยังช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของนโยบายหรือทิศทางการพัฒนา และสามารถผลักดันโครงการต่าง ๆ ทำให้เกิดขึ้นได้จริงในเชิงปฏิบัติ ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ต้องมีการออกแบบบทบาทหน้าที่และโครงสร้างของคณะกรรมการให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“มันต้องมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างไทยกับลาว เพราะตอนนี้ต่างฝ่ายต่างทำ อาจจะมีการคลาดเคลื่อนในแนวทาง ถ้าเรามีคนกลางที่เข้าใจบริบทของทั้งสองฝั่ง มาช่วย

ประสานและวางแผนทางร่วมกัน ไม่ว่าจะเรื่องนโยบาย โครงการ หรือกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ก็จะทำให้การพัฒนาเมืองชายแดนเป็นแหล่งท่องเที่ยวแดนหน้าได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น” (รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 29 เมษายน 2568)

22.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ควรมีการปรับปรุงจุดผ่านแดนให้มีความทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะสะพานข้ามแดนและจุดตรวจคนเข้าเมืองควรได้รับการออกแบบใหม่ให้มีความรวดเร็วและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ เช่น ระบบสแกนอัตโนมัติ หรือระบบตรวจสอบข้อมูลแบบทันที (Real-Time) ช่วยขึ้นขั้นตอนการเดินทางข้ามแดนราบรื่นยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจต้องอยู่บนพื้นฐานของมาตรการความปลอดภัยที่รัดกุมและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ชายแดนด้วย มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ตอนนี้เรื่องจุดผ่านแดนหรือสะพานข้ามแดน ถ้าเราจะพัฒนาให้มันรองรับนักท่องเที่ยวได้ดีขึ้นจริง ๆ มันต้องเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยนะ เช่นพวกระบบสแกน ระบบเช็คอินแบบอัตโนมัติ อะไรพวกนี้จะช่วยลดขั้นตอน ลดเวลาการรอ แต่ก็ต้องไม่ลืมเรื่องความปลอดภัยด้วย ต้องทำให้มันสมดุลกันระหว่างความเร็วกับความรัดกุม เพราะถ้าช่องทางข้ามแดนมันสะดวกขึ้น นักท่องเที่ยวก็จะรู้สึกมั่นใจและอยากมาเที่ยวมากขึ้น” (รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 29 เมษายน 2568)

22.3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ผ่านแนวคิดเชิงกลยุทธ์ร่วมกัน โดยออกแบบโครงการหรือกิจกรรมทางการตลาดที่สามารถเชื่อมโยงวัฒนธรรมของทั้งสองฝั่งทั้งไทย-ลาวเข้าไว้ด้วยกันนำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสได้ถึง “สองวัฒนธรรม หนึ่งประสบการณ์” เพื่อกระตุ้นการเดินทางระหว่างประเทศให้เกิดความต่อเนื่องและนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระยะยาวอาจเริ่มต้นด้วยการเดินทางทางจากหนองคายก่อนจากนั้นจึงไปลาวตามเส้นทาง มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การท่องเที่ยวชายแดนมันไม่ควรแยกไทยกับลาวแบบเด็ดขาด เพราะนักท่องเที่ยวเขาไม่ได้มองว่าแค่ข้ามฝั่ง แต่เขาต้องการประสบการณ์ที่มันเชื่อมต่อกันเลย พี่เลยคิดว่าควรจะวางแผนการตลาดให้มันเป็นรูปแบบ 2 วัฒนธรรม 1 ประสบการณ์ อย่างเช่น การจัดแพ็คเกจเที่ยวที่เริ่มจากฝั่งไทยแล้วไปต่อฝั่งลาว หรือกิจกรรมที่เชื่อมโยงประเพณีสองฝั่งเข้าด้วยกัน มันจะช่วยให้ภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวในพื้นที่ดูมีเสน่ห์และต่อเนื่องขึ้น แถมยังดึงดูดนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระบบได้นานขึ้นด้วย” (รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 29 เมษายน 2568)

22.3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือด้านการจัดการและบูรณาการควรมีลำดับชั้นการดำเนินงานที่ชัดเจน เริ่มจากการกำหนดทิศทางและนโยบายระดับบน ทั้งความร่วมมือในระดับจังหวัด ประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดกรอบ

แนวทางการดำเนินงานร่วมกัน จากนั้นจึงถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้การวางแผนแบบในลักษณะบนลงล่างนี้ช่วยให้ทุกภาคส่วนสามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกัน กับนโยบาย และลดความซ้ำซ้อนในการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ นำไปสู่การบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“การจะพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนให้ยั่งยืนนั้น ต้องเริ่มจากนโยบายในระดับบนก่อนเลย ไม่ว่าจะเป็นของจังหวัด ประเทศ หรือแม้กระทั่งระหว่างประเทศ เพราะถ้าทิศทางจากด้านบน ชัดเจน การทำงานของหน่วยงานระดับล่างก็จะง่ายขึ้น ทุกภาคส่วนจะได้เดินไปในแนวทาง เดียวกัน ไม่ต้องสับสนหรือทำงานซ้ำซ้อนกัน ที่สำคัญคือมันจะช่วยให้เกิดความต่อเนื่องของการ พัฒนาในระยะยาวด้วย” (รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 29 เมษายน 2568)

22.3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือ ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน กำหนดให้มีการส่งเสริมให้แต่ละชุมชนสามารถค้นหาและต่อยอดจาก จุดเด่นของตนเองที่มีอยู่ อาทิ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสร้างเป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น และนำมาเชื่อมโยงสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ มีส่วนช่วยสร้างความ ภาคภูมิใจในชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืนในระยะยาว มีรายละเอียด ตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ที่ว่าชุมชนแต่ละแห่งมันมีของดีอยู่แล้ว อย่างบางที่ก็มีผ้าไหม บางที่ก็มีอาหารพื้นถิ่น หรือ วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ พิจารณาถ้าเรานำสิ่งเหล่านี้มาพัฒนาให้ชัดเจนขึ้น แล้วก็ทำให้ เป็นจุดขายเฉพาะของแต่ละชุมชนได้ มันจะช่วยให้ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว และอยู่ได้ ด้วยตัวเองในระยะยาว โดยไม่ต้องไปเลียนแบบที่อื่นเลย” (รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬา, 29 เมษายน 2568)

22.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารความร่วมมือ ด้านการติดตามและประเมินผลควรมีการกำหนดเป้าหมายชัดเจนในระยะสั้น กลาง และยาว เพื่อ แสดงถึงการพัฒนาการที่เป็นลำดับขั้น คัดเลือกตัวชี้วัดที่เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา เช่น 1 ปี 3 ปี 5 ปี และ 10 ปี รวมถึงการประชุมหารือร่วมกันอย่างสม่ำเสมอทุกไตรมาส เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการ ปรับปรุงแผนงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริม การบูรณาการที่แท้จริง ควรเชิญตัวแทนจากทั้งสองฝั่งของพรมแดนมาร่วมในกระบวนการ มี รายละเอียดตามบทสัมภาษณ์ดังนี้

“เรื่องของการติดตามประเมินผลเนี่ย มันควรมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนอย่างระยะ 1 ปี 3 ปี 5 ปี 10 ปี จะได้เห็นพัฒนาการเป็นขั้นเป็นตอน แล้วต้องติดตามกันอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่เริ่มแล้วเงียบไป ที่สำคัญควรมีการประชุมหารือกันทุกไตรมาสเพื่อดูว่าอะไรเวิร์ก อะไรยังต้องปรับ แล้วก็ไม่ใช่คุย กันฝ่ายเดียว ควรต้องมีฝั่งลาวมาร่วมหารือด้วย จะได้เห็นหน้าร่วมกันอย่างแท้จริง” (รอง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 29 เมษายน 2568)

จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปบริบทและข้อจำกัด และการส่งเสริมรูปแบบ
ทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21
Belt and Road Initiative ของผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับแนวทางการส่งเสริม
ความร่วมมือทางการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว มี
รายละเอียดตามตารางที่ 5 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 การสังเคราะห์ บริบทและข้อจำกัด และการส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดนสายไหมแห่ง
ศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

ผู้เชี่ยวชาญ	บริบทและข้อจำกัด	การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
1.YEC จังหวัดหนองคาย	- ท่องเที่ยววัฒนธรรม ศาสนา วิถีชีวิต - พื้นที่ชายแดนลาว เชื่อมโยงการค้า - คมนาคมยังไม่รองรับนักท่องเที่ยว - ขาดภาพลักษณ์เมืองที่ชัดเจน	- จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสองฝั่งโขง - สร้าง Story telling ของจังหวัด - วางแผนภาพรวมของกิจกรรมทั้งปี
2.ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย	- วัฒนธรรมเด่นแต่ยังเป็นเมืองผ่าน - นักท่องเที่ยวไม่ค้างคืน - ขาดกิจกรรมกลางคืน - ภาพลักษณ์ยังไม่น่าสนใจ - จุดขายยังไม่แตกต่าง	- พัฒนากิจกรรมมีชีวิต - เชื่อมโยงวัฒนธรรมกับจุดท่องเที่ยว - ยึดวิถีชุมชนเป็นจุดขาย - สร้างประสบการณ์ใหม่ไม่ซ้ำเดิม - ใช้เทคโนโลยีเล่าเรื่อง - ปรับเส้นทางให้ใช้เวลาคุ้มค่า
3.หอการค้าจังหวัดหนองคาย	- เมืองทางผ่านไปลาว - ขาดจุดท่องเที่ยวหลัก - จุดท่องเที่ยวกระจาย ไม่เชื่อมโยง - นักท่องเที่ยวไม่ค้างคืน - บริหารจัดการยังไม่เป็นระบบ	- สร้างประสบการณ์จริงกับชุมชน - เน้นวัฒนธรรมแม่น้ำโขง - เส้นทางข้ามแดนชัดเจน - สร้างสัญลักษณ์ใหม่ให้เมือง - เชื่อมโยงเทศกาลกับเศรษฐกิจ

ผู้เชี่ยวชาญ	บริบทและข้อจำกัด	การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
4.ผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวในจังหวัดหนองคาย	- หนองคายเป็นประตูเชื่อมไทย-ลาว - ใกล้เวียดนาม มีศักยภาพสูงด้านโลจิสติกส์ - ยังไม่มีระบบขนส่งในเมืองที่สะดวก - นักท่องเที่ยวมักผ่านไปลาว ไม่แวะพัก - การท่องเที่ยวยังไม่เป็นระบบ - ขาดกิจกรรมหรือแพ็คเกจดึงดูดนักท่องเที่ยว - ขาดจุดขายชัดเจนสำหรับการปักค้าง	- พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวไทย-ลาวร่วมกัน - ทำกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมสอดฝั่งโขง - จัดเทศกาลข้ามแดนอย่างต่อเนื่อง - ส่งเสริมประสบการณ์ชุมชน - พัฒนาแพ็คเกจทัวร์ที่มีเรื่องเล่า - ใช้ตลาดออนไลน์ขายแพ็คเกจข้ามประเทศ
5.สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย	- เป็นเมืองผ่าน ไม่มีจุดเด่นชัด - อัตลักษณ์ไม่ชัดเจน - ขาดกิจกรรมดึงดูด - สื่อสารจุดแข็งไม่ทั่วถึง - แข่งขันกับจังหวัดใกล้เคียงยาก	- พัฒนาแหล่งเดิมให้มีเรื่องราว - เชื่อมโยงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ - สร้างจุดขายเฉพาะพื้นที่ - จัดกิจกรรมเสริมอัตลักษณ์ - เน้นคุณค่า มากกว่าความทันสมัย
6.สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย	- เมืองผ่านไปลาว นักท่องเที่ยวไม่ค้าง - จุดท่องเที่ยวยังไม่เชื่อมโยง - ขาดการจัดการข้อมูลเชิงลึก - การเดินทางยังไม่สะดวก	- พัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงข้ามพรมแดน - ใช้เทคโนโลยีช่วยวางแผนเดินทาง - ดึงข้อมูลการเดินทางมาวางแผนกิจกรรม - ส่งเสริมรูปแบบการเดินทางปลอดภัย - ปรับบริการขนส่งให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยว
7.สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย	- ยังไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแม่เหล็ก - เดินทางไม่สะดวก - ขาดจุดขายที่ดึงดูดใจให้คนมาเที่ยวโดยเฉพาะ - เป็นเมืองปลายทาง	- จัดกิจกรรมวัฒนธรรมเฉพาะถิ่น - เชื่อมเรื่องราวชุมชนกับเส้นทางท่องเที่ยว - ดึงเยาวชนร่วมกิจกรรม - พัฒนาเทศกาลประจำปี - ใช้ทุนวัฒนธรรมสร้างประสบการณ์

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	บริบทและข้อจำกัด	การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
8.สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย	- นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคน - เมืองยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน - ขาดกิจกรรมหรือเทศกาลที่ทำให้อยากมา - โครงสร้างพื้นฐานรองรับไม่เพียงพอ	- करण्याระดับแหล่งเที่ยวเดิมให้มีเรื่องราว - เชื่อมโยงสถานที่กับวัฒนธรรมและวิถีชีวิต - สร้างเอกลักษณ์ชัดเจนเพื่อเป็นสัญลักษณ์พื้นที่
9.ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย	- หนองคายยังเป็นเมืองทางผ่าน - นักท่องเที่ยวไม่หยุดพักนาน - ขาดกิจกรรมหรือจุดขายเฉพาะ - ไม่มีสิ่งดึงดูดให้อยากกลับมาอีก	- ควบคุมกิจกรรมเฉพาะถิ่นที่น่าจดจำ - สร้างจุดเด่นให้เป็นแลนด์มาร์ก - ส่งเสริมเทศกาลดึงดูดให้มาเยือน
10.สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย	- หนองคายยังเป็นเมืองทางผ่าน - นักท่องเที่ยวไม่หยุดพักนาน - ขาดกิจกรรมหรือจุดขายเฉพาะ - ไม่มีสิ่งดึงดูดให้อยากกลับมาอีก	- ควบคุมแพลตฟอร์มเชื่อมโยง-ลาว - พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรม - จัดกิจกรรมตรงกับความสนใจยุคใหม่ - สร้างแพ็คเกจใหม่เรื่องราวน่าสนใจ
11.สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย	- หนองคายเป็นจุดผ่านแดนหลักสู่ลาว - ยังข้อจำกัดเรื่องกฎหมายระหว่างประเทศ - ฝั่งลาวเพิ่งเริ่มจริงจังกับการท่องเที่ยว - การเปลี่ยนรัฐบาลทำให้ขาดความต่อเนื่อง	- ควบคุมเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวให้ครบวงจร - ส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีเรื่องราว - พัฒนาให้เป็นประตูสู่ภูมิภาคอย่างแท้จริง
12.ชุมชนบ้านเดื่อ	- ไม่มีสิ่งดึงดูด - ขาดการส่งเสริมกิจกรรมในพื้นที่ - ถนนบางสายยังเข้าไม่ถึงหมู่บ้าน - เมืองวัฒนธรรม ประเพณี - เป็นเมืองผ่าน	- ผลักดันการสร้างการรับรู้ - สร้างเส้นทางท่องเที่ยวที่คนท้องถิ่นมีส่วนร่วม - พัฒนาโปรแกรมเที่ยว - พัฒนาเส้นทางนาสิริทุ

ผู้เชี่ยวชาญ	บริบทและข้อจำกัด	การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
13. ชุมชนปะโค	- หนองคายใกล้เคียงจันทน์ เป็นจุดเชื่อมต่อที่ดี - เมืองและชุมชนยังเล็ก ถูกมองข้าม - ขาดการพัฒนาที่อยู่อ่างจริงจัง - ขาดการพัฒนาและโปรแกรมพื้นที่	- ต้องมีการจัดกิจกรรมดึงคนเข้ามา - เชื่อมโยงของกิน-ของฝาก-วัฒนธรรม - ทำให้นักท่องเที่ยวอยากแวะมากกว่าแค่ผ่าน - ควรเน้นความมีชีวิตชีวาของชุมชนให้เห็นได้จริง
14. สำนักงานพัฒนาชุมชนหนองคาย	- หนองคายเป็นเมืองผ่าน ไม่ใช่จุดหมายหลัก - แหล่งท่องเที่ยวหลักยังไม่เชื่อมโยงกัน - เส้นทางไม่เพียงพอจะดึงดูดนักท่องเที่ยว - การพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวยังล่าช้า	- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงชุมชนควบคู่วัฒนธรรม - ผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP เป็นจุดขาย - สร้างกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม - ยกย่องความรู้ภูมิปัญญาในชุมชนท้องถิ่น
15. อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย	- หนองคายมีศักยภาพเชิงภูมิศาสตร์ - ยังไม่มีเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน - บางครั้งเน้นวัฒนธรรม บางครั้งเน้นโลจิสติกส์ - ขาดวิสัยทัศน์ร่วมระยะยาว	- ใช้จุดแข็งด้านวัฒนธรรมและภูมิศาสตร์เป็นฐาน - ออกแบบเส้นทางเชื่อมประเทศเพื่อนบ้าน - สร้างแพ็คเกจท่องเที่ยวที่รวมหลายประเทศ - ภาพลักษณ์ชายแดนควรน่าเชื่อถือและปลอดภัย
16. สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย	- เชื่อมโยงกับความเชื่อท้องถิ่น - การแยกจังหวัดบึงกาฬทำให้แหล่งธรรมชาติหายไป - ศักยภาพด้านภูมิทัศน์ลดลง - แหล่งท่องเที่ยวใหม่ยังไม่มาสนใจพอ	- พัฒนาพื้นที่ให้รองรับกิจกรรมท่องเที่ยว - จัดสรรพื้นที่ให้สอยให้เหมาะกับชุมชนและนักท่องเที่ยว - สร้างสมดุลระหว่างผังเมืองกับกิจกรรมชุมชน - เน้นการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
17. สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย	- เป็นเมืองหน้าด่านเชื่อมต่อลาว - กฎระเบียบที่เข้มงวดเกินไป - พื้นที่ยังขาดแผนระยะยาวที่ชัดเจน	- ใช้ธรรมชาติและวัฒนธรรมควบคู่ - เชื่อมเส้นทางเที่ยวข้ามประเทศ - ใช้จุดแข็งชายแดนสร้างจุดขาย

ผู้เชี่ยวชาญ	บริบทและข้อจำกัด	การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
18.เทศบาลเมืองหนองคาย	- หนองคายยังไม่มีจุดขายที่ชัดเจน - นักท่องเที่ยวไม่รู้จะมาทำอะไร - ภาพรวมการจัดการยังไม่เป็นระบบ - ต้องตอบโจทย์ตลาดหลายกลุ่มมากกว่านี้	- ต้องส่งเสริมแบบผสมผสาน - พัฒนาศูนย์ยุทธศาสตร์ใหม่ - ร่วมมือกับฝั่งลาว - ทุกฝ่ายควรมีเป้าหมายร่วมชัดเจน - ออกแบบเส้นทาง 2 ประเทศ
19.อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า	- การส่งเสริมหนองคายยังไม่ชัดเจน - เมืองทางผ่าน - ขาดจุดยืนด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยว - ระบบรางรถไฟยังไม่พร้อม - ยังไม่มีจุดดึงดูดพิเศษ	- เชื่อมโยง 2 ฝั่งโขง - สร้างเส้นทางเที่ยวใหม่ - ควรมีจุดเด่นที่ชัดเจน
20.การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	- คนจากฝั่งลาวเข้ามาใช้จ่าย - เป็นเมืองที่เอาไว้แวะก่อนจะข้ามไปลาว - กระบวนการผ่านแดนที่ซับซ้อน	- ผลักดันให้จัดอีเวนต์ใหม่ - พัฒนาให้เป็นเมือง Wellness - หากลุ่มเป้าหมายใหม่
21.กรมเอเชียตะวันออก	- บริบทท่องเที่ยวระหว่างประเทศ - ขั้นตอนการผ่านแดนเยอะ - ไม่เชื่อมโยงของระบบระหว่างสองประเทศ	- ผลักดันเศรษฐกิจของทั้งสองฝั่ง - มองการดึงดูดกลุ่มเป้าหมายจากที่อื่น - ยกกระดับกฎระเบียบให้ทันสมัย - ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน - สร้างศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น

ผู้เชี่ยวชาญ	บริบทและข้อจำกัด	การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
--------------	------------------	--

22. กระพรวงท่องเที่ยวและกีฬา	- หนองคายมีจุดแข็งด้านความเชื่อ วัฒนธรรม ศาสนา - โครงสร้างพื้นฐานยังเชื่อมโยงกันไม่ได้ - มีข้อจำกัดด้านความมั่นคง เช่น ภาพลักษณ์ยาเสพติด-ค่านิยม	- ต้องมีทางเลือกที่หลากหลาย ตอบโจทย์ทุกกลุ่ม - ควรเชื่อมโยงกับการเรียนรู้วัฒนธรรม
-------------------------------------	--	--

จากตารางที่ 5 สามารถอธิบายได้ว่า จังหวัดหนองคายมีศักยภาพด้านวัฒนธรรมและภูมิศาสตร์ที่โดดเด่น เช่น ความเข้มแข็งของวิถีชีวิตท้องถิ่น ประเพณีศาสนา และการตั้งอยู่ในตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ที่ติดกับประเทศลาว มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวเชิงเชื่อมโยง อย่างไรก็ตาม หนองคายยังเผชิญกับข้อจำกัดหลายด้าน อาทิ ระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมที่ยังไม่เพียงพอ ขาดการจัดระบบพื้นที่ท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารภาพลักษณ์ของเมืองที่ยังไม่ชัดเจน รวมถึงข้อจำกัดด้านภาษาสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และการขาดแคลนนักเทศก์ที่มีความสามารถทางภาษา ทั้งนี้ยังมีลักษณะของเมืองที่เป็นเพียงเมืองผ่านมากกว่าจุดหมายปลายทางส่งผลให้การดึงดูดให้นักท่องเที่ยวพำนักอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลาสั้นๆ ไม่ได้เต็มที่ นอกจากนี้ข้อมูลที่ถูกกล่าวมาในข้างต้น เส้นทางนาครูท เป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณที่เชื่อมโยงความเชื่อเรื่องพญานาคระหว่างไทย-ลาว โดยเริ่มต้นจากจังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นศูนย์กลางศรัทธาริมแม่น้ำโขง จุดสำคัญได้แก่ วัดโพธิ์ชัย ที่ประดิษฐานหลวงพ่อบุญรอด พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมือง วัดพระธาตุบังพวน และลานพญานาค ณ ท่าเสด็จ จากนั้นเดินทางข้ามสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 1 เข้าสู่ สปป.ลาว เพื่อสักการะ วัดพระธาตุหลวง ศูนย์กลางพุทธศาสนาในนครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งมีตำนานเชื่อมโยงกับพญานาคในฐานะผู้พิทักษ์ศาสนสถาน แล้วเดินทางกลับเข้าสู่ประเทศไทย เพื่อมุ่งหน้าสู่คำชะโนด อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี แหล่งศรัทธาเรื่องพญานาคและปูศรีสุโขทัย แม้ยาคูศรีบุมา ก่อนต่อไปยัง ถ้ำน้ำคำศรีมงคล จังหวัดบึงกาฬ แหล่งธรรมชาติดั้งเดิมและตำนานพญานาคที่ผสมผสานกับการท่องเที่ยวเชิงศรัทธา และสิ้นสุดเส้นทางที่วัดพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม พระธาตุสำคัญของภาคอีสานที่เป็นที่เคารพของชาวไทย-ลาว เส้นทางนี้รวมระยะทางประมาณ 300 กิโลเมตร และเป็นเส้นทางท่องเที่ยวชมพรมแดนที่ทอลอมธรรมศรัทธา วัฒนธรรม และตำนานพญานาค ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว การศึกษา

โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว มีรายละเอียดตามตารางที่ 6 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตารางสังเคราะห์ แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว การศึกษาโครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	ด้านความร่วมมือ	ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์	ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์	ด้านการจัดการและบูรณาการ	ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน	ด้านการติดตามและประเมินผล
1.YEC จังหวัดหนองคาย	- ดึงคนทำงานทั้งภาครัฐ-เอกชน และชุมชน - ทุกภาคส่วนร่วมกันวางแผน - ออกแบบนโยบายโดยดูจากจุดแข็ง - เป้าหมายร่วมกันชัดเจน	- ควรมีศูนย์กลางหรือกลไกบางอย่างที่คอยเชื่อมทุกฝ่าย - จัดเวทีพบปะสม่ำเสมอ - มีคนกลางที่ประสานงานให้ชัดเจน	- เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวไว้รอบๆ - ขนส่งสาธารณะต้องเข้าถึงง่าย ป้าย บริการ ข้อมูล ต้องชัดเจน - เตรียมพร้อมโครงสร้างรองรับ BRI - เพิ่มจุดเชื่อมการเดินทางข้ามแดน	- วางภาพลักษณ์เมืองให้ชัด - ใช้หลายช่องทางในการสื่อสาร - มีแผนการตลาดต่อเนื่อง - เน้นกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย -ร่วมมือกับสื่อและผู้ประกอบการท้องถิ่น	- หน่วยงานกลางประสานงานชัดเจน - ลดข้อขัดแย้งและเร่งรัดการตัดสินใจ - สร้างแผนปฏิบัติการร่วมระยะสั้น-ยาว - ทุกฝ่ายเดินไปในทิศทางเดียวกัน	- ถ่ายทอดภูมิปัญญาเป็นผลิตภัณฑ์ - ผักกาดหอมเพิ่มเติม - ใช้เทคโนโลยีในชุมชน - ภาครัฐคอยสนับสนุน	- ระบบติดตามเปิดเผยและโปร่งใส - ใช้ข้อมูลจริง - ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม - ประเมินต่อเนื่องตามรอบเวลา - ปรับปรุงแผนตามผลประเมินที่ได้
2.ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย	- เปลี่ยนแนวคิดให้ปฏิบัติได้ - บทบาทหน้าที่ชัดเจน - แผนต้องต่อเนื่องไม่สะดุด	- ลดการทำงานทับซ้อน - สื่อสารระหว่างหน่วยงาน - หน่วยงานรับบทบาทของตนเอง - ประชุมประจำสัปดาห์ความเข้าใจร่วม	- พัฒนารองรับรถไฟความเร็วสูง - จัดระบบรับ-ส่งจากสถานี - วางระบบโลจิสติกส์รอบเมือง - ปรับเส้นทางขนส่ง	- ใช้โซเชียลมีเดียกลุ่มเป้าหมาย - สื่อสารอย่างต่อเนื่อง - ร่วมมือกับ Influencer หรือ local media	- หน่วยงานหลักรับผิดชอบชัดเจน - ลดข้อขัดแย้งในการทำงาน - เชื่อมโยงแผนงานทุกระดับ - ตัดสินใจเร็ว - ขับเคลื่อนแบบมีทิศทางร่วม	- เรียนรู้จากลงมือทำ - เพิ่มทักษะบริการสื่อสาร - หน่วยงานรัฐเป็นพี่เลี้ยง	- ทำระบบเก็บข้อมูล - ติดตามผลต่อเนื่อง - ปรับปรุงงานจากผลที่ได้จริง

ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	ด้านความร่วมมือ	ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์	ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์	ด้านการจัดการและบูรณาการ	ด้านกาพัฒนาศักยภาพชุมชน	ด้านการติดตามและประเมินผล
3. หอการค้าจังหวัดหนองคาย	- ขาดการผลักดันจากรัฐ - เอกชนขาดแนวทางชัดเจน - ต้องมีกรอบสนับสนุนที่มั่นคง - วางแผนระยะยาวที่ต่อเนื่อง	- เปิดช่องทางรัฐ-เอกชน - เพิ่มบทบาทเอกชนในเวทีนโยบาย - จัดเวทีหารือขึ้น - ลดความไม่เข้าใจระหว่างหน่วยงาน - มีตัวแทนสื่อสารได้ทุกฝ่าย	- พัฒนารoadmap ส่งสาธารณะให้สะดวก - เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเมือง - ปรับโครงสร้างรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ - วางระบบการเดินทางให้เป็นเส้นทางเดียว - ส่งเสริมการเดินทางแบบไร้รอยต่อ - มีข้อมูลการเดินทางที่เข้าถึงง่าย	- กำหนดภาพลักษณ์เมืองให้ชัด - วางกลยุทธ์การตลาดร่วมภาคเอกชน - ใช้สื่อหลากหลายช่องทาง - สื่อสารตรงกลุ่มเป้าหมาย - พัฒนาสื่อให้แตกต่างและดึงดูด - สร้างกิจกรรมให้คนพูดถึงหนองคายมากขึ้น	- หน่วยงานกลางประสานงานชัดเจน - ลดความซ้ำซ้อนในแผนงาน - วางบทบาทภาคส่วนให้ไม่ทับซ้อน - เชื่อมงานระดับจังหวัดกับท้องถิ่น - เป้าหมายและแผนปฏิบัติการชัดเจน	- พัฒนาทักษะการต้อนรับและสื่อสาร - สร้างสินค้าท้องถิ่นจากอัตลักษณ์ - ให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการ - สร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่กลับบ้านทำงาน	- วางระบบติดตามร่วมภาคีเครือข่าย - ประเมินทั้งผลลัพธ์และกระบวนการ - ให้ทุกภาคส่วนร่วมประเมิน - สรุปและปรับปรุงแผนต่อเนื่อง - รายงานผลแบบเปิดเผยต่อสาธารณะ
4. ผู้ประกอบการจัดไนท์เวิลด์ในจังหวัดหนองคาย	- หนองคายเป็นประตูเชื่อมโยง-ลาว - ใกล้เคียงกัน มีศักยภาพสูงด้านโลจิสติกส์ - ยังไม่มีระบบขนส่งในเมืองที่สะดวก - นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มไปลาว ไม่แวะพัก - ขาดกิจกรรม - ขาดจุดขายชัดเจนสำหรับการพักผ่อน	- พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว-ลาวร่วมกัน - ทำกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมสองฝั่งโขง - จัดเทศกาลข้ามแดนอย่างต่อเนื่อง - พัฒนาแพ็คเกจทัวร์ให้มีเรื่องเล่า	- พัฒนาเส้นทางขนส่งในเมืองให้ครอบคลุม - จัดรถรับส่งจากสถานีรถไฟ/จุดผ่านแดน - ปรับภูมิทัศน์บริเวณแหล่งท่องเที่ยว - ติดตั้งป้ายบอกทางหลายภาษา	- ทำแคมเปญร่วมระหว่างไทย-ลาว - ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ไปเรื่อย	- ภาครัฐช่วยจัดการและสร้างเวิลด์ - ช่วยผลักดันสร้างภาพลักษณ์ให้เมือง	-	-

ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	ด้านความร่วมมือ	ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์	ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์	ด้านการจัดการและบูรณาการ	ด้านกาพัฒนาศักยภาพชุมชน	ด้านการติดตามและประเมินผล
5.สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย	- ยุทธศาสตร์ต้องตรงพื้นที่ - ใช้ข้อมูลจริงกำหนดแผน - กำหนดจุดหมายให้ชัดเจน	- มีกลไกกลาง - ประสานงาน - บทบาทหน่วยงานชัด - ประชุมร่วมสม่ำเสมอ - เป้าหมายร่วม ลดซ้ำซ้อน	- ขนส่งเชื่อมจุดท่องเที่ยว - ปรับบริการสาธารณะ - รองรับรถไฟความเร็วสูง - วางแผนโลจิสติกส์ควบคู่ท่องเที่ยว	- สื่อสารอัตลักษณ์พื้นที่ - วางแผนสื่อให้ตรงกลุ่ม - ใช้สื่อดิจิทัลร่วมท้องถิ่น - ทำงานร่วมกับเอกชน	- มีหน่วยงานหลักชัดเจน - เชื่อมแผนกลาง-ท้องถิ่น - ลดขั้นตอนราชการ	- พัฒนาทักษะบริการ - ใช้นวัตกรรมสร้างรายได้ - หนุนคนรุ่นใหม่มีบทบาท	- ใช้ข้อมูลจริงประเมินผล - ให้ชุมชนร่วมสะท้อนปัญหา - ปรับแผนตามผลประเมิน - ติดตามเป็นรอบปีอย่างต่อเนื่อง
6.สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย	- วางยุทธศาสตร์รองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยว - เชื่อมโยงแผนจังหวัดกับนโยบายขนส่งระดับชาติ - ใช้ข้อมูลสถิติสำหรับการเดินทางวางแผน - จัดลำดับความสำคัญแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าถึงได้ง่าย - สนับสนุนการลงทุนด้านระบบขนส่งในเมือง	- ประสานข้อมูลร่วมกับการท่องเที่ยวและโลจิสติกส์ - ร่วมมือกับด้านตรวจคนเข้าเมือง - ทำงานร่วมกับเอกชนด้านการขนส่ง - ใช้ระบบข้อมูลกลางร่วมกัน	- ติดตามการเดินทางผ่าน GPS รถนักท่องเที่ยว - วางแผนจุดพักและบริการระหว่างทาง - พัฒนาระบบป้ายบอกทาง - เชื่อมโยงการเดินทางจากสถานีหลักสู่แหล่งเที่ยว - เตรียมรองรับรถไฟความเร็วสูง	- ใช้ข้อมูลการเดินทางวางแผนประชาสัมพันธ์ - ประชาสัมพันธ์ผ่านจุดบริการเดินทาง - เชื่อมโยงโครงสร้าง - ประชาสัมพันธ์กับแผนขนส่ง - สื่อสารความสะดวกในการเดินทางสู่จุดท่องเที่ยว - นำเสนอเส้นทางแนะนำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์	- ใช้ข้อมูลจากระบบติดตามเพื่อจัดการระบบขนส่ง - วางแผนร่วมกับเทศบาลและ อบจ. - สร้างความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลท่องเที่ยวและขนส่ง - ปรับแผนต้น - สถานการณ์จากข้อมูลเรียลไทม์ - เน้นบูรณาการแบบ Single Platform	- อบรมผู้ขับรถ - ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในจุดบริการ - พัฒนาทักษะดูแลความปลอดภัยการเดินทาง - ส่งเสริมบทบาทชุมชนในการให้ข้อมูลเส้นทาง - ใช้ชุมชนเป็นหน่วยสนับสนุนเส้นทางรอง	- ใช้ GPS ติดตามเส้นทางเดินทาง - เก็บข้อมูลพฤติกรรมเดินทางนักท่องเที่ยว - วิเคราะห์จุดเสี่ยงเพื่อวางเจ้าหน้าที่ดูแล - ประเมินแนวโน้มการท่องเที่ยวจากพฤติกรรมการเดินทาง

ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	ด้านความร่วมมือ	ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์	ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์	ด้านการจัดการและบูรณาการ	ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน	ด้านการติดตามและประเมินผล
7.สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย	- ต้องมีเป้าหมายชัดเจน - แผนงานต้องต่อเนื่อง - ยุทธศาสตร์เน้นอัตลักษณ์ - สร้างทิศทางร่วมภาคี - ไม่ควรเปลี่ยนนโยบายบ่อย	- เชื่อมหน่วยงานรัฐ-ชุมชน - ทำงานร่วมแบบมีแผน - สร้างระบบสื่อสารข้อมูลร่วม - สนับสนุนบทบาทชุมชน	- ปรับพื้นที่จัดแสดงวัฒนธรรม - จัดระบบนำทางเข้าชุมชน - พัฒนาแหล่งวัฒนธรรมให้เข้าถึงง่าย - เสริมโครงสร้างรองรับกิจกรรม	- โปรโมตกิจกรรมผ่านสื่อออนไลน์ - ทำเนื้อหาที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย - สร้างภาพจำวัฒนธรรมเมือง - ประชาสัมพันธ์เทศกาลเชิงรุก	- รวมแผนวัฒนธรรมกับท่องเที่ยว - วางแผนรวมทั้งภาครัฐเอกชน และชุมชน - ลดซ้ำซ้อนการจัดกิจกรรม - บริหารแบบมีเป้าหมายร่วม	- ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น - ผักพื้นบ้านแสนอวัฒนธรรม - ส่งเสริมอาชีพจากทุนวัฒนธรรม - หนุนเยาวชนเป็นผู้นำกิจกรรม	- ให้ชุมชนร่วมประเมินผล - ใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยว - ปรับกิจกรรมตามข้อเสนอแนะ
8.สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย	- ต้องมียุทธศาสตร์สร้างจุดขายชัดเจน - เชื่อมการค้าและการท่องเที่ยวในแผนเดียวกัน - สนับสนุนผู้ประกอบการในพื้นที่	- ประสานแผนร่วมระหว่างพาณิชย์-ท่องเที่ยว - หน่วยงานต้องทำงานเป็นทีม - ชุมชนควรมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นทาง - เอกชนควรเข้าร่วมคิดและลงมือด้วย	- เชื่อมโยงตลาดกับแหล่งท่องเที่ยว - อำนาจความสะดวกด้านการเดินทางและขนส่ง - ปรับสภาพแวดล้อมตลาดให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว	- ทำการตลาดร่วมกันระหว่างแหล่งเที่ยวและผลิตภัณฑ์ - ใช้สื่อออนไลน์สื่อสารจุดขาย - วางกลยุทธ์ภาพลักษณ์ให้เมือง - โปรโมตผลิตภัณฑ์คู่กับเทศกาล	- รวมกิจกรรมส่งเสริมการค้ากับท่องเที่ยว - วางแผนระยะสั้นและยาวร่วมกัน - ลดงานแยกส่วนระหว่างหน่วยงาน	- พัฒนาศักยภาพขายและสื่อสาร - ส่งเสริมผู้ผลิตท้องถิ่นสร้างแบรนด์ - ชุมชนต้องรู้จักเชื่อมโยงสินค้ากับประสบการณ์เที่ยว	- เก็บข้อมูลยอดขายรายตัวจำนวนนักท่องเที่ยว - ใช้ข้อมูลประเมินความคุ้มค่ากิจกรรม - ประเมินร่วมกับภาคเอกชนและชุมชน - ปรับแผนกิจกรรมตามผลการประเมิน
9.ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดหนองคาย	- ภาครัฐไม่จริงจังในการผลักดัน - ขาดแผนชัดเจน - ควรผลักดันแผนให้ชัดเจน	- ภาครัฐควรเปิดรับความคิดเห็นจากเอกชน - ผู้ประกอบการควรมีบทบาท	- ผลักดันระบบขนส่งสาธารณะ	- จัดเวทีให้ต่อเนื่อง - วางแผนไปพร้อมระยะยาว - สื่อสารให้ตรงกลุ่ม	-	- ผลักดันคนรุ่นใหม่พัฒนาเป็นผู้นำ	-

ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	ด้านความร่วมมือ	ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์	ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์	ด้านการจัดการและบูรณาการ	ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน	ด้านการติดตามและประเมินผล
10.สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย	- ต้องมีหน่วยงานหลักชัดเจน - วางแผนร่วมหลายภาคส่วน - ลดความซ้ำซ้อนของแผน - เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ข้ามประเทศ	- ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมกัน - เอกชนควรเสนอแนวทางการดำเนินงาน - ต้องมีช่องทางสื่อสารถึงรัฐโดยตรง	- เร่งพัฒนาระบบขนส่งทางราง	- สื่อสารผ่านเรื่องราวชัดเจน - ใช้สื่อลักษณะวัฒนธรรมสร้างแรงบันดาลใจ - เน้นการสื่อสารให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย	- มีแผนรองรับในระยะยาว - มอบหมายงานให้ชัดเจน	- รวมชุมชนมาหารือ - เสริมทักษะชุมชน	- ใช้ข้อมูลจริงในการวางแผน - เก็บสำรวจต่อเนื่อง - นำผลประเมินมาปรับปรุงให้ตรงจุด
11.สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย	- ควรมีเจ้าภาพหลักที่ชัดเจน - ลดความสับสนของบทบาทหน่วยงาน - เชื่อมแผนท้องถิ่นกับแผนระดับชาติ - วางยุทธศาสตร์แบบครอบคลุมทั้งระบบ	- ผู้นำมีศักยภาพและเด็ดขาด - มีการขับเคลื่อนทิศทาง	- เร่งโครงการเร่งด่วน - มีแผนแม่บทชัดเจน	- กำหนดภาพลักษณ์เมืองให้ชัดเจน - สื่อสารให้ตรงจุด - ประชาสัมพันธ์ต่อเนื่อง	- ระดมความร่วมมือจากทุกฝ่าย - มีผู้นำที่เป็นศูนย์กลาง - รับฟังทุกภาคส่วน	- เปิดพื้นที่ได้สะท้อนปัญหา - ทำเวิร์กช็อป - ทุกภาคส่วนเข้ามาช่วยพัฒนา	- ส่งผลประเมินกลับไปยังหน่วยงาน - ใช้คนนอกหรือองค์กรกลางเข้ามาช่วยประเมิน
12.ชุมชนบ้านเตือ	- พัฒนานโยบายให้เมืองได้ง่าย - ผลักดันให้เข้าถึงสะดวกขึ้น	-	- พัฒนาระบบขนส่งเชื่อมต่อสะดวกไปยังแหล่งท่องเที่ยว	- ทุกฝ่ายหารือด้วยกัน - ออกแบบแพ็คเกจท่องเที่ยว - ทำภาพลักษณ์ชัดเจน	-	- ร่วมเสริมทักษะคนในพื้นที่ - ชุมชนพัฒนาตนเองควบคู่	- ติดตามต่อเนื่องเป็นระบบ - วางแผนพัฒนาการประเมิน

ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	ด้านความร่วมมือ	ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์	ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์	ด้านการจัดการและบูรณาการ	ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน	ด้านการติดตามและประเมินผล
13.ชุมชนปะโค	- มุ่งเน้นพัฒนาเมืองชายแดน - กำหนดทิศทางให้ชัดเจน	- ฝ่ายบริหารควรร่วมมือกับชุมชนมากขึ้น - หารือร่วมกันเพื่อกำหนดทิศทาง	- เพิ่มกรณีเร่งไปทุกพื้นที่ - เพิ่มกรณีเร่งไปทุกพื้นที่	- ท้องถิ่นเข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์ - ใช้ช่องทางของหน่วยงานประชาสัมพันธ์	- ทุกฝ่ายร่วมมือกันพัฒนา - วางแผนในทิศทางเดียว	- ภาครัฐเข้ามาช่วยพัฒนาชุมชน - ปรับแผนให้สอดคล้อง	- หน่วยงานกลางประเมิน - ปรับปรุงกระบวนการให้ดีขึ้น
14.สำนักงานพัฒนาชุมชนหนองคาย	- มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว - สร้างแผนระยะยาว	- หารือกันเป็นประจำ - ทำงานร่วมกันในทิศทางเดียวกัน	- มองว่าความคืบหน้าในหนองคายค่อนข้างสะดวกจากกรุงเทพฯ และลาวได้	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาหารือเพื่อวางแผน - วางแผนการท่องเที่ยวระยะยาว	- บูรณาการระหว่างฝั่งไทยและนครหลวงเวียงจันทร์ - ห่วงใยจังหวัด	- พัฒนาทักษะชุมชนให้หลากหลาย - สร้างแหล่งท่องเที่ยวชุมชน	- หน่วยงานกลางประเมิน - นำข้อมูลมาประกอบการวางแผน
15.อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย	- เจจาร่วมกับเวียงจันทร์ - เพิ่มขบวนรถไฟเชื่อมต่อข้ามพรมแดน	- ขยายความร่วมมือข้ามแม่น้ำโขง - เชื่อมโยงทุกภาคในระดับจังหวัด - ลดขั้นตอนไม่ให้ยุ่งยาก	- ลดความซ้ำซ้อนด้านและขั้นตอน - ระบบที่เชื่อมโยงกันแบบ single window	- ใช้สื่อ Social media - วางแผนโปรโมทระยะสั้น กลาง ยาว - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว - ใช้สื่อออนไลน์ในการโปรโมทสินค้า	- พัฒนาแผนการสื่อสารให้สอดคล้องยุทธศาสตร์ - ประชุมหารือร่วมกับทางลาว - กำหนดเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน	- พัฒนาลิขสิทธิ์ชุมชน - พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว	- มีกระบวนการเก็บข้อมูลและสถิติที่เป็นระบบ - ติดตามวัตถุประสงค์ของการเข้ามาท่องเที่ยว
16.สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย	- พัฒนายุทธศาสตร์ - วางยุทธศาสตร์เชื่อมโยงกับพื้นที่	- เอกชนสนับสนุน - ช่วยกันเสนอไอเดียแนวคิด - เวทีหารือบ่อยขึ้น	- ควรเร่งลงทุนในระบบรองรับนักท่องเที่ยว - เร่งพัฒนาระบบราง	- วางแผนจัดกิจกรรมให้ต่อเนื่องตลอดปี - ใช้โซเชียลมีเดีย ตามกระแสปัจจุบัน	- ทำงานร่วมกัน - สร้างความเข้าใจร่วมกัน - บูรณาการต่อเนื่อง	- เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยชุมชน - ชุมชนพัฒนาและเรียนรู้ด้วยตัวเอง	- ลงพื้นที่จริง - มีคนกลางติดตามผล - ใช้ข้อมูลกลางเดียวกัน

ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	ด้านความร่วมมือ	ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์	ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์	ด้านการจัดการและบูรณาการ	ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน	ด้านการติดตามและประเมินผล
17.สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย	- เริ่มจากปัญหาและความต้องการของพื้นที่ - เชื่อมแผนท้องถิ่นกับระดับประเทศ - ต้องมีทิศทางชัดเจนร่วมกัน	- กิจกรรมระหว่างสองประเทศ - รวม 2 ฝั่งโขง ทำงานร่วมกัน	- พัฒนาเมือง Smart city - ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย	- ขาดสภาพลักษณะเมืองท่องเที่ยวที่ชัด - สื่อสารยังไม่ตรงกลุ่มเป้าหมาย - ต้องสร้างแบรนด์และเรื่องเล่า	- ทำงานร่วมกันทุกฝ่าย - ควรมีแผนร่วมที่ชัดเจน	- ส่งเสริมทักษะให้กับชุมชน - ทุกภาคส่วนช่วยกันพัฒนา	- ติดตามทุก 3 เดือน - วางแผนการประเมิน - พัฒนากิจกรรมการประเมิน
18.เทศบาลเมืองหนองคาย	- ต้องมีเจ้าภาพหลักระดับจังหวัด - ลดงานซ้ำซ้อนจากหลายหน่วยงาน - กล้าตัดสินใจและรับผิดชอบ - เชื่อมโยงข้ามพรมแดน	- ลดความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน - ทำงานร่วมในทิศทางเดียวกัน - มีเวทีสื่อสารเปิดให้แลกเปลี่ยนปัญหา	- พัฒนาระบบรางคู่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว - เพิ่มรถรับส่งจากสนามบินเข้าเมือง	- ทำฐานข้อมูลภูมิสังคมทุนสังคมของพื้นที่ - สื่อสารหลายช่องทางให้ตรงกลุ่ม - สร้างภาพลักษณ์ที่เด่นให้หนองคาย	- บูรณาการทั้ง 2 ประเทศ - ปรับแผนแม่บทให้เหมาะสมกับทั้งงาน 2 ฝั่ง	- สร้างผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง - พัฒนาทักษะ	- ทำระบบประเมินชัดเจน - นำผลประเมินมาต่อยอด - ติดตามทุกปี
19.อาจารย์ประจำสาขาวิชาการผลิตและการจัดการอีเว้นท์ มหาวิทยาลัยหอการค้า	- ควรปรับแผนแม่บทให้เหมาะสมกับพื้นที่ชายแดน - แผนรองรับระยะยาว	- มีคนกลางในการประสาน - พัฒนาเครือข่ายระหว่างประเทศ - ปรับลดขั้นตอนไม่ให้ซ้ำซ้อน - ทำงานร่วมในทิศทางเดียวกัน	- เสร็จพัฒนาระบบราง - พัฒนาระบบขนส่งมวลชน one stop service - ลดการซ้ำซ้อนระหว่างด่าน	- เมืองควรมีภาพที่ชัดเจน เช่น เมืองเมืองของกิน - สื่อสารตรงกับความต้องการ - ใช้ช่องทางออนไลน์	- จัดระบบเส้นทางให้เป็นเรื่องเดียวกัน - หน่วยงานมาช่วยดูแล	- เน้นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ - พัฒนาโฮมสเตย์	- ตั้ง KPI สอดคล้องกับแม่บท - ผลประเมินไปพัฒนาพื้นที่ต่อ

ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	ด้านความร่วมมือ	ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์	ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์	ด้านการจัดการและบูรณาการ	ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน	ด้านการติดตามและประเมินผล
20.การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	- สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน - กำหนดเป้าหมายจังหวัดที่ชัดเจน - กำหนดนโยบายให้ตรงเป้าหมาย	- ขับเคลื่อนทุกภาคส่วน - ทุกฝ่ายออกแบบและบริหารโครงการต่างผ่านแดน	- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานพื้นฐาน - ลดความยุ่งยากของการผ่านแดน	- ใช้ช่องทางออนไลน์ - ใช้ KOL ที่มีความน่าเชื่อถือสำหรับรีวิว - วางแผนร่วมกับภาครัฐและเอกชน	- การมีส่วนร่วมระหว่างทุกภาคส่วน - ทิศทางการทำงานร่วมกัน	- พัฒนาร่วมทุกภาคส่วน - ออกแบบกิจกรรมให้หลากหลาย	- ควรมีระบบที่สามารถตรวจสอบได้ - กำหนดกรอบระยะเวลาการประเมิน
21.กรมเอเชียตะวันออก	- ตั้งแผนจังหวัดให้มีความสำคัญกับการดึงดูดนักท่องเที่ยว - สอดคล้องกับแนวคิด 6 Countries 1 Destination	- สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการทั้งสองฝั่ง - จัดเวทีหารือผู้ประกอบการ	- พัฒนาระบบรางรถไฟ - ผลักดันการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 2	- สร้างการรับรู้ขั้นตอนและกฎระเบียบในการเดินทาง - ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับทางข้ามแดน - ใช้ช่องทางออนไลน์และออฟไลน์	- มีส่วนร่วมระหว่างทุกภาคส่วน - สร้างความเข้าใจร่วมกัน	- สนับสนุนให้มีการพัฒนาทักษะ - พัฒนาให้สามารถเป็นผู้ประกอบการการท่องเที่ยว	- ควรมีระบบที่ชัดเจน - ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง - ติดตามผลระยะสั้น กลาง ยาว
22.กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา	- ทำ MOU ระหว่างประเทศ - พัฒนาแผนแม่บทให้ครอบคลุมชายแดน	- มีคณะกรรมการทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างไทยกับลาว - มีคณะกรรมการวางแผนและตัดสินใจร่วมกัน - ทำงานร่วมมือในทิศทางเดียวกัน	- ปรับปรุงจุดผ่านแดนให้มีความทันสมัย - นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้	- สร้างแนวคิดเชิงกลยุทธ์ร่วมกัน - ทำการตลาดให้เชื่อมโยงวัฒนธรรมของทั้งสองฝั่ง - สร้างภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว สองวัฒนธรรม หนึ่งประสบการณ์	- กำหนดทิศทางและแนวทงนโยบายทุกระดับ - สร้างกรอบแนวทางการร่วมกัน - วางแผนแบบบนลงล่าง - ลดความซ้ำซ้อนในการทำงานระหว่างหน่วยงาน	- ส่งเสริมให้แต่ละชุมชนต่อยอดจากจุดเด่นที่มีอยู่ - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น	- ควรมีระบบประเมินรายได้รายไตรมาสหรือรายปี - ติดตามต่อเนื่อง - ประชุมหารือร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

จากตารางที่ 6 อธิบายได้ว่า แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับเมืองชายแดนหนองคาย-ลาว ควรดำเนินการอย่างครอบคลุมในทั้ง 7 ด้านหลัก เริ่มจากด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ มีการเสนอให้จัดตั้งกลไกการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อวางแผนร่วมกันอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ส่วนด้านเครือข่ายความร่วมมือควรมีกลุ่มประสานงานกลางเพื่อเชื่อมโยงการทำงานและลดความซ้ำซ้อน ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรเร่งพัฒนาระบบคมนาคมและการเดินทางที่เชื่อมโยงทั้งภายในและระหว่างประเทศอย่างไร้รอยต่อ ในขณะที่ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ควรเน้นการสร้างอัตลักษณ์เมืองผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง พร้อมกระจายการรับรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายด้านการจัดการและบูรณาการมีกลไกการทำงานร่วมที่ชัดเจนและต่อเนื่องเพื่อบูรณาการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนควรเสริมสร้างบทบาทของชุมชนในการเป็นเจ้าของกิจกรรมการท่องเที่ยว พร้อมสนับสนุนการเรียนรู้และนวัตกรรมอย่างยั่งยืน สุดท้ายในด้านการติดตามและประเมินผล ควรมีระบบประเมินที่โปร่งใส มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และสามารถนำไปใช้พัฒนาไปได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ แนวทางทั้งหมดสะท้อนถึงการเน้นให้หนองคายเป็นเมืองท่องเที่ยวชายแดนที่เชื่อมโยงระดับภูมิภาค โดยใช้วัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐาน และความร่วมมือข้ามพรมแดนเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลจากตารางที่ 4 และ 5 ไปใช้เป็นส่วนสนับสนุนของกระบวนการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ต่อไป

จากผลการวิเคราะห์ (1) บริบทและข้อจำกัดและการส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative และ (2) แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative สามารถนำมาเป็นเสนอแนวทางการกำหนดข้อเสนอที่เหมาะสม ผลจากการสังเคราะห์ที่ได้ดังกล่าวไปตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว โดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับเนื้อหา ภาษา และการวัดประเมินด้วยวิธีการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยอนาคต (EDFR) ต่อไป

ตารางที่ 7 ผลค่า IOC ของแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว ทั้ง 7 ด้าน

แนวทางการส่งเสริม	รายละเอียด	ความถี่	ค่า IOC	การพิจารณา
1.ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	1.1 ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมีแผนยุทธศาสตร์ที่ทำงานร่วมกันกับภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน และชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว	3	0.67	สอดคล้อง
	1.2 ท่านคิดว่าการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวมีพื้นฐานจากข้อมูลจริงที่สะท้อนบริบทของพื้นที่ชายแดน โดยเฉพาะ การจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวที่อิงจากข้อมูลสถิติผู้เดินทางและบริบทชายแดนหนองคาย-ลาว	3	1	สอดคล้อง
	1.3 ท่านคิดว่านโยบายท้องถิ่นสามารถเชื่อมโยงกับระดับชาติได้ พร้อมทั้ง โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวระดับจังหวัด มีเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบายหรือยุทธศาสตร์ระดับชาติ	3	1	สอดคล้อง
2.ด้านความร่วมมือ	2.1 ท่านคิดว่าควรมีเวทีหรือช่องทางในการหารือระหว่างภาคีในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดประชุมหรืออบรมเชิงปฏิบัติการระหว่างภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน และชุมชน เช่น การประชุมร่วมทุกไตรมาส เพื่อร่วมวางแผนกิจกรรมท่องเที่ยว หรือการเปิดเวทีสาธารณะให้ทุกฝ่ายเสนอแนวคิดร่วมกัน	3	1	สอดคล้อง
	2.2 ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานกลางหรือมีผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงาน อย่างเป็นระบบ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและความร่วมมือ เช่น การมอบหมายให้สำนักงานจังหวัดหรือท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ทำหน้าที่ประสานระหว่างหน่วยงานไทย-ลาว หรือระหว่างองค์กรภายในจังหวัด	3	1	สอดคล้อง
	2.3 ท่านคิดว่าหน่วยงานควรทำงานร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน โดยการประสานแผนงานและการแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน เช่น การร่วมวางแผนกำหนดขอบเขตการรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เกิดกิจกรรมหรือโครงการที่ทับซ้อนกันในพื้นที่เดียวกัน	3	0.67	สอดคล้อง

แนวทางการส่งเสริม	รายละเอียด	ความถี่	ค่า IOC	การพิจารณา
3.ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์	3.1 ท่านคิดว่าควรมีระบบโครงสร้างพื้นฐานมีการเชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อระหว่างเมือง แหล่งท่องเที่ยว และด่าน เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางจากด่านพรมแดนสะพานมิตรภาพเข้ามายังตัวเมืองหนองคาย และเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยว โดยลดระยะเวลาหรือเปลี่ยนประเภทยานพาหนะหลายครั้ง	3	1	สอดคล้อง
	3.2 ท่านคิดว่ามีการจัดเตรียมข้อมูลและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้อย่างมั่นใจและไม่สับสน โดยเฉพาะการจัดให้มีป้ายสื่อความหมายที่ชัดเจน แผนที่นำทางที่เข้าใจง่าย มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่เข้าถึงได้ ครอบคลุมในทุกภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารในพื้นที่และบริเวณโดยรอบ ได้แก่ ไทย อังกฤษ ลาว และจีน	3	1	สอดคล้อง
	3.3 ท่านคิดว่าควรมีการวางแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเดินทางข้ามแดนอย่างเหมาะสม อาทิ การวางแผนจัดสร้างหรือปรับปรุงระบบขนส่ง จุดผ่านแดน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ช่องทางตรวจคนเข้าเมือง ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้า-ออก ระหว่างประเทศได้สะดวกและต่อเนื่อง	3	1	สอดคล้อง
4.ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์	4.1 ท่านคิดว่าการวางแผนประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ไม่จำกัดเฉพาะช่วงฤดูกาล สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้ตลอดทั้งปี ตลอดจน การจัดทำเนื้อหาประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวในหนองคายอย่างสม่ำเสมอ หรือการจัดแคมเปญดึงดูดนักท่องเที่ยวล่วงหน้าก่อนเทศกาล	3	1	สอดคล้อง
	4.2 ท่านคิดว่าการประชาสัมพันธ์ต้องสอดคล้องกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เช่น การกำหนดเนื้อหา รูปแบบ และช่องทางการสื่อสารที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม มีการใช้สื่อออนไลน์และคลิปวิดีโอสั้นสำหรับนักท่องเที่ยววัยรุ่น หรือการใช้เอกสารประชาสัมพันธ์เป็นภาษาลาวหรือจีนสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้าน และใช้ภาพลักษณ์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อดึงดูดผู้ที่สนใจวัฒนธรรมชายแดนอย่างแท้จริง	3	1	สอดคล้อง
	4.3 ท่านคิดว่าช่องทางการสื่อที่หลากหลายและบูรณาการ ไม่ว่าจะเป็น การใช้ทั้งสื่อดั้งเดิม เช่น วิทยุท้องถิ่น แผ่นพับ และสื่อกลางแจ้ง ควบคู่กับสื่อดิจิทัล เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก TikTok หรือแอปพลิเคชันท่องเที่ยว ตลอดจน การประชาสัมพันธ์ด้วยกลุ่มของอินฟลูเอนเซอร์ที่ได้รับความนิยมในขณะนั้น	3	0.67	สอดคล้อง

แนวทางการส่งเสริม	รายละเอียด	ความถี่	ค่า IOC	การพิจารณา
5.ด้านการจัดการและบูรณาการ	5.1 ท่านคิดว่าโครงสร้างการบริหารจัดการร่วมที่มีอำนาจตัดสินใจและสามารถขับเคลื่อนงานท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีคณะทำงานหรือคณะกรรมการที่ประกอบด้วยหน่วยงานรัฐ ท้องถิ่น เอกชน และภาคประชาชน สามารถร่วมวางแผนตัดสินใจ และดำเนินโครงการท่องเที่ยวได้	3	0.67	สอดคล้อง
	5.2 ท่านคิดว่าการทำงานร่วมกันของหน่วยงาน มีการแบ่งบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน แต่ละหน่วยงานมีขอบเขตความรับผิดชอบที่ไม่ซ้ำซ้อน และสามารถประสานงานกันได้อย่างมีระบบ	3	0.67	สอดคล้อง
	5.3 ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบทบาทในการขับเคลื่อนและตัดสินใจร่วมกันอย่างเป็นระบบ การที่แต่ละหน่วยงานมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมในการวางแผน กำหนดทิศทาง และดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว ตามบทบาทที่กำหนดไว้ในข้อตกลง	3	0.67	สอดคล้อง
6.ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน	6.1 ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนาทักษะของคนในชุมชนอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพบริการด้านการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เช่น การจัดอบรมหรือกิจกรรมต่อเนื่องที่ส่งเสริมทั้งทักษะพื้นฐานและการบริหาร โดยการอบรมการจัดการโฮมสเตย์ และการทำตลาดออนไลน์อย่างเหมาะสมกับพื้นที่	3	1	สอดคล้อง
	6.2 ท่านคิดว่าควรมีการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ในชุมชนมีบทบาทเป็นผู้นำในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง เช่น การเปิดโอกาสให้เยาวชนหรือคนรุ่นใหม่ได้แสดงศักยภาพในฐานะผู้คิดริเริ่มกิจกรรมการบริหาร และเป็นตัวแทนของชุมชน	3	1	สอดคล้อง
	6.3 ท่านคิดว่าภาครัฐและภาคเอกชนควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคนในพื้นที่ จากการทำงานต่าง ๆ ร่วมพัฒนาชุมชนโดยยึดแนวคิดจากคนในพื้นที่	3	1	สอดคล้อง

แนวทางการส่งเสริม	รายละเอียด	ความถี่	ค่า IOC	การพิจารณา
7.ด้านการติดตามและประเมินผล	7.1 ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานกลางหรือบุคคลกลางที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ เช่น การมีหน่วยงานหรือบุคคลที่มีความเป็นกลาง ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโดยตรง อาทิ สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง สามารถวิเคราะห์ผล สรุปข้อเสนอแนะ และสะท้อนข้อมูลกลับสู่พื้นที่ได้อย่างรอบด้าน	3	1	สอดคล้อง
	7.2 ท่านคิดว่าควรมีการนำผลการติดตามและประเมินผลถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง จากการใช้ข้อมูลจากแบบสำรวจความเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง หรือข้อเสนอแนะหลังการจัดกิจกรรม มาปรับแผนหรือพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในรอบถัดไป เช่น การปรับกิจกรรมให้ตอบสนองต่อพฤติกรรมและความต้องการนักท่องเที่ยวหรือแก้ไขข้อจำกัดที่เกิดขึ้น	3	1	สอดคล้อง
	7.3 ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดตัวชี้วัดและกรอบเวลาที่ชัดเจนสำหรับการติดตามและประเมินผลในระยะสั้น กลาง และยาว พร้อมกับการกำหนดเป้าหมาย เช่น จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ หรือความพึงพอใจ ร่วมกับการวางแผนช่วงเวลาประเมิน อาทิ รายปี ราย 3 ปี และ 5 ปี เพื่อสะท้อนพัฒนาการและความก้าวหน้าอย่างเป็นระบบ	3	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 7 แสดงแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมือง ชายแดนเส้นทางหนองคาย – ลาว จำนวน 7 ด้านแนวทาง พบว่า ค่า IOC สูงกว่า 0.5 แสดงให้เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำข้อความที่ใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย – ลาว นำไปจัดทำแนวการสัมภาษณ์และแบบสอบถามในการทำ EDRF ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย – ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

การทำ EDRF รอบที่ 2 เมื่อสร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในการทำ EDRF รอบที่ 1 แล้วทางผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย EDRF รอบที่ 2 ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทุกคน รวมทั้งคำตอบเดิมของตนเอง จากนั้นดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยตนเอง และนำไทม์ (Interquartile Range) จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นถึงโดยสามารถนำเสนอผลได้ดังต่อไปนี้แบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอองค์ประกอบแต่ละด้านนั้น มีส่วนสำคัญสำหรับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว มากน้อยเพียงใด มีรายละเอียดตาราง 8 – 14 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว

แนวทาง	รายละเอียด	มัธยฐาน (Md) ≥ 3.5	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Q3-Q1) ≤ 1.5	ความ เหมาะสม
1.ด้านนโยบายและ ยุทธศาสตร์	1.1 ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมีแผนยุทธศาสตร์ที่ทำงานร่วมกันกับภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน และชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว	4.0	1.0	เหมาะสม
	1.2 ท่านคิดว่าการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวมีพื้นฐานจากข้อมูลจริงที่สะท้อนบริบทของพื้นที่ชายแดน โดยเฉพาะ การจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวที่อิงจากข้อมูลสถิติผู้เดินทางและบริบทชายแดนหนองคาย-ลาว	4.0	1.0	เหมาะสม
	1.3 ท่านคิดว่านโยบายท้องถิ่นสามารถเชื่อมโยงกับระดับชาติได้ พร้อมทั้ง โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวระดับจังหวัด มีเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบายหรือยุทธศาสตร์ระดับชาติ	4.0	1.0	เหมาะสม

จากตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมระดับสูง มีผลค่ามัธยฐานอยู่ที่ 4.0 และมีค่า Q3 - Q1 อยู่ที่ 1.0

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านความร่วมมือแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือ
ทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว

แนวทาง	รายละเอียด	มัธยฐาน (Md) ≥ 3.5	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Q3-Q1) ≤ 1.5	ความ เหมาะสม
2.ด้านความร่วมมือ	2.1 ท่านคิดว่าควรมีเวทีหรือช่องทางในการ หารือระหว่างภาคีในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมความ ร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดย การจัดประชุมหรืออบรมเชิงปฏิบัติการระหว่าง ภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน และชุมชน เช่น การ ประชุมร่วมทุกไตรมาส เพื่อร่วมวางแผน กิจกรรมท่องเที่ยว หรือการเปิดเวทีสาธารณะ ให้ทุกฝ่ายเสนอแนวคิดร่วมกัน	5.0	0.0	เหมาะสมมาก
	2.2 ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานกลางหรือมีผู้ ประสานงานระหว่างหน่วยงาน อย่างเป็น ระบบ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและความร่วมมือ เช่น การมอบหมายให้สำนักงานจังหวัดหรือ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ทำหน้าที่ประสาน ระหว่างหน่วยงานไทย-ลาว หรือระหว่าง องค์กรภายในจังหวัด	4.0	1.0	เหมาะสม
	2.3 ท่านคิดว่าหน่วยงานควรทำงานร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน โดยการ ประสานแผนงานและการแบ่งบทบาทหน้าที่ อย่างชัดเจน เช่น การร่วมวางแผน กำหนด ขอบเขตการรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เกิดกิจกรรมหรือโครงการที่ทับซ้อน กันในพื้นที่เดียวกัน	5.0	0.0	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านความร่วมมือของแนว
ทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทาง
หนองคาย - ลาว ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมและเหมาะสมมาก มีผลค่ามัธยฐาน
ระหว่าง 4.0 ถึง 5.0 และมีค่า Q3 - Q1 ระหว่าง 0.0 ถึง 1.0

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว

แนวทาง	รายละเอียด	มัธยฐาน (Md) ≥3.5	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Q3-Q1)≤1.5	ความ เหมาะสม
3.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโลจิสติกส์	3.1 ท่านคิดว่าควรมีระบบโครงสร้างพื้นฐานมีการเชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อระหว่างเมือง แหล่งท่องเที่ยว และด่าน เพื่อให้ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางจากด่านพรมแดนสะพานมิตรภาพเข้ามายังตัวเมืองหนองคาย และเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยว โดยลดระยะเวลาหรือเปลี่ยนประเภทยานพาหนะหลายครั้ง	5.0	0.0	เหมาะสมมาก
	3.2 ท่านคิดว่ามีการจัดเตรียมข้อมูลและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้อย่างมั่นใจและไม่สับสน โดยเฉพาะการจัดให้มีป้ายสื่อความหมายที่ชัดเจน แผนที่นำทางที่เข้าใจง่าย มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่เข้าถึงได้ ครอบคลุมในทุกภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารในพื้นที่และบริเวณโดยรอบ ได้แก่ ไทย อังกฤษ ลาว และจีน	4.0	1.0	เหมาะสม
	3.3 ท่านคิดว่าควรมีการวางแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเดินทางข้ามแดนอย่างเหมาะสม อาทิ การวางแผนจัดสร้างหรือปรับปรุงระบบขนส่ง จุดผ่านแดน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ช่องทางตรวจคนเข้าเมือง ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้า-ออกระหว่างประเทศได้สะดวกและต่อเนื่อง	5.0	0.0	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ของแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมและเหมาะสมมาก มีผลค่ามัธยฐานอยู่ที่ 5.0 และมีค่า Q3 - Q1 ระหว่าง 0.0 ถึง 1.0

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว

แนวทาง	รายละเอียด	มัธยฐาน (Md) ≥3.5	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Q3-Q1)≤1.5	ความ เหมาะสม
4.ด้านการตลาดและ ประชาสัมพันธ์	4.1 ท่านคิดว่าการวางแผนประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ไม่จำกัดเฉพาะช่วงฤดูกาล สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้ตลอดทั้งปี ตลอดจน การจัดทำเนื้อหาประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวในหนองคาย อย่างสม่ำเสมอ หรือการจัดแคมเปญดึงดูดนักท่องเที่ยวล่วงหน้าก่อนเทศกาล	4.0	1.0	เหมาะสม
	4.2 ท่านคิดว่าการประชาสัมพันธ์ต้องสอดคล้องกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เช่น การกำหนดเนื้อหา รูปแบบ และช่องทางการสื่อสารที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม มีการใช้สื่อออนไลน์ และคลิปปวีดีโอสำหรับนักท่องเที่ยววัยรุ่น หรือการใช้เอกสารประชาสัมพันธ์เป็นภาษา ลาวหรือจีนสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้าน และใช้ภาพลักษณ์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อดึงดูดผู้ที่สนใจวัฒนธรรมชายแดนอย่างแท้จริง	4.0	1.0	เหมาะสม
	4.3 ท่านคิดว่าช่องทางการสื่อที่หลากหลายและบูรณาการ ไม่ว่าจะเป็น การใช้ทั้งสื่อดั้งเดิม เช่น วิทยุท้องถิ่น แผ่นพับ และสื่อกลางแจ้ง ควบคู่กับสื่อดิจิทัล เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก TikTok หรือแอปพลิเคชันท่องเที่ยว ตลอดจน การประชาสัมพันธ์ด้วยกลุ่มของอินฟลูเอนเซอร์ที่ได้รับความนิยมในขณะนั้น	4.0	1.0	เหมาะสม

จากตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ของแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความเหมาะสม มีผลค่ามัธยฐานอยู่ที่ 4.0 และมีค่า Q3 - Q1 อยู่ที่ 1.0

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการจัดการและบูรณาการแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว

แนวทาง	รายละเอียด	มัธยฐาน (Md) ≥3.5	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Q3-Q1)≤1.5	ความ เหมาะสม
5.ด้านการจัดการและ บูรณาการ	5.1 ท่านคิดว่าโครงสร้างการบริหารจัดการรวมที่มีอำนาจตัดสินใจและสามารถขับเคลื่อนงานท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีคณะทำงานหรือคณะกรรมการที่ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน และประชาชน สามารถร่วมวางแผน ตัดสินใจ และดำเนินโครงการท่องเที่ยวได้	4.0	1.0	เหมาะสม
	5.2 ท่านคิดว่าการทำงานร่วมกันของหน่วยงาน มีการแบ่งบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน แต่ละหน่วยงานมีขอบเขตความรับผิดชอบที่ไม่ซ้ำซ้อน และสามารถประสานงานกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.0	1.0	เหมาะสม
	5.3 ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบทบาทในการขับเคลื่อนและตัดสินใจร่วมกันอย่างเป็นระบบ การที่แต่ละหน่วยงานมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมในการวางแผน กำหนดทิศทาง และดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว โดยดำเนินงานตามบทบาทที่ตกลงกันได้	4.0	1.0	เหมาะสม

จากตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการจัดการและบูรณาการของแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความเหมาะสม มีผลค่ามัธยฐานอยู่ที่ 4.0 และมีค่า Q3 - Q1 อยู่ที่ 1.0

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว

แนวทาง	รายละเอียด	มัธยฐาน (Md) ≥3.5	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Q3-Q1)≤1.5	ความ เหมาะสม
6.ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน	6.1 ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนาทักษะของคนในชุมชนอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพบริการด้านการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เช่น การจัดอบรมหรือกิจกรรมต่อเนื่องที่ส่งเสริมทั้งทักษะพื้นฐานและการบริหาร โดยการอบรมการจัดการโฮมสเตย์ และการทำตลาดออนไลน์อย่างเหมาะสมกับพื้นที่	5.0	0.0	เหมาะสมมาก
	6.2 ท่านคิดว่าควรมีการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ในชุมชนมีบทบาทเป็นผู้นำในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง เช่น การเปิดโอกาสให้เยาวชนหรือคนรุ่นใหม่ได้แสดงศักยภาพในฐานะผู้คิดริเริ่มกิจกรรมการบริหาร และเป็นตัวแทนของชุมชน	5.0	0.0	เหมาะสมมาก
	6.3 ท่านคิดว่าภาครัฐและภาคเอกชนควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคนในพื้นที่ จากการศึกษาหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมพัฒนาชุมชนโดยยึดแนวคิดจากคนในพื้นที่	4.0	1.0	เหมาะสม

จากตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชนของแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมและเหมาะสมมาก มีผลค่ามัธยฐานระหว่าง 4.0 ถึง 5.0 และมีค่า Q3 - Q1 ระหว่าง 0.0 ถึง 1.0

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการติดตามและประเมินผลแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว

แนวทาง	รายละเอียด	มัธยฐาน (Md) ≥3.5	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์ (Q3- Q1)≤1.5	ความ เหมาะสม
7.ด้านการติดตามและ ประเมินผล	7.1 ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานกลางหรือบุคคลกลางที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ เช่น การมีหน่วยงานหรือบุคคลที่มีความเป็นกลาง ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโดยตรง อาทิ สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง สามารถวิเคราะห์ผล สรุปข้อเสนอแนะ และสะท้อนข้อมูลกลับสู่พื้นที่ได้อย่างรอบด้าน	5.0	0.0	เหมาะสมมาก
	7.2 ท่านคิดว่าควรมีการนำผลการติดตามและประเมินผลถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง จากการใช้ข้อมูลจากแบบสำรวจความเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง หรือข้อเสนอแนะหลังการจัดกิจกรรม มาปรับแผนหรือพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในรอบถัดไป เช่น การปรับกิจกรรมให้ตอบสนองต่อพฤติกรรมและความต้องการนักท่องเที่ยวหรือแก้ไขข้อจำกัดที่เกิดขึ้น	4.0	1.0	เหมาะสม
	7.3 ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดตัวชี้วัดและกรอบเวลาที่ชัดเจนสำหรับการติดตามและประเมินผลในระยะสั้น กลาง และยาว พร้อมกับการกำหนดเป้าหมาย เช่น จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ หรือความพึงพอใจ ร่วมกับการวางช่วงเวลาประเมิน อาทิ รายปี ราย 3 ปี และ 5 ปี เพื่อสะท้อนพัฒนาการและความก้าวหน้าอย่างเป็นระบบ	4.0	1.0	เหมาะสม

จากตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล EDFR รอบที่ 2 ด้านการติดตามและประเมินผลของแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมและเหมาะสมมาก มีผลค่ามัธยฐานระหว่าง 4.0 ถึง 5.0 และมีค่า Q3 - Q1 ระหว่าง 0.0 ถึง 1.0

บทที่ 5

สรุปผลและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative เป็นการวิจัยและพัฒนา (The Research and Development) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative and Road Initiative โดยสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

1. บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

ผลการศึกษาพบว่า บริบทหนองคายมีจุดแข็งหลายประการที่เอื้อต่อการพัฒนาให้กลายเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับภูมิภาค โดยเฉพาะด้านภูมิศาสตร์ซึ่งเป็นประตูสำคัญในการเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยกับลาว ผ่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสของระบบคมนาคมในอนาคต เนื่องจากใกล้กับเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจีน-ลาว หนองคายยังมีอัตลักษณ์ท้องถิ่นทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ไม่ว่าจะเป็นประเพณีท้องถิ่น วิถีชีวิตริมโขง ความเชื่อเรื่องพญานาค ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมที่มีความเชื่อมโยงกับลาว ซึ่งสามารถนำมาใช้สร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและจิตวิญญาณได้อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในลักษณะของการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมที่นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้ผ่านกิจกรรมร่วมกับชุมชนได้โดยตรง

สำหรับข้อจำกัด จากความเป็นเมืองทางผ่าน ที่นักท่องเที่ยวยังไม่ได้รับความนิยมนำมาพักค้างคืน รวมทั้งการขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการเดินทาง เช่น ระบบขนส่งสาธารณะ ป้ายสื่อความหมายป้ายบอกทาง และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ตลอดจนยังขาดการจัดวางตำแหน่งเมืองในตลาดท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ทั้งในเชิงภาพลักษณ์และกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ข้อจำกัดด้านภาษา การบริการ และการเชื่อมโยงกิจกรรมท่องเที่ยวที่แต่ละแห่งมีทำเลที่ตั้งการกระจายและอยู่ห่างไกลกัน ข้อมูลเหล่านี้สะท้อนว่าหนองคายอาจช่วยส่งเสริมศักยภาพพื้นฐาน

สามารถนำไปวางแผนและการจัดการที่เป็นระบบ เพื่อยกระดับจากจุดผ่านแดนไปสู่จุดหมายปลายทางทางการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง

การส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดนหนองคาย – ลาว ควรออกแบบเส้นทางที่สะท้อนบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และความเชื่อท้องถิ่น จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหนองคาย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย ผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวในจังหวัดหนองคาย และชุมชนบ้านเตื่อ จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะการนำตำนานพญานาคมาเป็นแกนกลางในการพัฒนาเส้นทางนาครูท ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมกับชุมชนในฐานะผู้เรียนรู้ เส้นทางนี้สามารถเชื่อมโยงสถานที่สำคัญในหนองคาย เช่น วัดโพธิ์ชัย วัดพระธาตุบังพวน และ ลานพญานาค ณ ท่าเสด็จ รวมถึงการข้ามพรมแดนไปยังฝั่ง ลาว เพื่อสักการะวัดพระธาตุหลวงในนครหลวงเวียงจันทน์ เป็นศูนย์กลางพุทธศาสนาที่มีความเชื่อเรื่องพญานาคเป็นผู้พิทักษ์ศาสนสถาน นอกจากนี้ ยังสามารถขยายเส้นทางไปยังจังหวัดใกล้เคียง อย่างจังหวัดอุดรธานีที่มีป่าคำชะโนดที่มีชื่อเสียง จังหวัดบึงกาฬ ถ้ำนาาคาที่โด่งดังและนครพนม มีวัดพระธาตุพนมและประเพณีแห่ปราสาทผึ้งที่เกี่ยวข้องกับตำนานพญานาค และลานพญานาคศรีสัตตนาคราชแลนด์มาร์คในตัวเมือง เส้นทางเหล่านี้สามารถพัฒนาให้เป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวลุ่มน้ำโขงที่เชื่อมโยงวัฒนธรรม ความเชื่อ และเศรษฐกิจอย่างกลมกลืน โดยใช้กิจกรรม การจัดงานเทศกาล และสื่อดิจิทัลเป็นเครื่องมือสร้างการรับรู้และส่งเสริมภาพลักษณ์ ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของชุมชนในฐานะเจ้าของพื้นที่และผู้นำในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว ตามภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 เส้นทางนาครูท

2. แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative แบ่งแนวทางออกเป็น 7 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า นโยบายและยุทธศาสตร์ควรมุ่งเน้นการออกแบบนโยบายที่สะท้อนความต้องการและบริบทของพื้นที่จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชายแดนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีโอกาสเชื่อมโยงกับต่างประเทศได้โดยตรง กลไกการกำหนดนโยบายควรให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นน้ำ เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วม และสามารถขับเคลื่อนที่มีพลัง ไม่ใช่เพียงแค่นโยบายจากบนลงล่าง อีกทั้งนโยบายควรเชื่อมโยงกับข้อมูลพื้นที่จริง ไม่ใช่การถ่ายโอนแผนจากระดับส่วนกลาง โดยไม่สอดคล้องกับศักยภาพหรือข้อจำกัดของหนองคาย

2. ด้านเครือข่ายความร่วมมือ

ผลการศึกษาพบว่า เครือข่ายความร่วมมือควรขับเคลื่อนผ่านกลไกกลางที่มีความยืดหยุ่น โปร่งใส และต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน สามารถสื่อสาร ประสานงาน และดำเนินการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งความร่วมมือที่แท้จริงต้องอาศัยทั้งความเข้าใจในบทบาทของกันและกัน รวมทั้งการมีเวทีในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงลึกซึ่งกันและกัน โดยไม่จำกัดอยู่เพียงการประชุมเฉพาะกิจ แต่ยังต้องอาศัยแพลตฟอร์มกลาง เช่น ฐานข้อมูลร่วม หรือศูนย์ประสานงานแบบถาวร มีส่วนช่วยให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาและลดความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์

ผลการศึกษาพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ควรมุ่งสู่การออกแบบระบบคมนาคมและขนส่งแบบไร้รอยต่อ ตั้งแต่ระดับเมืองถึงระดับชายแดน ตลอดจนการขยายโอกาสข้ามประเทศ ที่มุ่งเน้นการเชื่อมโยงทางกายภาพที่เอื้อต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว ทั้งในรูปแบบการเดินทางภายในเมือง ระบบขนส่งสาธารณะ และการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวหลักของจังหวัด รวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับระบบโครงสร้างพื้นฐานใหม่ เช่น รถไฟความเร็วสูง จีน-ลาว รวมทั้งควรมีการออกแบบระบบรองรับตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง พร้อมทั้งจัดทำข้อมูลสาธารณะที่ชัดเจน เช่น ตารางเวลา จุดต่อรถ และศูนย์บริการ เพื่อยกระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว

4. ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ควรมุ่งเน้นการวางภาพลักษณ์ของเมืองอย่างชัดเจน เพื่อสะท้อนอัตลักษณ์เฉพาะของหนองคาย ซึ่งจะต้องอาศัยเทคนิคสนับสนุนที่มากกว่าการประชาสัมพันธ์เชิงปริมาณ แต่ต้องเป็นการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ด้วยการใช้เนื้อหา

ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย การใช้สื่อสมัยใหม่ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ ควบคู่กับสื่อท้องถิ่นแบบดั้งเดิม ทำให้เข้าถึงนักท่องเที่ยวได้ทั้งรุ่นใหม่และกลุ่มอนุรักษ์นิยม อีกทั้งควรมีการออกแบบแคมเปญที่ต่อเนื่อง ไม่กระจัดกระจาย และใช้เรื่องเล่าที่สร้างการจดจำ เพื่อให้หนองคายกลายเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่แค่ทางผ่าน

5. ด้านการจัดการและการบูรณาการ

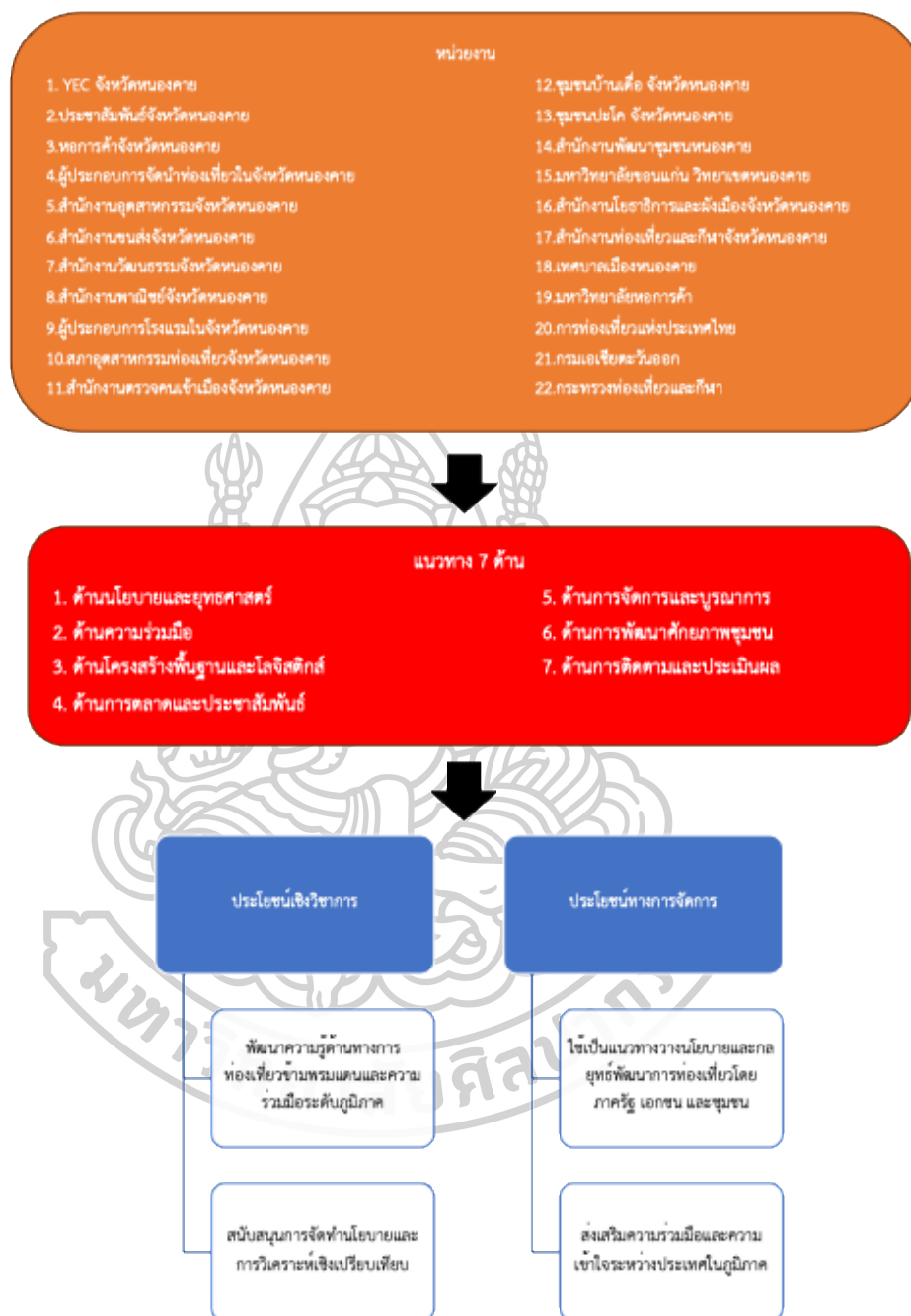
ผลการศึกษาพบว่า การจัดการและการบูรณาการควรมุ่งเน้นการเพิ่มโครงสร้างการบริหารแบบมีเป้าหมายร่วมกันควบคู่กับการกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจนระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ มีการบูรณาการที่ดีต้องกำหนดให้มีคณะทำงานหรือกลไกถาวรที่มีอำนาจตัดสินใจและสามารถดำเนินการได้จริง สนับสนุนให้มีการแบ่งปันข้อมูล การวางแผนร่วมกัน และการติดตามความคืบหน้าเพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานมองแต่ละกลุ่มที่สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกัน รวมถึงควรมีแผนพัฒนาตามแบบแผนระยะสั้น กลาง และยาว เพื่อสร้างความต่อเนื่องและความมั่นใจแก่นักลงทุนของทุกฝ่าย

6. ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน

ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาศักยภาพชุมชนควรยกระดับบทบาทของชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและต่อเนื่อง ไม่ใช่เพียงแค่จัดอบรมหรือมอบหมายงาน แต่ทางชุมชนควรได้รับการส่งเสริมให้เห็นศักยภาพของตนเอง และสามารถพัฒนากิจกรรมหรือผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ในแบบที่ยั่งยืน ภาครัฐควรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงมากกว่าเป็นผู้ควบคุม พร้อมทั้งสนับสนุนเวทีแลกเปลี่ยนและมอบโอกาสให้ทดลองปฏิบัติจริง เพื่อสร้างความมั่นใจในตนเองและลดการพึ่งพาภายนอกในระยะยาว

7. ด้านการติดตามและประเมินผล

ผลการศึกษาพบว่า การติดตามและประเมินผลควรเป็นระบบที่มีความโปร่งใส มีส่วนร่วม และสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง ไม่จำกัดอยู่เพียงการสรุปโครงการในเชิงปริมาณ จึงต้องครอบคลุมมิติด้านคุณภาพ เช่น ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ผลกระทบต่อชุมชน หรือการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในพื้นที่ การใช้เทคโนโลยี เช่น แพลตฟอร์มข้อมูลออนไลน์ หรือแบบสอบถามดิจิทัล มีส่วนช่วยให้การประเมินผลมีความแม่นยำมากขึ้น อีกทั้งควรเปิดให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงและสะท้อนข้อเสนอแนะได้ เพื่อให้ผลการประเมินกลายเป็นเครื่องมือพัฒนาต่ออย่างแท้จริง

ภาพที่ 3 แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21

Belt and Road Initiative

อภิปรายผลการศึกษา

1. บริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

ผลการศึกษาพบว่า หนองคายมีจุดเด่นด้านภูมิประเทศที่ตั้งอยู่ติดชายแดน บ่งบอกศักยภาพในการพัฒนาเป็นจุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างไทย-ลาว ขณะเดียวกันยังมีมรดกทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่หลากหลาย สามารถนำมาต่อยอดเป็นเอกลักษณ์การท่องเที่ยวเฉพาะถิ่นได้ อย่างไรก็ตาม อุปสรรคต่อการดึงดูดนักท่องเที่ยวยังคงเกี่ยวข้องกับความไม่สะดวกในการเดินทาง เข้า-ออกพื้นที่ และมีระบบขนส่งที่ยังไม่ครอบคลุม รวมถึงการขาดแผนสื่อสารและสร้างการรับรู้ ภาพลักษณ์ของเมืองอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการพัฒนาที่ผ่านมาเป็นการมุ่งเน้นเพียงโครงสร้างพื้นฐานหลักที่ขาดการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในระดับรอง ทั้งนี้ยังขาดการสื่อสารอัตลักษณ์ที่สร้างแรงจูงใจในการเดินทาง รวมถึงการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ท้องถิ่น และเอกชนยังคงขาดระบบที่มีความต่อเนื่อง ทำให้การท่องเที่ยวยังไม่สามารถขยายระยะเวลาและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธารัตน์ อุทธารัตน์ (2562) พบว่า พื้นที่ชายแดนจะมีศักยภาพด้านภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมในการเป็นจุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เช่นเดียวกับหนองคาย แต่กลับเผชิญข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง ได้แก่ การบริหารที่ไม่สมดุล การขาดแผนเชิงยุทธศาสตร์ในระดับท้องถิ่นและชุมชน การขาดการบูรณาการระหว่างภาคที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสื่อสารภาพลักษณ์และอัตลักษณ์ที่ยังไม่ชัดเจน ส่งผลให้ไม่สามารถยกระดับการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนในมิติของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างเต็มรูปแบบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wendt et al. (2021) พบว่า ถึงแม้ว่าพื้นที่ชายแดนจะมีศักยภาพทั้งด้านภูมิประเทศ วัฒนธรรม และทรัพยากรท้องถิ่น แต่ข้อจำกัดด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะระบบขนส่งที่ไม่เชื่อมโยงและไม่ครอบคลุมทุกระดับพื้นที่ อีกทั้งยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางการเข้าถึงและการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว พบว่า ควรพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ความเชื่อ และวิถีชีวิตของชุมชนในพื้นที่ชายแดน โดยเฉพาะการใช้เรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์และตำนานท้องถิ่น เช่น ความเชื่อเรื่องพญานาค มาออกแบบเป็นเส้นทางนาครีบท เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณและการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ซึ่งจะช่วยสร้างความแตกต่างจากเส้นทางท่องเที่ยวทั่วไป และยกระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวให้มีความลึกซึ้งและมีความหมาย ทั้งนี้ การออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับความเชื่อและวิถีชีวิตของท้องถิ่น เช่น ตำนานพญานาค ที่จะทำให้พื้นที่มีจุดขายที่ชัดเจนและแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป นักท่องเที่ยวจะรู้สึกว่าได้สัมผัสกับเรื่องราวที่มีความหมาย ไม่ใช่แค่การมาเที่ยวชมสถานที่เพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทในการเล่าเรื่อง ถ่ายทอดอัต

ลักษณะ และออกแบบกิจกรรมร่วมกับนักท่องเที่ยว ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านกับผู้มาเยือน อีกทั้งยังทำให้การท่องเที่ยวเติบโตควบคู่ไปกับการอนุรักษ์คุณค่าท้องถิ่น สอดคล้องกับงานของ อรรถพงศ์ ศรีตะลาสัย และชวลีย์ ณ ถลาง (2563) พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางด้วยแรงจูงใจทางจิตวิญญาณ และต้องการประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตำนานท้องถิ่น โดยเฉพาะตำนานพญานาคซึ่งเป็นแกนกลางของความเชื่อในลุ่มน้ำโขง นักท่องเที่ยวยังให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม เช่น ฟังเรื่องเล่า ไหว้พระ และเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา สะท้อนให้เห็นถึงการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับความเชื่อและอัตลักษณ์ของชุมชนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างลึกซึ้ง พร้อมเปิดพื้นที่ให้ชุมชนมีบทบาทในฐานะผู้เล่าเรื่องที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและการอนุรักษ์คุณค่าท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของระชานนท์ ทวีผล (2566) พบว่า ความเชื่อเกี่ยวกับพญานาคยังคงมีอิทธิพลสูงต่อการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยว โดยสมาชิกในชุมชนยังให้ความสำคัญกับตำนานและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น บั้งไฟพญานาค เกาะคำชะโนด และถ้ำนาคา ทำหน้าที่เป็นภูมิทัศน์ศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อมโยงความเชื่อท้องถิ่นเข้ากับกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

2. แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative แบ่งแนวทางออกเป็น 7 ด้านแนวทาง ดังต่อไปนี้

1. ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า การกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวชายแดนควรตั้งอยู่บนข้อมูลจริงของพื้นที่ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการสร้างช่องทางให้ชุมชนในพื้นที่ได้มีบทบาทในการร่วมกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการพัฒนา เนื่องจากการกำหนดยุทธศาสตร์ส่วนใหญ่มักเกิดจากส่วนกลางขาดการรับฟังเสียงจากท้องถิ่นอย่างแท้จริง ทำให้แผนพัฒนาที่ออกมาไม่สอดคล้องกับศักยภาพหรือปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่ และไม่สามารถขับเคลื่อนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิชาติ บุญญาณเมธาพร (2565) พบว่า การเชื่อมโยงกับเครือข่ายในพื้นที่ และเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายได้สะท้อนความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่นเข้าสู่กระบวนการกำหนดนโยบาย โดยเฉพาะในด้านยุทธศาสตร์และการพัฒนาเชิงพื้นที่ หากขาดการมีส่วนร่วม ทำให้นโยบายที่ออกมาไม่สามารถตอบสนองต่อบริบทของพื้นที่ได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานของ Stacchini, Guizzardi & Brasini (2024) พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับโครงสร้างเชิงนโยบาย ไม่เพียงแต่ส่งผลต่อคุณภาพของแผนยุทธศาสตร์เท่านั้น อีกทั้งยังช่วยเพิ่มระดับความยั่งยืนของการพัฒนาและลดความขัดแย้งระหว่างภาคส่วนได้

2. ด้านเครือข่ายความร่วมมือ

ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนในพื้นที่ เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการจัดตั้งหน่วยงานหรือกลไกกลางที่มีหน้าที่ประสานงานอย่างเป็นระบบ ช่วยลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานและสร้างช่องทางการสื่อสารร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ได้เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ หากมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางหรือกลไกความร่วมมือที่ชัดเจน มีส่วนช่วยให้การทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่ไม่ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกันเอง โดยเฉพาะการทำให้ข้อมูล ข่าวสาร และทรัพยากรของแต่ละฝ่ายถือครองถูกนำมาใช้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงยังช่วยให้ทุกฝ่ายพิจารณาเป้าหมายร่วมกัน หลีกเลี่ยงความรู้สึกการแบ่งฝ่ายหรือแข่งขันกันภายในพื้นที่ และนำไปสู่การพัฒนาแบบมีทิศทางเดียว สามารถตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ได้ตรงจุดมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะยาว สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทรา บุญปัญญาโรจน์ (2560) พบว่า การบริหารเครือข่ายการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่เป็นกลไกประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ อย่างชัดเจน โดยหน่วยงานดังกล่าวช่วยสร้างความเข้าใจร่วม กำหนดทิศทางการดำเนินงาน ลดความซ้ำซ้อนในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของพื้นที่ชายแดน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang, Chen & Hung (2019) พบว่า การสร้าง กลไกความร่วมมือแบบบูรณาการที่ประกอบด้วยหน่วยงานกลาง ซึ่งมีหน้าที่ประสานข้อมูลและทรัพยากรระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยลดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงาน เพิ่มความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ และส่งเสริมให้การดำเนินนโยบายด้านการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเกิดขึ้นได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์

ผลการศึกษาพบว่า ระบบคมนาคมและการเดินทางในพื้นที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเส้นทางระหว่างสถานีรถไฟ ด่านพรมแดน และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในพื้นที่ชายแดน ยังคงขาดระบบรองรับที่สะดวกต่อการเข้าถึงและไม่สามารถให้บริการแบบไร้รอยต่อได้อย่างแท้จริง ส่งผลให้การเดินทางของนักท่องเที่ยวมีข้อจำกัด ทั้งในด้านความปลอดภัย และระยะเวลา สามารถอธิบายได้ว่า หากมีการออกแบบระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางด้วยระบบราง รถโดยสารสาธารณะ หรือการเดินทางเชื่อมต่อระหว่างจุดบริการต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการให้ข้อมูลที่ชัดเจน เช่น ตารางเวลา จุดจอด หรือบริการจองตั๋วล่วงหน้า ช่วยให้การเดินทางของนักท่องเที่ยวสะดวกรวดเร็ว และมีส่วนช่วยในการเพิ่มประสบการณ์เชิงบวกจากการท่องเที่ยวชายแดน อีกทั้งยังเอื้อต่อการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่รอง และเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจในระดับชุมชนได้มากขึ้น สอดคล้องกับ

งานวิจัยของกลิน รังสิกรพุม (2563) พบว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว จำเป็นต้องครอบคลุมทั้งมิติของการเดินทาง การบริการ และการให้ข้อมูลแบบครบวงจร โดยเฉพาะการออกแบบเส้นทางที่เชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างหลักและแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้การเดินทางมีความต่อเนื่อง และส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Peeters et al. (2018) พบว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจำเป็นต้องออกแบบระบบขนส่งแบบบูรณาการที่เอื้อต่อการเดินทางไร้รอยต่อ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการเชื่อมโยงพรมแดน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงความสะดวกในการเข้าถึงจุดเปลี่ยนถ่ายที่ชัดเจน และข้อมูลที่เป็นระบบ นับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อประสบการณ์นักท่องเที่ยวและการกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน

4. ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า การให้บริการข้อมูลที่ชัดเจนและเข้าถึงง่าย เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและสนับสนุนให้เกิดการเดินทางต่อเนื่องในพื้นที่ชายแดน ไม่ต้องเสียเวลาหรือเกิดความสับสนระหว่างการเปลี่ยนรูปแบบการเดินทาง ไม่ว่าจะเป็น จากระถางไฟไปยังด่าน หรือจากด่านไปยังแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ การแสดงข้อมูลตารางเดินทาง จุดเปลี่ยนเส้นทาง หรือป้ายแนะนำ ที่ชัดเจนจะช่วยให้ประสบการณ์การท่องเที่ยวราบรื่นมากขึ้น นักท่องเที่ยวรู้สึกมั่นใจและอยากกลับมาใช้บริการซ้ำ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของเมือง และทำให้เกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นได้มากขึ้นในระยะยาว สอดคล้องกับงานของ สวิตต์ จันทรธาดารัตน์ และชุลกิปลี มาหะมะ (2562) พบว่า การจัดทำข้อมูลท่องเที่ยวที่เป็นระบบ เช่น แผนที่เส้นทาง จุดบริการ และศูนย์ข้อมูล นักท่องเที่ยว นับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยลดความไม่แน่นอนของนักท่องเที่ยว เพิ่มความพึงพอใจในการใช้บริการ และกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gretzel, Sigala, Xiang & Koo (2015) พบว่า การให้ข้อมูลที่เข้าถึงง่าย ชัดเจน และมีความทันสมัยตลอดกระบวนการเดินทาง ตั้งแต่การวางแผน การเดินทาง จนถึงการเดินทางถึงแหล่งท่องเที่ยว มีบทบาทสำคัญต่อการช่วยลดความสับสน เพิ่มความมั่นใจ และกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวรู้สึกสะดวกและปลอดภัยมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน ซึ่งมีทั้งระบบรางด่านตรวจคนเข้าเมือง และแหล่งท่องเที่ยวกระจายตัวในหลายระดับ การจัดการข้อมูลที่ดี จึงไม่เพียงส่งเสริมประสบการณ์เชิงบวก แต่ยังสร้างภาพลักษณ์ที่เป็นระบบและทันสมัยให้แก่เมืองชายแดน ส่งผลดีต่อการกลับมาใช้บริการซ้ำและการบอกต่อ ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการขยายผลทางเศรษฐกิจสู่ท้องถิ่น

5. ด้านการจัดการและการบูรณาการ

ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวทำให้เกิดประสิทธิภาพได้ ต่อเมื่อมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานให้

สอดคล้องกัน และสามารถประสานงานร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันยังควรมียุทธศาสตร์กลางที่ใช้ร่วมกันในระดับพื้นที่ เพื่อให้หน่วยงานทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติสามารถดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นปัญหาที่พบได้บ่อยในพื้นที่ชายแดนที่มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากสามารถบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ช่วยลดปัญหาความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และลดความสับสนเรื่องอำนาจหน้าที่ที่มักเกิดขึ้นในพื้นที่ชายแดน นอกจากนี้ ยังทำให้การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้น ง่ายต่อการติดตามผล และสามารถสร้างภาพรวมของการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติในพื้นที่ สอดคล้องกับงานของ Van Meter & Van Horn (1975) พบว่า โครงสร้างการบริหารที่มีรายละเอียดที่ชัดเจน พร้อมทั้งการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ และสามารถประสานงานกันได้อย่างราบรื่น โดยเฉพาะในบริบทที่มีหลายหน่วยงานเกี่ยวข้อง เช่น พื้นที่ชายแดน การขาดการบูรณาการหรือการกำหนดยุทธศาสตร์ร่วม มักนำไปสู่ความล่าช้า ความขัดแย้ง หรือความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน อีกทั้ง ความชัดเจนของเป้าหมายและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงาน ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ruhanen, Moyle, & Moyle (2019) พบว่า ความสำเร็จในการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะยาวต้องอาศัยการกำหนดโครงสร้างการจัดการที่ชัดเจน มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่างหน่วยงานรัฐ ท้องถิ่น เอกชน และชุมชนอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งมียุทธศาสตร์กลางที่ทุกภาคส่วนสามารถใช้ร่วมกันได้เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน ลดความขัดแย้ง และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

6. ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนควรได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของตนเองในระบบการท่องเที่ยว ไม่ใช่เพียงเป็นผู้รองรับนักท่องเที่ยวเท่านั้น แต่จะต้องสามารถมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม สื่อสารอัตลักษณ์ และบริหารทรัพยากรในชุมชนได้อย่างเหมาะสม ในขณะเดียวกันยังช่วยให้ชุมชนสามารถยืนอยู่ได้อย่างเข้มแข็งในระยะยาว หากชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนเอง ย่อมทำให้เกิดความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในบทบาทของตนในฐานะเจ้าบ้าน และนำไปสู่การมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ทั้งในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับชุมชน และการดูแลรักษาทรัพยากรในท้องถิ่น ในระยะยาวช่วยให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้จากการท่องเที่ยว สร้างรายได้ที่มั่นคง และขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยไม่ต้องรอการสนับสนุนจากภายนอกเพียงฝ่ายเดียว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร ภู่นาน (2561) พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นต่อการมีส่วนร่วมใน

กระบวนการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การออกแบบกิจกรรม และการสื่อสารอัตลักษณ์ท้องถิ่น เมื่อชุมชนมีโอกาสเข้ามามีบทบาทอย่างแท้จริง จะส่งผลให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและนำไปสู่การพัฒนาแบบยั่งยืนที่ขับเคลื่อนจากภายใน สามารถลดการพึ่งพาจากภายนอก และเสริมสร้างความเข้มแข็งในระยะยาวได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Giampiccoli & Saayman (2017) พบว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนจะประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงได้ก็ต่อเมื่อชุมชนมีบทบาทเป็นผู้กำหนดทิศทางการพัฒนา ไม่ใช่เพียงแค่เป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายหรือรับผลประโยชน์เท่านั้น การส่งเสริมความรู้ ทักษะ และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้กับชุมชนช่วยสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น เพื่อเพิ่มความสามารถในการออกแบบผลิตภัณฑ์และกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีความเฉพาะตัว และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังกับชุมชนในทุกขั้นตอนของการพัฒนา อีกทั้งการที่ชุมชนสามารถจัดการทรัพยากรด้วยตนเองยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยลดการพึ่งพาจากภายนอก และทำให้การท่องเที่ยวกลายเป็นเครื่องมือของการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

7. ด้านการติดตามและประเมินผล

ผลการศึกษาพบว่า การมีหน่วยงานกลางที่มีความเป็นอิสระเข้ามาทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โปร่งใส และสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงนโยบายหรือกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทจริงของพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวควรมีบทบาทเป็นตัวกลางในการรวบรวมข้อมูลทั้งจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อให้เกิดการประเมินผลแบบรอบด้าน ครอบคลุมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างภาคส่วน และทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวสามารถขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ตอบสนองต่อความต้องการของทุกฝ่าย รวมทั้งการมีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลอย่างอิสระ ส่งเสริมความน่าเชื่อถือในกระบวนการตรวจสอบ ลดปัญหาเรื่องผลประโยชน์ที่ลำเอียงหรือมองจากมุมของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น นอกจากนี้ หากข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาจากหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน สะท้อนภาพรวมของสถานการณ์ได้ครบถ้วนมากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและปรับปรุงแนวทางการพัฒนาในระยะยาว ทำให้การท่องเที่ยวสามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการจริงของพื้นที่ สอดคล้องกับงานของ Giampiccoli & Govender (2018) พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เกิดความยั่งยืนได้จำเป็นต้องมีระบบการติดตามและประเมินผลที่มีความเป็นอิสระ โปร่งใส และดำเนินการโดยหน่วยงานกลางที่ไม่ขึ้นตรงกับฝ่ายปฏิบัติงานโดยตรง โดยเฉพาะจาก สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกที่มีความเป็นกลาง ควรเข้ามาทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการประเมินผล เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างแท้จริง ข้อมูลจากการประเมินควรครอบคลุมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และต้องสะท้อนความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ทุกฝ่าย สามารถดำเนินไปในทิศทางที่สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Stacchini, Guizzardi & Brasini (2024) พบว่า การติดตามและประเมินผลจะมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อดำเนินการโดยหน่วยงานกลางที่มีความเป็นอิสระและไม่ขึ้นกับฝ่ายปฏิบัติการโดยตรง ระบบการประเมินผลที่รวบรวมข้อมูลจากภาคีหลายฝ่าย ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน ช่วยลดความลำเอียง เพิ่มความโปร่งใส และส่งเสริมการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับเชิงนโยบาย

1.1 จากการวิจัยพบว่า การดำเนินนโยบายท่องเที่ยวชายแดนยังคงกระจุกตัวอยู่ในระดับส่วนกลาง ขาดกระบวนการรับฟังจากพื้นที่อย่างแท้จริง ทำให้แผนที่ออกมาไม่ตอบโจทย์สภาพแวดล้อมเฉพาะของพื้นที่หนองคาย-ลาว เพื่อแก้ปัญหานี้ ดังนั้น ควรปรับกลไกการวางแผนให้เน้นการกระจายอำนาจสู่ระดับท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานภาคสนามได้มีบทบาทตั้งแต่กระบวนการกำหนดเป้าหมาย รวมถึงการติดตามผลนโยบาย

1.2 จากการวิจัยพบว่า การทำงานร่วมกันของหน่วยงานในพื้นที่ชายแดนยังไม่มี ความชัดเจนในโครงสร้างความสัมพันธ์ ทำให้เกิดความล่าช้าในการขับเคลื่อนงาน ดังนั้น ควรมีการจัดตั้งกรอบความร่วมมือถาวรที่มีการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการภายใต้การมีภารกิจร่วมกันที่สามารถตรวจสอบได้ และมีเวทีประชุมสม่ำเสมอ เพื่อเชื่อมโยงทุกภาคส่วนเข้าด้วยกันและสร้างระบบสื่อสารที่ราบรื่นและยั่งยืน

1.3 จากการวิจัยพบว่า โครงสร้างพื้นฐานหลักที่สำคัญของพื้นที่ เช่น สถานีรถไฟหรือด่านพรมแดน แต่ยังคงขาดการเชื่อมต่อกับระบบรองรับที่เอื้อต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว ดังนั้น ควรพัฒนาแผนผังการเดินทาง ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พร้อมวางระบบขนส่งเสริม เช่น Shuttle Bus หรือบริการเดินทางต่อเนื่อง ที่เชื่อมโยงจุดหลักกับจุดท่องเที่ยวรองอย่างสะดวกและปลอดภัย

1.4 จากการวิจัยพบว่า พื้นที่หนองคายยังขาดแนวทางการสร้างภาพลักษณ์ที่ชัดเจนในตลาดการท่องเที่ยว ทำให้ไม่สามารถสื่อสารจุดเด่นของตนเองไปยังจุดเป้าหมาย ดังนั้น ควรมีการจัดทำ กิจกรรมสื่อสารภาพลักษณ์เมืองชายแดน ด้วยเทคนิคการสร้างเรื่องเล่าที่สะท้อนความโดดเด่นของวัฒนธรรม วิถีชีวิต และประวัติศาสตร์เชิงพื้นที่ พร้อมเผยแพร่ผ่านช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย

1.5 จากการวิจัยพบว่า แผนปฏิบัติการที่บูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ อย่างมีระบบ ยังพบช่องว่างในการประสานงานและขาดทิศทางร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้น ควร

จัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวชายแดน ที่เป็นฉบับเดียวกัน ใช้ร่วมระหว่างหน่วยงานในระดับจังหวัด ท้องถิ่น และประเทศเพื่อนบ้าน พิจารณาถึงแบ่งบทบาท หน้าที่ และตัวชี้วัดร่วมที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารมีเป้าหมายเดียวกันอย่างมีเอกภาพ

1.6 จากการวิจัยพบว่า ชุมชนในพื้นที่ยังมีบทบาทจำกัดในการสร้างคุณค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยว เนื่องจากยังขาดความรู้และกลไกในการบริหารตนเองอย่างครบวงจร ดังนั้นภาครัฐและหน่วยงานปกครองส่วนจังหวัดควรสนับสนุนการจัดทำ แผนพัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว ที่ออกแบบโดยชุมชนเอง โดยมีหน่วยงานภายนอกทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ส่งเสริมให้คนในพื้นที่สามารถวางแผนธุรกิจท่องเที่ยว สร้างสรรค์นวัตกรรมบริการ เพื่อการบริหารทรัพยากรอย่างยั่งยืน เช่น การดำเนินการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวร่วมกิจกรรม เป็นต้น

1.7 จากการวิจัยพบว่า กลไกการประเมินผลที่ใช้อยู่ในปีพ.ศ.2568 ยังไม่สามารถสะท้อนภาพรวมของสถานการณ์ได้อย่างรอบด้าน เนื่องจากยังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ดังนั้น ควรจัดตั้งระบบประเมินผลแบบมีส่วนร่วม ที่เปิดให้ทุกภาคส่วน รวมถึงชุมชน นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการสามารถเข้ามาให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ พร้อมใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการรวบรวม วิเคราะห์ และรายงานผลอย่างโปร่งใส

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

2.1 จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาในพื้นที่ชายแดนหนองคาย-ลาว พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนต้องอาศัยกลไกความร่วมมือหลายระดับ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรขยายพื้นที่วิจัยไปยังเขตสามเหลี่ยมทองคำ โดยเฉพาะอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์และศักยภาพในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างไทย ลาว และเมียนมา เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความแตกต่างจากโครงสร้างเศรษฐกิจ จึงเหมาะสำหรับศึกษารูปแบบความร่วมมือข้ามพรมแดนที่ซับซ้อน ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ และการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวในบริบทภูมิภาค ทั้งนี้ควรเพิ่มการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะจากภาควิชาการและชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนบริบทในระดับท้องถิ่นอย่างรอบด้าน นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้วิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายชายแดนและแนวทางการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวภายใต้ความมั่นคง สามารถต่อยอดเป็นนโยบายต้นแบบสำหรับพื้นที่ชายแดนอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

2.2 จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกและดำเนินนันทนาการทำแบบสอบถามจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในฝั่งไทยเท่านั้น ซึ่งเป็นการสะท้อนภาพรวมของปัญหาและแนวทางพัฒนาได้ในระดับประเทศ แต่ยังคงขาดมุมมองจากฝั่งลาว ในฐานะภาคีเครือข่ายสำคัญในการขับเคลื่อนความร่วมมือข้ามพรมแดน ดังนั้น งานวิจัยในอนาคตควรปรับวิธีการเก็บข้อมูลโดยเพิ่มจาก

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในผังลาว เช่น หน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น นักธุรกิจ และชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูล โดยใช้วิธีการวิจัยแบบมีส่วนร่วมที่ครอบคลุมทั้งสองฝั่ง และสามารถสะท้อนบริบทของความร่วมมือได้อย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- Anderson, J., & Shuttleworth, I. (1998). Sectarian demography, territoriality and political development in Northern Ireland. *Political Geography*, 17, 187-208.249.
- Augustyn, M. (1998). National strategies for rural tourism development and sustainability: The Polish experience. *Journal of Sustainable Tourism*, 6(3), 191-209.
- Augustyn, M., Ho, S. (1998). Service Quality and Tourism, *Journal of Travel Research*, 37(1),71-76.
- Berman, P. and McLaughlin ,M.W. (1977).Federal Programs Supporting Educational Chang, Vol. VII: Factors Affecting Implementation and Continuation. Santa Monica, Calif.:TheRand Corporation.
- Best, J. W. and Kahn J.V. (1993). *Research in Education*. 7th ed. Boston, MA : Allyn and Bacon.
- Betul Busra Camlibel, Zaki Zakirullah and Kaijun Yang. (2025). Literature Review: Evaluating The Cultural and Economic Impacts of the Belt and Road Initiative on Türkiye’s Tourism Sector. *Open Journal of Business and Management*, 13(1), 426-458.
- Bruno Martarello De Conti & Petr Mozias. (2020). Belt and road Initiative: Challenges and opportunities for China and for the world. *Austral: Brazilian Journal of Strategy & International Relations*, 9(17), 201-229.
- Buhalis, D. (2000). Marketing the competitive destination in the future. *Tourism Management*, 21(1), 97-116.
- The Council of Supply Chain Management Professionals. (2005). Retrieved February 18, 2025 from <https://cscmp.org/>.
- Denzin, N.K. (1970). *The Research Act: A theoretical introduction to sociological methods*.Chicago: Aldine Publishing Co.
- Dunn, W. N. (2011). *Public Policy Analysis: An Introduction*. Pearson Education.
- Giampiccoli, A., & Govender, C. M. (2018). Imperatives for monitoring and evaluation of community-based tourism: A higher education institutions perspective. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 7(4), 1–15.
- Giampiccoli, A., & Saayman, M. (2017). Community-based tourism development model and sustainability. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 6(1), 1–17.
- Glassner, M., & Fahrer, C. (2004). *Political Geography*. New Jersey: John Wiley & Son.
- Gretzel, U., Sigala, M., Xiang, Z., & Koo, C. (2015). *Smart tourism: Foundations and*

- developments. *Electronic Markets*, 25(3), 179–188.
- Haytko, D.L., Kent, J.L., Hausman, A., (2007) Mexican maquiladoras: Helping or hurting the US Mexico cross-border supply chain. *The International Journal of Logistics Management*, 18(3), 347-363.
- Hense, J., Klevers, M., Sailer, M., Horenburg, T., Mandl, H. and Günthner., W. (2014). Using Gamification to Enhance Staff Motivation in Logistics. S.A. Meijer and R. Smeds (Eds.), 206–213.
- Jittithavorn, C (2007). Thailand and Leisure Oriented Cross-Border mobility Constraints and Permeability. *Tourism Management*. University of Otago: New Zealand.
- Kasarda, J. D. (2017). Logistics Is about Competitiveness and More. *Logistics*, 1(1), 1.
- Langley, C.J., Coyle, J.J., Gibson, B.J., Novack, R.A., Bardi, E.J. 2009, *Managing Supply Chains: A Logistics Approach*. 8th edition, South Western.
- Lumsdon, L., Page, S. (2004) *Tourism and Transport: Issues and Agenda for the New Millennium*. London: Elsevier.
- Macmillan, T.T. (1971). The delphi techniques. Paper Presented at the annual meeting of the California Junior Colleges Associations Committee on Research and Development. California: Monterey.
- Majchrzak, Ann. and Markus, M. Lynne. (2017). *Methods for Policy Research: taking socially responsible action*. 2nd ed. Los Angeles: SAGE Publications.
- Mitchell, J.C.S. (1968). *Networks in Urban Situation*. Manchester: Manchester University Press.
- Morrison, A. M. (2020). *Marketing and Managing City Tourism Destinations*. In *Routledge Handbook of Tourism Cities*. Routledge.
- Panyarodsuk Tanawat. (2024). Analysis of the Impact of Sino-Thai Bilateral Trade on Cross-Border Tourism under the Background of the “Belt and Road” Initiative. *Open Journal of Business and Management*, 12(4), 2362-2380.
- Paul Sabatier, D. M. (1980). *The Implementation of Public: A Framework of Analysis*. University of California.
- Peeters, P., Gössling, S., Klijs, J., Milano, C., Novelli, M., Dijkmans, C., Eijgelaar, E., Hartman, S., Heslinga, J., Isaac, R., Mitas, O., Moretti, S., Nawijn, J., Papp, B., & Postma, A. (2018). Research for TRAN Committee – Overtourism: Impact and possible policy responses. European Parliament, Policy Department for Structural and Cohesion Policies.
- Pressman, L. J. & Wildavsky, A. (1973). *United States Economic Development Administration Manpower policy*. New York: John Wiley & Sons.
- Ritchie, J. R. B., & Crouch, G. I. (2003). *The Competitive Destination: A Sustainable*

- Tourism Perspective. UK: CABI Publishing.
- Rodríguez, B. Molina, J., Pérez F., Caballero, R.(2012), Interactive Design of Personalised Tourism Routes, *Tourism Management*, 33,926-940.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Tijdschrift voor Onderwijsresearch*, 2(2), 49–60.
- Ruhanen, L., Moyle, B. D., & Moyle, C. (2019). Strategic tourism planning: An analysis of local government plans. *Tourism and Hospitality Research*, 19(1), 86–97.
- Stacchini, A., Guizzardi, A., & Brasini, S. (2024). A non-compensatory index of community participation in cross-border tourism development processes. *Land*, 13(9), 1519.
- Starkey, Payl. (1997). *Networking for Development*. London: IFRTD.
- Timothy, D.J. (2000). Making sense of heritage tourism: Research trends in a maturing field of study. *Tourism Management Perspectives*, 25, 177-180.
- United Nations World Tourism Organization (UNWTO). (1997). *International tourism: a global perspective*. Madrid: UNWTO.
- Van Horn, C. E., and Van Meter, D. S. (1976). The Implementation of Intergovernmental Policy, in Charles O. J. and Robert D. T. *Public Policy Making in a Federal System*. California: Sage Publications.
- Van Meter, S. D. & Van Horn, E. C. (1975). The policy implementation process policy A framework. *Administration & Society*, 6(4), 445-488.
- Wang, Y., Chen, J. S., & Hung, K. (2019). Collaborative partnerships in cross-border tourism: A perspective from the Belt and Road Initiative. *Tourism Recreation Research*, 44(3), 319– 332.
- Wendt, J. A., Grama, V., Ilieș, G., Mikhaylov, A. S., Borza, S. G., Herman, G. V., & Bógdał-Brzezinska, A. (2021). Transport infrastructure and political factors as determinants of tourism development in the cross-border region of Bihor and Maramureș: A comparative analysis. *Sustainability*, 13(10), 5385.
- Williams, W. (1971). *Social Policy Research and Analysis: The Experience in The Federal Social Agencies*. New York: American Elsevier.
- World Tourism Organization: UNWTO. (1993). Retrieved February 13, 2025, from <https://tourismatbuu.wordpress.com>.
- Wuyao Zheng และ สุริยะใส กตะศิลา. (2564). การตอบสนองนโยบาย One Belt One Road ของประเทศไทย. *วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 7(1), 234-251.
- Yin J, Ni Y, Fan Y. (2024). Tourism cooperation in the Belt and Road Initiative from economic and spatial insights. *PLoS ONE* 19(5): e0300392.
- Yixin Zhang. (2023). Research on the Impact of the Belt and Road Strategy on China's

Yunnan Tourism. SHS Web of Conferences,169, 01040.

กนกวรรณ มะโนรมย์. (2552). พัฒนาการและการขยายตัวของเมืองชายแดน: กรณีศึกษาเมืองโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

กรมการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2560).รายงานเศรษฐกิจเดือนมิถุนายน 2560 ภาพรวม นโยบาย One belt One Road และการลงทุนของจีนในประเทศแถบ Southeast Asia. (สืบค้นวันที่ 19 ธันวาคม 2567). จาก

https://www.ditp.go.th/contents_attach/173910/173910.pdf.

กรมประชาสัมพันธ์. (2566). เส้นทางรถไฟระหว่างประเทศ หนองคาย-ท่านาแล้ง รถไฟข้ามโขง เส้นทางเลือกข้ามแดน ไทย-ลาว เพียง 20 บาท เดินทางข้ามประเทศ. (สืบค้นวันที่ 22 สิงหาคม 2567).

จาก <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/9/iid/164001>.

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย. (2565). ข้อมูลชายแดน. (สืบค้นวันที่ 20 ธันวาคม 2567). จาก

<https://treaties.mfa.go.th/th/content/ข้อมูลเขตแดน>.

กระทรวงการต่างประเทศ. (2567).รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยือน สปป. ลาว อย่างเป็นทางการในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗. (สืบค้นวันที่ 22 สิงหาคม 2567). จาก

<https://www.mfa.go.th/th/content/prepr270524?cate=5d5bcb4e15e39c306000683d>.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566 - 2570). กรุงเทพมหานคร : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2566 (Tourism Statistics 2023). (สืบค้นวันที่ 29 กรกฎาคม 2567). จาก <https://www.mots.go.th/news/category/704>.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2567). สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทย ม.ค. - มิ.ย. ปี 2567 (เบื้องต้น) (International Tourist Arrivals to Thailand Jan - Jun 2024P). (สืบค้นวันที่ 22 สิงหาคม 2567). จาก

<https://www.mots.go.th/news/category/759>.

กระทรวงคมนาคม. (2567). นายกฯ เศรษฐา ประกาศวิสัยทัศน์ Thailand Vision “IGNITE THAILAND จุดพลัง รวมใจ ไทยต้องเป็นหนึ่ง” ยกระดับประเทศไทยสู่ศูนย์กลางแห่งอุตสาหกรรมระดับโลก. <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/79309>.

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์. (2562). งานส่งเสริมเครือข่าย, องค์ประกอบของเครือข่าย, การพัฒนาเครือข่ายสู่ความยั่งยืน. กองส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาสคนพิการและผู้สูงอายุ. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์. (สืบค้นวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2568). จาก

<http://oppn.opp.go.th/research01.php>.

กระทรวงมหาดไทย. (2566). สรุปช่องทางผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในพื้นที่ 27 จังหวัด จำนวน 95 ช่องทาง. (สืบค้นวันที่ 22 สิงหาคม 2567). จาก

http://www.fad.moi.go.th/images/กพบ/สรุปช่องทางผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน_070766-2.pdf.

- กสิณ รังสิกรรพม. (2563). การวิเคราะห์เส้นทางและปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว
ในจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 27(2), 52-65.
- คมสัน สุริยะ. (2551). โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร.
- จริญญา อินรินทร์. (2559). การศึกษารูปแบบเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว กรณีศึกษา
ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ).
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จารุวรรณ เหมยากร. (2564). เขตปลอดอากรกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ภายในเขตส่งเสริม
เศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (สืบค้นวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568).
จาก
https://www.customs.go.th/cont_strc_simple_with_date.php?lang=th&top_menu=menu_homepage&ini_menu=menu_public_relations_160421_04&left_menu=menu_public_relations_160421_04_160421_01¤t_id=14232832414d505f4a464b4b464a4e.
- จำเนียร จวงตระกูล และ นวสินท์ วงศ์ประสิทธิ์ (2562). การศึกษาการบริหารงานภาครัฐในประเทศไทย. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์, 2(2), 45-60.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2548). ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDR. วารสารบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 1(2), 19-31.
- ฉัตรชัย ศรีเมืองกาญจนา. (2561). รัชชายุคไทย-มาเลเซียกับความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ชนาใจ หมิ่นไธสง, บดี ปุษยานันท์ และ ภักดิ์ธินันท์ หมิ่นไธสง. (2562). นโยบายต่างประเทศของจีน
'หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง' กับปรากฏการณ์ในจังหวัดหนองคาย อุดรธานี ขอนแก่น ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์, 36(3), 55-94.
- ชัชวาลย์ สิงหาทอง. (2563). รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษาด้าน
วิชาการ ของกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
วารสารศิลปการจัดการ, 4(1), 114-123.
- ชัยณรงค์ ศรีรักษ์ (2563) พฤติกรรมการท่องเที่ยวข้ามแดนผ่านจุดผ่อนปรนชั่วคราวของนักท่องเที่ยว
ชาว สเปน ลาว ในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ).
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2562). ศาสตร์และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ณัฐพัชร์ มณีโรจน์, จุฑาธิป จันทรเอียด และอังสุมาลิน จำนงชอบ. (2563). วิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์
การท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.
วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ, 16(2), 127-147.
- ทิพย์สุวรรณ แซ่ลี้. (2561). รูปแบบเครือข่ายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เหมาะสมของชุมชนบ้าน
อาลีและชุมชนบ้านอ้อมแก้ว จังหวัดสุรินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี.
- ทิวาพร หกขุนทด. (2565). ถอดบทเรียนเครือข่ายจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนพื้นที่ ตำบลบ้านปรก

- อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนาวัฒน์ ปัทมฤทธิกุล. (2561). ศักยภาพการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง : มุกดาหาร-สะหวันนะเขต-กวางตรี. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, 8(1), 61-68.
- ธวัชชัย ศุภดิษฐ์, ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์ และ พิมพลภัส พงศกรรังศิลป์ (2563). การพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน: แผนงานวิจัย: รายงานฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ธีรทิพย์ พวงจันทร์ และ พระมหายุทธพิชาญ โยธสาสน์ (2564). การศึกษากลไกการจัดการและเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชน ปราสาทขอมในจังหวัดสุรินทร์. วารสารนวมทองแหกรพุทธศาสตร์ปริทรรศน์, 9(1), 51-68.
- นราวดี บัวขวัญ และคณะ. (2559). การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย ภายใต้มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่อาเซียน. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ปฐวี โชติอนันต์. (2556). รัฐกับการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน กรณีศึกษา อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกอบศิริ ภักดีพินิจ และคณะ. (2563). การพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนประเทศไทย-สปป.ลาว: แผนงานวิจัย: รายงานฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ปิยะพร ศรีสมุทร. (2558). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนแม่สาย - ท่าขี้เหล็ก อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พรพิมล เปี้ยมูกดา. (2565). การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการบริหารงานภาครัฐ กรณีศึกษาสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน.
- พระมหาไกรสร โชติปัญญา และคณะ. (2563). การเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาเมืองศิลปะเชิงสร้างสรรค์และการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดล้านนา (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน.
- พิชชากร เสวตคชกุล. (2561). ประสิทธิผลการนำนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติของอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ภควิมล ขยาภิวัฒน์. (2564). ปัญหาในการนำนโยบายระบบราชการ 4.0 ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มณฑนา กระโหมวงศ์. (2558). แนวทางการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของปาล์มน้ำมันเพื่อให้เกิด

- ประสิทธิภาพ. วารสารการจัดการโลจิสติกส์, 5(4), 216-227.
- ระชานนท์ ทวีผล. (2566). ภูมิทัศน์ตำนานเรื่องเล่าศักดิ์สิทธิ์พญานาคของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย
อลงกรณ์, 17(2), 114-128.
- วรเดช จันทรศร. (2543). การนํานโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สหายบล็อกและการพิมพ์.
- วรเดช จันทรศร. (2556). ทฤษฎีการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สมาคมนักวิจัย
มหาวิทยาลัยไทย.
- วรพล เกิดแก้ว. (2565). การศึกษาการนํานโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองไปปฏิบัติในจังหวัด
ราชบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรัชดา บุญญานเมธพร. (2565). การศึกษาการนำผลการวิจัยด้านการท่องเที่ยวไปใช้ประโยชน์ใน
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวผ่านเครือข่ายการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน.
วารสารการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 11(1), 20-42.
- วรศา ขาวสอาด. (2562). การจัดการเส้นทางโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเพื่อการเดินทางสู่เขาค้อ จังหวัด
เพชรบูรณ์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วศิน ปัญญาอุตรตระกูล. (2562). การบริหารจัดการและการจัดตั้ง Virtual Tourism Academy เพื่อการ
พัฒนาทุนมนุษย์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการของประเทศไทย: แผนงานวิจัย:
รายงานฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ศักรินทร์ นนทพจน์. (2566). การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวสองฝั่งโขงในจังหวัดหนองคายและบึง
กาฬเชื่อมโยงกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ศักรินทร์ เสาร์พูน. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนํานโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัด
นราธิวาส: กรณีศึกษา แผนปฏิบัติการ การแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.
2558-2560 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศิริวรรณ กาวีชา. (2563). ประสิทธิภาพทางด้านโลจิสติกส์ของผู้ให้บริการขนส่งผลิตภัณฑ์ทางถนนที่
ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ส่งออกผลไม้ในไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ).
มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สมชาย วรภิเษมสกุล. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุดรธานี:
อักษรศิลป์การพิมพ์.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2558). นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมอธรรม.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2560). นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ (เล่มที่
29). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมอธรรม.
- สวิตต์ จันทรธาดารัตน์ และชุลกิฟลี มาหะมะ (2562). การบริหารจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว
กรณีศึกษา หมู่บ้านศรีวัง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักโฆษกสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2560). Thailand 4.0 ขับเคลื่อนอนาคตสู่ความมั่นคง มั่ง

คัง ย้งยีน. วารสารไทยคู่ฟ้า, 33, 3-17. .

สำนักงานงบประมาณ. (2567). คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี แถลงต่อหน้าผู้แทนราษฎร. (สืบค้นวันที่ 26 พฤศจิกายน 2567). จาก <https://www.bb.go.th/topic-detail.php?id=16834&mid=1059&catID=0>.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570. กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2566). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ 11 กันยายน 2566. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2566). โฆษกรัฐบาลเผย ต่างชาติเที่ยวไทยปี 2566 สะสมกว่า 27 ล้านคน เป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาล นายกฯ สั่งการวางแนวทางดึงดูดการท่องเที่ยวปี 2567 เพิ่มเป้าหมายสร้างรายได้รวม 3.5 ล้านล้านบาท. (สืบค้นวันที่ 22 สิงหาคม 2567.) จาก <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/76827>.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2566). โฆษกรัฐบาลเผย นโยบายรัฐบาล “วีซ่าฟรี” เปิดรับนักท่องเที่ยว จีน -คาซัคสถาน เริ่มปรากฏผลเป็นรูปธรรม AOT รายงานตัวเลขประมาณการต.ค.66 เปรียบเทียบ ส.ค.66 ประเทศจีน เที่ยวบินเพิ่มขึ้น 44%. (สืบค้นวันที่ 22 สิงหาคม 2567.) จาก <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/72478>.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2567). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ 12 กันยายน 2567. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2567). ไทย-จีน ลงนามแล้ว ยกเว้นการตรวจลงตราระหว่างกัน เริ่ม 1 มิ.ค.67. (สืบค้นวันที่ 22 สิงหาคม 2567.) จาก <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/78840>.

สิริพร ณาน. (2561). การพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนใน จังหวัดน่าน (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุกัญญา แก้วตา และ วาสนา จรูญศรีโชติกำจร. (2562). การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ เพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ของนักท่องเที่ยวชาวไทย. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร 20 ธันวาคม 2562. 220-235.

สุดา มงคลสิทธิ์. (2562). กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน เอกชนจังหวัดชลบุรี. วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์, 6(10), 5843-5859.

สุดารัตน์ อุทรารัตน์. (2562). รูปแบบการบริหารจัดการเมืองท่องเที่ยวชายแดนอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับ การเปิดเสรีเศรษฐกิจอาเซียน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุปรีย์ ศรีสำราญ. (2567, 13 พฤษภาคม). รถไฟฟ้าคู่ ขอนแก่น-หนองคาย อีกหนึ่งจิ๊กซอร์สำคัญของ EEC : กรุงเทพธุรกิจ. .

สุภัทรา บุญปัญญาโรจน์. (2560). วรรณกรรมกับการท่องเที่ยว: เศรษฐกิจ (การท่องเที่ยว) สร้างสรรค์จาก

- ฐานราก วัฒนธรรม. วารสารมนุษยศาสตร์ ฉบับบัณฑิตศึกษา, 9(1), 82-97.
- สุวิมล เสงพัฒนา, อภิญา วนเศรษฐ, พรรณิภา อนุรักษากรกุล, ทวีสินธุ์ ตั้งเซ่ง และ ดนุวัศ สุวรรณวงศ์ (2563). โครงการการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของอุทยานธรณี
สตูล: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรม.
- อนุสรณ์ ลูกจันทร์. (2562). ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
กรณีศึกษา ตำบลศาลาด่าน อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- อรกิตี แววล้ายหงส์. (2565). การจัดการการท่องเที่ยวและโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มขีด
ความสามารถด้านการแข่งขันในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศาสตร). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อรณิข รุ่งธิพานนท์. (2560). “เส้นทางสายไหมในศตวรรษที่ 21”, รายการร้อยเรื่อง...เมืองไทย. สถานี
วิทยุกระจายเสียงรัฐสภาและสำนักวิชาการ. 13 พฤษภาคม 2560.
- อรรถพงศ์ ศรีตะลาสัย, & ขวลิย์ ณ ถลาง. (2563). การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในด้านความเชื่อเรื่อง
“พญานาค” ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดอุดรธานี หนองคาย
บึงกาฬ นครพนม). วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 14(1), 263-280.
- อัปคุนฮันนาร หว่าหล้า. (2559). รูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวมลายูมุสลิม ที่เดินทางมา
ท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายปฐวี สีห์ไตร

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการ
ท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One
Road ในวันที่ 3 เมษายน 2568 เวลา 13.30 น. สถานที่ ณ โรงแรม Rest time เพื่อประกอบการดำเนินการ
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุชริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายจักรรินทร์ หินกรวงศ์

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road " มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการ ท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road ในวันที่ 1 เมษายน 2568 เวลา 10.30 น. สถานที่ ณ สำนักงาน YEC จังหวัดหนองคาย เพื่อประกอบการ ดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618/ 1610

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอยะยา จังหวัดเพชรบุรี 76120

๒ มีนาคม 2568

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในช่วงระหว่างวันที่ 18 - 30 เมษายน 2568 สถานที่ ณ กรมเอเชียตะวันออก
เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา และ
รายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์
08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุทธะนันท์)
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายเอกสิทธิ์ คงปัญญา

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 2 เมษายน 2568 เวลา 10.00 น. สถานที่ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัด
หนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน พันตำรวจเอก กฤษมงคล บุณยะภักดิ์

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 4 เมษายน 2568 เวลา 13.00 น. สถานที่ ณ สำนักงานตรวจคนเข้า
เมืองหนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุชริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 3 เมษายน 2568 เวลา 13.00 น. สถานที่ ณ สำนักงานท่องเที่ยวและ
กีฬาจังหวัดหนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุรินทร์ วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นางสาวกานดา พันธุ์เสือ

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในช่วงระหว่างวันที่ 1-9 เมษายน 2568 เวลา 16.00 น. สถานที่
ณ บริษัท กานดา หั้ว จักัด เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุรินทร์ วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นางสาวชนิษฐา จันทมา

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road " มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการ ท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road ในวันที่ 5 เมษายน 2568 เวลา 11.00 น. สถานที่ ณ ชุมชนบ้านเคื่อ เพื่อประกอบการดำเนินการ วิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุรินทร์ วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร. 0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นางสาวชยชนก จันทวงษ์

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 1 เมษายน 2568 เวลา 10.00 น. สถานที่ ณ ประชาสัมพันธ์จังหวัด
หนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายสมบัติ บินตะคุ

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 7 เมษายน 2568 เวลา 10.00 น. สถานที่ ณ เทศบาลเมืองหนองคาย
เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายประดิษฐ์ นิตะยาย

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 7 เมษายน 2568 เวลา 13.00 น. สถานที่ ณ สำนักงานพัฒนาชุมชน
หนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ นนทพจน์

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road " มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการ ท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road ในวันที่ 8 เมษายน 2568 เวลา 15.30 น. สถานที่ ณ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขต หนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายชัยวัฒน์ ภูธิวุฒ

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 8 เมษายน 2568 เวลา 10.00 น. สถานที่ ณ สำนักงานโยธาธิการและ
ผังเมืองจังหวัดหนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุรินทร์ วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นางสาวศิริณี ชำคม

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่านในวันที่ 3 เมษายน 2568 เวลา 10.00 น. สถานที่ ณ สำนักงานวัฒนธรรม
จังหวัดหนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายภราดร คงทอง

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 1 เมษายน 2568 เวลา 13.00 น. สถานที่ ณ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
หนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายวีระพงษ์ ผาแก้ว

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 9 เมษายน 2568 เวลา 13.00 น. สถานที่ ณ สภาอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษรินทร์ วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618/ 1866

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

๒๕ มีนาคม 2568

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนานโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในช่วงระหว่างวันที่ 18 - 30 เมษายน 2568 สถานที่ ณ กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

Ding-

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุทธะนันท์)
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618/ 1611

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

๒ มีนาคม 2568

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนานโยบายการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road " มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในช่วงระหว่างวันที่ 18 - 30 เมษายน 2568 สถานที่ ณ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุทธรณ์)

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นางมนนิภา ไกรทศิริกุล

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 9 เมษายน 2568 เวลา 10.00 น. สถานที่ ณ หอการค้าจังหวัด
หนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายปริญญ์ ชมภูจักร

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ
การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road "
มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน ในวันที่ 2 เมษายน 2568 เวลา 13.00 น. สถานที่ ณ สำนักงานอุตสาหกรรม
หนองคาย เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ
คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน ดร.นิธิกิตติกันต์ เหมสุวรรณ

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road " มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการ ท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road ในวันที่ 21 เมษายน 2568 เวลา 10.30 น. สัมภาษณ์ทางออนไลน์ผ่าน Google meet เพื่อประกอบการ ดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร. 0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายสมเกียรติ เดชสุด

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบจำลองการบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อยกระดับ การท่องเที่ยวตามแนวชายแดน กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road " มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการ ท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road ในวันที่ 6 เมษายน 2568 เวลา 10.00 น. สถานที่ ณ ชุมชนปะโค เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร.0 3259 4031
ที่ อว 8618/2481 วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภฤศญา ปิยนุสรณ์

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต
สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลัง
ดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมือง
ชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road
Initiative"

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะ
ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย IOC ในช่วงวันที่ 14 - 24 พฤษภาคม 2568 ให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618/2482

วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ธเนศ เกษรสิริ

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative"

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย IOC ในช่วงวันที่ 14 - 24 พฤษภาคม 2568 ให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618/2480

วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธาดาธิเบศร์ ภูทอง

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative"

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย IOC ในช่วงวันที่ 14 - 24 พฤษภาคม 2568 ให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

ที่ อว 8618/ 256๙

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

30 พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative"
มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง
วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี
หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุทธะนันท์)
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618/ 25๖๔

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

30 พฤษภาคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDPR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่างวันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08 1949 9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

Dino

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุทธะนันท์)
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ นนทพจน์

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDFR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นางสาวกานดา พันธุ์เสือ

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDFR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นางมนนิภา ไกรทศิริกุล

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDRF ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายเอกสิทธิ์ คงปัญญา

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นางสาวศิริณี ชำคม

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDRF ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายคมกฤช จงบุญวัฒนา

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative"
มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDRF ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง
วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี
หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุชริน วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายวีระพงษ์ ผาแก้ว

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDFR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ดร.นิธิกิตติกันต์ เหมสุวรรณ

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDFR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นางสาวชนิษฐา จันทมา

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative"
มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDRF ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง
วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี
หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายสมบัติ บินตะคุ

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative"
มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง
วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี
หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นางสาวชยชนก จันทวงศ์

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDFR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายจักรินทร์ หินกรวงศ์

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายภราดร คงทอง

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDRF ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายประดิษฐ์ นิตะยาย

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative"
มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง
วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี
หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน พันตำรวจเอก กฤษมณฑล บุณยะภักดิ์

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDFR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายปฐวี สีห์ไธโร

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative"
มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง
วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี
หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDFR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายชัยวัฒน์ ภูธิพัฒน์

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDFR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949 9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายสมเกียรติ เดชสุด

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDFR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายปฏิญญา ชมภูจักร

ด้วยนายวรพต ไทยอารี รหัสประจำตัว 661220036 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน
เส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative"
มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามกับท่าน ในการดำเนินการ EDR ครั้งที่ 2 ในช่วงระหว่าง
วันที่ 25 - 31 พฤษภาคม 2568 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นายวรพต ไทยอารี
หมายเลขโทรศัพท์ 08-1949-9074 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทาง
หนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบริบทและข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทาง
หนองคาย - ลาว และ เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยว
เมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road
Initiative ซึ่งแบบสัมภาษณ์จะแบ่งออกเป็น 3 ข้อ ได้แก่ (1) ปัญหาและอุปสรรคการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตาม
แนวชายแดน เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road เป็นอย่างไร และประกอบด้วยสาเหตุ
หรือปัจจัยอะไรบ้าง (2) การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน เส้นทางสายไหมแห่ง
ศตวรรษที่ 21 One Belt One Road ควรมีแนวทางอย่างไร และ (3) การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยว
ข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road ควรมีแนวทางอย่างไร
โดยจะมีทั้งสิ้น 2 หน้า

ข้อที่ 1 ปัญหาและอุปสรรคการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 One
Belt One Road เป็นอย่างไร และประกอบด้วยสาเหตุหรือปัจจัยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ข้อที่ 2 การส่งเสริมรูปแบบทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21
One Belt One Road ควรมีแนวทางอย่างไร

.....

.....

.....

ข้อที่ 3 การบริหารความร่วมมือทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนตามแนวชายแดน เส้นทางสายใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 One Belt One Road ควรมีแนวทางอย่างไร

3.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ควรมีแนวทางอย่างไร

.....

.....

3.2 ด้านความร่วมมือ ควรมีแนวทางอย่างไร

.....

.....

3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ควรมีแนวทางอย่างไร

.....

.....

3.4 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ควรมีแนวทางอย่างไร

.....

.....

3.5 ด้านการจัดการและบูรณาการ ควรมีแนวทางอย่างไร

.....

.....

3.6 ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน ควรมีแนวทางอย่างไร

.....

.....

3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล ควรมีแนวทางอย่างไร

.....

.....

ภาคผนวก จ
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทาง
หนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative ข้อมูลที่ได้
จะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษา ข้อมูลที่ท่านตอบจะถือเป็นความลับ ข้าพเจ้าขอขอบคุณในความร่วมมือของ
ท่านเป็นอย่างสูง

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงข้อเดียวเท่านั้น

แบบสอบถามความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการ
ท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา โครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21
Belt and Road Initiative

ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการ ส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เส้นทางหนองคาย - ลาว	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1.ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์					
1.1 ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมีแผน ยุทธศาสตร์ที่ทำงานร่วมกันกับภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน และชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว					
1.2 ท่านคิดว่าการกำหนดนโยบายด้านการ ท่องเที่ยวมีพื้นฐานจากข้อมูลจริงที่สะท้อน บริบทของพื้นที่ชายแดน โดยเฉพาะ การจัดทำ แผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวที่อิงจากข้อมูลสถิติ ผู้เดินทางและบริบทชายแดนหนองคาย-ลาว					

ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1.3 ท่านคิดว่านโยบายท้องถิ่นสามารถเชื่อมโยงกับระดับชาติได้ พร้อมทั้ง โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวระดับจังหวัด มีเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบายหรือยุทธศาสตร์ระดับชาติ					
2.ด้านความร่วมมือ					
2.1 ท่านคิดว่าควรมีเวทีหรือช่องทางในการหารือระหว่างภาคีในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยการ จัดประชุมหรืออบรมเชิงปฏิบัติการระหว่างภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน และชุมชน เช่น การประชุมร่วมทุกไตรมาส เพื่อร่วมวางแผนกิจกรรมท่องเที่ยว หรือการเปิดเวทีสาธารณะให้ทุกฝ่ายเสนอแนวคิดร่วมกัน					
2.2 ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานกลางหรือมีผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงาน อย่างเป็นระบบ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและความร่วมมือ เช่น การมอบหมายให้สำนักงานจังหวัดหรือท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ทำหน้าที่ประสานระหว่างหน่วยงานไทย-ลาว หรือระหว่างองค์กรภายในจังหวัด					
2.3 ท่านคิดว่าหน่วยงานควรทำงานร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน โดยการประสานแผนงานและการแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน เช่น การร่วมวางแผน กำหนดขอบเขตการรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เกิดกิจกรรมหรือโครงการที่ทับซ้อนกันในพื้นที่เดียวกัน					

ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
3.ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์					
3.1 ท่านคิดว่าควรมีระบบโครงสร้างพื้นฐานมีการเชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อระหว่างเมือง แหล่งท่องเที่ยว และด่าน เพื่อ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางจากด่านพรมแดนสะพานมิตรภาพเข้ามายังตัวเมืองหนองคาย และเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยว โดยลดระยะเวลาหรือเปลี่ยนประเภทยานพาหนะหลายครั้ง					
3.2 ท่านคิดว่ามีการจัดเตรียมข้อมูลและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้อย่างมั่นใจและไม่สับสน โดยเฉพาะการจัดให้มีป้ายสื่อความหมายที่ชัดเจน แผนที่นำทางที่เข้าใจง่าย มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่เข้าถึงได้ ครอบคลุมในทุกภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารในพื้นที่และบริเวณโดยรอบ เช่น ไทย อังกฤษ ลาว หรือจีน					
3.3 ท่านคิดว่าควรมีการวางแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเดินทางข้ามแดนอย่างเหมาะสม อาทิ การวางแผนจัดสร้างหรือปรับปรุงระบบขนส่ง จุดผ่านแดน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ช่องทางตรวจคนเข้าเมือง ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้า-ออกระหว่างประเทศได้สะดวกและต่อเนื่อง					

ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
4.ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์					
4.1 ท่านคิดว่าการวางแผนประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ไม่จำกัดเฉพาะช่วงฤดูกาล สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้ตลอดทั้งปี ตลอดจน การจัดทำเนื้อหาประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวในหนองคายอย่างสม่ำเสมอ หรือการจัดแคมเปญดึงดูดนักท่องเที่ยวล่วงหน้าก่อนเทศกาล					
4.2 ท่านคิดว่าการประชาสัมพันธ์ต้องสอดคล้องกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เช่น การกำหนดเนื้อหา รูปแบบ และช่องทางการสื่อสารที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม มีการใช้สื่อออนไลน์ และคลิปวิดีโอสั้นสำหรับนักท่องเที่ยววัยรุ่น หรือการใช้เอกสารประชาสัมพันธ์เป็นภาษาลาวหรือจีนสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้าน และใช้ภาพลักษณ์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อดึงดูดผู้ที่สนใจวัฒนธรรมชายแดนอย่างแท้จริง					
4.3 ท่านคิดว่าช่องทางการสื่อที่หลากหลายและบูรณาการ ไม่ว่าจะเป็น การใช้ทั้งสื่อดั้งเดิม เช่น วิทยุท้องถิ่น แผ่นพับ และสื่อกลางแจ้ง ควบคู่กับสื่อดิจิทัล เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก TikTok หรือแอปพลิเคชันท่องเที่ยว ตลอดจน การประชาสัมพันธ์ด้วยกลุ่มของอินฟลูเอนเซอร์ที่ได้รับความนิยมในขณะนั้น					

ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
5.ด้านการจัดการและบูรณาการ					
5.1 ท่านคิดว่าโครงสร้างการบริหารจัดการร่วมที่มีอำนาจตัดสินใจและสามารถขับเคลื่อนงานท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีคณะทำงานหรือคณะกรรมการที่ประกอบด้วยหน่วยงานรัฐ ท้องถิ่น เอกชน และภาคประชาชน ซึ่งสามารถร่วมวางแผน ตัดสินใจ และดำเนินโครงการท่องเที่ยวได้					
5.2 ท่านคิดว่าการทำงานร่วมกันของหน่วยงานมีการแบ่งบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน แต่ละหน่วยงานมีขอบเขตความรับผิดชอบที่ไม่ซ้ำซ้อน และสามารถประสานงานกันได้อย่างมีระบบ					
5.3 ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบทบาทในการขับเคลื่อนและตัดสินใจร่วมกันอย่างเป็นระบบ การที่แต่ละหน่วยงานมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมในการวางแผน กำหนดทิศทาง และดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว โดยดำเนินงานตามบทบาทที่ตกลงกันได้					
6.ด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน					
6.1 ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนาทักษะของคนในชุมชนอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพบริการด้านการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เช่น การจัดอบรมหรือกิจกรรมต่อเนื่องที่ส่งเสริมทั้งทักษะพื้นฐานและการบริหาร โดยการอบรมการจัดการโฮมสเตย์ และการตลาดออนไลน์อย่างเหมาะสมกับพื้นที่					

ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
6.2 ท่านคิดว่าควรมีการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ในชุมชนมีบทบาทเป็นผู้นำในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง เช่น การเปิดโอกาสให้เยาวชนหรือคนรุ่นใหม่ได้แสดงศักยภาพในฐานะผู้คิดริเริ่มกิจกรรมการบริหารและเป็นตัวแทนของชุมชน					
6.3 ท่านคิดว่าภาครัฐและภาคเอกชนควรเข้ามา มีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคนในพื้นที่ จากการที่หน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมพัฒนาชุมชนโดยยึดแนวคิดจากคนในพื้นที่					
7.ด้านการติดตามและประเมินผล					
7.1 ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานกลางหรือบุคคลกลางที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ เช่น การมีหน่วยงานหรือบุคคลที่มีความเป็นกลาง ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโดยตรง อาทิ สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง สามารถวิเคราะห์ผล สรุปข้อเสนอแนะ และสะท้อนข้อมูลกลับสู่พื้นที่ได้อย่างรอบด้าน					
7.2 ท่านคิดว่าควรมีการนำผลการติดตามและประเมินผลถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง จากการใช้ข้อมูลจากแบบสำรวจความเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง หรือข้อเสนอแนะหลังการจัดกิจกรรม มาปรับแผนหรือพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในรอบถัดไป เช่น การปรับกิจกรรมให้ตอบสนองต่อพฤติกรรมและความต้องการนักท่องเที่ยวหรือแก้ไขข้อจำกัดที่เกิดขึ้น					

ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเส้นทางหนองคาย – ลาว	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
7.3 ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดตัวชี้วัดและกรอบเวลาที่ชัดเจนสำหรับการติดตามและประเมินผลในระยะสั้น กลาง และยาว พร้อมกับการกำหนดเป้าหมาย เช่น จำนวนนักท่องเที่ยวรายได้ หรือความพึงพอใจ ร่วมกับการวางช่วงเวลาประเมิน อาทิ รายปี ราย 3 ปี และ 5 ปี เพื่อสะท้อนพัฒนาการและความก้าวหน้าอย่างเป็นระบบ					

ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consent Form)

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดนเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวตามแนวชายแดนเส้นทางหนองคาย - ลาว กรณีศึกษา เส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ 21 Belt and Road Initiative วันที่ให้คำยินยอม วันที่ เดือน เมษายน พ.ศ. 2568

1. ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย และมีความเข้าใจดีแล้ว
2. ผู้วิจัยรับรองว่าจะตอบคำถามต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบังซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าพอใจ
3. ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ และเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้โดยสมัครใจและการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนั้นไม่มีผลต่อคะแนนหรือเกรดของงานวิจัยครั้งนี้ ที่จะพึงได้รับต่อไป
4. ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเฉพาะที่เกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ จะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลของตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องได้รับอนุญาตจากข้าพเจ้าแล้วจะกระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น
5. ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม
(.....)

ลงนาม.....พยาน
(.....)

ลงนาม.....ผู้ทำวิจัย
(.....)

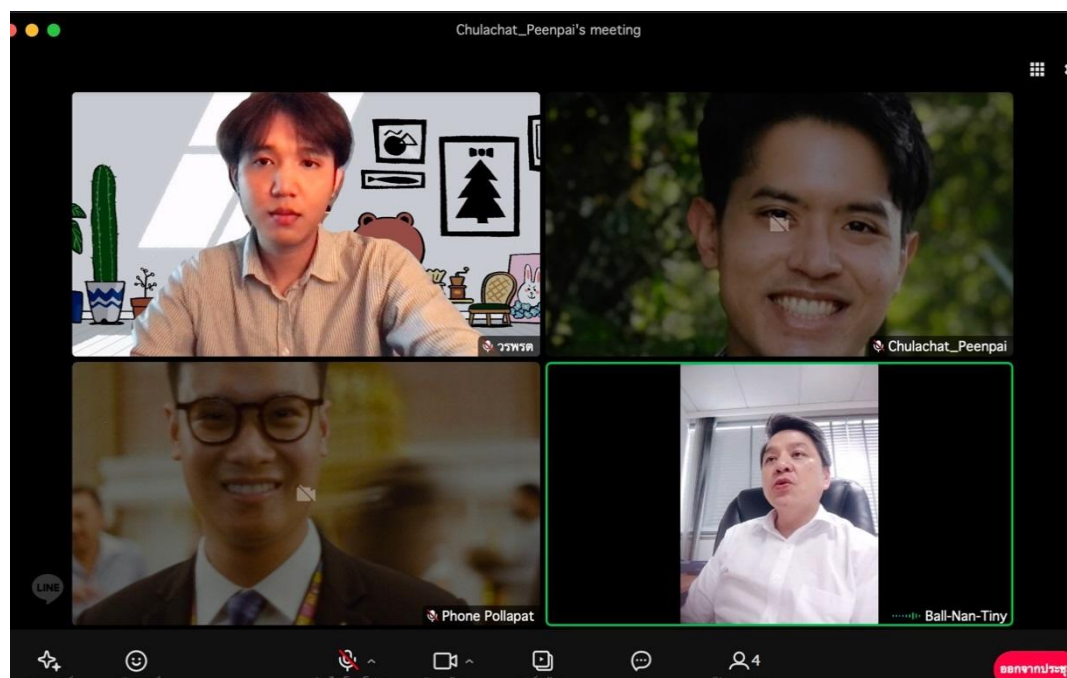

ภาพที่ 4 YEC จังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 5 กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา

ภาพที่ 6 กรมเอเชียตะวันออก

ภาพที่ 7 สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 8 สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 9 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 10 สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 11 บริษัท กานตนา ทัวร์ จำกัด

ภาพที่ 12 ชุมชนบ้านเตื่อ

ภาพที่ 13 สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 14 เทศบาลจังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 15 ชุมชนปะโค

ภาพที่ 16 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 17 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 18 คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย

ภาพที่ 19 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 20 โรงแรม Rest time หนองคาย

ภาพที่ 21 สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย

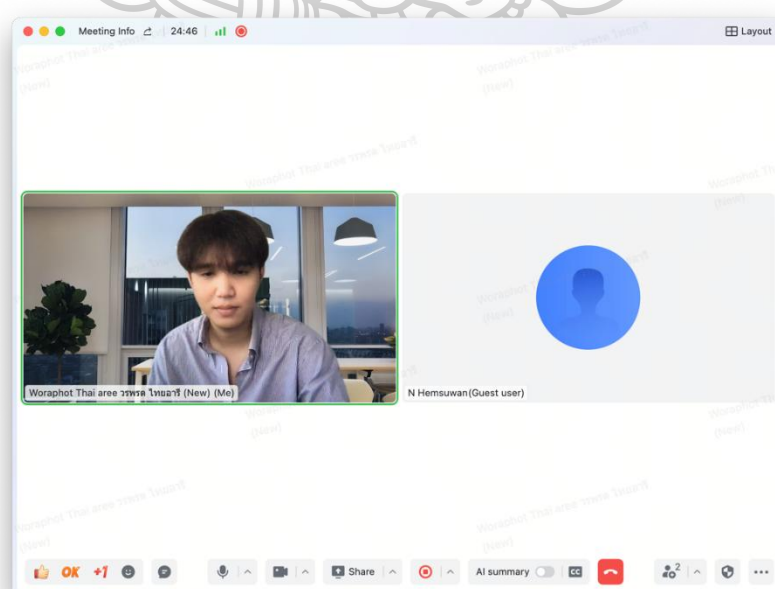
ภาพที่ 22 สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 23 สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 24 หอการค้าจังหวัดหนองคาย

ภาพที่ 25 คณะการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยหอการค้า

ภาพที่ 26 ด้านพรมแดนหนองคาย

ภาพที่ 27 ภายในด่านพรมแดนหนองคาย

ภาพที่ 28 รถโดยสารสำหรับเดินทางข้ามไปยังด่านพรมแดน สปป.ลาว บ้านท่า

ภาพที่ 29 ด่านพรมแดน สปป.ลาว บ้านท่า

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

วรพต ไทยอารี

วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาธุรกิจระหว่างประเทศ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

